

Jaarstukken 2021

gemeente
gouda

Inhoudsopgave

1	Introductie	5
1.1	Inleiding	5
1.2	Leeswijzer	6
2	Jaarverslag	7
2.1	Jaarstukken in beeld	8
2.2	Bestuurlijke samenvatting	10
2.3	Financiële samenvatting	12
3	Jaarverslag: programma's	16
3.1	Economie, werk en onderwijs	17
3.2	Energie en klimaat	28
3.3	Wonen en leefomgeving	35
3.4	Sociaal domein	45
3.5	Cultuur, sport en recreatie	64
3.6	Leefbaarheid en veiligheid	75
3.7	Bestuur en organisatie	82
3.8	Financiering en algemene dekkingsmiddelen	90
4	Jaarverslag: paragrafen	96
4.1	Lokale heffingen	96
4.2	Weerstandvermogen en risicobeheersing	102
4.3	Onderhoud kapitaalgoederen	112
4.4	Financiering	116
4.5	Investeringen	121
4.6	Bedrijfsvoering	123
4.7	Verbonden partijen	131
4.8	Grondbeleid	144
4.9	Interbestuurlijk toezicht	145
5	Jaarrekening	147
5.1	Inleiding	147
5.2	Overzicht van baten en lasten	147
5.3	Toelichting op het overzicht van baten en lasten	150
5.4	Overzicht inzet reserves	152
5.5	Overzicht inzet voorzieningen	152
5.6	Incidentele baten en lasten	153
5.7	Resultaatbepaling	155
5.8	Resultaatbepaling op basis van vermogensmutaties	156
5.9	Resultaatbestemming	156
5.10	WNT-verantwoording 2021 gemeente Gouda	157
6	Balans en toelichting	159
6.1	Inleiding	159
6.2	Balans per 31 december 2021: activa	160
6.3	Balans per 31 december 2021: passiva	161
6.4	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	162
6.5	Toelichting op de balans per 31 december 2021: activa	164

6.6 Toelichting op de balans per 31 december 2021: passiva	169
6.7 Niet uit de balans blijvende langlopende financiële verplichtingen	175
7 Taakvelden	178
8 Single information Single audit	182
9 Bijlagen	189
9.1 Afkortingenlijst	189
9.2 Toelichting wettelijke beleidsindicatoren	193

1 Introductie

1.1 Inleiding

Met de jaarstukken 2021 van de gemeente Gouda legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af aan de gemeenteraad over het gevoerde beleid, de geleverde prestaties en de besteding van middelen in 2021. Dit gebeurt aan de hand van de programmabegroting 2021-2024 die kaderstellend is geweest voor de activiteiten van het college.

De wet schrijft voor dat de opbouw van de jaarstukken analoog moet zijn aan de programmabegroting. Dit komt de vergelijkbaarheid tussen beide documenten ten goede.

De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag met de beleidsverantwoording en de jaarrekening met de financiële verantwoording inclusief verplichte overzichten, het voorgestelde raadsbesluit en de bijlagen.

1.2 Leeswijzer

Jaarstukken op hoofdlijnen

Het jaarverslag start met een infographic, waarin kort en bondig wordt ingegaan op de belangrijkste inhoudelijke en financiële ontwikkelingen in 2021.

Programma's

Daarna volgt de verantwoording van de programma's en van het onderdeel algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien. De verantwoording gebeurt met de volgende vragen:

- Wat heeft Gouda bereikt?
- Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?
- Wat heeft het gekost?

Paragrafen

In dit onderdeel worden onderwerpen behandeld die van belang zijn voor het inzicht in de financiële positie van de gemeente. Er is specifiek aandacht voor onderwerpen waar politieke of financiële risico's aan verbonden zijn.

Corona

2021 was een bijzonder jaar vanwege de coronapandemie. In de programma's en paragrafen zijn de gevolgen hiervan gegroepeerd in beeld gebracht.

Rapportage interbestuurlijk toezicht

De rapportage IBT is opgenomen vanwege de bestuursovereenkomst interbestuurlijk toezicht met de provincie Zuid-Holland. Hierin wordt verantwoording afgelegd over de naleving van wet- en regelgeving waar de bestuursovereenkomst betrekking op heeft.

Jaarrekening

Deze omvat de financiële verantwoording over 2021 met het zogenoemde overzicht van baten en lasten en de balans. Ook de overzichten Taakvelden en Single information Single audit maken hier deel van uit.

Besluit en bijlagen

De jaarstukken worden gecompleteerd met het voorgestelde raadsbesluit en enkele bijlagen.

Weergave van bedragen

In de financiële tabellen worden de bedragen zo veel mogelijk in duizenden euro's weergegeven. Hierdoor ontstaan soms afrondingsverschillen. In de toelichting op de financiële tabellen en in de overige teksten worden de bedragen voluit geschreven. In financiële tabellen duiden de min-tekens (bijvoorbeeld - € 1.000) meestal op inkomsten of baten. Bij de verschillenanalyses betekenen de min-tekens nadelen of verliezen.

2 Jaarverslag

2.1 Jaarstukken in beeld

Jaarrekening 2021 op hoofdlijnen

Het college heeft het afgelopen jaar opnieuw geïnvesteerd in de stad en de samenleving. Voor een aantrekkelijk en leefbaar Gouda. Daarmee geeft het college concreet invulling aan de ambities uit het coalitieakkoord 'Nieuwe energie'. Corona heeft het afgelopen jaar grote impact op het leven van veel Gouwenars. Door de gemeente is opnieuw veel tijd en geld vrijgemaakt om inwoners, ondernemers en instellingen te ondersteunen in deze moeilijke tijd.

ECONOMIE, WERK EN ONDERWIJS

23,3
MILJOEN

- 1 (regionale) MKB-deal gesloten met de provincie Zuid-Holland voor innovatieve projecten (maak-industrie en logistiek). Economische agenda, bedrijventerreinvisie vastgesteld. MKB deal met provincie.
- 2 Campus Gouda: de eerste studenten zijn gestart
- 3 Ondanks de coronacrisis is er een (grote) daling van het aantal werkloze jongeren te zien
- 4 In juni 2021 is de Goudse onderwijsagenda – gericht op versterking van de samenwerking in het onderwijs – ondertekend door gemeente en schoolbesturen.
- 5 Ondertekening Techniekakkoord en Taalakkoord 2.0

ENERGIE EN KLIMAAT

28,5
MILJOEN

- 1 Transitievisie Warmte, participatiestrategie energietransitie en RES vastgesteld
- 2 Gouda is weer wat groener, met 2.880m2 nieuw groen, zoals bij de Houtmansgracht
- 3 125 inwoners hebben met subsidie een groen-blauw dak aangelegd
- 4 Werkplan en businesscase nationaal kenniscentrum bodemdaling en funderingen opgesteld
- 5 24% energiereductie in gemeentelijk vastgoed, 27% CO2-reductie in de showcases

SOCIAAL DOMEIN

139,4
MILJOEN

- 1 Uitvoering van het programma Sturen op kosten op Jeugdhulp en Wmo
- 2 24 september 2021 is de fysieke plek voor het Werkgeversservicepunt geopend in het Huis van de Stad
- 3 De integrale uitvoeringsorganisatie is op 1 januari 2021 gestart
- 4 Er zijn 60 woningen aan de Winterdijk voor gemengd wonen opgeleverd
- 5 Veel actieve initiatieven in de stad gericht op inclusie zoals Bruggenbouwers, het Antidiscriminatieplatform en het netwerk Bondgenoten
- 6 Vroegsignalering schulden

OMGEVING, BOUWEN, WONEN EN MOBILITEIT inclusief participatie

46,7
MILJOEN

- 1 Omgevingsvisie opgesteld en milieueffectrapportage doorlopen
- 2 Masterplan Westergouwe opgesteld en gestart met 900 woningen in fase 3
- 3 Overeenkomsten gesloten voor bouw van ruim 1.000 duurzame woningen in Spoorzone
- 4 Verkeerscirculatieplan vastgesteld
- 5 Aanbesteding en opdrachtverlening voor aanleg Ecopark
- 6 Fietsenstalling voor 3.150 fietsen bij station Gouda gerealiseerd

LEEFBAARHEID EN VEILIGHEID

11,2
MILJOEN

- 1 In 2021 is het aantal woninginbraken gedaald met 50% t.o.v. 2020. Er zijn 137 inbraken gepleegd.
- 2 Er zijn fors minder Meldingen jeugdoverlast gedaan (-42%)
- 3 Binnen de aanpak Ondernijning zijn 30 signalen geduid en 20 bestuurlijke rapportages aangeleverd
- 4 Er zijn 47 bibob toetsingen uitgevoerd binnen de horeca
- 5 Stadstoezicht heeft veel controles (ruim 1000) uitgevoerd op naleving van de coronaregels

CULTUUR, SPORT EN RECREATIE

19,1
MILJOEN

- 1 Via noodsteunregeling is de goudse cultuursector ondersteund om door de coronacrisis heen te komen
- 2 Met de Nota Ruimte voor Sport heeft de Raad de kaders voor de Goudse sportaccommodaties voor de komende jaren vastgesteld
- 3 Samenwerkingsovereenkomst economisch vitale binnenstad
- 4 Start van het project Goudse Iconen in het kader van Gouda750
- 5 Historische Lintvisie en Toekomstvisie Religieus Erfgoed afgerond
- 6 Regeling Erfgoed en Duurzaamheid in werking getreden

BESTUUR EN ORGANISATIE inclusief Toekomstvisie

31,5
MILJOEN

- 1 Veel bewoners ontplooiden initiatieven op het gebied van groen, buurttuinen en herinrichting
- 2 GoudApot behandelde 149 aanvragen en er werd twee keer zoveel budget aangevraagd als dat beschikbaar was.
- 3 Regio Midden-Holland voerde gezamenlijke lobby op: groeigebied, bereikbaarheid en economische vitaliteit

INKOMSTEN

TOTALE INKOMSTEN: 325,2 MLN

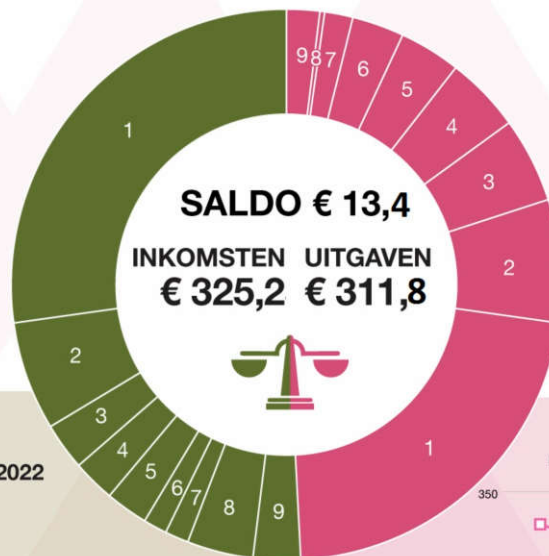
RIJK			
€	Gemeentefonds	€ 174,7 miljoen	1
€	Specifieke uitkeringen	€ 40,2 miljoen	2
	Rioolheffing	€ 18,1 miljoen	3
	OZB	€ 16,4 miljoen	4
	Grondexploitaties	€ 14,4 miljoen	5
	Afvalstoffenheffing	€ 10,1 miljoen	6
	Huur en erfpacht	€ 8,8 miljoen	7
	Overig	€ 24,4 miljoen	8
	Inzet van reserves	€ 18,1 miljoen	9

GEMEENTE

UITGAVEN

TOTALE UITGAVEN: 311,8 MLN

	Sociaal domein	€ 139,3 miljoen	1
	Wonen en leefomgeving	€ 46,7 miljoen	2
	Bestuur en organisatie	€ 31,4 miljoen	3
	Energie en klimaat	€ 28,5 miljoen	4
	Economie, werk en onderwijs	€ 23,3 miljoen	5
	Cultuur, sport en recreatie	€ 19,1 miljoen	6
	Leefbaarheid en veiligheid	€ 11,2 miljoen	7
	Algemene dekkingsmiddelen	€ 0,2 miljoen	8
	Toevoeging aan reserves	€ 12,2 miljoen	9

WEERSTANDSCAPACITEIT 2022

2.2 Bestuurlijke samenvatting

Het college heeft het afgelopen jaar opnieuw geïnvesteerd in de stad en de samenleving. Voor een aantrekkelijk en leefbaar Gouda. Daarmee geeft het college concreet invulling aan de ambities uit het coalitieakkoord 'Nieuwe energie'. Corona heeft het afgelopen jaar grote impact op het leven van veel Gouwenars. Door de gemeente is opnieuw veel tijd en geld vrijgemaakt om inwoners, ondernemers en instellingen te ondersteunen in deze moeilijke tijd.

Economie, werk en onderwijs

Om aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt en stimulerende innovatie te verbeteren zijn in 2021 de eerste studenten van Campus Gouda gestart. Een belangrijke mijlpaal. Met een techniekakkoord, de Goudse onderwijsagenda en het Taalakkoord zijn stevige stappen gezet ter versterking van het onderwijs. De economische agenda, die samen met Gouda onderneemt is opgesteld, draagt bij aan het versterken van het vestigingsklimaat in Gouda en de regio. De regio Midden-Holland heeft een MKB-deal gesloten met de Provincie Zuid-Holland. Tijdens de coronacrisis zijn ondernemers ondersteund door het in stand houden van de steunmaatregelen.. De uitvoering van de voorgenomen renovatie- en nieuwbouwprojecten van het Uitvoeringsplan IHP loopt. Tot slot daalde de werkloosheid onder jongeren t/m 27 jaar tussen oktober 2020 en oktober 2021 met 96 jongeren.

Energie en klimaat

In het afgelopen jaar is geïnvesteerd in het ambitieuze doel om in 2040 CO₂-neutraal te zijn. In 2021 zijn daartoe drie belangrijke documenten vastgesteld in de Raad: de Regionale Energiestrategie, de Transitievisie Warmte en de Participatie- en communicatiestrategie energietransitie. Ook is de eerste fase van de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed afgerond.

Verder is flink ingezet op isoleren en besparen via de middelen van de Regeling Reductie Energiegebruik en de opvolger daarvan. Afgelopen jaar is gestart met de uitvoering van het in 2020 vastgestelde Kaderplan Bodemdaling Binnenstad en zijn belangrijke stappen gezet voor het Kenniscentrum Bodemdaling en Funderingen. Om de kwetsbaarheid van de stad voor klimaatverandering te verminderen zijn er meerdere acties van de klimaatadaptatiestrategie uitgevoerd. De inzet daarbij is op meer en kwalitatief beter groen, zoals 2.600m² groene daken en is 1.300m² grijs naar groen omgezet.. In 2021 is een start gemaakt met het opzetten van een meetnet Biodiversiteit en waterkwaliteit in Gouda.

Wonen en leefomgeving

Om de woningbouw te versnellen zijn op diverse plaatsen in de stad nieuwe woningen gebouwd. In Westergouwe is fase 2 nagenoeg afgerond en is gestart met de uitvoering van 900 woningen in fase 3. De plannen voor de bouw van meer dan 1.000 duurzame woningen in de Spoorzone verder geconcretiseerd. Grote stap in het verbeteren van de duurzame mobiliteit is het vast stellen van het Verkeerscirculatieplan (VCP). Na een uitgebreid participatieproces. Parallel is gewerkt aan de uitvoering en voorbereiding van zes projecten om de bereikbaarheid en verkeersveiligheid te verbeteren. De datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet is eind 2021 opnieuw uitgesteld.

Sociaal domein

Vanaf 1 januari 2021 is er voor inwoners één toegang voor alle gemeentelijke ondersteuning op basis van de Wmo, Jeugdwet, Participatiewet en Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. De ondersteunings-vraag van de inwoners staat centraal; eerst kijken wat nodig is en pas daarna hoe dit te realiseren onder welke wet. In september 2021 is het Werkgeversservicepunt geopend in het Huis van de Stad. Een dynamische ontmoetingsplaats voor werkgevers, werkzoekenden, adviseurs WSP en overige partners. Bij het sturen op kosten jeugdhulp zijn de gemiddelde kosten per jeugdige minder hard gestegen dan begroot. Het relatieve gebruik van jeugdhulp is in 2021 wel iets hoger uitgevallen.

Cultuur, sport en recreatie

Om de culturele sector door de coronacrisis heen te laten komen is wederom ingezet op noodsteunmaatregelen. De uitgangspunten voor herijking van de cultuurnota zijn vastgesteld. Met de Nota Ruimte voor Sport zijn de kaders voor de sportaccommodaties van Gouda bepaald. In 2021 zijn voorbereidingen getroffen voor de viering van het feestjaar 'Gouda 750'. Het project Goudse iconen is al gestart. In 2021 hebben de economische partijen in de binnenstad en de gemeente een samenwerkingsovereenkomst getekend om zich gezamenlijk in te zetten voor de verdere ontwikkeling van de binnenstad. De kaders voor de herbesteding van het Stadhuis en de Lintenvisie zijn

vastgesteld door de raad. De Toekomstvisie Religieus Erfgoed is ondertekend en de regeling Erfgoed en Duurzaamheid trad in werking.

Leefbaarheid en veiligheid

In 2021 is het aantal woninginbraken gedaald met 50% ten opzichte van 2020. Ook zijn er fors minder meldingen jeugdoverlast gedaan (-42%). Tijdelijk cameratoezicht en toegenomen handhaving heeft geleid tot meer rust in de wijken. Verder is ingezet op het tegengaan van ondermijning en drugscriminaliteit. In het afgelopen jaar zijn daardoor acht woningen gesloten na de vondst van soft- of harddrugs. Stadstoezicht heeft door corona veel andere taken moeten uitvoeren. Er zijn uiteindelijk 91 formele waarschuwingen uitgeschreven voor samenscholing of andere overtredingen van de

noodverordeningen. Er is veel inzet gepleegd ten behoeve van het aanspreken van bezoekers en ondernemers.

Bestuur en organisatie

In 2021 is veel ruimte geweest voor initiatieven. Gouda Bruist ondersteunde ruim 75 lief en leedstraten. Diverse wijkteams zagen in 2021 ondanks corona kans om leuke projecten in de buurt op te starten of mogelijk te maken. Stichting GoudApot keerde ruim € 220.000 uit aan initiatiefnemers van bewonersinitiatieven.

In 2021 is gezamenlijk met de regio gewerkt aan een strategische herpositionering. Hierbij wordt ingezet op lobbyactiviteiten, om zo bij te dragen aan de realisatie van de belangrijkste opgaven van de regio.

2.3 Financiële samenvatting

In de onderstaande tabel is het financieel resultaat 2021 - voor en na inzet van reserves - opgenomen. Hierbij zijn de verschillen tussen de begroting 2021 en de jaarrekening vermeld. In deze financiële samenvatting zijn de financiële verschillen op hoofdlijnen toegelicht. In de afzonderlijke programma's zijn de verschillen meer gedetailleerd weergegeven.

Resultaat (bedragen * € 1.000)		Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Jaarrekening 2021	Saldo rekening min begroting na wijziging	V/N op saldo
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	Saldo	14.432	3.141	-7.452	10.593	V
Totaal mutaties reserves	Saldo	-7.816	-5.764	-5.945	181	V
Gerealiseerd resultaat		6.616	-2.624	-13.397	10.774	V

Elk jaar worden diverse incidentele lasten en baten verrekend met de algemene reserve en bestemmingsreserves. In 2021 zijn incidentele uitgaven voor het project ontwikkeling zuidelijk stationsgebied verrekend met de reserve. Daarnaast zijn voor het project versnelling woningbouw niet alle kosten in 2021 gemaakt (dit betreft een meerjarig project). Hierdoor wordt er per saldo € 181.000 meer onttrokken aan de reserves*.

* Tegenover dit voordeel van een hogere onttrekking staat een nadeel van dezelfde omvang door hogere kosten bij het saldo van baten en lasten. Hierdoor hebben deze verschillen geen effect op het resultaat na inzet van reserves.

Hoofdlijnenanalyse

Na het verwerken van de raadsbesluiten tot en met december 2021 (begroting na wijziging) was rekening gehouden met een positief saldo van € 2,6 miljoen. Dit resultaat is door ontwikkelingen verbeterd met € 10,8 miljoen naar een positief saldo van € 13,4 miljoen. Deze ontwikkelingen zijn op hoofdlijnen hierna vermeld.

Nr.	Onderwerp	Bedrag * €1.000	Programma	Taakveld
1	Winstneming GREX Westergouwe	2.594	3	8.2 Grondexpl. (niet-bedrijventerreinen)
2	Decembercirculaire gemeentefonds	1.959	8	0.7 Alg uitk en ov uitk gemeentefonds
3	Arbeidsmarkt aanpak (voorstel opnieuw beschikbaar stellen)	1.742	4	6.5 Arbeidsparticipatie
4	Woningbouw (voorstel opnieuw beschikbaar stellen)	1.248	3	8.3 Wonen en bouwen
5	Voorziening pensioenaanspraken (oud-) wethouders en intergemeentelijke samenwerking	686	7	0.1 Bestuur
6	Dagelijks onderhoud groen	635	3	5.7 Openb groen en (openlucht) recreatie
7	ICT-dienstverlening	625	7	0.4 Overhead
8	Ondermijning	235	6	1.2 Openbare orde en veiligheid
9	Overige mutaties	869	1 t/m 8	Diversen
10	Mutaties reserves	181	1 t/m 8	Diversen
Totaal		10.774		

Toelichting op de mutaties

1. Winstneming GREX Westergouwe

Grondexploitatie: de GREX Westergouwe fase 1 t/m 3 is, zoals jaarlijks gebruikelijk, geactualiseerd per 01-01-22. De doorrekening laat een positief saldo zien van circa € 5 miljoen, waar dit vorig jaar nog neutraal was (saldo nul). Dit positieve verschil is met name het gevolg van gronduitgifteovereenkomsten voor bouwvelden in WG-3 die in 2021 zijn gesloten. Conform de BBV-regels dient tussentijds winst te worden genomen. Voor de GREX Westergouwe bedraagt deze winstneming € 2.594.000.

2. Decembercirculaire gemeentefonds 2021

De decembercirculaire gemeentefonds 2021 heeft geleid tot € 2,0 miljoen extra baten. Daarvan is € 0,7 miljoen coronacompensatie en € 0,2 miljoen overige algemene middelen. Deze middelen (totaal € 0,9 miljoen) vloeien naar de algemene reserve. € 0,5 miljoen is beschikbaar gekomen voor maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en beschermd wonen. Voorgesteld wordt dit bedrag toe te voegen aan de betreffende reserve (resultaatbestemming).

Er is € 0,6 miljoen is ontvangen voor onder andere te nemen maatregelen na de kwestie over de kinderopvangtoeslag, middelen voor de wet kwaliteitsborging bouwen en voor de Gelijke Kansen Alliantie. De raad wordt voorgesteld om dit budget opnieuw beschikbaar te stellen in 2022, om tot daadwerkelijke besteding over te kunnen gaan.

3. Arbeidsmarkt aanpak

Gouda heeft een centrumfunctie, ook op het gebied van Arbeidsmarkt aanpak. De verantwoording van deze regioprojecten vindt plaats in de Goudse administratie. Overschotten op deze budgetten dienen regionaal beschikbaar te blijven. De raad wordt voorgesteld om het restantbudget ad € 1.742.000 opnieuw beschikbaar te stellen in 2022. (zie ook het onderdeel budgetoverhevelingen in de financiële inleiding)

4. Budgetten woningbouw

Dit betreft diverse onderschrijvingen op de budgetten van woningbouw. Het voordeel bedraagt totaal € 1.248.000. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door het project versnellen woningbouw. Een aantal bijdragen aan woningbouwcorporaties worden niet in 2021 maar in 2022 verstrekt. De raad wordt voorgesteld om het restantbudget van € 1.006.000 opnieuw beschikbaar te stellen in 2022. (zie ook het onderdeel budgetoverhevelingen in de financiële inleiding)

5. Voorziening pensioenaanspraken en intergemeentelijke samenwerking

De hoogte van de voorziening pensioenaanspraken (oud-)wethouders is, zoals jaarlijks gebruikelijk, geactualiseerd en leidt tot een lager benodigd bedrag. Hierdoor valt er € 503.000 vrij. Daarnaast zijn diverse bestuurskosten, onder andere de lasten voor intergemeentelijke samenwerking, lager dan geraamd, hierdoor is er een voordeel ontstaan van € 183.000.

6. Dagelijks onderhoud groen

De kosten voor dagelijks onderhoud Groen zijn in 2021 lager uitgevallen dan geraamd. Dit is veroorzaakt door: 1) het niet kunnen uitvoeren van kap- en herplantwerkzaamheden door uitloop van de kapvergunning 2) het niet kunnen planten van nieuwe bomen als vervanging van dode bomen (imboet) en niet inzetten van uren voor onvoorzien zaken omtrent vorenstaande als gevolg van diezelfde uitloop van de kapvergunning 3) het minder uitvoeren van van gazonherstel, doordat het aantal en/of de omvang van schade aan gazons minder dan ingeschat was.

7. ICT-dienstverlening

De geraamde baten van de ICT-dienstverlening aan verschillende gemeenten is gebaseerd op de bij die gemeenten in rekening gebrachte vergoeding. Een deel hiervan had echter betrekking op het boekjaar 2022, waardoor de baten per abuis te hoog zijn geraamd. Daarnaast zijn er minder kosten voor het boekjaar 2021 gemaakt dan aanvankelijk geraamd en is er meer (ingehuurde) personele inzet toegerekend aan deze dienstverlening dan geraamd. Deze verhoogde toegerekende kosten zijn een voordeel voor de exploitatie van de gemeente Gouda. Het totale voordeel op ICT-dienstverlening bedraagt € 625.000.

8. Ondernijning

Door Corona konden niet alle acties op het gebied van "Ondernijning en Weerbaarheid bestuur" doorgang vinden.

9. Overige mutaties

Dit betreft diverse overige mutaties binnen de programma's.

10. Mutaties reserves

In 2021 zijn incidentele uitgaven voor het project ontwikkeling zuidelijk stationsgebied verrekend met de reserve. Daarnaast zijn voor het project versnelling woningbouw niet alle kosten in 2021 gemaakt (dit betreft een meerjarig project). Hierdoor wordt er per saldo € 181.000 meer onttrokken aan de reserves.

Voor een uitgebreide toelichting op alle mutaties in deze jaarstukken kunnen de afzonderlijke programma-analyses worden geraadpleegd.

Structureel en incidenteel resultaat

Het onderscheid tussen structurele en incidentele resultaten is van belang voor het inzicht in de financiële positie van de gemeente. In het algemeen geldt dat de gemeente structurele taken uitvoert en daarvoor structurele lasten raamt in de begroting. Structurele lasten en baten zijn de regel, incidentele lasten en baten zijn de uitzondering.

	Structureel	Incidenteel	Rekening 2021
Lasten	292.592	7.010	299.602
Baten	-303.135	-3.919	-307.054
Saldo	-10.543	3.091	-7.452
Inzet reserves	2.558	-8.503	-5.945
Rekeningresultaat (- = overschot / + = tekort)	-7.985	-5.412	-13.397

Het positieve saldo van € 13.397.000 is opgebouwd is uit een structureel voordeel van € 7.985.000 en een incidenteel voordeel van € 5.412.000.

Ontwikkeling reservepositie

Het beleid is om rekeningresultaten te verrekenen met de algemene reserve. We stellen voor om het overschot van € 10,5 miljoen (na resultaatbestemming) te verrekenen met de algemene reserve. Het effect van dit voorstel is in de onderstaande tabel weergegeven.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2021	2020
Algemene reserve (31/12)	33.476	26.644
Reserve sociaal domein (31/12)	1.207	1.807
Subtotaal voor resultaatbestemming	34.683	28.452
Resultaatbestemming	10.522	10.937
Beschikbaar weerstandsvermogen (31/12)	45.205	39.389

Resultaatbestemmingen

De jaarrekening 2021 sluit met een positief saldo van € 13.397.000. Het voorstel aan de raad is om vanuit dit rekeningssaldo een aantal verrekeningen met reserves te laten plaatsvinden:

- € 268.000 toe te voegen aan de reserve onderwijshuisvesting;
- € 2.594.000 toe te voegen aan de (nieuw te vormen) reserve GREX Westergouwe;
- € 496.000 te onttrekken aan de reserve Middenwillens;
- € 509.000 toe te voegen aan de reserve Maatschappelijke Opvang, Vrouwenopvang en Beschermd Wonen;
- het restant van het rekeningresultaat, te weten € 10.522.000, toe te voegen aan de algemene reserve

Toelichting op de resultaatbestemmingen

Reserve onderwijshuisvesting

Op 19-02-2020 heeft de gemeenteraad ingestemd met het Uitvoeringsplan onderwijshuisvesting 1e tranche IHP 2020-2024 met bijbehorende budgetten. In dit voorstel was voor het jaar 2021 rekening gehouden met het slopen en afwaarderen van onderwijsgerelateerde gebouwen. Doordat deze werkzaamheden nog niet zijn uitgevoerd is dit voordelig resultaat ontstaan. Voorgesteld wordt om de bijbehorende bedragen voor deze activiteiten toe te voegen aan de reserve onderwijshuisvesting.

Reserve (nieuw te vormen) GREX Westergouwe

Voor de GREX Westergouwe bedraagt de winstneming € 2,594 miljoen. Op 23 februari 2022 heeft de gemeenteraad het Masterplan voor Westergouwe Overig vastgesteld. De gemeenteraad heeft daarbij besloten om op de bouwvelden van de gemeente extra sociale huurwoningen te realiseren, mits dit financieel haalbaar is. Naar verwachting zal in de tweede helft van 2022 aan de gemeenteraad worden voorgesteld de GREX voor Westergouwe Overig te openen. Gezien de opgave om extra sociale huurwoningen te realiseren wordt voorgesteld om hiervoor een reserve te vormen (reserve GREX Westergouwe) en de tussentijdse winst van € 2,594 miljoen hieraan toe te voegen. De reserve kan in de komende jaren worden ingezet om de ambities van de Raad te realiseren.

Reserve Middenwillens

Het huidige saldo van de reserve van € 496.000 kan komen te vervallen, aangezien het project in zijn geheel is afgerond. Voorgesteld wordt om de reserve op te heffen en het saldo vrij te laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.

Reserve Maatschappelijke Opvang, Vrouwenopvang en Beschermd Wonen (MO/VO/BW)

In lijn met de bestaande werkwijze worden de financiële bijstellingen voor maatschappelijke opvang (MO), vrouwenopvang (VO) en beschermd wonen (BW) op grond van de circulaire gemeentefonds beschikbaar gehouden voor deze thema's. Met de decembercirculaire 2021 heeft Gouda in totaal € 509.000 ontvangen, die niet meer via een begrotingswijziging naar het functionele programma kon worden overgeheveld. Daarom is het voorstel om dit bedrag na vaststelling van het rekeningssaldo 2021 toe te voegen aan de betreffende bestemmingsreserve MO/VO/BW.

Budgetoverhevelingen 2021 - 2022

In de onderstaande tabel zijn de budgetoverhevelingen 2021 - 2022 weergegeven. Aan deze budgetoverhevelingen liggen veelal verplichtingen ten grondslag, zoals: subsidieverplichtingen en regionaal budget. Het budget wordt door een begrotingswijziging in het boekjaar 2022 beschikbaar gesteld. Voor een uitgebreide toelichting op de mutaties wordt verwezen naar de afzonderlijke programma analyses.

Nr.	Programma	Onderwerp	Bedrag in €
1	3	Project versnelling woningbouw (subsidieverplichting)	1.006.000
2	3	Project wonen boven winkels (subsidieverplichting)	125.000
3	3	Verkoop Fluwelensingel 86 (doorlopend in 2022)	80.000

Nr.	Programma	Onderwerp	Bedrag in €
4	4	Perspectief op werk, Regionaal mobiliteitsteam, Versterken arbeidsmarktregio en Steun- en herstelpakket Jeugdwerkloosheid (regionaal budget)	1.742.000
5	4	Persoonlijke verzorgingsmiddelen (pilot start in 2022)	50.000
6	4	Transformatiefonds Jeugd (regionaal budget)	578.000
7	4	Teammodel jeugdbeschermingstafel en budget veilig opgroeien (regionaal budget)	98.000
8	4	Statushouders/ Hotelboot -COA noodopvang (doorlopend in 2022)	63.000
9	5	Restauratie gemeentelijke monumenten en gevelherstel/ monumentenonderhoud (subsidieverplichting)	151.000
10	8	Decembercirculaire gemeentefonds 2021 (doorlopend in 2022)	608.000
		Totaal budgetoverhevelingen 2021 - 2022	4.501.000

3.1 Economie, werk en onderwijs

Lasten * € 1.000
23.281

Baten * € 1.000
10.943

Percentage van totale uitgaven
8%

Waar staat het programma voor?

Het programma Economie, werk en onderwijs draait om het versterken van de economie, waarbij inwoners zoveel mogelijk meedoen. Dit vraagt om een stevige verbinding tussen de drie werkvelden economie, werk en onderwijs. Het programma draagt bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat, aan innovatie en aan een goed functionerende arbeidsmarkt. Tevens draagt dit bij aan een goed onderwijsaanbod, adequate onderwijshuisvesting en een goede verbinding tussen onderwijs en het sociaal domein. Circulair produceren en consumeren gelden in dit kader als uitgangspunt.

Wat heeft Gouda bereikt?

Verbeteren aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt en stimuleren innovatie

Gouda wil dat het aanbod van opleidingen aansluit op de vraag van het bedrijfsleven. Ook optimaliseert het innovatie in Triple Helix-verband. Gouda stimuleert dat jongeren opleidingen kiezen met een beroepsperspectief de kans krijgen zich optimaal te ontwikkelen en aan het werk te gaan. De eerste studenten van Campus Gouda zijn gestart in 2021. Met bedrijven en studenten wordt gewerkt aan innovatieve oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken.

Versterken onderwijs

In 2021 zijn stevige stappen gezet. Met een Techniekakkoord is de basis gelegd voor de samenwerking rond de Techniekwerkplaats in de Chocoladefabriek. De eerste Goudse Onderwijsagenda is ondertekend. Het Taalakkoord met de bibliotheek en partners is vernieuwd.

Sluitende aanpak jeugdwerkloosheid

Gouda zet in op preventie en bestrijding jeugdwerkloosheid en op een structurele daling van de jeugdwerkloosheid onder jongeren t/m 27 jaar in de periode 2019-2022 met 100 jongeren. Resultaat: In 2021 een daling met 96 jongeren (367 versus 271; meetdata 2020 en 2021); In de periode 2019-2021 een daling met 55 jongeren (326 versus 271; meetdata: 2018 - 2021).

Versterken vestigingsklimaat in Gouda en de regio

Gouda wil een aantrekkelijke stad met een levendige economie in een sterke regio zijn. De gemeente heeft samen met Gouda Onderneemt een nieuwe economische agenda opgesteld. Ook is een nieuw convenant afgesloten om het Ondernemersfonds Gouda te verlengen tot 2026. In regionaal verband is een MKB-deal gesloten met de provincie Zuid-Holland om aan de slag te gaan met projecten binnen de regionale innovatieprojecten-agenda op het gebied van de maakindustrie, bouw, logistiek en stadsdistributie. In samenwerking met Gouda Onderneemt is de ondersteuning voor ondernemers gedurende de coronacrisis in stand gehouden.

Onderwijshuisvesting: kostenefficiënte, duurzame en toekomstbestendige schoolgebouwen

De uitvoering van de voorgenomen renovatie- en nieuwbouwprojecten van het Uitvoeringsplan IHP loopt. Het budget voor het kindcentrum in Westergouwe is vastgesteld. De renovatie van De Goudse Waarden en de vernieuwbouw van Ark-Gemiva is vergevorderd. Voor negen schoolgebouwen is een subsidieaanvraag ingediend voor een ventilatieregeling van het rijk.

Wat zijn de belangrijkste indicatoren?

Aantal voortijdig schoolverlaters is verder gedaald naar 1,54%.

* tot 1-10-2021
streefwaarde 2019-2022: afname
jeugdwerkloosheid 100 jongeren

Bekend aantal leegstaande
kantoor² in 2021.
Jaarstukken 2021

3.1.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

Verbeteren aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt en innovatie

Er wordt gewerkt aan een sterkere samenwerking in de 'Triple Helix', tussen bedrijfsleven, onderwijs en overheid. Met als doel om de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt te versterken en innovatie aan te jagen.

Wat heeft de gemeente daarvoor gedaan?

Triple Helix innovatieprojectenagenda

In 2021 is gestart met het uitvoeren van de triple helix innovatieprojectenagenda Midden-Holland. Deze agenda bevat 4 thematische speerpunten met projecten. Er zit nauwe samenhang tussen deze innovatieprojecten en de ambities van Campus Gouda, die zich richt op verbinden van het hoger onderwijs aan de regionale projecten. De regio Midden-Holland heeft dit jaar een MKB-deal gesloten met de Provincie Zuid-Holland. De regio heeft hiervoor een subsidie van € 200.000 euro ontvangen. Met behulp van de subsidie worden vijf projecten opgestart binnen de maakindustrie, logistiek en transportsector in Midden-Holland. De activiteiten moeten zorgen dat deze sectoren beter gaan samenwerken, kunnen innoveren en nieuw talentvol personeel kunnen opleiden.

Campus Gouda in regionale samenwerkingsstructuur

In 2021 is verder ingezet op versterking van het hoger onderwijs in Gouda en de regio Midden-Holland. In dat kader zijn met de Haagse Hogeschool de opleidingsmodules rond zorg en technologie opgezet, onder meer met hulp van de Human Capital Agenda van de provincie Zuid-Holland. De eerste module is in oktober vorig jaar gestart met een groep van 20 studenten. Ook voor de thema's bodemdaling en stadsdistributie is interesse vanuit Hogescholen en is de samenwerking uitgewerkt naar nieuwe opleidingen en innovatieve projecten met studenten en ondernemers. Het Hoornbeeck college en CHE startten in oktober 2021 een AD-opleiding Ondernemen in Gouda.

Centra voor Innovatief Vakmanschap Smart Technology & Welzijn en Zorg

De gemeente Gouda bouwt de samenwerking in het Centrum voor Innovatief Vakmanschap Smart Technology en het Centrum voor Innovatief Vakmanschap Welzijn en Zorg verder uit. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan de arbeidsmarkttekorten in de techniek- en zorgsector. Daarnaast dragen de CIV's bij aan innovatie. Met het CIV ST zijn de eerste stappen gezet rondom een living lab bodem & technologie. Met het CIV WZ is een living lab zorg & technologie opgezet waarin samen met zorginstellingen, onderwijs en bedrijven geëxperimenteerd kan worden. Tevens kunnen mbo- en hbo-studenten hier onderzoek doen. Beide labs zijn onderdeel van Campus Gouda.

Centra voor Innovatief Vakmanschap Leven Lang Flex

CIV LFF is in 2021 gestart, waarbij mboRijnland penvoerder is. Binnen deze publiek-private samenwerking werken onderwijs, overheid en bedrijfsleven samen aan een goede start van kwetsbare jongeren op de arbeidsmarkt. De acties zijn gericht op kansrijke branches. Vanuit het ministerie van OCW is € 2 miljoen subsidie verleend om tot 2025 een impuls te geven aan deze samenwerking. In dit CIV zijn ook bedrijven zoals McDonalds, Cardea en het Groene Hart Ziekenhuis partner.

Binnenkijken bij Bedrijven

Het doel van 'Binnenkijken bij Bedrijven' (voorheen 'Kom binnen bij Bedrijven') is dat bedrijven hun vacatures en stageplaatsen onder de aandacht brengen, bewoners kennis maken met het bedrijfsleven en werkzoekenden aan het werk komen. Het neveneffect voor de gemeente is dat het organiseren van dit evenement een manier is om een duurzaam netwerk met bedrijven en scholen op te bouwen en werkzoekenden te plaatsen. Dit evenement wordt samen met onderwijsinstellingen, het bedrijfsleven en andere gemeenten in de regio georganiseerd. In oktober 2021 is dit evenement georganiseerd onder de vlag van het WerkgeversServicepunt. 133 bedrijven stelden hun deuren open, ca. 550 bezoekers namen een kijkje (inclusief Techniekdag).

Aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt

Om de energietransitie te realiseren ontstaan bij bedrijven nieuwe vacatures en functies. Dit is een opgave waar arbeidsmarktpartners op moeten acteren. Gouda wil daarom dat het onderwijs hierop inspeelt via her- bij- en omscholing. De gemeente heeft hierin een agenderende en faciliterende rol. In 2021 heeft het Werkgeversservicepunt met bedrijven in de bouw & techniek (deels werk wat voorkomt uit de energietransitie) een verkenning uitgevoerd. Dit heeft geleid tot de ontwikkeling van een praktisch oriëntatie- en werkleertraject met als doel werkzoekenden op te leiden voor werk in deze bedrijven. Er is een nieuw platform voor stageplekken gecreëerd, gekoppeld aan "Gouda Werkt".

Versterken samenwerking arbeidsmarktpartijen

In 2021 is in regionaal verband, met inzet van structurele middelen (2020-2023: € 1.258.000) en van éénmalige middelen (Perspectief op Werk, ESF, Steun- en herstellepakket) één plan opgesteld en uitgevoerd. In nauwe samenwerking met de arbeidsmarktpartners, zoals de gemeenten in de arbeidsmarktregio Midden-Holland, werkgeversvertegenwoordigers, werknemersvertegenwoordigers, SW-bedrijven, onderwijspartners en het UWV, werden hiermee garantiebannen voor arbeidsbeperkten gerealiseerd en werkzoekenden, waaronder statushouders, richting werk geholpen. Ook werden de gevolgen van Corona in de arbeidsmarkt opgepakt. Een belangrijke activiteit was de ontwikkeling van het Regionaal Mobiliteitsteam. Dit team had als taak om de werklozen, die als gevolg van Corona werkloos waren geworden, en de zelfstandigdoelgroep wiens bedrijf niet levensvatbaar bleek, naar werk toe te leiden (zie ook programma 4). Het RMT zal

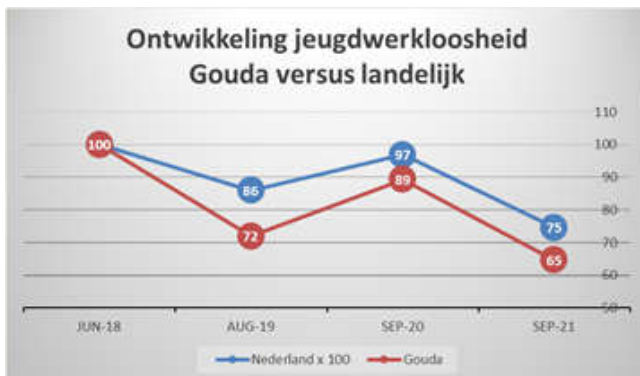
vanaf 2022 tevens een rol vervullen om mensen van 'werk naar werk' toe te leiden ter voorkoming van werkloosheid en faillissement.

Sluitende aanpak jeugdwerkloosheid

Door binnen de gemeente in toenemende mate integraal te werken en door een intensieve samenwerking met de partners in de regio werkte Gouda, ook in 2021, aan een 'sluitende aanpak jeugdwerkloosheid'. Corona heeft in 2021 impact gehad op jongeren. Jongeren zijn langer door blijven leren, maar de werkloosheid nam nauwelijks toe. Het ministerie van SZW stelde extra middelen beschikbaar (Steun- en Herstelpakket) aan het mbo-onderwijs, aan gemeenten en aan de arbeidsmarkt. Met deze middelen werd regionaal extra ingezet om jongeren te begeleiden richting school en/of werk. Er werd een plan van aanpak opgesteld en uitgevoerd. In dit plan was er sprake van 4 communicerende lijnen rondom preventie en de aanpak van jeugdwerkloosheid:

- regionale aanpak als gevolg van Corona met inzet van het Steun- en Herstelpakket;
- jongeren in een kwetsbare positie uit het Praktijkonderwijs/Voortgezet Speciaal Onderwijs;
- voortijdige Schoolverlaters-aanpak (aanpak van het RMC/leerplicht met als doel te voorkomen dat jongeren zonder startkwalificatie de school verlaten);
- reguliere aanpak jeugdwerkloosheid.

Resultaat in Gouda: werkloosheid onder jongeren t/m 27 jaar daalde tussen oktober 2020 en oktober 2021 met 96 jongeren (367 versus 271). In onderstaande tabel komt tot uiting dat de jeugdwerkloosheid in Gouda ten opzichte van Nederland sneller daalt dan landelijk (2018=100).

School@work

Gouda bleef het project School@work (een activiteit van het mboRijnland en Promen) financieel ondersteunen, omdat het voorkomt dat jongeren langdurig werkloos worden. Jongeren die niet binnen het reguliere onderwijs passen, behalen binnen School@work een diploma op niveau één (of een Praktijkverklaring). Ook statushouders kunnen instromen. Zij ontvangen extra taalonderwijs. In de periode medio 2018 t/m eind 2021 hebben 36 jongeren deelgenomen aan dit project. In 2021 behaalden tien deelnemers een diploma en zijn acht jongeren gestart.

Praktijkverklaringen

'Praktijkleren via praktijkverklaringen' is bedoeld voor werkzoekenden en werkenden zonder startkwalificatie, voor wie het behalen van een volledig mbo-diploma (inclusief entreeopleiding) of een mbo-certificaat (vooralsnog) niet haalbaar lijkt. Op basis van de vraag van het leerbedrijf en de persoonlijke mogelijkheden, gaat de werkende of werkzoekende aan de slag met delen van een mbo-opleiding. Voor de vaardigheden die hij in de praktijk van het leerbedrijf opdoet ontvangt hij een praktijkverklaring. De adviseur praktijkverklaringen richt zich vanuit het WSP op het informeren van samenwerkingspartners met als doel kennis te nemen van het concept. Corona heeft op deze activiteit een grote invloed gehad. De deelnemers werden veelal ontslagen en de opleidingstrajecten daarmee vroegtijdig afgesloten. In 2021 hebben zeven kandidaten een praktijkverklaring behaald. De verwachting is dat in 2022, met de aantrekkende economie, meer kandidaten gaan starten.

Stage- en leerwerkplekken

Samen met het Samenwerkingsverband Beroepsonderwijs Bedrijfsleven zet de arbeidsmarktregio in op voldoende stage- en leerwerkplekken en het oplossen van knelpunten. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan het voorkomen dat jongeren hun opleiding vroegtijdig onderbreken. In 2021 vroeg dit, mede gelet op de gevolgen van Corona, extra aandacht van SBB en het mbo-onderwijs. MboRijnland zette in op StagePLUS (een online - en fysiek loket waar studenten hulp en begeleiding kregen bij het vinden van BBL-plekken, stages en banen als het echt niet lukte) en voerde ruim 1000 exit-gesprekken.

Inzet jongerencoach 'Spookjongeren'

'Spookjongeren' zijn jongeren die buiten beeld zijn en niet bekend bij gemeenten, UWV, onderwijs, justitie enzovoort. Via het ministerie wordt periodiek een overzicht aangeleverd. Dit project is in 2019 als een pilot gestart en wegens succes in 2021 ingebed in de afdeling 'Opgroeien en Start Arbeidsmarkt'. In Gouda zijn er op dit moment ongeveer 100 'spookjongeren' in beeld (51 jongeren op de lijst zijn verhuisd of werken als ZZP'er). Er is een vaste jongerencoach die deze groep via een outreachende aanpak benaderd en zoveel mogelijk begeleidt naar school en/of werk. In ongeveer 25% van de gevallen is een intensiever coachingstraject de beste manier om stappen te zetten richting school en/of werk. Soms is kortdurende begeleiding voldoende in hun zoektocht richting school en/of werk al of niet met behulp van een passende doorverwijzing naar samenwerkingspartners. Hieronder wordt een overzicht gegevens van de resultaten tot op heden.

Jongerencoach 'Jongeren buiten beeld'		
Resultaat	Pilot 1-2 2019 t/m 31-7-2021	Sinds 1 nov 2021 - 1-3-2022
Aan het werk	22	3
Terug naar school	8	8
Naar PW-uitkering	17	2
Naar zorg (WMO/GGZ)	9	3
Totaal met resultaat	56	16
Overig*	111	135
Totaal in beeld	167	151

Bekend bij Veiligheidshuis, ZZP'er, verhuisd, partners is kostwinnaar, reeds uitkering, nog in begeleiding

Versterken vestigingsklimaat in Gouda en de regio

Gouda wil een aantrekkelijke stad met een levendige economie zijn. Samen met Gouda Onderneemt is in 2021 gewerkt aan een evaluatie en actualisatie van de economische agenda. De nieuwe Economische Agenda 2021 – 2024 is begin 2022 door het college vastgesteld. Deze agenda kent drie hoofdpogaven en 41 concrete actiepunten op tien verschillende aandachtsgebieden. De agenda richt zich op een blijvend sterke en levendige economie in Gouda, een centrumpositie in de regio, voldoende ruimte om te werken en een modern, innovatief en klimaatadaptief bedrijfsleven. We werken aan vernieuwend (hbo) onderwijs en zorgen dat iedere (toekomstige) medewerker een leven lang kan blijven leren. De gemeente zet daarnaast in op het accountmanagement voor bedrijven in Gouda.

In de jaarrekening wordt op meerdere plaatsen over de voortgang van de projecten en activiteiten binnen de hoofdpogaven gerapporteerd (onder andere bij Gouda 750, 'Kom Binnen bij Bedrijven', (zakelijk) toerisme, regionale Triple Helix samenwerking, duurzaamheid).

Om de circulaire economie vorm te geven, de energietransitie mogelijk te maken en uitvoering te geven aan de Triple Helix is waar nodig met andere gemeenten in de regio samengewerkt. Dit gebeurt aan de zogenaamde Triple Helix tafel, in het kader van Groene Hart Werkt, de werkgroep Circulaire economie Midden-Holland en in de activiteiten van het Duurzaamheidsplatform Gouda. In ons beleid en de uitvoering neemt Gouda kansen voor circulariteit mee in de afwegingen die worden gemaakt.

Wat heeft de gemeente daarvoor gedaan?

Corona

De coronacrisis overheerste ook in 2021 een groot deel van de Goudse economie. In samenwerking met Gouda Onderneemt is het coronaloket in stand gehouden, waar voor ondernemers relevante informatie gedeeld wordt en verschillende experts ondernemers kunnen bijstaan. Het coronaloket is opgepikt door VNG als een praktijkvoorbeeld. Met vertegenwoordigers van ondernemers is periodiek overleg gevoerd met betrekking tot de coronamaatregelen. Daarnaast is uitstel van betaling van belastingen en heffingen verleend en zijn heffingen zoals de precariobelasting voor terrassen en uitstallingen en de toeristenbelasting voor 2021 op nul gezet. Horecaondernemers mochten hun terras in de zomer tijdelijk verruimen om gasten onderling voldoende afstand te laten houden. Huurders van gemeentelijk vastgoed kwamen in aanmerking voor huurkortingen.

Ondernemersfonds

Het convenant OndernemersFonds Gouda is voor de derde keer verlengd. Nu tot 2026. Het fonds is in 2021 geëvalueerd en blijkt van grote meerwaarde voor ondernemers in Gouda. Door het fonds komt geld beschikbaar voor ondernemers die gezamenlijk willen bijdragen aan doelen die het vestigingsklimaat in Gouda verbeteren. Dankzij het OFG is het aantal ondernemers dat lid is van een ondernemersvereniging in Gouda verhoogd. Het OFG draagt financieel bij aan evenementen die wat toevoegen aan de beleving en promotie van de stad en aan samenwerkingsprojecten zoals het Techniekpunt Gouda.

Bedrijventerreinvisie Gouda 2021–2030

De bedrijventerreinvisie Gouda geeft richting aan de verdere ontwikkeling van de Goudse bedrijventerreinen voor de komende jaren. De visie is in 2021 vastgesteld. Door een betere samenwerking en wisselwerking tussen de bestaande bedrijventerreinen werken we aan het beter benutten van werklocaties. Dit biedt bedrijven de mogelijkheid om te groeien. De bedrijventerreinvisie Gouda is een bouwsteen voor de regionale bedrijventerreinenstrategie van Midden-Holland en de Omgevingsvisie.

Effectiever benutten Goudkade & Goudse Poort

De Goudse Poort is een belangrijk bedrijventerrein voor Gouda. De gemeente is in 2021 aan de slag gegaan met een projectteam met behulp van de provinciale Vliegende Brigade, waarvoor een provinciale subsidie is binnengehaald. Het projectteam gaat samen met bedrijven, eigenaren van panden en de provincie Zuid-Holland aan de slag om tot clustering van PDV van de Goudkade op de Goudse Poort en/of binnenstad te komen. Het tempo van de ontwikkelingen wordt in sterke mate bepaald door investeringsbeslissingen van de betrokken partijen. Indien mogelijk, worden kansen benut om meer werk maken van het verhogen van de kwaliteit van de bedrijventerreinen en het profileren van de Goudse Poort als aantrekkelijke plek om te ondernemen. De vrijgekomen ruimte aan de Goudkade kan worden ingezet voor reguliere (watergebonden) bedrijvigheid. De ambities geven uitvoering aan de Winkervisie en Ontwikkelstrategie Goudse Poort.

Stadsdistributie

Ondernemers worden voorbereid op de invoering van ZES (emissievrije stadskernen) in 2025. In 2021 is een start gemaakt met het aanbieden van gratis adviesgesprekken door een logistiek makelaar. Bijvoorbeeld over de mogelijkheden van elektrisch rijden, de kosten en subsidievoorwaarden. In het kader van flankerend beleid wordt regionaal onderzoek uitgevoerd naar het realiseren van een stadsdistributiehubs (business case). Dit is een van de projecten binnen de MKB-deal.

Werkbezoeken

Het voltallige college bezocht in het kader van dit programma 2021 4 bedrijven: Centric, Croda, BMW en Oasen. De wethouders economie legde 16 werkbezoeken af. Daarnaast werden nog 3 aan coronagerelateerde bedrijfsbezoeken gebracht aan ondernemers in de binnenstad, winkelcentrum Bloemendaal, winkelcentrum Goverwelle om te horen en zien hoe het met de ondernemers in coronatijd gaat.

Regio

De bestuurlijke tafel Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt (de Triple Helix) in de regio Midden-Holland werkte in 2021 onder andere aan:

1. Economische Visie Midden-Holland 2020 en innovatieprojectenagenda

De regio Midden-Holland heeft de koers voor de komende jaren bepaald in de Economische Visie Midden-Holland en daarbij regionale speerpunten benoemd: technisch vakmanschap, zorgtechnologie, bouwen in moeilijke bodemomstandigheden en transport, logistiek en distributie. Dit jaar is samen met het bedrijfsleven en het onderwijs een start gemaakt met de innovatieprojecten-agenda. Een door De Triple Helix benoemde stuurgroep houdt de regie. Samen met de provincie Zuid-Holland is een MKB-deal gesloten om 5 projecten op te starten binnen deze agenda. De projecten moeten er voor zorgen dat sectoren in de transport, logistiek, distributie en maakindustrie beter gaan samenwerken, kunnen innoveren en nieuw talentvol personeel kunnen opleiden. Hiervoor heeft de regio een subsidie van € 200.000 euro van de provincie ontvangen.

2. Regionale bedrijventerreinenstrategie

De provincie Zuid-Holland heeft in samenwerking met de regio's een nieuwe behoefte-raming bedrijventerreinen vastgesteld. Na lobby vanuit de Triple Helix is een stevige ruimteclaim in de behoefte-raming opgenomen. Deze raming wordt door de regio Midden-Holland gebruikt als input voor de regionale bedrijventerreinvisie en biedt inzicht in de vraag, het aanbod en de marktbehoefte aan bedrijfskavels in de regio. De regio Midden-Holland is dit jaar aan de slag gegaan het opstellen van een kwalitatieve bedrijventerreinenstrategie en het actualiseren van de regionale programmering van bedrijventerreinen. De nieuwe bedrijventerreinvisie is in de zomer van 2022 gereed.

3. Regionale detailhandelsstructuurvisie Midden-Holland 2020

In 2021 is de regionale detailhandelsstructuurvisie Midden-Holland 2020 vastgesteld. De regiogemeenten hebben vervolgens in een convenant afspraken vastgelegd over de afstemming van nieuwe detailhandelsvestigingen in de regio, het monitoren van ontwikkelingen en een betere inkadering van plaatsen waar (perifere) detailhandel wel en niet gevestigd mag worden.

Versterken onderwijs en tegengaan schooluitval

Gouda wil dat jongeren zich tijdens hun schoolloopbaan zo optimaal mogelijk ontwikkelen. Met het onderwijs werkt Gouda aan een goed onderwijsaanbod, aan doorlopende leerlijnen en aan de voorwaarden opdat jongeren een startkwalificatie behalen.

Wat heeft de gemeente daarvoor in 2021 gedaan?

Goudse Onderwijsagenda

In 2021 werd een onderwijsformateur ingezet om met de schoolbesturen samenwerkingsafspraken vast te leggen ten aanzien van het Goudse onderwijs. Het ging daarbij om lopende afspraken en nieuwe afspraken. De samenwerkingsafspraken op de Goudse Onderwijsagenda zijn vormgegeven rond 3 thema's: 'Taalontwikkeling - versterking educatief thuismilieu', 'Doorlopende ontwikkelingslijnen/oriëntatie op loopbaan en beroep' en 'Burgerschap - segregatie/verbinding onderwijs – thuis – vrije tijd'. De Goudse Onderwijsagenda is 16 juli 2021 door de gemeente Gouda en de schoolbesturen ondertekend en is richtinggevend document voor de toekomst.

Gelijke Kansen Alliantie Agenda Gouda

Het GKA-project 'diploma-ontwikkeling VSO' van De Ark (stichting Klasse) samen met andere VSO-scholen moet juni 2022 tot de eerste gediplomeerden leiden.

In 2021 werd een addendum aan de Goudse GKA Agenda toegevoegd met als thema 'het tegengaan van onderwijssegregatie'. Gouda was één van de drie gemeenten, die zo'n addendum toevoegde. Het ministerie van OCW heeft daarvoor een decentralisatie-uitkering van € 50.000 toegekend aan Gouda: hiermee wordt het project 'Stimulansklas' uitgevoerd door 4 schoolbesturen.

Doorlopende leer- en ontwikkellijnen (Techniekakkoord en techniekwerkplaats)

De overgang tussen voorschools onderwijs, basisonderwijs en voortgezet onderwijs werd in 2021 doorontwikkeld: het is één van de thema's op de Goudse Onderwijsagenda. Tevens wordt ingezet op een soepele overgang van vmbo naar middelbaar beroepsonderwijs (mbo) om uitval te voorkomen. Jongeren worden vroegtijdig in aanraking gebracht met techniek en 21-eeuwse vaardigheden. Dat doet Gouda door de realisatie van een techniekwerkplaats in de Chocoladefabriek. Hiervoor is in 2021 een Techniekakkoord gesloten. Vanuit het vmbo wordt gestimuleerd om voor een technisch beroep te kiezen. Via het regionaal plan Sterk Techniekonderwijs worden onder de noemer 'Techniek Talent Gouda' de mogelijkheden gecreëerd voor een doorlopende leerlijn techniek in de Goudse regio.

Voor- en vroegschoolse educatie, onderwijsachterstandenbeleid en samenwerking Brede school en Weekendschool

Gouda zette in op het bestrijden van onderwijsachterstanden, binnen de landelijke kaders, ingevuld met gemeentelijk beleid. De rijksuitkering onderwijsachterstandenbeleid werd via gemeentelijke subsidieregelingen doorgezet naar kinderopvangorganisaties, schoolbesturen, Brede school en Weekendschool.

Activiteiten voor de doelgroep OAB:

- Voorschoolse educatie op de peuteropvang; vanaf augustus 2020 van tien naar (gemiddeld) zestien uur per week (nieuw rijksbeleid);
- Vroegschoolse educatie, schakelklassen en/of onderwijstijdverlenging op basisscholen met veel doelgroepleerlingen;
- Stadsbrede collectieve voorzieningen via de Brede School en de Weekendschool, waaronder de extra grote Brede School Zomeracademie 2021 met 67 deelnemers.

De uitvoerende organisaties werkten, waar mogelijk, wijkgericht samen aan een afgestemd en doorlopend OAB-aanbod voor de doelgroep.

Versterken samenwerking jeugdhulp aansluiting op passend onderwijs

In 2021 is de 'Ontwikkelagenda passend onderwijs en jeugdhulp' geactualiseerd. Deze ontwikkelagenda is opgesteld door de gemeenten in Midden-Holland en de samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Op regionaal niveau wordt ingezet op integraal arrangeren. Hiermee wordt in een zo vroeg mogelijk stadium betrokkenheid gevraagd van ouders, school en gemeente om een gezamenlijk plan op te stellen en uit te voeren. In dit kader zijn meerdere bijeenkomsten georganiseerd voor onderwijs, gemeenten, JGZ, leerplicht en JOS. Eén van de uitkomsten hiervan is dat men duidelijkheid behoeft over de rollen, taken en verantwoordelijkheden van de betrokken partijen. In 2022 wordt hierop ingezet.

Met het samenwerkingsverband Midden-Holland en PO-bestuur De Groeiling wordt overlegd over een nieuwe cluster vier-schoolaanvraag.

Aanpak Laaggeletterdheid

Gouda is centrumgemeente voor de regio Midden-Holland. Samen met de regiogemeenten zoekt Gouda naar de beste manieren om laaggeletterden te bereiken. De regio Midden-Holland wil hen ondersteunen bij het verbeteren van hun taal-, reken-, en digitale vaardigheden. Voor de periode tot en met 2024 is een regionaal plan van aanpak gemaakt, waarin op een brede manier wordt samengewerkt met alle partijen die bij de aanpak laaggeletterdheid betrokken zijn.

In het plan van aanpak wordt aandacht besteed aan het:

- vinden van NT1-ers en voor hen geschikte trajecten;
- versterken van het netwerk en de samenwerking in het sociale domein, zowel lokaal als regionaal;
- optrekken met werkgevers voor het bereiken van laaggeletterde werknemers;
- voorkomen van laaggeletterdheid en verbeteren digivaardigheid als steviger onderdeel van gemeentelijk beleid;
- bereiken van de doelgroep door in te zetten op het herkennen en doorverwijzen van inwoners met een achterstand op de basisvaardigheden.

Eind 2021 zijn al lokale en regionale activiteiten opgestart om hiermee een begin te maken, dit breiden we de komende jaren verder uit.

Eind 2021 is het Taalakkoord vernieuwd. Gouda werkt hierin samen met de Goudse bibliotheek en veel andere organisaties. In dit akkoord is veel aandacht voor werkgevers. De partijen die aansluiten hebben hun ambities voor de komende jaren aangegeven. Deze zullen regelmatig geëvalueerd worden zodat we kunnen bijsturen als dat nodig is en successen tijdig kunnen uitbreiden. Door de gemeenteraad zijn extra middelen gealloceerd voor het Taalhuis voor 2022.

Gouda ontvangt naast de jaarlijkse rijksbijdrage voor Wet Educatie Beroepsonderwijs, WEB-middelen, ook een bijdrage uit Rijksmiddelen via het programma Tel Mee met Taal 2020-2024.

Bij de aanbestedingen van zowel formele trajecten voor laaggeletterden als voor inburgeraars is scherp gelet op goede samenwerkingsmogelijkheden. Bij de overige inkopen en subsidieverleningen is gekeken naar succesvolle ervaringen in het bereiken van NT1-ers.

Alle partijen die subsidie ontvangen, werken mee aan het monitoringsysteem van Qwasp. Hiermee krijgen we een goed beeld van de effectiviteit van activiteiten. Ook hier geldt, net als bij de evaluaties van het Taalakkoord, dat successen zichtbaar worden zodat ze kunnen worden uitgebreid, en minder geslaagde activiteiten gestopt kunnen worden.

De eerste rapportages worden medio 2022 verwacht.

In 2021 zijn er 1.200 laaggeletterde inwoners geholpen, 125 kwamen uit de NT1-doelgroep, wat een veelbelovend resultaat is.

Reductie schooluitval en bieden van kansen aan jongeren die een startkwalificatie willen behalen

Het aantal jongeren zonder startkwalificatie is in onze regio laag. In maart werd bekend dat de regio Gouda in de top vijf stond van RMC-regio's met de minste VSV'ers. Inmiddels is bekend dat in de loop van 2021 de uitval weer licht is gestegen, landelijk en ook in deze regio. Gouda had in 2021 105 VSV'ers. Dat is 1,87% van de jongeren, precies ook het landelijke percentage. In de regio was het VSV-percentage in 2021 1,65% .

De verschillende regionale VSV-projecten lopen bijna allemaal volgens verwachting. Op de Matchtafel in Midden-Holland zijn in 2021 39 jongeren besproken, van wie ruim driekwart aan werk en/of opleiding is geholpen. De taalklassen op het mbo zijn gerealiseerd, voor studenten van mbo-niveau twee uit verschillende opleidingen:

- wekelijkse lessen van een NT2-docent in kleine groepen (zeven à acht studenten);
- werken aan zelfredzaamheid van studenten om de taal te leren;
- een workshop voor vakdocenten op het gebied van taal, waardoor de lessen voor de student beter te begrijpen zijn.

In het project 'versterking loopbaanoriëntatie' werken decanen uit de regio met mboRijnland samen op 4 thema's:

1. Invulling loopbaangerichte leeromgeving;
2. Voeren van Loopbaangesprekken;
3. Integreren arbeidsmarkt binnen LOB;
4. LOB in de vaklessen.

De Overstapcoach heeft (regionaal) ruim 100 jongeren in hun overstap van het praktijkonderwijs of speciaal onderwijs naar het mbo begeleid, waardoor zij een betere start maken op het mbo.

Corona heeft soms voor vertraging gezorgd in projecten, bijvoorbeeld omdat de taalklassen niet fysiek plaats konden vinden. Verder is het project rond extra coaching door corona in 2021 nog niet van de grond gekomen.

Bemiddelen maatschappelijke stages

Bemiddeling rond maatschappelijke stages is primair de verantwoordelijkheid van de vo-scholen. De gemeente faciliteerde in het kader van de maatschappelijke diensttijd (mbo / hbo) het netwerk 'Samen voor Goud'.

Kostenefficiënte onderwijshuisvesting met duurzame en toekomstbestendige schoolgebouwen

Uitgangspunt is een goede balans tussen kosten én duurzame en toekomstbestendige schoolgebouwen. De komende jaren vindt op verschillende locaties in Gouda nieuwbouw, danwel renovatie en/of uitbreiding van onderwijshuisgebouwen plaats om geschikte onderwijshuisvesting te kunnen blijven bieden voor de Goudse scholen.

Uitvoeringsplan 1e tranche IHP 2020-2024

In februari 2020 heeft de Raad het Uitvoeringsplan 1e tranche IHP 2020-2024 vastgesteld, dat samen met de Goudse schoolbesturen is opgesteld. Hiermee is de Raad akkoord gegaan met zeven onderwijshuisvestingsprojecten die de komende jaren in Gouda worden gerealiseerd.

Bouwvoorbereidingen zijn voortgezet in 2021 voor de projecten: clustering in nieuwbouw van Auris Taalplein en De Triangel, de uitbreiding en renovatie van het Kesper College en de uitbreiding van de Johannes Calvijschool. Daarnaast is gestart met de voorbereidingen voor het project voor uitbreiding van basisschool Al Qalam en de sloop van de gymzaal aan de Hoogenburg. De strategische kaders onderwijshuisvesting zijn voor alle projecten uitgangspunt, waaronder combinatiegebruik, clustering, participatie met de buurt, de 15% Groennorm en ambities op het terrein van duurzaamheid. In 2022 zullen de voorbereidende gesprekken starten voor de projecten: nieuwbouw Livingstoneschool en renovatie van de dislocatie van de Casimirschool aan de Herpstraat.

Huisvestingsopgaven buiten het Uitvoeringsplan 1e tranche IHP 2020-2024

De Raad is in februari 2020 ook akkoord gegaan met de renovatie van De Goudse Waarden locatie Heemskerkstraat. In oktober 2021 heeft de bouwheer (De Goudse Waarden) de aanbesteding afgerond en is gestart met de uitvoering van de renovatie. Naar verwachting is het gerenoveerde pand in de zomer van 2022 gereed.

In mei 2021 heeft de Raad akkoord gegeven op de Nota Maatschappelijke Voorzieningen Westergouwe met benodigd budget. Onderdeel van deze nota zijn de plannen en budgetten voor nieuwbouw van Kindcentrum De Ontdekkingsreizigers (inclusief binnen- en buitensportvoorziening, een multifunctionele ruimte en circa veertig sociale huurwoningen) in Westergouwe en de uitbreiding van de tijdelijke onderwijshuisvesting van deze school.

In oktober is de tijdelijke huisvesting van De Ontdekkingsreizigers uitgebreid met in totaal zes lokalen, in zomer 2022 worden vier lokalen bijgeplaatst. Voor de nieuw te realiseren en permanente locatie van het Kindcentrum is het hele bouwteam aanbesteed waaronder architect, technisch bouwprojectmanager en constructeur. Verder is gestart met planvorming samen met de schoolbesturen, kinderopvangorganisatie, woningcorporatie en Sport.Gouda. Het streven is om dit voorzieningencluster in de zomer van 2025 in gebruik te nemen. Gemeente is bouwheer op verzoek van de betrokken schoolbesturen.

Verder is in 2021 door de twee bouwheren (schoolbestuur Stichting Klasse en Stichting Gemiva) de realisatie gestart van renovatie en uitbreiding van de nieuwe locatie van Ark-Gemiva aan de Clematislaan, in afstemming met de gemeente. Dit is opgeleverd in mei 2022.

Corona

In afstemming met de schoolbesturen zijn er voor negen Goudse schoolgebouwen subsidieaanvragen ingediend ten behoeve van verbetering van de ventilatie, de zogenaamde SUVIS-regeling van de rijksoverheid. Alle negen aanvragen zijn goedgekeurd in 2021 en aan de betreffende schoolbesturen toegekend.

3.1.2 Corona

Net als voor alle andere maatschappelijke sectoren zijn de coronamaatregelen voor bedrijven en onderwijs van grote impact geweest. De gevolgen voor de arbeidsmarkt zullen groot zijn hoewel dat op dit moment nog niet heel duidelijk is.

Het onderwijs is wisselend open en gesloten geweest en de veiligheidsmaatregelen rond corona hebben ervoor gezorgd dat de voortgang van het onderwijs onder druk heeft gestaan. Het algemene beeld is dat de Goudse scholen hier goed mee om zijn gegaan en als gemeente hebben we daarin intensief met hen opgetrokken en waar mogelijk ondersteund.

Anderzijds zijn ook veel samenwerkingen en projecten gewoon doorggegaan, denk bijvoorbeeld aan Campus Gouda. Veel blijkt ook via de digitale weg goed voortgang te kunnen vinden.

3.1.3 Eigen indicatoren

Taakveld	Omschrijving	Gouda	Streefwaarde	Stand 2021
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Aantal banen	36.300	Behoud van het aantal banen	36.370
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Aantal bedrijfsvestigingen	6.449	Behoud van het aantal bedrijfsvestigingen	6.800
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Leegstand kantoren als positie van gemeente met hoogste leegstand (Bron Cushman & Wakefield)	plek 11 (C&W, jan 2018)	Plek buiten top 10	Cushman & Wakefield geven monitor niet meer uit; Bekend aantal leegstaande kantoorimeters: 69.100 m ² ; een daling van 13% t.o.v. 2020 (79.500 m ²)*.
4.3. Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Afname aantal jongeren zonder werk t/m 27 jaar	226	In de periode 2019-2022 daling realiseren van 100 jongeren	t/m 1 oktober 2021: 271 jongeren zonder werk; daling van 55 jongeren

* Deze cijfers zijn gebaseerd op de BSGR en gekoppeld aan de BAG. Er is een gedeelte van de kantoren in Gouda die niet correct gekoppeld kunnen worden (o.a. bedrijfsverzamelgebouwen) in deze analyse waardoor het aantal leegstaande vierkante meters in werkelijkheid hoger of lager kan uitvallen.

3.1.4 Wettelijk voorgeschreven indicatoren

Het BBV verplicht de gemeente om in de programma's te rapporteren over de realisatie van de maatschappelijke effecten aan de hand van voorgeschreven beleidsindicatoren, die gepubliceerd worden op waarstaatjegemeente.nl. De wetgever wil met deze kengetallen de vergelijkbaarheid tussen gemeenten vergroten. Alle gemeenten zijn immers verplicht deze kengetallen te publiceren. Veel kengetallen zijn echter niet van recente datum en sluiten vaak onvoldoende aan bij wat de gemeente zelf wil bereiken. Daarom heeft de gemeente naast de wettelijke verplichte indicatoren ook eigen indicatoren opgenomen. Daarnaast zijn in onderstaande tabel in voorkomende gevallen relevante referentiewaarden van voorgaande jaren en/of eigen streefwaarden toegevoegd.

Taakveld	Indicator	Meeteenheid	Periode	Gouda	Nederland	Streefwaarde	Realisatie
3. Economie	Funciemenging	%	2020	52,1	53,2	Gouda stuurt niet op deze indicator	
3. Economie	Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw.15 t/m 64jr	2020	143,9	158,4	Gouda stuurt niet op deze indicator	
4. Onderwijs	Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2018	1,7	1,9	Gelijk blijven	2021: 0,2 dus afname
4. Onderwijs	Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2019	60	26	Afname	2021: 53,5 dus afname
4. Onderwijs	Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	%	2018	2	1,9	Afname naar 1,75 (100 jongeren)	
			2020	1,6	1,7		2021: 1,87 dus stijging

Toelichting

1. Het streefcijfer van 1,75% is gebaseerd op de landelijke gerealiseerde cijfers van schooljaar 2016-2017. Van alle vo- en mbo-leerlingen/studenten samen (tot 23 jaar) verliet in 2016-2017 1,75% het onderwijs zonder startkwalificatie. Aangezien de uitval landelijk sindsdien licht stijgt, is ingezet op 1,75% als streefcijfer.

Die licht stijgende trend zet zich landelijk en ook in onze regio door. Daarom is het streefcijfer niet gehaald. De regio Gouda scoort in landelijk perspectief overigens goed. Gouda zit in de top 5 van regio's met de minste schooluitval.

Het is overigens lastig om de stijging precies te duiden. Het lijkt deels te maken te hebben met 'groenpluk'; door de aantrekkelijke economie stoppen meer jongeren met hun opleiding om te gaan werken.

3.1.5 Wat heeft het gekost?

3.1.5.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	21.525	25.419	23.281	2.138
Baten	-8.585	-12.396	-10.943	-1.452
Saldo van baten en lasten	12.939	13.023	12.337	686
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-1.022	-1.091	-1.092	1
Gerealiseerd resultaat	11.918	11.932	11.245	687

3.1.5.2 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld zijn de lasten, de baten en het saldo van lasten en baten weergegeven.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Lasten / Baten	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijziging
2.4 Economische havens en waterwegen	Lasten	1.028	1.047	1.064	-17
2.4 Economische havens en waterwegen	Baten	0	0	0	0
Saldo		1.028	1.047	1.064	-17
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Lasten	1.643	1.632	1.565	67
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Baten	-1.587	-1.587	-1.519	-67
Saldo		56	46	46	0
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Lasten	194	223	223	0
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Baten	-153	-130	-109	-21
Saldo		40	93	114	-21
3.4 Economische promotie	Lasten	2.528	3.234	3.066	168
3.4 Economische promotie	Baten	-600	-1.183	-959	-224
Saldo		1.929	2.051	2.107	-56
4.2 Onderwijshuisvesting	Lasten	7.614	9.636	9.368	268
4.2 Onderwijshuisvesting	Baten	-307	-2.601	-2.578	-22
Saldo		7.307	7.036	6.790	246
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Lasten	8.518	9.648	7.995	1.652
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Baten	-5.938	-6.896	-5.778	-1.118
Saldo		2.580	2.752	2.218	534
Totaal saldo taakvelden		12.939	13.023	12.337	686

3.1.5.3 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Lasten	V/N	Baten	V/N
2.4 Economische havens en waterwegen	17	N	0	V
Diverse kleine verschillen.	17	N	0	V
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	67	V	67	N
De verschillen ten opzichte van de begroting hebben betrekking op de financiële afwikkeling van de Grondexploitatieprojecten 2021 en is per saldo neutraal.	67	V	67	N
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	0	V	21	N
Diverse kleine verschillen.			21	N
3.4 Economische promotie	168	V	224	N
Kenniscentrum Bodemdaling: het nadeel op de baten valt weg tegen een identiek voordeel op de lasten en is per saldo neutraal. De Provincie Zuid-Holland heeft subsidie verstrekt voor dit meerjarig project.	131	V	131	N
Als gevolg van COVID-19 hebben onder andere evenementen niet kunnen plaatsvinden. De behoefte naar reclame via displays en lichtmasten in de gemeente was daardoor ook in de laatste twee kwartalen van 2021 nihil.			178	N
Diverse kleine verschillen.	37	V	85	V
4.2 Onderwijshuisvesting	268	V	22	N
Op 19-02-2020 heeft de gemeenteraad ingestemd met het Uitvoeringsplan onderwijshuisvesting 1e tranche IHP 2020-2024 (hierna Uitvoeringsplan) met het bijbehorende budget. In het uitvoeringsplan is voor het jaar 2021 rekening gehouden met het slopen en afwaarderen onderwijsgerelateerde gebouwen. Doordat deze werkzaamheden nog niet zijn uitgevoerd is er een voordelig resultaat ontstaan. Voorgesteld wordt om de bijbehorende bedragen voor deze uit te voeren werkzaamheden (totaal € 268.000) toe te voegen aan de reserve van het Onderwijshuisvesting, zodat deze sloopactiviteiten naar verwachting in 2022 respectievelijk 2023 kunnen worden uitgevoerd. Dit betreft een resultaatbestemming.	268	V	22	N
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.652	V	1.118	N
Voor het nationaal programma onderwijs en volwasseneducatie zijn specifieke uitkeringen door het Rijk verstrekt. Nog niet besteedde gelden worden overgeheveld naar 2022 omdat hier een terugbetalingsverplichting geldt. Hierdoor is aan de lastenkant een voordeel ontstaan en aan de batenkant een nadeel en per saldo neutraal.	779	V	779	N
De uitbreiding van de opvang van 8 naar 16 uur is in 2020 veel later opgestart dan verwacht. De teruggevorderde subsidie OAB is in 2021 verwerkt. Binnen de subsidieperiode van 2019-2022 mag een positief saldo worden ingezet in volgende jaren. Er blijft afgerond € 301.000 beschikbaar in 2022.	382	V	301	N
Vanuit het budget van Voor- en Vroegschoolse educatie (VVE) is geld overgeheveld naar Kindgebonden Financiering (KGF) . De uitgaven zijn lager uitgevallen.	217	V		
Bureaunkosten Leerplicht Gouda: In 2021 is er geen beslag gelegd op de flexibele schil voor personeel. Bij uitval van vaste krachten is Gouda verplicht direct voor vervanging te zorgen van leerplichtambtenaren werkzaam voor Gouda, Krimpenerwaard en Waddinxveen.	163	V		
De vaststelling van de subsidies vindt een jaar later plaats. Dit betreft teruggevorderde subsidies 2020 en is hierdoor een voordeel ontstaan in 2022.	69	V		
Diverse kleine verschillen.	42	V	38	N

3.1.5.4 Verschillenverklaring reserves

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Verschil	V/N
Afrondingsverschillen	1	V
Totaal	1	V

3.1.6 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf verbonden partijen.

Verbonden partijen	Doel
Natuur en recreatieschap Groenalliantie Midden-Holland	De Groenalliantie behartigt de bovengemeentelijke belangen van het beheer en de ontwikkeling van groengebieden zoals het behoud en de versterking van de groen- en recreatieve verbindingen, de landschappelijke kwaliteiten en de biodiversiteit binnen de groengebieden, evenals de bevordering van de leefbaarheid en de toeristische aantrekkingskracht.
Bedrijvenschap Regio Gouda	Het Bedrijvenschap regio Gouda ontwikkelt in opdracht van de gemeenten Gouda, Waddinxveen en Zuidplas het regionale bedrijventerrein Gouwe Park.
Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland	De BSGR verzorgt de heffing en invordering van de lokale belastingen voor het Hoogheemraadschap van Rijnland en elf gemeenten. Daarnaast bepaalt de BSGR de hoogte van de WOZ-waarden voor alle onroerende zaken in de deelnemende gemeenten.

Natuur en recreatieschap Groenalliantie Midden-Holland

Een prettige woon- en leefomgeving voor medewerkers is een aspect dat voor bedrijven een belangrijke rol speelt bij de keuze voor een vestigingsplaats. Met haar historische binnenstad en aantrekkelijke omgeving met gevarieerde recreatieve mogelijkheden, biedt Gouda deze prettige woon- en leefomgeving. De recreatiegebieden van Groenalliantie Midden-Holland in Gouda en de bredere regio zijn hierin ook van groot belang. Deze gebieden zijn de afgelopen periode verder ontwikkeld, waarbij de Groenalliantie inspeelt op verschillende doelgroepen: actieve recreatie, beleven en gebruiken. Op die manier voegen de recreatiegebieden een meerwaarde toe aan het grotere maatschappelijk en economische perspectief van Gouda.

Het 'Ontwikkelplan Groenalliantie 2030' en bijbehorende 'Investeringsagenda Groenalliantie 2021-2025' is in december 2021 definitief vastgesteld. Dit is een strategisch document over het verbeteren en de (door)ontwikkeling van de natuur- en recreatiegebieden. Voor Gouda zijn hoofdzakelijk de Goudse Hout en de Oostpolder relevant. Maar ook andere natuur- en recreatiegebieden van de Groenalliantie zoals de Reeuwijkse Hout, 't Weegje en Elfhoeven zijn van belang vanwege hun ligging nabij Gouda en recreatief gebruik door Gouvenaars. De projecten in het 'Ontwikkelplan Groenalliantie 2030' vergroten de waarde van de gebieden binnen het maatschappelijk en economische perspectief van Gouda.

Studenten van het Hoornbeeck College in Gouda worden ook betrokken bij de natuur- en recreatiegebieden van Groenalliantie. In 2021 is er een gezamenlijke actie uitgevoerd in de Goudse Hout waarbij studenten hielpen met het schoonmaken van het gebied.

Bedrijvenschap Regio Gouda

Het Bedrijvenschap Regio Gouda is een zelfstandige organisatie waarin de gemeenten Gouda, Waddinxveen en Zuidplas op gelijkwaardige basis samenwerken. Het bedrijvenschap ontwikkelt het regionale bedrijventerrein Gouwe Park van 45 hectare netto om zo ruimte te bieden voor de vestiging van bedrijven en daarmee werkgelegenheid te behouden of te verbeteren. Deze gemeenschappelijke regeling loopt tot 31 december 2022, dan is de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Regio Gouda afgerond.

Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland

De BSGR verzorgt de heffing en de invordering van de marktgelden en toeristenbelasting als algemeen dekkingsmiddel. De aanslagen zijn overeenkomstig de betreffende belastingverordeningen opgelegd. In 2021 zijn geen aanslagen toeristenbelasting opgelegd. De raad heeft in oktober 2020 besloten om dit tarief op € 0,00 vast te stellen voor 2020 en 2021. Daarmee kon een bijdrage worden verleend aan lastenverlichting voor de horecaondernemer.

3.2 Energie en klimaat

Lasten * € 1.000
28.507

Baten * € 1.000
30.388

Percentage van totale uitgaven
10%

Waar staat het programma voor?

De gemeente handhaaft het ambitieuze doel om in 2040 CO₂-neutraal te zijn. In aanvulling hierop wordt 2040 als streefdatum vastgesteld voor een aardgasvrije stad. Om dit te realiseren is een grootschalige energietransitie nodig met als doel om volledig over te gaan van de huidige milieubelastende energiebron naar een volledig duurzame en voor iedereen betaalbare energievoorziening. Op het gebied van klimaatadaptatie, bodemproblematiek, groen en water wil de gemeente werken aan een toekomstbestendige stad met droge voeten voor onze kinderen en kleinkinderen.

Wat heeft Gouda bereikt?

Klimaatadaptatie: water en groen

In 2021 zijn er meerdere acties van de klimaatadaptatiestrategie uitgevoerd om de kwetsbaarheid van de stad voor klimaatverandering te verminderen. Bij projecten in de openbare ruimte en ruimtelijke ontwikkelingen is het meekoppelen van klimaat- en groenopgaven een uitgangspunt. Samen met inwoners zorgt de gemeente voor het behouden en uitbreiden van het groen in de stad. De inzet op meer en kwalitatief beter groen draagt bij aan het tegengaan van overlast van water, hitte en droogte.

Bodemdaling

Bodemdaling is onlosmakelijk verbonden met onze stad. Afgelopen jaar is Gouda samen met het Hoogheemraadschap van Rijnland gestart met de uitvoering van het in 2020 vastgestelde Kaderplan Bodemdaling Binnenstad. Ook was er in 2021 volop kennisdeling met subsidie van de Regio Deal Bodemdaling Groene Hart. Daarnaast heeft Gouda samen met partners een succesvolle subsidieaanvraag voor de Europese LIFE IP NAS ingediend. Hierdoor blijft de ambitie om kennis te delen ook op de langere termijn haalbaar.

Energietransitie: gasloos bouwen en wonen

In 2021 zijn de Regionale Energiestrategie 1.0, de Transitievisie Warmte 2021 en de Participatie- en communicatiestrategie Energietransitie 2021 door de raad vastgesteld. Naast deze beleidstrajecten is er flink ingezet op isoleren en besparen via de middelen van de Regeling Reductie Energie-gebruik en de opvolger daarvan. Om de samenwerking met inwoners te versterken is een samenwerkingsovereenkomst getekend tussen de gemeente en de Energiecoöperatie Gouda. Ook is de eerste fase van de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed afgerond. Bij de vijf showcase-projecten is 24% energievermindering en 27% CO₂-reductie gerealiseerd.

Wat zijn de belangrijkste indicatoren?

evenveel restafval per inwoner als in 2020: 4kg meer dan in 2019 en 81kg minder dan in 2016

77.264 m² openbaar groen erbij in de bestaande stad

16,1 kiloton minder CO₂ uitstoot door de gebouwde omgeving dan het jaar ervoor

3.2.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

Klimaatadaptatie: water en groen

Projecten in de openbare ruimte

Bij riolerings- en ophoogprojecten is het klimaatbestendig inrichten van de openbare ruimte de nieuwe standaard. Onderdeel daarvan is het toevoegen van extra openbaar groen. Om extra groen aan te leggen, inventariseert de gemeente bij verwachte riolerings- en ophogingsprojecten welke bewoners geïnteresseerd zijn in een geveltuin. Tijdens de werkzaamheden wordt bij deze woningen een tegel eruit gelaten voor het aanleggen hiervan.

Initiatieven vanuit het Groenfonds

Vanuit het Groenfonds zijn in 2021 diverse locaties in de stad vergroend. Op de Houtmansgracht is 462m² aan stenen verwijderd en groen teruggekomen. Ook op de Bellamystraat, de Gandhiweg en de Persijnstraat is verharding verwijderd en vergroend. In 2021 is in totaal 1.292m² 'grijs' omgezet naar 'groen'. Daarnaast zijn er gerichte acties geweest van onder andere Gouda Bruist en de Tuinambassadeurs, zoals de actie Tegel eruit, Plant erin en de aanleg van nieuwe geveltuintjes.

Groen bij bouwplannen

De Structuurvisie Groen is nu bijna drie jaar in werking. In mei 2021 zijn de Structuurvisie Groen en het Groenfonds voor de tweede keer geëvalueerd. De evaluatie laat zien dat Gouda op de goede weg is met het vergroten van de leefbaarheid en klimaatbestendigheid. De effecten beginnen zich af te tekenen. Ook zijn er enkele dilemma's zichtbaar geworden. Er is tijd nodig om verdere ervaring op te doen met de toepassing van de beleidsregels en de hardheidsclausule alvorens aanpassingen door te voeren aan de Structuurvisie Groen.

Bij meerdere bouwprojecten is het Convenant Klimaatadaptief Bouwen toegepast, zoals bij het Burgemeesterkwartier. Bij oplevering van woningen in gemeentelijke nieuwbouwprojecten zorgt de gemeente voor zwarte aarde in plaats van zand. Hierdoor is het voor inwoners makkelijker om hun tuin groen in te richten.

Uitvoeringsagenda klimaatadaptatie

Om inwoners te enthousiasmeren en informeren over groen en klimaatadaptatie zijn in 2021 diverse acties georganiseerd. Zo was er in het najaar een duurzame markt, waar informatie is gegeven over klimaatadaptatie en het belang van groen. De gemeente vroeg aandacht voor de boomspiegeldag en kreeg veel respons op de acties met gratis boompjes voor inwoners. Via huis-aan-huisbladen en sociale media krijgen inwoners regelmatig informatie over groene initiatieven vanuit de stad en van de gemeente, zoals ecologisch bermbeheer, natuurlijke oevers en grijs-wordt-groen initiatieven. In 2021 hebben 125 perceeleigenaren gebruik gemaakt van de subsidieregeling groenblauwe daken. Er is in totaal 2.592 m² groen dak aangelegd. Ook dit jaar bleef Gouda lid van Stichting Steenbreek en spoorde de gemeente met hulp van de Tuinambassadeurs inwoners aan tegels te vervangen door groene beplanting. Daarnaast maken de Tuinambassadeurs door middel van activiteiten, voorlichting en persoonlijk tuinadvies inwoners van Gouda bewust van de mogelijkheden om hun tuin te vergroenen. Klimaatadaptatie is verder actief onder de aandacht gebracht bij onderwijsinstellingen met als gevolg dat veel schoolpleinen vergroend gaan worden. Er is subsidie aangevraagd en toegekend vanuit de Impulsregeling Klimaatadaptatie voor het vergroenen van zeven schoolpleinen en voor het uitvoeren van extra klimaatadaptatieve maatregelen bij de projecten Vogelbuurt en Kort Haarlem. Ten slotte zijn de woningcorporaties en bedrijventerreinen benaderd om in samenwerking met de gemeente klimaatadaptatieve maatregelen uit te voeren. Klimaatadaptatie en groen zijn als belangrijke thema's opgenomen in de Economische Agenda en de sportaccommodatienota.

Biodiversiteit

In 2021 is een start gemaakt met het opzetten van een meetnet Biodiversiteit en waterkwaliteit in Gouda. Om een idee te krijgen hoe het staat met de biodiversiteit en waterkwaliteit in Gouda, is een nulmeting nodig die zal gelden als referentiesituatie. Deze nulmeting wordt gedaan door het opzetten van een meetnet. Dit wordt in 2022 verder uitgewerkt.

Geboortebos en boomfeestdag

In de Oostpolder groeit het Gouds geboortebos. Eind 2021 zijn voor de tweede keer tijdens een feestelijke bijeenkomst negen bomen geplant voor negen Goudse baby's. Ouders, grootouders en kinderen waren hierbij aanwezig. Op deze dag werd ook een bord onthuld waarop de negen namen van de baby's geschreven staan.

In het najaar was het nationale Boomfeestdag 2021. In totaal zijn tien bomen door kinderen van drie scholen geplant om zo het tienjarig bestaan van Natuur en Milieu Punt te vieren. Natuur en Milieu Punt is tien jaar geleden opgericht door de CNME de Zwanebloem/ODMH, IVN, Gemeente Gouda en Brede School Gouda en brengt het aanbod voor basisschoolleerlingen op het gebied van natuur en milieu bij elkaar.

Bodemdaling

Gouda heeft veel ervaring met het omgaan met bodemdaling. Afgelopen jaren is deze kennis verder ontwikkeld in samenwerking met andere overheden en kennisinstututen. Deze kennis is nodig om de stad leefbaar en aantrekkelijk te houden. De gemeente deelt de kennis met woningeigenaren, scholieren, bedrijven en overheden.

Platform Slappe Bodem

In 2021 zette de gemeente zich opnieuw actief in voor het Platform Slappe Bodem. Partijen binnen het PSB zorgen ervoor dat bodemdaling niet alleen op de agenda blijft, maar dat er ook structureel middelen komen voor innovatie en wetenschappelijk onderzoek. De Coalitie Stevige Steden, ontstaan uit de Goudse Coalitie Stevige Stad, opereert inmiddels

onder de vlag van het PSB. Deze coalitie wordt breed ondersteund en werkt aan het nationaal plan bodemdaling bebouwde omgeving.

Regiodeal Bodemdaling Groene Hart

Met de Regio Deal Bodemdaling Groene Hart werken rijk en regio samen aan het ontwikkelen van nieuwe handelingsperspectieven voor bewoners, bedrijven en overheden voor het omgaan met de gevolgen van bodemdaling in het Groene Hart. Gouda heeft daarin twee projecten ingediend.

In de Toolbox Historische Binnensteden worden de beleidsinstrumenten en handelingsperspectieven die in Gouda zijn ontwikkeld verder ontwikkeld en verspreid. Historische steden in Nederland kunnen deze toolbox gebruiken bij hun aanpak van aan bodemdaling gerelateerde problemen. In 2021 zijn daarvoor verschillende themagroepen gestart. Doel is om de toolbox in 2022 op te leveren.

Voor het realiseren van een nationaal Kenniscentrum Bodemdaling en Funderingen (voorheen: Kennis- en Informatiecentrum Bodemdaling) in Gouda is in 2021 gewerkt aan de businesscase. Daarvoor is er volop ingezet op een gezamenlijke aanpak, zodat het ook met recht een nationaal kenniscentrum genoemd kan worden. Het lopende Nationaal Kennisprogramma Bodemdaling wordt onderdeel van het Kenniscentrum en samen met andere landelijke partijen als Kenniscentrum Aanpak Funderingsproblematiek, PSB en vijf universiteiten is een werkplan opgesteld. Daarbij is ook de Campus Gouda betrokken, om de ambities van de Triple Helix samenwerking in de stad en regio te versterken.

Energietransitie: gasloos bouwen en wonen

Beleidskeuzes aardgasvrij

In 2021 is de Transitievisie Warmte vastgesteld. Hierin zijn in Plaswijck Kern en Middenwillens West verkenningblokken aangewezen waar als eerste nader onderzoek gaat plaatsvinden om aardgasvrij te worden. Voor Plaswijck Kern zal het in eerste instantie gaan om een haalbaarheidsonderzoek naar een warmtenet op basis van aquathermie uit de Reeuwijkse Plassen. Voor Middenwillens West zal het gaan om individuele oplossingen. Daarnaast is voor alle buurten in Gouda aangegeven wanneer deze tussen nu en 2040 ongeveer aan de beurt komen en wat het mogelijke alternatief voor aardgas kan zijn. Voor de woningen op 'natuurlijk tempo' worden individuele oplossingen voorzien. Daar kunnen inwoners nu al beginnen en op voor hen logische momenten vervolgstappen zetten. Daarnaast vraagt de TVW een flinke inspanning op het vlak van isoleren en besparen met het ontwikkelen van een Gouds Isolatie Programma. Bij het opstellen van de TVW is met veel inwoners en instanties in de stad gesproken; via een-op-een gesprekken, buurtbijeenkomsten en via de Transitietafels. Tegelijk met de TVW is de participatie- en communicatiestrategie energietransitie vastgesteld. Deze strategie is ook opgesteld in overleg met betrokkenen.

De Regionale Energiestrategie 1.0 Midden Holland is vastgesteld. In de RES wordt aangegeven hoe de regio denkt haar bod van 0,435 TWh te kunnen realiseren. Een flink deel zal via zon op grote (bedrijfs)daken en zon boven parkeerterreinen gaan. Daartoe ondersteunt Gouda het Servicepunt Energietransitie Bedrijven in oprichting, dat zich onder andere zal toeleggen op het versneld en volledig benutten van grote daken voor de opwek van zonne-energie. Daarnaast probeert de regio aan te sluiten bij het rijksprogramma OER voor zon langs A12, A20 en N11. Tevens zijn zoekgebieden aangewezen voor zon op land. De RES bevat ook een aanzet tot een Regionale Structuur Warmte. Deze wordt vooral relevant als er bovenregionale warmte beschikbaar komt voor Midden-Holland.

Inspiratie voor aardgasvrij-ready

In 2021 is wederom veel aandacht besteed aan het stimuleren van inwoners om te starten met energiebesparing, isolatie en eigen opwek van energie. Dankzij een rijksbijdrage vanuit de Regeling Reductie Energiegebruik RRE en de opvolger RRE Wonen is hier stevig op ingezet. In 2021 is de RRE afgerond, de RREW loopt door tot halverwege 2022. Onder de RRE zijn ruim 7.500 inwoners bereikt met maatregelen en acties als de inzet van energiecoaches en junior energiecoaches, maatwerkadvies voor particulieren en VvE's, kortingsbonnen, de duurzame markt, duurzame huizenroute en de subsidie Energiezuinig maken van de woning. Daarnaast liep de communicatie-campagne 'Dit doen wij, wat doe jij?' door. In deze campagne laten inwoners en ondernemers zien wat zij hebben gedaan aan verduurzaming van hun pand.

Verder kent Gouda sinds 2020 de subsidieregeling Samen Aardgasvrij Gouda. Deze regeling is specifiek voor inwoners die in hun buurt aan de slag willen met de energietransitie. Het doel is inwoners de ruimte te geven om zelf te bedenken hoe ze stappen willen zetten en daarin samen te werken op buurt- of wijkniveau. De subsidie is voor proceskosten en onderzoek, als er minimaal twintig woningen zijn betrokken. Hoewel de mogelijkheden beperkt waren door onder andere de coronamaatregelen heeft de regeling inwoners geholpen om in gesprek met hun buurtgenoten te komen en concrete acties uit te zetten zoals als het aanbieden van warmtescans en energieadviezen. Eind 2021 is de tweede ronde van de subsidieregeling opengesteld, waarbij het onderscheid in proces- en onderzoekskosten is losgelaten om inwoners meer vrijheid te geven in de besteding van de subsidie.

Met de oprichting van de Energiecoöperatie Gouda is er een stadsbrede koepel voor inwonersinitiatieven op het vlak van de energietransitie opgericht. Tussen de gemeente en EcG is een samenwerkingsovereenkomst gesloten om de samenwerking te versterken op de onderwerpen: 1. Mobiliseren en ondersteunen van buurtorganisaties; 2. Opzetten en onderhouden van een learning community; 3. Realiseren van een adviesgroep; 4. Communicatie over de energietransitie en duurzaamheid voor en door Goudse inwoners; 5. Bevorderen betaalbaarheid; en 6. Eigenaarschap van inwoners in de energietransitie.

Verduurzamen gemeentelijk vastgoed

Gouda moet toekomstbestendig worden: in 2040 moet de stad CO₂-neutraal en aardgasloos zijn. Samen met inwoners en ondernemers zet de gemeente stappen voor later, door fossiele brandstoffen te verminderen en broeikasgassen terug te dringen.

In 2017 heeft de raad € 3,35 miljoen beschikbaar gesteld om de eerste stappen te zetten voor het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed. Hiermee geeft de gemeente het goede voorbeeld en zet stappen in de richting van verduurzaming van haar eigen vastgoedportefeuille. Er is gekozen om de focus te leggen bij 5 aansprekende publieke gebouwen, de zogenoemde showcases. Dit betreft de volgende objecten: De Goudse Schouwburg, Chocoladefabriek, Cultuurhuis Garensponnerij, Kinderboerderij en Buurtservicecentrum Lekkenburg 1. De keuze voor deze gebouwen is gebaseerd op het gegeven dat deze gebouwen veel publiek trekken en daarmee als stimulans kunnen dienen om zelf ook met verduurzaming van het eigen vastgoed aan de slag te gaan. Daarnaast worden in nog eens 26 gemeentelijke panden kleinere duurzame ingrepen getroffen.

Als gevolg van sterk gestegen bouwkosten in de afgelopen jaren is er voor gekozen om de beschikbare middelen vooral in te zetten bij de financiering van duurzaamheidsmaatregelen bij de 5 showcases. De eerste fase van verduurzaming is, behoudens de Chocoladefabriek, in 2021 afgerond. Bij de 5 showcaseprojecten is 24% energievermindering en 27% CO₂-reductie gerealiseerd. De verduurzaming van de Chocoladefabriek wordt meegenomen bij de verbouwing van de tweede en derde verdieping, waarvan de oplevering medio 2022 is gepland.

Eind 2022 wordt een routekaart gepresenteerd die voorstellen bevat voor verdere verduurzaming van de gemeentelijke vastgoedportefeuille teneinde de doelstelling van energieneutraliteit en gasloos in 2040 te bereiken, met als subdoelstelling om in 2030 50% energiereductie te realiseren.

3.2.2 Corona

De coronamaatregelen leverden net als in 2020 uitdagingen op voor de communicatie- en participatiecampagne voor de energietransitie. Advies van een energiecoach of door Klimatrouten werden zoveel mogelijk online aangeboden. Ook voor andere activiteiten was zoveel als mogelijk een digitaal alternatief. De uitwisseling van kennis en ervaring binnen de Transitietafels vond online plaats en ook voorafgaand aan de formele zienswijzenperiode voor de Transitievisie Warmte werd een online informatiebijeenkomst georganiseerd. Het voordeel hiervan is dat de bijeenkomst eenvoudig kon worden opgenomen, waardoor inwoners de bijeenkomst konden terugkijken op een moment dat hen goed uit kwam.

Op advies, voorlichting en participatie op het gebied van klimaatadaptatie hadden de coronamaatregelen ook enige invloed, maar er was bij buitenactiviteiten meer mogelijk dan vorig jaar. Zo hebben de Tuinambassadeurs op gepaste afstand inwoners van advies kunnen voorzien over de inrichting van hun tuinen, waren er activiteiten voor Boomspiegelstag en Boomplantdag en ook het planten van nieuwe bomen in het Gouds geboortebos kon in beperkt gezelschap plaatsvinden.

In mei 2021 zou Gouda samen met Delft een groot internationaal bodemdalingcongres verwelkomen. Door de coronapandemie werd het TISOLS geannuleerd. Het zal waarschijnlijk in 2023 plaatsvinden.

Door de coronasituatie heeft de uitvoering van het Kaderplan Bodemdaling Binnenstad enige vertraging opgelopen. Dit betreft met name de aanvullende onderzoeken naar problemen door hoogteverschillen in andere delen van de stad. Een deel van deze bijeenkomsten zijn online gehouden. De geplande en noodzakelijke huiskamergesprekken zijn uitgesteld.

3.2.3 Eigen indicatoren

Het dashboard Duurzaamheid biedt aanvullend op deze eigen indicatoren een overzicht van diverse indicatoren op het gebied van duurzaamheid. Dit dashboard verschijnt elk jaar in de periode mei-juni. Daarnaast bevat de evaluatie van de Structuurvisie Groen en het Groenfonds, die in dezelfde periode verschijnt, indicatoren op het gebied van groen.

Taakveld	Omschrijving	Gouda	Streefwaarde	Stand 2021
7. Volksgezondheid en milieu	Bomenbalans	22.500	Minimaal 22.500 bomen in openbaar gebied (peil 2017)	23.355 per januari 2021
7. Volksgezondheid en milieu	Groenbalans	2.067.000	Minimaal 2.067.000 m ² groen (peil 2016)	2.127.675 m ² per januari 2021 ten opzichte van de gecorrigeerde waarde van 2.030.300 m ² in 2016 (exclusief Westergouwe).
7. Volksgezondheid en milieu	Groenherstel	10000	Toename aantal m ² openbaar groen in bestaande stad, exclusief Westergouwe	Toename van 97.375 m ² ten opzichte van 2016. In 2021 was er een toename van 77.264 m ² .

Toelichting algemeen:

Het dashboard Duurzaamheid biedt aanvullend op deze eigen indicatoren een overzicht van diverse indicatoren op het gebied van duurzaamheid. Dit dashboard verschijnt elk jaar rond mei. Daarnaast bevat de evaluatie van de Structuurvisie Groen en het Groenfonds, die in dezelfde periode verschijnt, indicatoren op het gebied van groen.

Toelichting bomenbalans:

Er zijn 353 meer bomen geregistreerd dan in 2020. Dit komt deels door nieuwe aanplant in 2020-2021 en deels door zaailingen in bosplantsoenen die nu apart als boom kunnen worden aangemerkt.

Toelichting groenbalans:

Vanaf 2021 voert de gemeente het groenbeheer van sluiseland uit voor de provincie. Ook zijn er graspercelen in Steinse Groen in beheer genomen. Daarom is de toename dit jaar 77.264 m². De toename in m² openbaar groen ten opzichte van referentiejaar 2016 is 97.375 m².

Overigens telt het beheersysteem kleine 'snippers' niet mee. De verkoop van zogeheten snippergroen heeft daardoor geen invloed op het gerapporteerde areaal openbaar groen.

3.2.4 Wettelijk voorgeschreven indicatoren

Het BBV verplicht de gemeente om in de programma's te rapporteren over de realisatie van de maatschappelijke effecten aan de hand van voorgeschreven beleidsindicatoren, die gepubliceerd worden op waarstaatjegemeente.nl. De wetgever wil met deze kengetallen de vergelijkbaarheid tussen gemeenten vergroten. Alle gemeenten zijn immers verplicht deze kengetallen te publiceren. Veel kengetallen zijn echter niet van recente datum en sluiten vaak onvoldoende aan bij wat de gemeente zelf wil bereiken. Daarom heeft de gemeente naast de wettelijke verplichte indicatoren ook eigen indicatoren opgenomen. Daarnaast zijn in onderstaande tabel in voorkomende gevallen relevante referentiewaarden van voorgaande jaren en/of eigen streefwaarden toegevoegd.

Taakveld	Indicator	Meeteenheid	Periode	Gouda	Nederland	Streefwaarde	Realisatie
7. Volksgezondheid en milieu	Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2016	199	189	100 kg in 2021	118 kg in 2021
			2019	114	161		
			2020	118	163		
7. Volksgezondheid en milieu	Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit	%	2014	0,7	11,2		
			2018	2,8	17,5		
			2019	4,1	20		4,3% in 2019

Toelichting omvang huishoudelijk restafval: de hoeveelheid restafval per inwoner is in 2021 gelijk gebleven. In beide jaren iets meer dan de jaren daarvoor. Deze trend is ook landelijk te herkennen. Door meer thuiswerken wordt er meer huishoudelijk afval opgehaald. Ten opzichte van het referentiejaar is er nog steeds sprake van een afname van 81 kg per inwoner.

Toelichting percentage hernieuwbare elektriciteit: Voor het percentage zijn de cijfers van 2019 de meest actuele cijfers in de Klimaatmonitor, voor de hoeveelheid hernieuwbare elektriciteit zijn er cijfers uit 2020. Het berekende percentage hernieuwbare elektriciteit voor 2019 is 4,3%. De berekende hoeveelheid hernieuwbare elektriciteit is 38TJ voor 2019 en 63TJ voor 2020. Dit is een flinke toename ten opzichte van 10TJ in 2015.

3.2.5 Wat heeft het gekost?

3.2.5.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	27.886	29.185	28.507	678
Baten	-30.347	-31.026	-30.388	-638
Saldo van baten en lasten	-2.461	-1.841	-1.881	40
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	0	-1.070	-1.070	0
Gerealiseerd resultaat	-2.461	-2.912	-2.951	40

3.2.5.2 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld is het saldo van lasten en baten weergegeven. Een positief bedrag (+) laat zien hoeveel geld dit taakveld de gemeente per saldo heeft gekost.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Lasten / Baten	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijziging
7.2 Riolering	Lasten	16.361	16.273	15.971	302
7.2 Riolering	Baten	-18.853	-18.171	-18.115	-57
Saldo		-2.492	-1.899	-2.144	245
7.3 Afval	Lasten	8.941	9.393	9.605	-212
7.3 Afval	Baten	-11.244	-11.637	-11.499	-138
Saldo		-2.303	-2.244	-1.894	-350
7.4 Milieubeheer	Lasten	2.584	3.520	2.931	588
7.4 Milieubeheer	Baten	-250	-1.218	-774	-444
Saldo		2.334	2.301	2.157	144
Totaal saldo taakvelden		-2.461	-1.841	-1.881	40

3.2.5.3 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Lasten	V/N	Baten	V/N
7.2 Riolering	302	V	57	N
Een aantal voor 2021 geraamde groot onderhoud werkzaamheden aan het riool zijn verschoven naar 2022.	247	V		
Diverse kleine verschillen. Voor de mutatie op de voorziening verwijzen we naar de voorzieningen in hoofdstuk 6.	55	V	57	N
7.3 Afval	212	N	138	N
De dotatie (toevoeging) aan de voorziening Afvalstoffen is € 99.000 hoger dan geraamd. Dit wordt veroorzaakt door 1) hogere kosten voor met name afvalinzameling (€ -151.000), zoals hieronder toegelicht; 2) een lager bedrag aan toegerekende compensabele BTW (€ 393.000); 3) hogere kosten voor kwijtschelding van de afvalstoffenheffing (€ -59.000); en 4) de lagere baten uit hoofde van voornamelijk de rioolheffing (€ -84.000). De toegerekende compensabele BTW is lager, door een lager dan geraamd bedrag aan gerealiseerde investeringen. Deze laatste betreft de realisatie van het ECO-park.	99	N		
De hogere kosten voor inzameling van afval zijn gelegen in de afrekening met Cyclus.	134	N		
Dit betreft een tweetal kleine tegenvallers ten opzichte van hetgeen geraamd, waarvan € 27.000 een hogere dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren betreft en de baten van WeCycle (inzameling en recycling) € 19.000 lager dan geraamd zijn.			46	N
Diverse kleine verschillen.	21	V	92	N
7.4 Milieubeheer	588	V	444	N
De Regeling Reductie Energiegebruik kent een eindafrekening in 2021 op basis van het aantal daadwerkelijk bereikte woningen. Het nadeel op de baten (lagere rijksvergoeding) valt weg tegen het voordeel op de lasten (bereikt aantal woningen is lager dan voorzien) en is per saldo neutraal.	457	V	457	N
Duurzaamheid en Milieu: een deel van het voordeel wordt veroorzaakt doordat er (in verband met corona) minder inwonersinitiatieven opgestart zijn (bijvoorbeeld Tuinambassadeurs). Ook de aanpassing van het proces verduurzaming openbare ruimte is aangepast waardoor uitgaven lager zijn uitgevallen dan begroot.	165	V		
Diverse kleine verschillen.	34	N	13	V

3.2.5.4 Verschillenverklaring reserves

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Vershil	V/N
Geen toe te lichten mutaties op reserves onder dit programma		
Totaal	0	V

3.2.6 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf Verbonden Partijen.

Verbonden partijen	Doel
Omgevingsdienst Midden-Holland (milieudeel)	De ODMH draagt bij aan een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving. Dit doet hij door milieutaken uit te voeren in opdracht van de aangesloten gemeenten en de provincie Zuid-Holland.
Natuur en recreatieschap Groenalliantie Midden-Holland	De Groenalliantie behartigt de bovengemeentelijke belangen van het beheer en de ontwikkeling van groengebieden. Het behoud en de versterking van de groen- en recreatieve verbindingen, de landschappelijke kwaliteiten van en de biodiversiteit binnen de groengebieden, alsmede de bevoordeling van de leefbaarheid en de toeristische aantrekkingskracht.
Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland	De BSGR verzorgt de heffing en invordering van de lokale belastingen voor het Hoogheemraadschap van Rijnland en elf gemeenten. Daarnaast bepaalt de BSGR de hoogte van de WOZ-waarden voor alle onroerende zaken in de deelnemende gemeenten.

Omgevingsdienst Midden-Holland

De milieutaken van de ODMH omvatten vergunningverlening, toezicht en handhaving van milieuregels, advisering, ontwikkeling en uitvoering van milieu- en duurzaamheidsbeleid. Net als in 2020 zijn dit jaar de toezichtstaken aangepast op de coronamaatregelen. In 2021 zijn er 199 controles uitgevoerd, waarbij 18 controles bij nieuwe bedrijven.

Inwoners meldden in 2021 iets meer milieuklachten dan in 2020. Het aantal klachten is waarschijnlijk toegenomen onder invloed van de coronamaatregelen waardoor mensen meer thuis waren. Het merendeel van de klachten gaat over geluid. Ongeveer de helft van het aantal klachten gaat over bedrijven.

In 2021 is PFAS-beleid met bijbehorende bodemkwaliteitskaart opgesteld. Verder is 2021 benut voor de voorbereiding op de Omgevingswet. Op het gebied van milieu speelt onder meer de overdracht van nieuwe bodemtaken. Er is helaas nog geen duidelijkheid over de financiële consequenties van de nieuwe taken.

Natuur en recreatieschap Groenalliantie Midden-Holland

Klimaatadaptatie is belangrijk om Gouda toekomstbestendig te maken en de stad leefbaar en aantrekkelijk te houden voor mens en dier. Naast het aanwezige groen in de stad, zijn de omliggende natuur- en recreatiegebieden van Groenalliantie Midden-Holland hiervoor van groot belang. Deze gebieden dragen bij aan de vermindering van hittestress, geven inwoners van Gouda ruimte om de warme stad voor een paar uur te 'ontvluchten' en spelen een belangrijke rol in het totale wateropvangsysteem van de stad. Het verhogen van de groenbeleving en biodiversiteit zijn belangrijke aspecten in de gekozen beheermaatregelen. Inwoners van Gouda recreëren onder andere in het Krimpenerhout, Loetbos, Reeuwijkse Hout, Goudse Hout, 't Weegje, Twaalfmorgen, Oostpolder, Gouwebos en Elfhoeven.

In het nieuwe 'Ontwikkelplan Groenalliantie 2030' is het vergroten van natuurwaarden en het bevorderen van de biodiversiteit als een van de strategische doelen benoemd. Groenalliantie heeft daarom, in samenspraak met de Goudse natuurorganisaties, biodiversiteitsdoelen voor de Goudse Hout geformuleerd en onderzocht hoe beheer en inrichting hierop kunnen worden aangepast. Dit project zal dienen als een pilot voor de overige natuur- en recreatiegebieden.

Daarnaast is in 2021 een nieuw hondenbeleid vastgesteld in de gebieden van de Groenalliantie. Bepaalde gebieden zijn daarbij aangewezen als losloop- of aanlijnggebieden of zijn volledig verboden voor honden. Bij het bepalen van deze gebieden is onder andere rekening gehouden met de natuurwaarden en biodiversiteit.

Ook is in 2021 het handelingskader energieopwekking afgerond. Het restkrediet wordt benut voor het opstellen van een handelingskader klimaatbestendigheid. Groenalliantie heeft in 2021 stappen gezet om te komen tot energieopwekking op parkeerplaatsen, te beginnen bij de Reeuwijkse Hout. Dit is een pilot voor andere gebieden.

Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland

De BSGR verzorgt de heffing en de invordering van de reinigingsheffingen en de rioolheffingen ter dekking van de kosten van het ophalen en verwerken van afvalstoffen en voor de werking van een adequaat rioolstelsel. De aanslagen zijn overeenkomstig de betreffende belastingverordeningen opgelegd.

3.3 Wonen en leefomgeving

Lasten * € 1.000
46.693

Baten * € 1.000
23.746

Percentage van totale uitgaven
16%

Waar staat het programma voor?

Hoe blijft Gouda bereikbaar? Hoe komen de juiste woningen op de juiste plek? Wat is nodig voor een gezonde en veilige leefomgeving? Hoe blijft Gouda gemengde woonwijken houden, waar inwoners een breed woonaanbod kunnen vinden voor elk wat wils? Al deze onderwerpen komen samen in het programma Leefomgeving en Wonen.

Wat heeft Gouda bereikt?

Versneld ontwikkelen woningbouw voor elke doelgroep

Op diverse plaatsen in de stad zijn nieuwe woningen gebouwd. In Westergouwe is fase 2 nagenoeg afgerond en is gestart met de uitvoering van 900 woningen in fase 3. Voor diverse woningbouwlocaties in de bestaande stad worden zijn overeenkomsten gesloten en plannen voorbereid. In overleg met initiatiefnemers en samenwerkende overheden zijn mogelijkheden benut om de woningbouw te versnellen. Met woningcorporaties en marktpartijen wil de gemeente zorgdragen voor een breed woningaanbod voor alle doelgroepen. Daaronder wordt ook het huisvesten van kwetsbare doelgroepen in bijzondere woonvormen verstaan.

Implementatie Omgevingswet

In 2021 is met (digitale) input vanuit de stad een Omgevingsvisie opgesteld en is ter ondersteuning van de besluitvorming de procedure van de milieueffectrapportage doorlopen. De verdeling van de bestuurlijke bevoegdheden op grond van de Omgevingswet is vastgesteld door de raad. Verder zijn alle benodigde koppelingen naar de DSO testomgeving gerealiseerd. De datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet is eind 2021 opnieuw uitgesteld.

Stimuleren duurzame mobiliteit

In 2021 is na een uitgebreid participatieproces het Verkeerscirculatieplan vastgesteld als uitwerking van het Mobiliteitsplan 2017-2026. Parallel is gewerkt aan de uitvoering en voorbereiding van zes 'no-regret'-projecten om de bereikbaarheid en verkeersveiligheid te verbeteren.

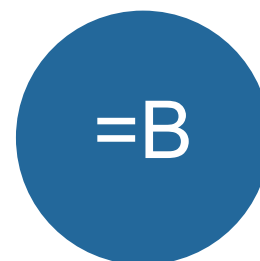
Wat zijn de belangrijkste indicatoren?

Aantal locaties gewerkt aan bouw sociale en middeldure huurwoningen

Aantal aangepakte knelpunten voor betere bereikbaarheid

Gemiddelde kwaliteit openbare ruimte is op niveau B (CROW) gebleven

3.3.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

Ontwikkeling woningbouw

De gemeente Gouda maakt werk van de bouw van broodnodige woningen in Gouda.

Realisatie Westergouwe

In 2021 is het Masterplan Westergouwe opgesteld. Verder is in 2021 Westergouwe-II vrijwel afgerond. In het vervolg hierop is gestart met de uitvoering van Westergouwe-III. In deze fase worden in totaal circa 900 woningen gebouwd met maatschappelijke voorzieningen. In Westergouwe-III worden verschillende woonmilieus onderscheiden. De eerste bouwkvelds in Westergouwe-III zijn inmiddels verkocht aan ontwikkelaars.

Gebiedsgerichte aanpak transformatie Spoorzone

Met woningcorporaties en marktpartijen zijn overeenkomsten gesloten voor de bouw van meer dan 1.000 duurzame woningen in de Spoorzone, waarvan een groot deel sociale huur- en gereguleerde middenhuurwoningen conform gemeentelijk beleid. In 2021 zijn deze plannen verder geconcretiseerd en zijn er met diverse ontwikkelende partijen samenwerkings- en/of anterieure overeenkomsten afgesloten voor het realiseren van woningbouwprojecten. Voor de A1-locatie (Oost en West) is subsidie van € 500.000 aangevraagd en toegekend door de provincie Zuid-Holland op grond van de subsidieregeling Knelpuntenpot sociale huur en middenhuur Zuid-Holland. Dit betreft een bijdrage aan het gemeentelijk tekort op de realisering van sociale huurwoningen en woningen in de middenhuur binnen Spoorzone West en Oost. Dit tekort wordt veroorzaakt doordat er relatief weinig vrije sectorwoningen worden gerealiseerd. Voor de locaties A1 en de Blokkerlocatie (Burgemeesterkwartier) zijn de bestemmingsplannen vastgesteld, voor de Blokkerlocatie zijn afspraken gemaakt ten aanzien van klimaatadaptieve maatregelen en bij de locatie C1k2 (De Koploper) is de woningcorporatie eigenaar geworden van de grond. Op de locatie Winterdijk 14 (De Rietgors) zijn 60 tijdelijke (doelgroep)woningen geplaatst die eind 2021 in gebruik zijn genomen door de bewoners.

Binnenstedelijke woningbouw

Alhoewel in Westergouwe en de Spoorzone grote aantallen woningen kunnen worden gerealiseerd, blijft de gemeente ook initiatieven voor woningbouw elders in de stad faciliteren. Dit in de vorm van planbegeleiding en het sluiten van overeenkomsten. Dit draagt bij aan het creëren van een divers woningaanbod, en slim ruimtegebruik in de compacte stad. De appartementengebouwen aan de Noothoven van Goorstraat-Spoorstraat (10 sociale en 23 middenhuurwoningen) zijn in aanbouw en worden in maart 2022 opgeleverd. Aan de Fluwelensingel is gestart met de bouw van 24 koopwoningen en bij de Potterspoort is de bouw van 26 zorgappartementen gestart. Voor het project De Blaauwe Haan aan de Kattensingel is het bestemmingsplan vastgesteld. In dit bouwplan is veel aandacht voor het voorkomen van hittestress en wateroverlast. Zo worden onder andere in het binnengebied wadi's aangelegd die bij extreme regenbuien kunnen vollopen en zo als waterberging dienen. Het Knarrenhof (Het Groene Hof) aan de Oosthoef is eind 2021 opgeleverd. In de Goudshof wordt volop gebouwd om in 2022 110 appartementen en 27 eengezinswoningen op te leveren. Voor de Livingstonelaan op de locatie van het voormalige verleegehuis Bloemendaal (Livingstonepark) is een bestemmingsplan vastgesteld om de bouw van 41 eengezinswoningen en 18 sociale huurappartementen mogelijk te maken. Aan de Jac.P. Thijsselaan 45 is de tijdelijke bewoning van voormalig zorgvastgoed mogelijk gemaakt. Hier kunnen nu 75 jongeren wonen in betaalbare onzelfstandige wooneenheden.

Regionale strategie en afspraken woningbouw

De gemeente draagt bij aan een regionale verstedelijkingsvisie en legt nieuwe afspraken over de regionale woningbouwprogrammering vast in de RAW, met daarbij het regionaal afsprakenkader woningbouw. Andere overheden worden actief betrokken bij de woningbouwkansen zoals verkend in de verstedelijkingsagenda. In 2021 heeft Gouda samen met de vier andere gemeenten in Midden-Holland een actuele woningbouwprogrammeringslijst opgesteld die is aanvaard door de provincie Zuid-Holland. Daarbij is gewerkt met een nieuwe vorm van adaptieve en realistischere vorm van programmering dan voorheen.

Wijkontwikkeling door verbetering woningaanbod

De gemeente werkt met de woningcorporaties aan projecten in de wijken Korte Akkeren en Gouda Oost. In het Zuidelijk Stempel Oost is voorbelasting aangebracht om de grond gereed te maken om te kunnen bouwen. De woningen aan de Gedenklaan zijn in 2021 in de verkoop gegaan. De locatie is vrijwel bouw gereed. Bij de locatie Van Heuven-Goedhartsingel komen 18 nul-op-de-meter koopwoningen. De appartementencomplexen op de voormalige Oostvogellocatie krijgen een bodemwarmtesysteem en worden duurzaam via een WTW-installatie en zonnepanelen.

In Korte Akkeren is gestart met de bouw van 67 sociale huurappartementen op de Gunningmavo-locatie. Binnen dit project is gekozen voor elektrische deelauto's waardoor er minder parkeerplaatsen nodig zijn. Hierdoor is er meer ruimte voor groen. Voor de locatie Jan Ligthart wordt gewerkt aan een alternatieve invulling van de kavel met onder andere meer groen, genoeg parkeerplaatsen en inpassing van een multifunctionele ruimte. Voor de herontwikkeling van deze locatie is een subsidie aangevraagd bij Provincie Zuid-Holland en is € 120.000 toegekend om de woningen beter geschikt te maken voor ouderen in combinatie met het realiseren van een ruimte die een ontmoetingsfunctie zal hebben voor (onder andere) de bewoners.

Aan de slag in kwetsbare buurten

In de Woonvisie 2015 - 2020 en in de Raamovereenkomst Prestatieafspraken (2017) zijn drie kwetsbare buurten benoemd waar gemeente en corporaties met voorrang aan de slag willen gaan: Oud-Achterwillens, Burgen & Lusten en Polderbuurt.

Woonpartners Midden-Holland heeft een grootschalige renovatie in Oud-Achterwillens afgerond, waar de woningen extra zijn geïsoleerd. De gemeente gaat de komende periode de buitenruimte aanpakken. Mozaiek Wonen verkent verschillende scenario's voor de Burgen- en Lustenbuurt en de gemeente is actief in de Polderbuurt. De corporaties en gemeente hebben gezamenlijk gesproken over hoe en waar de "wijkontwikkeling" van de toekomst vervolgens gestalte kan krijgen, de zogenoemde wijkontwikkeling 2.0. Die verdere uitwerking, waarbij aandacht is voor de onderlinge spelregels, wat er aan investeringen nodig is, opdat de reserve Wijkontwikkeling adequaat kan worden gevuld en benut, is opgeschoven naar 2022.

Goudse Poort

Met de gebiedsgerichte aanpak transformatie Spoorzone is tevens ingezet op het benutten van transformatiekansen in de omgeving van de Antwerpseweg. Een concreet voorbeeld hiervan is de ontwikkeling van de Blokkerlocatie, zoals eerder vermeld.

Wonen kwetsbare groepen

De gemeente zet zich in voor de huisvesting van kwetsbare doelgroepen in bijzondere woonvormen en maatschappelijke opvang, onder meer door het realiseren van plekken voor beschut wonen. Dit gebeurt bijvoorbeeld op de Boerderijkavel in Westergouwe, waar een appartementencomplex gebouwd wordt door Woonpartners Midden-Holland. Dit complex bevat ook tien plekken beschut wonen en wordt voor de zomer 2022 opgeleverd. Ook vindt er transformatie plaats van de voormalige Bernhardhof (64 zelfstandige wooneenheden, waarvan 58 met een huur onder de kwaliteitskortingsgrens) naar wonen voor verschillende doelgroepen. Met woningcorporaties zijn prestatieafspraken gemaakt over het beschikbaar stellen van woningen in het kader van het actieplan dakloosheid. Hiervoor is een experiment opgezet voor 'Wonen Eerst', dat vanaf 2022 ten uitvoer wordt gebracht. Bovendien zijn er voorbereidingen getroffen voor de realisatie van Gouwe Husen.

Samenwerking met de woningcorporaties en marktpartijen voor sociale woningbouw

Met de woningcorporaties verkent Gouda concrete kansen om sociale woningbouw te realiseren. Door het verbreden van de woonvisie tot een woon(zorg)visie is vaststelling naar het eind van het jaar opgeschoven. De nieuw op te zetten raamovereenkomst is daarmee opgeschoven naar 2022. Ook worden prestatieafspraken gemaakt om het aanbod sociale huurwoningen in de stad te doen toenemen.

Actualiseren woonbeleid

In 2021 is de nieuwe woon(zorg)visie vastgesteld. Met deze visie neemt de gemeente meer regie op de invulling van nieuwbouwlocaties. Voorheen gold alleen de eis van minimaal 1/3 sociale huurwoningen voor projecten bestaande uit 60 of meer woningen. Nu gelden bredere prijssegmentatie-eisen (minimaal 33% sociale huur en minimaal 20% betaalbare woningen, bestaande uit gereguleerde middenhuur plus betaalbare koopwoningen) en gelden deze eisen voor alle woningbouwprojecten.

In 2021 is de huisvestingsverordening aangepast op het vlak van een registratieplicht ten behoeve van de toeristische verhuur. Daarnaast is het ontwerp-paraplubestemmingsplan wonen opgesteld, ter voorbereiding op de uiteindelijke invoering die voor 2022 is beoogd.

Eind 2021 zijn de kaders voor een regeling voor opkoopbescherming opgesteld, om daarmee in 2022 een instrument te kunnen hebben waarmee betaalbare woningen behouden blijven voor kopers/eigenaar-bewoners.

Gezonde wijk

In 2021 is in samenwerking met het maatschappelijk domein onderzocht wat nodig is voor het stimuleren van een gezonde leefomgeving.

Implementatie Omgevingswet

De planning voor de implementatie van de Omgevingswet moest opnieuw worden aangepast. De datum van de inwerkingtreding van de Omgevingswet was opgeschoven naar 1 juli 2022, maar werd opnieuw uitgesteld. De nieuwe datum van inwerkingtreding is 1 januari 2023.

Omgevingsvisie

De Omgevingsvisie is in het eerste kwartaal van 2022 ter besluitvorming voorgelegd. Belangrijkste oorzaak van het uitstel was het effect van de coronamaatregelen op het participatietraject (van fysiek naar digitaal) en het verplichte Milieu Effecten Rapport (MER) dat parallel aan de Omgevingsvisie moest worden opgesteld. De Omgevingsvisie verwoordt en verbeeldt een integrale visie op de fysieke leefomgeving en vormt de basis voor een uitwerking in:

- programma's;
- beleidsvisies die gaan over aspecten of geografische delen van de fysieke leefomgeving;
- het juridisch bindende Omgevingsplan;
- beleidsstukken betreffende het gebruik van bevoegdheden onder de Omgevingswet

Digitale toegang tot informatie over de leefomgeving verbeteren

Alle benodigde koppelingen naar de testomgeving van het Digitaal Stelsel Omgevingswet zijn gerealiseerd. Aansluiting op de landelijke voorzieningen van het DSO vindt stapsgewijs plaats.

Efficiënte en integrale besluitvorming

Het raadsvoorstel over de verdeling van de bestuurlijke bevoegdheden is in het tweede kwartaal door de raad vastgesteld. In het najaar van 2021 is een werksessie georganiseerd voor de raadscommissie Stad over de verdere uitwerking van dit besluit.

Per 1 januari is gestart met de Adviescommissie Omgevingskwaliteit, waar de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit en de commissie Cultuurhistorie in samenkomen. Verder wordt er gewerkt met het nieuwe initiatievenproces: aan een intaketafel en omgevingstafel wordt een integrale beoordeling van initiatieven gedaan.

Bestemmingsplannen en ruimtelijke onderbouwingen

In 2021 zijn in overleg met particulieren en ontwikkelaars diverse (postzegel) bestemmingsplannen opgesteld en in procedure gebracht. In totaal zijn in 2021 zes bestemmingsplannen aan de raad aangeboden en vastgesteld, te weten Graaf Florisweg 28, Ridder van Catsweg 683, de Blaauwe Haan, Achterwillenseweg 31, Spoorzone A1 locatie en Burgemeesterskwartier. Daarnaast is in 2021 verder gewerkt aan het opstellen van het pilot-omgevingsplan Goverwelle. Er is een begin gemaakt met het opstellen van een bestemmingsplan verbrede reikwijdte voor Goudasfalt. In 2021 is vooral gewerkt aan het deelproduct evenementengeluid.

Uitvoeren van het mobiliteitsplan

Stimuleren duurzame mobiliteit

Door het stimuleren van lopen, fietsgebruik, openbaar vervoer, deelmobiliteit en elektrisch rijden wordt een bijdrage geleverd aan een transitie naar schone mobiliteit. In 2021 heeft de gemeenteraad een besluit genomen om per 1 januari 2025 de binnenstad als zero-emissiezone stadslogistiek in te richten. Een logistiek makelaar is in gesprek met ondernemers van de binnenstad, voor advies en begeleiding om de transitie door te maken. Ook is in regionaal verband de samenwerking aangegaan met ondernemersverenigingen in het kader van de MKB-deal. Onderdeel hiervan is de zoektocht naar een regionale distributiehuis. Samen met de Omgevingsdienst Midden-Holland en Groene Hart Werkt! worden de mogelijkheden voor waterstof onderzocht.

Voor het verbinden van Westergouwe met de stad aan de oostzijde van de Gouwe, is een verdere uitwerking gedaan van het voorstel voor een fietsverbinding, uitgaande van een nieuwe oeververbinding over de Gouwe naast de spoorbrug. Voor de regionale doorfietsroutes Rotterdam-Gouda, Bodegraven-Gouda en Alphen-Gouda zijn in regionaal verband nadere verkenningen gedaan. De uitwerking van de routes vindt plaats in nauwe afstemming met het Verkeerscirculatieplan (VCP) Gouda.

In 2021 zijn 5 fietsknelpunten aangepakt en zijn de fietsparkeervoorzieningen bij de stations verbeterd. Aan de centrumzijde van het station zijn nieuwe stallingen met twee verdiepingen gerealiseerd. Aan de oostzijde is ruimte voor circa 1.750 fietsen, aan de westzijde voor zo'n 600 fietsen. In de bestaande stalling onder het stationsgebouw zijn circa 800 plekken. Ook is extra ruimte gecreëerd voor zogenaamde 'buitenmaat'-fietsen en scooters. Bij station Goverwelle zijn aan de zuid- en de noordzijde ruim 150 extra fietsparkeerplekken gerealiseerd.

Het RVVP is door de regio vastgesteld, en biedt daarmee kaders voor het verder stimuleren van duurzame mobiliteit. In 2021 is een nieuwe concessie voor laadpalen gestart en zijn in Gouda circa 40 nieuwe e-laadpalen gerealiseerd. Ook zijn op de grote parkeerplaatsen 4 laadpleinen opgeleverd. Hiermee wordt voorzien in de toenemende vraag vanuit eigenaren van elektrische auto's.

Verminderen verkeersdruk door betere doorstroming

In juni 2021 heeft de raad het VCP Gouda vastgesteld, inclusief € 12.000.000 voor de uitvoering van de eerste tranche van maatregelen in de periode 2022-2027. Het doel van het VCP is onder andere het verminderen van doorgaand verkeer en verkeersdruk op singels en in woonstraten, inclusief de binnenstad. Daarnaast moeten de maatregelen bijdragen aan het verbeteren van de doorstroming op het hoofdwegennet, voor goede bereikbaarheid van de bedrijventerreinen en grote parkeerlocaties. Na vaststellen van het VCP is een monitoring- en evaluatieplan opgesteld, om de komende jaren op een goede manier de (verkeers)effecten te kunnen monitoren en bij te sturen als het nodig is. Ook is de formatie ingevuld van projectleiders die de projecten gaan voorbereiden, en is een start gemaakt met de definitiefase van de projecten. Diverse "no-regretmaatregelen" (incl. schoolzones en fietsmaatregelen) zijn in 2021 voorbereid voor uitvoering, zoals de aanpassing van de Ridder van Catsweg naar 30 km/uur en snelheidsremmende maatregelen op de Thorbeckelaan.

Daarnaast heeft de gemeente een adviserende rol in provinciale en landelijke mobiliteitsprojecten. In 2021 was dit van toepassing voor de verbreding van de A12 en A20, het project Beter bereikbaar Gouwe (agendalid), de verbetering van de N228, N457, N207 door de Provincie Zuid-Holland, het nationaal toekomstbeeld Fiets, het toekomstbeeld Openbaar Vervoer 2040 en de nieuwe aanbesteding van het busvervoer. Er is een bestuursakkoord gesloten omtrent de realisatie van Het Vijfde Dorp en de benodigde financiering van de bereikbaarheid. Voor het bijsturen van de regionale verkeersstromen is samen met de provincie een Multidoel Tactisch Kader Zuid-Holland opgesteld.

Verbeteren verkeersveiligheid

Met het vaststellen van het VCP zijn de kaders bekend waarin de verkeersveiligheid moet verbeteren. Hierbij wordt gewerkt aan de aanpak van reeds bestaande onveilige plekken, maar ook van het voorkomen van onveiligheid door duurzaam veilig te ontwerpen. De gemeentebrede invoering van 30 km/u levert daar een grote bijdrage aan. Potentieel onveilige situaties in de openbare ruimte, bijvoorbeeld door kapotte bestrating, kunnen snel worden doorgegeven via de nieuwe applicatie Slim Melden. In 2021 is in samenhang met het VCP een uitvoeringsprogramma Verkeersveiligheid Regio Midden-Holland opgesteld, waarbij wordt aangehaakt op landelijke en regionale veiligheids campagnes, landelijke en provinciale subsidieregelingen en het uitbreiden van 30km-zones.

Beter benutten parkeerplaatsen

In 2021 is verder uitvoering gegeven aan het Parkeerplan Gouda 2020, onder andere door het verkennen van de mogelijkheden voor gereguleerd parkeren in de Kadenbuurt en Kort Haarlem. Met het VCP is een samenhangend pakket aan maatregelen vastgesteld om de bereikbaarheid van de stad en de parkeervoorzieningen te verbeteren. Onderzoek is gedaan naar de bezettingsgraden van de parkeerterreinen en -garages. Dit biedt inzicht in de effecten van het toepassen van een parkeerstrategie, zoals op hoofdlijnen verwoord in het VCP. Voor het fietsparkeren in de binnenstad is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om dit beter te faciliteren. Er is door de raad een besluit genomen om de Stationsgarage uit te breiden met 80 parkeerplaatsen. In aansluiting op het VCP is een aanbesteding gestart voor een wijkmobiliteitsplan binnenstad en een nota zwaar verkeer; hierin wordt de parkeerstrategie verder uitgewerkt.

OV-bereikbaarheid

Door de coronamaatregelen stond het openbaar vervoer onder druk. Met de provincie zijn afspraken gemaakt over minimale bediening van de stad en konden buslijnen gehandhaafd blijven. Wel is de dienstregeling van lijn 1 en 4 in de daluren aangepast. De gemeente levert een bijdrage aan de opzet van de nieuwe concessie voor het busvervoer in Zuid-Holland Noord. Daarnaast wordt aangesloten bij strategische overleggen met betrekking tot de toekomst van het OV in de regio, met als doel het versterken van de positie van station Gouda als regionaal OV-knooppunt en het behouden van de IC-status. Ook wordt met een lobby ingezet op hoogwaardig openbaar vervoer voor Westergouwe en omliggende regionale woningbouwlocaties.

Duurzaam beheer openbare ruimte

Realisatie nieuw ECO-park

De aanbesteding is afgerond en de opdracht tot realisatie is gegeven. Momenteel vinden met meerdere partijen gesprekken plaats om te komen tot invulling van de beschikbare ruimte onder het ECO-park.

Uitvoeringsleidraad openbare ruimte

De Leidraad Inrichting Openbare Ruimte wordt continu bijgewerkt en ieder kwartaal wordt een nieuwe versie vrijgegeven. Ten aanzien van duurzaamheid worden inzichten uit projecten zoveel mogelijk verwerkt in nieuwe versies van het LIOR.

Afvalbeleid/VANG doelstellingen

Als gevolg van de coronamaatregelen en met name thuiswerken is de hoeveelheid huishoudelijk afval in 2020 en 2021 toegenomen. Daarbij is ook het scheidingspercentage gedaald van 71% in 2019 naar 68% in 2020 en 2021. De hoeveelheid fijn restafval per inwoner per jaar in 2021 was 118 kg, evenveel als in 2020. In 2021 is begonnen met het inzetten van ondergrondse (pers)containers voor de inzameling van PMD bij hoogbouwlocaties. In 2021 is de communicatiecampagne Blinkie gestart. Doel is inwoners motiveren om afval beter te scheiden en afval op de juiste manier aan te bieden.

Reclame openbare ruimte

De coronamaatregelen leidden ertoe dat er (tijdelijk) geen evenementen konden worden georganiseerd. Daardoor vielen reclame-inkomsten voor dit segment weg. Vanwege deze sterk gewijzigde marktomstandigheden is voor het contract A0/ Evenementenreclame, net als in 2020, een korting gegeven van 25%. Op langere termijn bestaat het risico op discontinuïteit van de buitenreclame-exploitant.

3.3.2 Corona

Ondanks de coronapandemie bleef ook in 2021 de druk op de huizenmarkt onverminderd groot, waardoor geen vertraging te merken was in de woningbouw. Net als in 2020 maakten in 2021 aanzienlijk minder reizigers gebruik van het openbaar vervoer ten opzichte van 2019. Mede als gevolg van een aangepaste dienstregeling, mede vanwege besmettingen onder personeel, was voor zowel bus- als treinvervoer sprake van dalingen met 60-80% op jaarbasis. In het verlengde van de ervaringen uit 2020 vond participatie rond beleidsprocessen veelal digitaal plaats. De deelname daarin bleef onverminderd groot en dit heeft tot vergelijkbare resultaten geleid vergeleken met eerdere fysieke bijeenkomsten.

3.3.3 Eigen indicatoren

Taakveld	Omschrijving	Gouda	Streefwaarde	Stand 2021
5.7 Openb groen en (openlucht) recreatie	De gemiddelde kwaliteit van de verschillende onderdelen van de openbare ruimte (Wegen, Groen, Meubilair etc.)		Blijft minimaal niveau B(CROW). Dit m.u.v. elementenverharding	B
5.7 Openb groen en (openlucht) recreatie	Het aantal speelplekken in Gouda		151	151
8.3 Wonen en bouwen	Sociale huurwoningen		+50 per jaar	60
8.3 Wonen en bouwen	Middeldure huurwoningen		+50 per jaar	0
8.3 Wonen en bouwen	Sociale huur in grote nieuwbouwprojecten (+60 woningen)		0,33	0,33
Mobiliteit	Aanpak knelpunten mobiliteit		6	6

In 2021 voldeden alle onderdelen van de openbare ruimte aan het afgesproken kwaliteitsniveau (gemiddeld B-kwaliteit CROW).

Het aantal speelplekken is 151 (+1 in Westergouwe). Dit is exclusief de drie natuurspeelplekken Noorderhout, Steins Groen en Groenhovenpark en de speeltuin 't Eiland. De laatste is een bewonersinitiatief en geen eigendom van de gemeente Gouda.

In 2021 zijn 60 sociale huurwoningen (flexwoningen) opgeleverd aan Winterdijk 14. Er zijn geen middeldure huurwoningen opgeleverd. Wel zijn er overeenkomsten gesloten met afspraken over middenhuur in het bouwprogramma. Bij realisatie van deze projecten stijgt het aantal woningen de komende jaren fors.

Bij het vaststellen van de Woon(zorg)visie in 2021 is de grens van 60 woningen losgelaten. In alle nieuwbouwprojecten moet sociale huur worden opgenomen.

3.3.4 Wettelijk voorgeschreven indicatoren

Het BBV verplicht de gemeente om in de programma's te rapporteren over de realisatie van de maatschappelijke effecten aan de hand van voorgeschreven beleidsindicatoren, die gepubliceerd worden op waarstaatjegemeente.nl. De wetgever wil met deze kengetallen de vergelijkbaarheid tussen gemeenten vergroten. Alle gemeenten zijn immers verplicht deze kengetallen te publiceren. Veel kengetallen zijn echter niet van recente datum en sluiten vaak onvoldoende aan bij wat de gemeente zelf wil bereiken. Daarom heeft de gemeente naast de wettelijke verplichte indicatoren ook eigen indicatoren opgenomen. Daarnaast zijn in onderstaande tabel in voorkomende gevallen relevante referentiewaarden van voorgaande jaren toegevoegd.

Taakveld	Indicator	Meeteenheid	Periode	Gouda	Nederland	Streefwaarde	Realisatie
8. VHROSV	Gemiddelde WOZ waarde	duizenden euro's	2017	180	217	Hier wordt niet op gestuurd.	
			2018	188	230	Hier wordt niet op gestuurd.	
			2019	206	250	Hier wordt niet op gestuurd.	
			2020	222	271	Hier wordt niet op gestuurd.	
			2021	245	290	Hier wordt niet op gestuurd.	
8. VHROSV	Nieuw gebouwde woningen	per 1.000 woningen	2020	7,7	8,9	Hier wordt niet op gestuurd.	
8. VHROSV	Demografische druk	%	2021	71,1	70,1	Hier wordt niet op gestuurd.	
8. VHROSV	Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	euro	2021	1044	733	Hier wordt niet op gestuurd.	

Toelichting

1. De gemiddelde WOZ-waarde in Gouda is sinds de vorige piek in 2010 met 17% gestegen. Ten opzichte van de dip in 2015 is het de stijging 42%. Dit is redelijk vergelijkbaar met de landelijke stijging van 20% sinds 2010 en 41% sinds 2015. Ten opzichte van vorig jaar kende Gouda een stijging van 10% in vergelijking met het gemiddelde van 7% voor Nederland.

3.3.5 Wat heeft het gekost?

3.3.5.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	50.573	52.606	46.693	5.913
Baten	-23.279	-25.642	-23.746	-1.896
Saldo van baten en lasten	27.294	26.964	22.947	4.018
Toevoegingen aan reserves (lasten)	4.089	4.967	5.924	-957
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-1.245	-1.431	-3.745	2.314
Gerealiseerd resultaat	30.138	30.500	25.126	5.374

3.3.5.2 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld zijn de lasten, baten en het saldo weergegeven.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Lasten / Baten	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	Lasten	5.279	5.326	5.287	39
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	Baten	-3.996	-3.855	-4.018	163
Saldo		1.284	1.471	1.269	201
2.1 Verkeer en vervoer	Lasten	14.450	15.271	16.149	-878
2.1 Verkeer en vervoer	Baten	-414	-739	-1.169	430
Saldo		14.036	14.532	14.980	-448
2.2 Parkeren	Lasten	1.226	1.226	1.091	135
2.2 Parkeren	Baten	-10	-10	0	-10
Saldo		1.216	1.216	1.091	125
2.5 Openbaar vervoer	Lasten	112	112	112	0
2.5 Openbaar vervoer	Baten	0	0	0	0
Saldo		112	112	112	0
5.7 Openb groen en (openlucht) recreatie	Lasten	5.779	5.779	5.168	611
5.7 Openb groen en (openlucht) recreatie	Baten	-100	-135	-158	23
Saldo		5.679	5.644	5.010	634
8.1 Ruimtelijke ordening	Lasten	1.997	2.054	2.966	-911
8.1 Ruimtelijke ordening	Baten	-41	-1.358	-2.090	732
Saldo		1.956	696	876	-179
8.2 Grondexpl. (niet-bedrijventerreinen)	Lasten	17.042	17.091	10.507	6.584
8.2 Grondexpl. (niet-bedrijventerreinen)	Baten	-17.042	-17.061	-12.914	-4.147
Saldo		0	30	-2.407	2.437
8.3 Wonen en bouwen	Lasten	4.687	5.747	5.413	334
8.3 Wonen en bouwen	Baten	-1.676	-2.484	-3.398	914
Saldo		3.011	3.263	2.015	1.248
Totaal saldo taakvelden		27.294	26.964	22.947	4.018

3.3.5.3 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Lasten	V/N	Baten	V/N
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	39	V	163	V
Het voordeel wordt met name verklaard door: 1) In 2021 is er de mogelijkheid geboden te opteren voor ondersteuning in de vorm van huurkorting. De uiteindelijk verstrekte huurkorting blijkt lager te zijn dan begroot. 2) Diverse voordelen op het gebied van gemeentelijke belastingen. Dit betreft de gemeentelijke belastingen, ook hebben er een aantal correcties over 2020 plaatsgevonden.	39	V	163	V
2.1 Verkeer en vervoer	878	N	430	V
Herontwikkeling Zuidelijk stationsgebied: voor de ontwikkeling aan het zuidelijk stationsgebied is bij het besluit op 10 mei 2016 aangegeven dat de uitgaven onder ander gedekt worden door de reserve zuidelijk stationsgebied. Deze exploitatieverschillen zijn verrekend met de reserve.	1.657	N	300	V
Er is voor € 59.000 meer aan baten van degeneratie ontvangen. Deze vergoedingen worden toegevoegd aan de voorziening Groot Onderhoud Openbare Ruimte.			59	V

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Lasten	V/N	Baten	V/N
De kosten voor openbare verlichting zijn lager dan geraamd. Er werd rekening gehouden met hogere prijzen door een nieuw tijdelijk contract, veel kabelstoringen en een eenmalige aankoop van voorraad voor vervanging van verlichting. Zowel de verwachte hogere prijzen als het voorziene aantal storingen en de aankoop zijn beperkt gebleken.	222	V		
Dit betreft lagere kosten voor dagelijks onderhoud op het straatwerk en wordt verklaard door: 1) niet gemaakte kosten als gevolg van COVID-19-maatregelen, waardoor evenementen niet door zijn gegaan (€ 76.000); 2) met name in het najaar een lager aantal gemaakte meldingen (op jaarbasis ongeveer 400 minder meldingen), waardoor aannemers minder dan verwacht hiervoor ingezet zijn (€ 108.000); en 3) lagere kosten voor onderspoeling, omdat deze kosten bij de eigenaren van de panden zijn neergelegd (€ 54.000).	238	V		
Diverse kleine verschillen.	319	V	71	V
2.2 Parkeren	135	V	10	N
Diverse kleine verschillen, onder meer bij lasten Stationsgarage	57	V	10	N
Het verschil treedt voornamelijk op bij "Parkeertaken derden" en wordt veroorzaakt door gerealiseerde schaalvoordelen in de uitbesteding	78	V		
2.5 Openbaar vervoer	0	V	0	V
Geen afwijkingen.				
5.7 Openb groen en (openlucht) recreatie	611	V	23	V
De kosten voor dagelijks onderhoud Groen vallen lager uit dan geraamd door: 1) het niet kunnen uitvoeren van kap- en herplantwerkzaamheden door uitloop van de kapvergunning (€ 325.000); 2) het niet kunnen planten van nieuwe bomen als vervanging van dode bomen (imboet) en niet inzetten van uren voor onvoorziene zaken omtrent vorenstaande als gevolg van diezelfde uitloop van de kapvergunning (€ 175.000); en 3) het minder uitvoeren van gazonherstel, doordat het aantal en/of de omvang van schade aan gazons minder dan ingeschat was (€ 70.000).	570	V		
Diverse kleine verschillen.	41	V	23	V
8.1 Ruimtelijke ordening	911	N	732	V
Gronden: per saldo ontstaat er een voordeel van afgerond € 116.000. Dit voordeel wordt verklaard door het resultaat van € 80.000 door verkoop Fluwelensingel 86 ("Kringloop-locatie") en het restant door een winstuitkering over 2020 van Grondbank RZG zuidplas. De raad wordt voorgesteld om het restant bedrag voor de verkoop Fluwelensingel opnieuw beschikbaar te stellen in 2022. Dit bedrag is nodig voor plankosten die in 2022 voorzien zijn.	654	N	770	V
Ruimtelijke Plannen: het nadeel is veroorzaakt door aanvullende personele inzet ten behoeve van ruimtelijke procedures. Deze was niet begroot.	217	N	28	N
Omgevingswet: De overschrijding wordt veroorzaakt door extra personele inzet in verband met het verschuiven van de implementatiedatum van de Omgevingswet. Daarnaast zijn er kosten gemaakt ten behoeve van Omgevingsplan waarvan zal worden voorgesteld om deze te verrekenen met de daartoe bestemde reserve Omgevingswet.	104	N		
Diverse kleine verschillen.	64	V	10	N
8.2 Grondexpl. (niet-bedrijventerreinen)	6.584	V	4.147	N
Grondexploitatie: de GREX Westergouwe fase 1 t/m 3 is geactualiseerd per 01-01-22. De doorrekening laat een positief saldo zien van circa € 5 miljoen, waar dit vorig jaar nog neutraal was (saldo nul). Dit positieve verschil is met name het gevolg van gronduitgifteovereenkomsten voor bouwvelden in WG-3 die in 2021 zijn gesloten. Conform de BBV-regels dient tussentijds winst te worden genomen. Voor de GREX Westergouwe bedraagt deze winstneming € 2,594 miljoen. Op 23 februari 2022 heeft de gemeenteraad het Masterplan voor Westergouwe Overig vastgesteld. De gemeenteraad heeft daarbij besloten om op de bouwvelden van de gemeente extra sociale huurwoningen te realiseren, mits dit financieel haalbaar is. Naar verwachting zal in de tweede helft van 2022 aan de gemeenteraad worden voorgesteld de GREX voor Westergouwe Overig te openen. Gezien de opgave om extra sociale huurwoningen te realiseren wordt de raad voorgesteld om hiervoor een reserve te vormen (reserve GREX Westergouwe) en de tussentijdse winst van € 2,594 mln. hieraan toe te voegen (resultaatbestemming). Die reserve kan in de komende jaren worden ingezet om de ambities van de raad te realiseren.	6.740	V	4.146	N

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Lasten	V/N	Baten	V/N
Nazorgbudget Middenwillens: in 2021 zijn de laatste werkzaamheden uitgevoerd en gefactureerd. Het huidige saldo van de reserve ad. € 496.000 kan komen te vervallen, aangezien het project in zijn geheel is afgerond. Voorgesteld wordt om de reserve op te heffen en het saldo vrij te laten vallen ten gunste van het rekeningresultaat (resultaatbestemming).	131	N		
Diverse kleine verschillen.	25	N	1	N
8.3 Wonen en bouwen	334	V	914	V
Voor wijkontwikkeling valt het nadeel op de lastenkant grotendeels weg tegen het voordeel op de batenkant door inkomsten van derden en de gemaakte kosten.	745	N	741	V
Het nadeel op de lasten wordt veroorzaakt door extra personele inzet voor Bouwen Woningtoezicht in verband met meer vergunde (bouw)projecten dan voorzien. Dit betreft onder andere de Bouwplanbegeleiding Westergouwe en de inzet Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit. Daar staan ook hogere legesinkomsten tegenover. Per saldo een klein voordeel.	145	N	158	V
Versnelling Woningbouw: het voordeel op de lasten wordt veroorzaakt doordat een aantal bijdragen aan woningbouwcorporaties die begroot waren in 2021 maar pas in het jaar 2022 en verder gedaan zullen worden. De raad wordt voorgesteld om dit restantbudget ad. € 1.006.000 opnieuw beschikbaar te stellen in 2022.	1006	V		
WonenBovenWinkels: in 2021 is een bedrag van € 82.000 uitbetaald in verband met het bewoonbaar maken van ruimtes boven winkels in het kernwinkelgebied. Het restantbudget ad € 125.000 dient beschikbaar te blijven ter dekking van de subsidieverplichtingen aangegaan in voorgaande jaren. De raad wordt voorgesteld om dit bedrag opnieuw beschikbaar te stellen in 2022.	125	V		
Diverse kleine verschillen.	93	V		

3.3.5.4 Verschillenverklaring reserves

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Verschil	V/N
Reserve ontwikkeling zuidelijk stationsgebied: Conform vastgesteld raadsbesluit van 10 mei 2016 dekken we de werkelijke kosten van de ontwikkeling van het zuidelijk stationsgebied uit de reserve "zuidelijk stationsgebied".	1.957	V
Totaal	1.356	V

3.3.6 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf verbonden partijen.

Verbonden partijen	Doel
Omgevingsdienst Midden-Holland (BWT deel)	De ODMH draagt bij aan een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving. Dit doet hij door de uitvoering van milieu- en/of bouw- en woningtoezichttaken in opdracht van 6 regiogemeenten.
Grondbank RZG Zuidplas	Grondbank RZG Zuidplas heeft tot 2011 strategische grondposities verworven in de Zuidplaspolder voor een integrale gebiedsontwikkeling van dit gebied. Vanwege de economische terugval zijn daarna de grondaankopen beëindigd. Nu voert de grondbank een beleid, gericht op verkoop van de verworven gronden. De deelnemers aan de Grondbank richten zich op een zo gunstig mogelijke waardeontwikkeling van de gronden.
Belastingssamenwerking Gouwe Rijnland	De BSGR verzorgt de heffing en invordering van lokale belastingen voor het Hoogheemraadschap van Rijnland en elf gemeenten. Daarnaast bepaalt de BSGR de hoogte van de WOZ-waarden voor alle onroerende zaken in de deelnemende gemeenten.
Cyclus N.V.	Cyclus NV voert taken uit op het gebied van Afvalbeheer (onder meer inzameling en verwerking), Reiniging en Gladheidsbestrijding.
Coöperatie Parkeerservice U.A.	Coöperatie Parkeerservice U.A. ondersteunt gemeenten bij het ontwikkelen, implementeren en uitvoeren van parkeerbeleid.

Omgevingsdienst Midden-Holland (BWT-deel)

De afdeling Bouw- en woningtoezicht BWT van de ODMH ziet namens de aangesloten gemeenten toe op de veilige bouw en het toegestane gebruik van gronden en bouwwerken. Zij doet dat door vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering op het gebied van bouwregelgeving en ruimtelijke ordening. Voor 2021 ging het daarbij bij Gouda onder meer om circa 2000 afhandelingen van aanvragen omgevingsvergunningen en meldingen, ruim 900 toezichtstaken, 237 juridische procedures vergunningen en 205 handhavingzaken. Ook in 2021 heeft de implementatie van de omgevingswet ruime aandacht gekregen binnen de ODMH, waaronder ook advisering richting gemeenten. Tenslotte was de ODMH ook in 2021 verantwoordelijk voor de implementatie van het project Gevelaanpak panden Gouda 750.

Grondbank RZG Zuidplas

Door de deelname in de Grondbank met 6% heeft Gouda invloed op de regionale woningbouwopgave. In 2019 is een concept ontwikkelvisie Middengebied door de gemeente Zuidplas opgesteld. Deze concept ontwikkelvisie is in relatie met de grondeigendommen van de Grondbank verder uitgewerkt o.a. met het doel de waarde van deze gronden minimaal te

behouden. In 2021 zijn de gesprekken tussen de Grondbank en de gemeente Zuidplas over het in eigendom overnemen van de gronden van de Grondbank door de gemeente Zuidplas gecontinueerd. Deze gesprekken hebben uiteindelijk geresulteerd in de aankoop van de gronden door de gemeente Zuidplas. De koopovereenkomst is op 1 juli 2021 door de provincie, de gemeente Zuidplas en de Grondbank ondertekend. Met betrekking tot de waarde van de gekochte gronden is het resultaat van deze verkoop dat de boekwaarde is gedekt en Gouda ook geen toekomstige financiële bijdrage meer aan de Grondbank hoeft te doen.

Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland

De BSGR verzorgt de heffing in de invordering van de leges bouwvergunningen ter dekking van de kosten voor het in behandeling nemen van de aanvraag en het verstrekken van bijvoorbeeld een bouwvergunning of een kapvergunning. De aanslagen zijn overeenkomstig de betreffende belastingverordeningen opgelegd.

Cyclus N.V.

Op basis van de afgesloten dienstverleningsovereenkomst met Cyclus NV heeft Cyclus een vijfjarig contract voor Afval (inzameling / verwerking), Reiniging en Gladheidsbestrijding. Cyclus opereert op het snijvlak van markt en overheid en biedt haar klanten een marktconforme prijs en dienstverlening. Als zodanig levert zij een bijdrage aan schoon en duurzaam leefmilieu.

Coöperatie ParkeerService U.A.

ParkeerService ondersteunt en ontzorgt gemeenten bij het ontwikkelen, implementeren en uitvoeren van parkeerbeleid. Voor Gouda bijvoorbeeld is ParkeerService het loket voor parkeervergunningen. ParkeerService ondersteunt bij het maken van een vertaalslag tussen strategische visies en tactisch parkeerbeleid. Daarnaast geeft de coöperatie adviezen over verordeningen, tarifiering, parkeerexploitaties etc.

3.4 Sociaal domein

Lasten * € 1.000
139.336

Baten * € 1.000
33.419

Percentage van totale uitgaven
47%

Waar staat het programma voor?

De grote verantwoordelijkheid en de (zorgen over de) omvang van de middelen voor de sociale opgaven in de stad vragen om een gerichte integrale aanpak binnen het programma sociaal domein. Wat is ieders rol in de inclusieve stad; hoe kunnen we stimuleren dat zoveel mogelijk mensen meedoen in de samenleving; hoe kunnen mensen worden gestimuleerd om hun eigen verantwoordelijkheid te nemen en gebruik te maken van hun eigen netwerk, expertise, voorkeuren en ervaring; voor welke kwaliteit van zorg en ondersteuning staan we; hoe kunnen we onze dienstverlening inrichten naar de taken en opgaven in het sociaal domein; en hoe zorgen we voor normalisatie en demedicalisering; hoe zorgen we ervoor dat kinderen veilig opgroeien en doorbreken we de cirkel van opgroeien in armoede. Dit is een greep uit de vraagstukken waar in het afgelopen jaar aan is gewerkt.

Wat heeft Gouda bereikt?

Sturen op kosten jeugdhulp

Voor de beheersing van de kosten voor jeugdhulp gelden twee meerjarendoelstellingen: het geleidelijk verlagen van het relatieve aantal inwoners onder de 18 jaar dat een maatwerkvoorziening jeugdhulp ontvangt van 1 op de 7 kinderen en jeugdigen naar 1 op 8 in 2024 en het stabiliseren van de gemiddelde uitgaven per cliënt in 2024. De gemiddelde kosten per jeugdige zijn minder hard gestegen dan het in de primitieve begroting verwachte bedrag van € 12.255. De gemiddelde kosten zijn in 2021 € 11.396. Het relatieve gebruik van jeugdhulp is in 2021 iets hoger uitgevallen (1 op 6,68) dan het streefcijfer (1 op 6,88).

Programma 'naar een nieuwe sociale dienst'

Het programma zit in de fase van behaalde resultaten en bereikte doelen vasthouden en uitbouwen, verbinden en vernieuwen. Voor het meten van de tevredenheid van cliënten over de dienstverlening is een kwaliteitscyclus ingericht. In 2021 zijn daartoe voor het eerst naast het jaarlijkse cliënttevredenheidsonderzoek diepte-interviews met cliënten gehouden.

De werkgeversdienstverlening en re-integratievoorzieningen in de arbeidsmarktregio zijn in 2021 geüniformeerd. Er is een fysiek Werkgeversservicepunt geopend en bestuurlijk is akkoord bereikt om per 1 januari 2022 te komen tot één WSP met de naam Werkgeversservicepunt Midden Holland.

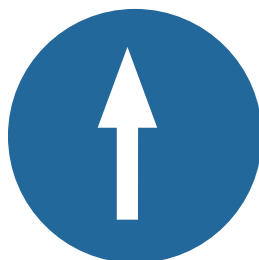
Integrale uitvoeringsorganisatie sociaal domein vanaf 1 januari 2021 van start

Vanaf 1 januari 2021 is er voor inwoners één toegang voor alle gemeentelijke ondersteuning op basis van de Wmo, Jeugdwet, Participatiewet en Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. De ondersteuningsvraag van de inwoners staat centraal; eerst kijken wat nodig is en pas daarna naar hoe dit te realiseren en onder welke wet. Rechtvaardig, creatief en met een positieve bejegening. De integrale benadering is hierbij de basis. Waar nodig pakt de gemeente de regie om in afstemming met andere organisaties tot de beste oplossing te komen.

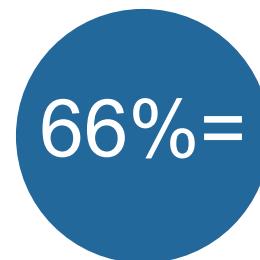
Wat zijn de belangrijkste indicatoren?

Afname aantal langdurig
bijstandgerechtigden met 465

aantal woningen doelgroep
gerealiseerd: 60 flexwoningen.

Gelijk blijven kosten jeugdhulp

3.4.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

De thema's, waarop ingezet is, zijn:

- Een inclusieve en tolerante stad;
- Preventie (inclusief aanpak armoede);
- (Thuis) wonen in de wijk;
- Kwaliteit van zorg en ondersteuning & samenwerking in de keten (inclusief programma Sturen op kosten Jeugdhulp en Wmo);
- Programma 'integrale uitvoeringsorganisatie';
- Aan het werk en meedoen & programma 'naar een nieuwe sociale dienst'.

Analyse en monitoring

Vanaf 2021 wordt de gemeenteraad via een 'Rapportage sturen op het sociaal domein' tweemaal per jaar (bij de ijkmomenten) geïnformeerd over de voortgang op de beleidsambities in het sociaal domein, over de voortgang op de bezuinigingsopgaven voor maatwerkvoorzieningen Jeugd en Wmo en over relevante inhoudelijke ontwikkelingen in het sociaal domein. De behaalde resultaten van het beleid worden gepresenteerd met behulp van prestatie-indicatoren. Deze rapportage is aanvullend op de reguliere Planning en Control documenten. In 2021 heeft het college twee rapportages gestuurd aan de gemeenteraad, te weten bij het eerste en bij het tweede ijkmoment. Daarnaast ontving de gemeenteraad 4 keer de 'Nieuwsbrief Sociaal Domein'. In deze nieuwsbrief wordt de gemeenteraad geïnformeerd over belangrijke projecten/activiteiten en ontwikkelingen.

Thema: Een inclusieve en tolerante stad

De gemeente heeft het afgelopen jaar samen met inwoners, organisaties en initiatiefnemers gewerkt aan een inclusiever Gouda. Naar aanleiding van de motie "Naar een concreet plan voor uitvoering van het VN-Verdrag Handicap", is de Lokale Inclusie Agenda 'Onbeperkt Meedoen' opgesteld. De GAB is in verschillende fases betrokken geweest bij de totstandkoming van de Lokale Inclusie Agenda. In de zomer van 2021 hebben vier themasessies plaatsgevonden over: de Inclusieve Buurt, Inclusie & Support, Communicatie & Dienstverlening en Cultuur, Sport & Vrije tijd. Met de inbreng van inwoners en relevante organisaties zijn actiepunten geformuleerd. De Lokale Inclusie Agenda is eind 2021 naar de gemeenteraad gestuurd voor besluitvorming (in 2022).

In 2021 zijn verschillende platforms en samenwerkingsverbanden opgericht en actief, zoals het Antidiscriminatie Platform Gouda, het leertraject Bruggenbouwen en het netwerk Bondgenoten. In deze gremia werken inwoners, religieuze gemeenschappen en verschillende organisaties samen voor inclusie in de stad.

Tijdens de Week van Respect vond het project Wall of Respect plaats, een samenwerking tussen het Antonius College en Libertum. En in mei 2021 was er een expositie bij de Agnietenkapel van transgenderpersonen, georganiseerd door de Regenboog Alliantie.

Thema: Preventie

Meedoen op school, werk en in de samenleving mogelijk maken door versterking van de eigen kracht en het probleemoplossend vermogen, het sociale netwerk, normalisatie en gerichte interventies die de kwaliteit van leven beschermen en bevorderen. Er is specifieke aandacht voor de verbinding tussen gezondheid en de leefomgeving, het preventieakkoord, de samenhang van faciliteiten voor jeugd en gezondheid in brede zin.

Preventie en gezondheidsbeleid

Samen met diverse partijen in de stad is in juni 2021 het startsein gegeven voor het Gouds Preventieakkoord. Binnen het akkoord is gekozen voor een integrale aanpak. Gezondheid komt terug op diverse terreinen. De visie van Positieve Gezondheid komt terug in de aanpak, acties en thema's. Er wordt uitgegaan van de eigen regie en kracht van inwoners en de acties zijn bedoeld om de gezondheid van de Goudse inwoners te bevorderen.

Er is specifiek aandacht voor gezondheidsverschillen en mensen met een gezondheidsachterstand. Deze verschillen waren er altijd al, maar door de coronacrisis zijn deze groter en zichtbaarder geworden.

De ambities in het Gouds Preventieakkoord worden vormgegeven aan de hand van vijf thema's:

Bewegen en Voeding; Gezonde Leefomgeving; Verslaving; Armoede en schulden; Inclusie en meedoen.

Preventieve ondersteuningsstructuur jeugd

Door de impact en druk op de werkzaamheden van corona is het doel om een nieuwe ondersteuningsstructuur voor de jeugd in de wijk en op school op te richten in 2021 niet opgepakt.

Jongerenwerk

Met het jongerenwerk in Gouda wordt beoogd (kwetsbare) jongeren die opvallen door overlastgevend en risicovol gedrag op positieve wijze mee te laten doen in de samenleving door hen aan te spreken op kwaliteiten, talenten en verantwoordelijkheden, door grenzen te stellen en perspectief te bieden. Op deze wijze hopen we een ontwikkeling richting criminaliteit te voorkomen. Na een aanbesteding in 2020 is in 2021 een nieuwe aanbieder voor het jongerenwerk gestart: Stichting Buurtwerk. Twee jongerenwerkers vanuit Stichting Jong zijn overgegaan naar de nieuwe organisatie, en daarnaast is het team aangevuld met nieuwe jongerenwerkers en een teamleider. Het afgelopen jaar is ingezet op kennismaking met de partners in de stad en de jongeren. Dit is, ondanks de beperkingen vanwege corona, goed gelukt. Activiteiten dit jaar die uitgevoerd zijn: opleiden van Citytrainers (jongeren opleiden in het organiseren van activiteiten), in beeld brengen van en

contact maken met overlast gevende jeugd, en in overleg met hen organiseren van activiteiten, veel online actief zijn in verband met corona, aanwezig zijn op een aantal scholen, trainingen/bijeenkomsten over straatjeugd organiseren.

Gezonde Wijk

Het concept Gezonde Wijk vraagt meer tijd dan vooraf gedacht. Er wordt ingezet op de verbinding tussen gezondheid en de fysieke leefomgeving. Naast dat dit thema een plek heeft gekregen in het Gouds Preventieakkoord, zijn er ook andere stappen gezet:

- Het rookvrij maken van diverse sportverenigingen, speeltuinen, kinderboerderijen enzovoorts;
- De Gezonde School is uitgevoerd (Gezonde Leefomgeving is hierbij een pijler);
- Sociaal beheer is ingezet en uitgebreid om zo de sociale cohesie en veiligheid te vergroten in de wijk, met aandacht voor de verbinding in activiteiten en organisaties die zich richten op gezondheidsbevordering en een gezonde leefstijl.

Kansrijke start

In 2021 is de kerngroep van de lokale coalitie gevormd. De coalitie bestaat uit de JGZ, verloskundigen praktijk, kraamzorg, Siriz, het sociaal team, Medis en Pharos. Er is deelgenomen aan de pilot 'Digitale Zorgpaden'. De zorgpaden zijn stroomschema's voor de kwetsbare zwangere, zodat het voor professionals duidelijk wordt naar wie zij in Gouda kunnen doorverwijzen. De pilot draagt bij aan de verbinding en samenwerking tussen het sociaal en het medisch domein. Daarnaast heeft de Goudse klantroute vorm gekregen, hier wordt zichtbaar welke interventies (voor-, tijdens en na de zwangerschap) beschikbaar zijn. Eind december is bij de Verloskundigenpraktijk Gouda Centering Pregnancy gestart. Centering Pregnancy is een programma dat de medische controles en alle informatie rondom zwangerschap, de bevalling en de eerste babytijd combineert. Daarnaast is er ook tijd om al je vragen te stellen en je ervaringen te delen met vrouwen die rond dezelfde periode zijn uitgerekend. Tijdens de bijeenkomsten kan op uitnodiging iemand aansluiten zoals: sociaal team, JGZ, bibliotheek en fysiotherapeuten.

Armoede en schulddienstverlening

Aanpak armoede

Bijzondere bijstand

In 2021 zijn de beleidsregels voor de bijzondere bijstand gemoderniseerd. Als gevolg hiervan zijn de vergoedingen voor specifieke kosten beter beschreven en ook qua hoogte aangepast aan de huidige prijzen. Verder is expliciet aandacht voor het toegankelijk maken van bijzondere bijstand voor inwoners die als gevolg van schulden een schuldregeling hebben en is er tenslotte een maatwerkbepaling ingevoerd.

Rotterdampas en kindpakket

Voor het overige is het lopende armoedebeleid voortgezet met specifieke aandacht voor het bereiken van de doelgroep kinderen. Het armoedebeleid is gericht op het mogelijk maken van meedoen en daarvoor biedt Gouda onder meer de Rotterdampas tegen een gereduceerd tarief aan en voor kinderen staat op de pas het jeugdtegoed en de tegoedbonnen voor gratis deelname aan een sport of culturele activiteit. De Rotterdampas is voor niet-minima ook beschikbaar en biedt inwoners de mogelijkheid om gratis of met korting diverse leuke activiteiten te doen in Gouda en de hele regio.

Categorie pashouders	Aantallen
Reductietarief volwassenen	1.042
Kinderen met kindpakket	1.457
Regulier tarief	279
Kinderen regulier	223
Totaal	3.001

Aan 1457 kinderen is een kindpakket met jeugdtegoed toegekend. Doordat in december 2021 de winkels weer sloten hebben niet alle inwoners hun jeugdtegoed kunnen besteden. Eventuele restanten kunnen worden meegenomen naar het nieuwe pasjaar. In 2021 zijn 1034 tegoedbonnen voor sport en cultuur verzilverd. Dit zijn er meer dan in 2020 toen nog 993 tegoedbonnen zijn verzilverd. Daarnaast is het initiatief genomen om via externe partners een fietsregeling voor de doelgroep te bekostigen en huiswerkbegeleiding tegen een gereduceerd tarief aan te bieden.

Hulp bij schulden

Ook in 2021 lag het aantal inwoners dat zich heeft aangemeld voor schuldhulpverlening iets lager dan voor de coronacrisis. Dit is in overeenstemming met het landelijke beeld. Het aantal aanmeldingen neemt wel weer toe. In 2021 zijn in totaal 299 personen aangemeld. In 2021 zijn ook 261 dossiers gesloten, waarvan het overgrote deel (63%) met een positief resultaat (norm was: 65%), in 15% van de beëindigingen gaat het om neutrale redenen (op eigen verzoek, na overlijden of verhuizing cliënt) en in de overige gevallen is het traject niet succesvol beëindigd omdat de cliënt nog niet in staat is om het traject voor schuldregelen te vervolgen en is een andere vorm van ondersteuning gewenst. Er is geen drempel voor hernieuwde aanmelding als inwoners eerder het traject niet hebben vervolgd.

Ondersteuning gedupeerden van de toeslagenaffaire

Begin 2021 is door het Rijk aan gemeenten verzocht om actief hulp en ondersteuning te bieden aan gedupeerden van de kinderopvangtoeslagenaffaire. De gemeente kreeg daarbij via de Belastingdienst gegevens van gedupeerden door. Met de inwoners die op deze lijst stonden is contact gezocht.

Afhankelijk van de behoefte van de gedupeerde wordt ondersteuning geboden. Niet alle gedupeerden hadden behoefte aan ondersteuning en geven aan te wachten op de afwikkeling van de financiële compensatie door de Belastingdienst. In andere gevallen was sprake van crisis, bijvoorbeeld op het gebied van huisvesting. Voor deze inwoners is ondersteuning geboden met als doel rust te creëren, waar mogelijk ook een moratorium van de incassomaatregelen te regelen en in andere gevallen is ook ingezet op kwijtschelding van (publieke) schulden.

Thema: (Thuis) wonen in de wijk

De ambitie is dat onze inwoners zo lang mogelijk thuis kunnen wonen met de juiste ondersteuning.

Gewoon Thuis, transformatie maatschappelijke zorg en decentralisatie beschermd wonen

Sinds 1 januari 2021 is - als gevolg van rijkswetgeving - de zorg voor ongeveer 115 cliënten uit beschermd wonen in goede samenwerking met VGZ en CIZ overgedragen aan de zorgkantoren. Dit betekent een ruime halvering van het aantal plekken beschermd wonen in onze regio. In de komende jaren wordt bezien of het aantal beschermd wonen plekken verder afgebouwd kan worden. Dit hangt mede samen met de realisatie van beschutte woonplekken en de inzet van Gewoon Thuis als alternatief. Beschut wonen is een lichtere vorm van beschermd wonen, waarbij de bewoner zelf een kamer, deel van een woning of appartement van de zorgverlener huurt, maar toch in een geclusterde woonomgeving structuur aangeboden krijgt.

Het product Gewoon Thuis is per 1 juli 2021 structureel toegevoegd aan het zorgaanbod en geïmplementeerd bij de toegang van de vijf gemeenten. Gewoon Thuis biedt intensieve begeleiding in de eigen woning om zo een plaatsing in een beschermde woonvorm te voorkomen of te verkorten. Van de 75 cliënten in de pilot hebben er 66 een beschikking Gewoon Thuis gekregen. Door Gewoon Thuis is een ambulantiseringsslag gemaakt. Centrumgemeente Gouda heeft een contract afgesloten met de verplegingsorganisatie Veilig Thuis om zo de nachtelijke beschikbaarheid te faciliteren. De tweede helft van 2021 is benut om deskundigheids- en implementatiebijeenkomsten te organiseren. Daarbij is Samen sterk opgezet, dit is een netwerk voor Gewoon Thuis cliënten met een minimaal sociaal vangnet. Een netwerkcoach begeleidt een groep Gewoon Thuis cliënten met als doel onderlinge steun regelen. Daarnaast wordt er een 'goede buur' gekoppeld aan de groep, zodat het initiatief kan voortbestaan zonder de netwerkcoach.

De Norm voor opdrachtgeverschap (BW en MO) is in de regio Midden-Holland geïmplementeerd.

Innovatie in de opvang

Voor de Maatschappelijke zorg is in 2021 uitvoering gegeven aan het regionale Actieplan dakloosheid onder de naam "Innovatie in de opvang". De projecten en verbeteringen in dit Actieplan vallen uiteen in drie thema's (1) Preventie, (2) Vernieuwing van de opvang en (3) Wonen met begeleiding. Een aantal verbeteringen is reeds gerealiseerd, een aantal is in 2021 ontwikkeld en staat klaar voor start in 2022.

(1) Preventie

In 2021 is het Jongerenperspectief ontwikkeld: een saneringskrediet specifiek voor jongeren met schulden. Het doel is dat het Jongerenperspectief in 2022 van start gaat.

(2) Vernieuwing van de opvang

In 2021 is het Centraal meldpunt dak- en thuislozen gestart op locatie in Gouda. Met dit meldpunt is er één duidelijke toegang gekomen. Dak- en thuisloze mensen uit de regio Midden-Holland kunnen hier terecht en worden integraal geholpen.

De colleges in de regio Midden-Holland hebben besloten dat de Maatschappelijke opvang structureel 24-uurs opvang met eigen kamers blijft. De jongerenopvang behoudt hiernaast een eigen locatie. Hiermee kan meer maatwerk geleverd worden op de jongerenopvang en is er geen sprake meer van negatieve beïnvloeding tussen jongeren en dakloze volwassenen met zwaardere problematiek. De colleges in de regio Midden-Holland hebben besloten tot een structurele uitbreiding van het aantal opvangplekken, gezien de toegenomen opvangvraag.

Tijdelijke uitbreiding opvang – in 2021 is een tijdelijke extra opvanglocatie gestart in Gouda, omdat de druk op de opvang hoog blijft. Het aantal dakloze mensen lijkt vooralsnog niet af te nemen.

(3) Wonen met begeleiding

Maatwerkwoningen

Een maatwerkwoning is huisvesting voor mensen die door hun afwijkend gedrag en behoeften niet kunnen wonen in een gewone woning of woonvorm in een druk bevolkte buurt of wijk. Deze vorm van huisvesting biedt deze doelgroep (met vaak een historie van langdurige dakloosheid) een menswaardig bestaan. Het vermindert overlast en zorgt ervoor dat de

leefbaarheid in reguliere woonwijken verbetert. Ze komen op een rustigere en meer afgelegen plek te wonen met passende begeleiding.

Het college van Gouda heeft het besluit over de locatie voor de Gouwe Huse genomen. In 2022 start het participatietraject over de planuitwerking en leefbaarheidsplan.

Wonen Eerst

Met Wonen Eerst worden dakloze mensen niet eerst opgevangen in een crisis- of woonvoorziening, maar krijgen ze snel een zelfstandige woonruimte aangeboden. Ze krijgen daarnaast intensieve, integrale ondersteuning bij hun verdere herstel. De doelgroep voor Wonen Eerst zijn de langdurig dakloze mensen met meervoudige problematiek. Het gaat om de mensen die niet (meer) terecht kunnen in de nachtopvang en niet geschikt zijn voor een beschermd wonen-traject, maar waarbij een reële kans gezien wordt om via Wonen Eerst weer een plek te krijgen in de maatschappij. In november 2021 is een projectleider gestart bij het Leger des Heils om dit project uit te voeren.

Waakvlam

Een algemeen probleem bij de overgang van een plek in de opvang naar zelfstandig wonen is een gebrek aan nazorg. Om dit beter in te richten, realiseren we de waakvlamfunctie. Een vorm van laagdrempelig, weinig intensief contact tussen de voormalig dak- of thuisloze persoon en diens hulpverlener(s), waarmee langdurig vinger aan de pols gehouden wordt.

Er wordt hierbij aansluiting gezocht met al bestaande lokale initiatieven in de regiogemeenten zoals de wijk-GGD of sociaal teams die outreachend werken. In het vierde kwartaal van 2021 is hiermee een start gemaakt met een projectplan voor 2022 en 2023.

Gewoon Thuis Jeugd

Zoveel mogelijk kinderen veilig in een (t)huis situatie laten opgroeien. We voeren samen met de regio, aanbieders, verwijzers en onderwijs het plan van aanpak Gewoon Thuis Jeugd (actielijn 2 van het transformatiefonds jeugd) uit. Hiervoor zijn middelen beschikbaar uit het landelijk Transformatiefonds jeugd.

Wat is hiervoor gedaan:

- Er is een tweede intensief integraal ambulante team gestart. Dit team zoekt naar een alternatief in de thuissituatie in plaats van verblijfszorg. Het team werkt 'over de domeinen heen': lichtverstandelijk beperkt, GGZ en jeugd en opvoedondersteuning en met inzet van het eigen netwerk;
- Naast het expertteam (doorbraken in vastlopende complexe zorgcasussen door het bieden van passend (maatwerk)traject met perspectief) is er een pilot centrale coördinatie van verblijfszorg jeugd opgezet, zodat de plaatsing sneller en beter verloopt en doorplaatsingen zoveel mogelijk voorkomen worden;

Langer Thuis Wonen

Langer thuis wonen voor ouderen zodat ouderen op een prettige manier langer "thuis" kunnen blijven wonen. In 2021 is er aandacht besteed aan wonen, de woonomgeving en zorg en ondersteuning. Het faciliteren van nieuwe wooninitiatieven is één van de aandachtsgebieden binnen wonen.

Wonen

In 2021 is er gewerkt aan het realiseren van en het faciliteren van zogenoemde tussenvormen voor bestaande woonvormen. In mei 2021 is de bouw van start gegaan van het woonpaviljoen voorzorg, een geclusterde woonvorm voor ouderen. Eind 2021 is de Knarrenhof opgeleverd, een geclusterde woonvorm voor ouderen met en ouderen zonder zorg. Tevens zijn er gesprekken gevoerd met initiatiefnemers, investeerders, woningcorporaties omtrent toekomstige vormen van ouderenhuisvesting.

In 2021 heeft de gemeente met ondersteuning van een adviseur van de Taskforce Wonen en Zorg tweemaal een bestuurlijke bijeenkomst georganiseerd over Wonen en Zorg in de regio Midden-Holland. Het onderwerp staat blijvend op de bestuurlijke agenda. Dilemma's zijn met elkaar gedeeld en er wordt gestreefd om in de toekomst zoveel mogelijk belemmeringen weg te nemen voor het realiseren van nieuwe woonvormen voor ouderen.

Woonomgeving

In de Lokale inclusie agenda "Iedereen kan meedoen", wordt verwezen naar de ontwerp Omgevingsvisie. Het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving, het ontwerp van gebouwen en openbare ruimte en de afstemming in de overgang van gebouw naar openbare ruimte in toegankelijkheid zijn centrale thema's die aan bod komen in de Lokale inclusie agenda.

Voor ouderen die niet goed kunnen lopen, maar nog wel kunnen autorijden, is dicht bij huis parkeren fijn. In samenwerking tussen het sociaal domein en het ruimtelijk domein wordt hier aandacht besteed bij de realisatie van bouwprojecten. Het is van belang dat er voldoende parkeerplaatsen beschikbaar zijn voor onze ouderen die nog in bezit zijn van een auto, zonder dat dit ten koste gaat van de parkeerdruk in de omgeving.

In Westergouwe is het project "inclusieve wijk" omgezet naar permanente aandacht voor o.a. toegankelijkheid en sociale cohesie in de opbouw van de wijk. In de nota maatschappelijke voorzieningen Westergouwe is opgenomen dat er diverse mogelijkheden voor ontmoeting zullen zijn en is er in opdracht van de gemeente gewerkt aan een sociaal wijkplan. In het ontwerp van de publieke ruimte is er een extra toets naar toegankelijkheid gedaan.

Ook in de rest van de gemeente speelt ontmoeting en sociale cohesie een belangrijke rol voor ouderen die in Gouda wonen. In 2021 is Van Noord een belangrijke buurtontmoetingsplek geworden waar veel bewoners gebruik van maken voor activiteiten of vrijwilligerswerk.

Zorg en ondersteuning

Het ouder wonen in een huidige woning waarbij de beperkingen toenemen kan tezamen gaan met een groter wordende zorg en ondersteuningsvraag.

Langer thuis (blijven) wonen betekent vaak iets voor de partners en/of familieleden van de kwetsbare oudere die ouder wordt met bijbehorende beperkingen. Deze partners en/of familieleden leveren vaak ondersteuning in de vorm van mantelzorg. Niet iedere oudere heeft een mantelzorger of een ondersteunend netwerk van mantelzorgers om zich heen. Voor deze groep ligt er een lokale mogelijkheid om vanuit de Wmo in de vorm van maatwerk ondersteuning te verstrekken. De gemeente heeft diverse mogelijkheden om een oudere te ondersteunen om langer in een woning te blijven wonen, bijvoorbeeld in de vorm van hulpmiddelen of woningaanpassingen. Tevens is er soms behoefte aan ondersteuning in de vorm van verzorging of verpleging, bijvoorbeeld vanuit de Zvw of intensiever en langdurig, vanuit de Wlz. Gouda zet zich in middels de samenwerkingsagenda met zorgkantoor VGZ voor het afstemmen van de mogelijkheden voor de (toekomstige) zorg voor ouderen die middels verschillende financiële kaders zorg en/of ondersteuning ontvangen.

Participatie in de Buurt 3.0

De buurtservicecentra, huizen van de buurt en de huiskamers van de wijk hebben een lastig jaar achter de rug. Vanwege de pandemie en de verschillende lockdowns was het voortdurend zoeken naar mogelijkheden binnen alle beperkingen. Voor de meest kwetsbare inwoners van Gouda is geprobeerd een aantal activiteiten ondanks de lockdown door te laten gaan of op andere manieren contact te houden. Dat is redelijk gelukt. Na elke lockdown kost het moeite om activiteiten weer op te starten. Inwoners en vrijwilligers hebben een enigszins afwachtende houding om elkaar weer te ontmoeten in grotere en kleinere groepen. Dit vergde een behoorlijke inspanning van de drijvende krachten achter de accommodaties en activiteiten. Vanwege de geringe mogelijkheden van aanbieden van activiteiten en verhuur van ruimtes ziet het er naar uit dat dit tweede pandemiejaar door een aantal organisaties met een exploitatietekort wordt afgesloten.

Eind 2021 opende het nieuwe ontmoetingscentrum 't Govertje, gevestigd in een gemeentelijk pand aan de Ouverturelaan. Dit is een langgewenste wijkvoorziening in Goverwelle.

De raad heeft op 30 maart 2021 besloten € 110.000 (ontvangen van het Rijk ter compensatie van gedeelde inkomsten bij buurthuizen en vrijwilligersorganisaties) uit de algemene reserve ter beschikking te stellen aan buurthuizen en welzijnsvrijwilligersorganisaties. Organisaties konden via een eenvoudige subsidieaanvraag een beroep doen op dit budget voor hun exploitatietekort over 2020. Voor vrijwilligersorganisaties gold een maximum van € 3.000 per organisatie. Voor de Buurthuizen gold een plafond van € 79.700. Drie buurthuizen kwamen in aanmerking voor een tegemoetkoming op basis van het exploitatietekort over 2020. Het totaal beschikbare bedrag voor buurthuizen is verdeeld. Acht vrijwilligersorganisaties dienden een aanvraag in. Aan vrijwilligersorganisaties is gezamenlijk € 18.700 uitgekeerd, dat maakt een totaal van € 98.400. Het overschot van € 8.600 is teruggegaan naar de algemene reserve.

Mantelzorg

In 2021 zijn mantelzorgers ondersteund met verschillende activiteiten. De dag van de mantelzorg, waarbij mantelzorgers extra gewaardeerd worden, droeg dit jaar de naam 'Onzichtbare Helden'. In verband met de coronamaatregelen waren de activiteiten voor deze dag verdeeld over een hele week. Ook mochten mantelzorgers dit jaar zelf hun waarderingcadeau kiezen. Ter ondersteuning van mantelzorgers die langdurig en/of intensief mantelzorg verlenen, zijn opnieuw vijf aanbieders gecontracteerd voor de hulp bij het huishouden. Mantelzorgers kunnen individueel een aanvraag doen om ondersteuning te krijgen bij het huishouden.

Ook is er dit jaar meer aandacht besteed aan jonge mantelzorgers. In het kader van de week van de jonge mantelzorger en de campagne 'Niet te missen' zijn er mooie, aansprekende interviews met jonge mantelzorgers gepubliceerd in onder andere het AD Groene Hart en In de Buurt. Palet Welzijn heeft daarnaast binnen het Hoornbeeck College een enquête uitgezet onder de leerlingen. Daar kwamen ongeveer 30 jonge mantelzorgers bij naar voren, waarbij de behoefte niet zozeer ligt op het vlak van ondersteuning, maar op het gebied van gehoord en gezien willen worden.

Respijtzorg

Na lancering van de respijtwijzer eind 2020, is er een proactieve aanpak gevoerd door Mantelzorgcentraal (Palet Welzijn) om de respijtwijzer steeds verder te vullen en breed bekend te maken. Door aandacht te vragen voor de respijtwijzer is er ook meer aandacht voor respijtzorg. Daarnaast wordt er meer ingezet op wat specifieke groepen mantelzorgers nodig hebben. Zo is er voor de mantelzorgers die zorgen voor iemand met dementie een training ontwikkeld. Deze training richt

zich op het beter aansluiten in communicatie en contact met iemand met een cognitieve beperking. Palet Welzijn heeft daarnaast in 2021 in samenwerking met het sociaal team respijtzorg geboden door het inzetten van respijtvrijwilligers.

Thema: Kwaliteit van zorg en ondersteuning & samenwerking in de keten inclusief het programma Sturen op kosten in Jeugdhulp en Wmo

Het doel is zo goed mogelijke kwaliteit van zorg en ondersteuning leveren. Dit uit zich in goed contractmanagement en het kunnen monitoren van gegevens, waardoor op aspecten van kwaliteit van zorg gestuurd kan worden. De gemeente en de zorgaanbieders zijn niet de enige actoren in en rond het zorgdomein. De relatie met andere 'schakels in de keten', onder meer vanwege de raakvlakken tussen de Wlz, de Zvw, de Wmo en Jeugdwet is belangrijk om te komen tot een sluitende aanpak en gezamenlijk nieuwe initiatieven te kunnen opzetten.

Programma: sturen op kosten Jeugdhulp en Wmo

Er is een forse toename zichtbaar in de uitgaven voor jeugdhulp en Wmo. Om de doelstellingen op het gebied van met name de Jeugdhulp maar ook de Wmo te realiseren is een programma gestart met als doel de zorg en ondersteuning beschikbaar te houden voor wie dat echt nodig heeft en te zorgen dat dit betaalbaar blijft.

Opgave Jeugdhulp

Voor de uitgaven voor maatwerkvoorzieningen Jeugdhulp gelden twee richtinggevendende meerjaren doelstellingen op het aantal jeugdigen met een maatwerkvoorziening en op de gemiddelde kosten per cliënt. Doel is om per 2024 het aantal jeugdigen dat een beroep doet op jeugdhulp (nu één op zeven) terug te brengen naar één op acht. Daarnaast is het doel om de gemiddelde zorgzwaarte per jeugdige te stabiliseren. Om deze doelstellingen te realiseren is een programmatische aanpak gekozen, waarin de doelen centraal staan en de maatregelen steeds worden aangepast aan de realisatie van de doelen.

In 2021 is in het programma gewerkt aan de volgende maatregelen:

- Het aanscherpen van de toegang: de consultants en regisseurs jeugd letten bij de behandeling van aanvragen scherper op de grenzen van de jeugdhulp. Het voorveld en het sociaal team worden beter benut. Huiswerkbegeleiding valt niet onder de Jeugdwet en hiervoor worden derhalve geen indicaties jeugdhulp afgegeven. Voor intelligentieonderzoeken geldt dat dit alleen onder de verantwoordelijkheid van de gemeente valt als het onderdeel is van een diagnostisch proces in het kader van jeugdhulp. Er moet dan een vermoeden zijn dat er meer aan de hand is dan enkel laag- of hoogbegaafdheid. Ook deze afbakening tussen jeugdhulp en onderwijs wordt strikter gehandhaafd.
- Er is een voorzichtige samenwerking op gang gekomen met de gecertificeerde instellingen over de bepalingen jeugdhulp die worden afgegeven. Een gemeentelijke consultant of regisseur kan meedenken over welke hulp het beste ingezet kan worden. Dit heeft meerwaarde omdat de gemeentelijke consultant of regisseur over het algemeen een beter beeld heeft van mogelijkheden in het voorliggende veld en van het gecontracteerde jeugdhulpaanbod. Daarnaast kan de gemeente van betekenis zijn bij het inzetten van hulp voor andere problematiek in het gezin. Er is geen juridische ruimte om als gemeente mee te kijken naar bepalingen jeugdhulp, samenwerking gebeurt derhalve op basis van bereidwilligheid.
- Er is ingezet op versterking van de kennis in de uitvoering over dossieropbouw en toegang tot de Wlz. In de periode maart t/m december 2021 is voor vijf casussen het aanvraagproces Wlz gestart. De ervaringen hiermee leren dat het ingewikkeld is voor jeugdigen om toegang te krijgen tot de Wlz. Zo lang er nog ontwikkel- en behandel mogelijkheden zijn, hoe minimaal ook, komt een jeugdige niet in aanmerking voor de Wlz.
- Vanaf 1 juli 2021 zijn voor zes jeugdhulpproducten niet-vrijblijvende productieverwachtingen ingesteld, als tussenstap naar 1 januari 2022 om meer tijd voor de implementatie te organiseren. Het werken met budgetplafonds is een extra instrument ten opzichte van het reguliere contractmanagement. De essentie van de keuze voor dit instrument is gericht op het aanbrengen van een prikkel voor zorgaanbieders in het stelsel. Hierdoor ontstaat een gezamenlijke verantwoordelijkheid om de schaarste aan zorg te verdelen over de inwoners die dat nodig hebben. Daarbij nemen door deze extra prikkel, de sturingsmogelijkheden van gemeenten toe om het gesprek scherper te kunnen voeren dan alleen met 'goede intenties'. Met het budgetplafond ontstaat een gezamenlijk ijkpunt, waarbij verwachte overschrijdingen en mogelijkheden om daar op te sturen een expliciet gesprekspunt worden. Uiteindelijk wordt met de inzet van dit instrument beoogd dat er een stabiel zorglandschap met beter voorspelbare en beheersbare kosten ontstaat.

In 2021 zagen we een sterke daling van het aantal cliënten binnen de SGGZ die veroorzaakt kan worden door lange wachtlijsten waardoor een verschuiving van SGGZ naar behandeling plaatsvond. Bij behandeling was sprake van een sterke stijging van het aantal cliënten. In de ontwikkelplannen van aanbieders is in 2021 beleidsmatig ingezet op het afschalen van SGGZ naar BGGZ. Dit resulteert in een stijgend aantal cliënten binnen de basis GGZ. Meer BGGZ-hulpverlening was ook noodzakelijk vanwege de mentale gevolgen van de corona pandemie voor jongeren. Een toename van de inzet van behandeling is beïnvloed door de genoemde ontwikkelingen bij de SGGZ. Ook is er via diverse regionale programma's op ingezet om behandeling aan te bieden als alternatief voor (gezinsgericht) verblijf. Tot slot lijkt de invloed van Corona op problematiek van jongeren aan de orde.

In datasessies heeft verdieping plaatsgevonden op trends en ontwikkelingen. Op die manier is inzicht vergroot in indicaties bij aanbieders, de wijze van indicering en is gekeken waar aanscherping mogelijk is. Onderdeel hiervan is de Pilot huisartsen.

Op 1 november 2020 is de huisartsenpilot in Gouda van start gegaan. De pilot bestaat uit drie varianten:

1. Jeugd- en gezinsconsulent van het sociaal team die zelf basis GGZ kan bieden;
2. Jeugdconsulent van de gemeente;
3. Jeugdconsulent van de gemeente die een consultatielijns heeft met een huisartsenpraktijk.

Bij de varianten één en twee zitten de consulenten een dag in de week fysiek op locatie in de huisartsenpraktijk. Zij voeren triage uit en kunnen verwijzen naar maatwerkvoorzieningen jeugdhulp. In de derde variant is de consulent beschikbaar voor de huisarts voor consultatie en advies. De eerste ervaringen met de huisartsenpilot zijn positief. De consulent heeft meer tijd voor triage en heeft meer en betere kennis van het aanbod aan jeugd- en opvoedhulp en van de algemene voorzieningen. Hierdoor draagt de huisartsenpilot ook bij aan kostenbeheersing.

Programma volumebeheersing Sggz

Begin 2021 is een volumeplan SGGZ geschreven met daarin concreet doelen en uitgangspunten. Er is in 2021 stevig gestuurd op de budgetplafonds. Aanbieders zijn en worden hier strak aan gehouden en overschrijdingen worden tijdig gemeld en doorgesproken met de gemeenten. Aanbieders hebben ontwikkelplannen geschreven op basis van de geldende voorwaarden en er hierdoor zijn meer kinderen ingestroomd in de BGGZ en zie je de instroom in SGGZ dalen. Dat daarmee automatisch de kosten dalen is niet het geval. Je ziet een verzwaring van de doelgroep in de SGGZ die niet per definitie goedkoper is.

Aansluiting Jeugdwet en Passend Onderwijs

In 2021 zijn de gesprekken over een duidelijkere afbakening van de jeugdwet en passend onderwijs gevoerd op landelijk niveau. Deze verkregen inzichten worden meegenomen in de opgave voor een goede aansluiting van jeugdhulp op passend onderwijs in Gouda en de regio. Regionaal wordt de visie gedeeld dat het belang van het kind/de jongere het gezamenlijk vertrekpunt is en dat gemeenten en samenwerkingsverbanden samen verantwoordelijk zijn voor die leerling. Het afgelopen jaar is door het onderwijs en gemeente ingezet op 'integraal arrangeren'. Hierbij wordt in een zo vroeg mogelijk stadium – met minimaal de leerling, ouders, school en gemeente (en zo nodig andere betrokkenen) – een gezamenlijk plan gemaakt en uitgevoerd.

Daarnaast is ingezet op de ontwikkeling van een dashboard Onderwijs & Jeugd. Gemeenten hebben hiermee inzicht in de soort en volume jeugdhulp op schoolniveau. Op basis hiervan voeren we met samenwerkingsverbanden en schoolbesturen het gesprek over de cijfers om te komen tot een analyse en het uitwerken van manieren om jeugdhulp efficiënter en effectiever in te zetten op scholen waar relatief veel jeugdhulp wordt ingezet.

Opgave Wmo maatwerk

De kosten voor de Wmo zijn de afgelopen jaar sterk gestegen, onder meer vanwege de verplichte invoering van het abonnementstarief. De inzet was om in 2021 een aantal taakstellingen te realiseren op de maatwerkvoorzieningen. Gekeken naar de daadwerkelijke realisatie, zien we een aanhoudende toename van het gebruik van maatwerkvoorzieningen, in het bijzonder voor hulp bij het huishouden, begeleiding en dagbesteding. Belangrijkste oorzaken zijn nog steeds het abonnementstarief, de extramuralisering en de vergrijzing. Daarnaast heeft corona gezorgd voor een wat grillig patroon in de verzilvering van indicaties. Op begeleiding lijkt sprake te zijn van een positief resultaat, maar dat heeft ermee te maken dat alle middelen vanuit beschermd wonen in het kader van de ambulantisering en een herijking die bedoeld was voor de gehele Wmo ten gunste komen van het budget voor begeleiding. Het is niet zo dat de kosten voor begeleiding zijn gedaald ten opzichte van 2020. Wel is in 2021 gestart met sturen op kosten voor de Wmo en zijn rond diverse voorzieningen maatregelen getroffen om bij de toeleiding en indicatiestelling sneller bij te kunnen sturen op verhoogde instroom en omvangrijke indicaties waar andere oplossingen denkbaar zijn. In het verlengde hiervan wordt ook gewerkt aan een realistische begroting.

Toegang: er is een breed pakket aan maatregelen ontwikkeld. Onderdeel hiervan is een pilot met een gedragswetenschapper met GGZ-expertise, een nieuw toetsstelsel, werkinstructies voor de omvang van de indicaties begeleiding en dagbesteding en verbeteren van de doorverwijzing naar het voorliggend veld.

Aanbieders: voor de dagbesteding is een analyse van het gebruik gemaakt en de grootste groeiers bij de aanbieders. Hiermee zijn via het regionaal contractmanagement gesprekken opgestart.

Gestart is met een analyse van de groei van mensen met GGZ-problematiek in de Wmo. Hierbij wordt gekeken naar de ontwikkelingen bij de andere onderdelen van het zorgstelsel: de toegang tot de verzekerde GGZ-zorg, de wachtlijsten en de verruiming in de toegang tot de Wlz voor mensen met langdurige GGZ-problematiek.

De maatregelen ter besparing op de uitgaven hulpmiddelen zijn geëffectueerd.

Regiovisie

De regiovisie jeugd en Wmo 'Samen scherper aan de wind' is in het najaar door alle vijf de gemeenteraden in Midden-Holland vastgesteld. Deze visie vormt de basis voor de regionale samenwerking tot 2025. De regiovisie was een van de vereisten uit de NvO voor de jeugdwet en beschermd wonen/maatschappelijke opvang.

De contracten voor de maatwerkvoorzieningen jeugd en Wmo zijn verlengd tot en met 2024. De focus wordt in 2021 en 2022 gelegd op het sturen op kosten binnen het huidige model.

Jeugdigen beter beschermen als hun ontwikkeling gevaar loopt

Kinderen groeien kansrijk op in een veilige omgeving, daar waar dat kan thuis. Het afgelopen jaar zijn voorbereidingen getroffen voor een pilot in de gemeente Bodegraven waarbij partners uit de jeugdbeschermingsketen aan de voorkant samenwerken met het lokale team. De ervaringen in Bodegraven worden gebruikt om in de andere gemeenten waaronder Gouda op dezelfde manier de samenwerking aan de voorkant te intensiveren, en samen met ouders en waar dat kan jeugdigen, te bespreken hoe gezinnen beter geholpen kunnen worden. In Gouda is de afdeling Opgroeien en Start Arbeidsmarkt hierbij betrokken.

Op het gebied van complexe scheidingen is er een aantal initiatieven geweest: de pilot Begeleide Omgangsregeling van Humanitas is voortgezet waarbij vrijwilligers ouders helpen in het op gang brengen van de omgang van ouder(s) en kind. Door de positieve ervaringen is besloten om dit aanbod structureel aan te bieden.

Begin 2021 is de pilot Gezinsvertegenwoordiger gestart (bij de afdeling OSA) waarbij ouders in een complexe scheiding gedurende langere tijd begeleid kunnen worden in het proces van scheiding (indien nodig) tot aan het juridisch proces. Er zijn verschillende deskundigheidsbijeenkomsten georganiseerd voor professionals die goed bezocht zijn.

De verbeteragenda voor de Gecertificeerde instellingen is verder voortgezet en uitgebreid naar de landelijk werkende GI's. In opdracht van de Inspectie is gestart met een zogenoemde doorbraakaanpak, waarbij gekeken wordt naar jeugdigen die niet tijdig passende zorg krijgen, wat de oorzaken daarvan zijn en hoe die op te lossen zijn. We werken hierin samen met de omliggende jeugdzorgregio's (Haaglanden, Holland Rijnland en Zuid Holland Zuid: regio Zuidwest) en de Gecertificeerde Instellingen. In de zomer van 2021 heeft de Inspectie geconstateerd dat er in de regio's onvoldoende vooruitgang werd geboekt en is de regio Zuidwest onder verscherpt toezicht gesteld. De regio's kregen daarbij de opdracht om met een plan van aanpak te komen. Dit plan is in het najaar van 2021 goedgekeurd door de Inspectie en het Ministerie en wordt op dit moment uitgevoerd door de regio's. Per 28 februari 2022 is zowel het verscherpt toezicht als het Interbestuurlijk Toezicht voor de regio Zuidwest beëindigd. De inspectie en het ministerie hebben aangegeven vertrouwen te hebben in de aanpak van de regio en waardering te hebben voor het concrete uitvoeringsplan en de bovenregionale samenwerking.

Aanpak Huiselijk Geweld

In 2021 lag de focus op het versterken van de lokale infrastructuur door middel van het project Samen voor Stabiele Veiligheid. De Sociaal Teams hebben deskundigheidsbevordering gevolgd op het gebied van de landelijke Visie op samenwerken aan veiligheid, Veiligheidsplanning en Gespreksvoering.

Daarnaast is gewerkt aan innovatie bij de vrouwenopvang in het project 'Moeder en kind verlaten de vrouwenopvang: dat is ons een zorg'. In dit project lag de focus op de nazorg voor vrouwen (en kinderen) die de vrouwenopvang verlaten en het gewone leven weer oppakken. Met behulp van de ontwikkelde methodische handreiking 'Doorstart' is gewerkt aan een soepele overgang van hulpverlening vanuit de vrouwenopvang naar ondersteuning door het Sociaal Team.

Ook is er gestart met deelname aan het landelijk project Drakentemmers. In dit project worden hulpverleners van verschillende hulpaanbieders opgeleid om vroegtijdige traumascreening en traumahulp te kunnen bieden aan cliënten (volwassenen en kinderen) van met name de maatschappelijke opvang en de vrouwenopvang.

In 2021 is het Zorg- en Veiligheidshuis van start gegaan als nieuwe dienst binnen Hecht (voorheen RDOG). In het Zorg- en Veiligheidshuis stond het versterken van intersectoraal en multidisciplinair samenwerken bij complexe casuïstiek centraal in het nieuwe programma 'Optimale Ketensamenwerking'. Ook is er ingezet op doorontwikkeling van MDA++ (bij structureel geweld), is zorgcoördinatie uitgevoerd voor slachtoffers van mensenhandel en hebben diverse ketenpartners bijgedragen aan hulp en begeleiding van de direct betrokkenen tijdens een Tijdelijk Huisverbod.

In het voorjaar van 2021 heeft de tentoonstelling "Wij... doorbreken de cirkel van geweld" in de binnenstad van Gouda gestaan. Met de verhalen van slachtoffers van huiselijk geweld is aandacht gevraagd voor dit thema en werden passanten gewezen op hun mogelijkheden om de cirkel van geweld te doorbreken, door erover te praten, iemand te steunen, of te melden bij de Politie of Veilig Thuis.

Dit najaar is de Handreiking Ouderenmishandeling voor alle gemeenten in Hollands Midden verschenen. Deze handreiking gaat met name in op de mogelijkheden die er zijn om ontspoorde mantelzorg en financiële uitbuiting tegen te gaan. De gemeente Gouda is met partners in de stad in gesprek over de mogelijkheid een Lokale Alliantie financiële uitbuiting op te richten.

In november is in het kader van 'Orange the world' aandacht gevraagd voor geweld tegen vrouwen, in samenwerking met Soroptimisten-Gouda en Zonta-Gouda. Verschillende markante gebouwen (de toren van de Sint-Jan, het stadhuis, Cultuurhuis de Garensponnerij, de Chocoladefabriek, Arti Legi, Cinema Gouda, De Waag, de Lichtfabriek en So What) zijn oranje uitgelicht, de vlag van Orange the World heeft tien dagen voor het Huis van de Stad gewapperd en er is een

rondetafelgesprek 'Preventie van geweld tegen vrouwen in Gouda' gevoerd met wijkagent, straatadvocaat, ervaringsdeskundige en een officier van justitie.

Binnen de gemeentelijke organisatie is in 2021 gestart met een bredere implementatie van het werken volgens de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Medewerkers van de gemeente die veelvuldig contact hebben met inwoners leren om signalen van huiselijk geweld te herkennen en daar op een goede manier op te handelen.

Sturen op subsidies

De vernieuwing op subsidies wordt gefaseerd aangepakt. In 2021 is binnen de regeling Participatie in de Buurt de nadruk gelegd op inzicht in kosten en resultaat. In de preventieve basisinfrastructuur Jeugd is een bezuiniging gerealiseerd van € 400.000. Deze bezuiniging is gerealiseerd door het laten vrijvallen van structurele overschotten op verschillende budgetten en het bezuinigen op dubbelingen in aanbod.

Gedeelde zorg

In 2021 is binnen Gedeelde Zorg gewerkt aan het professionaliseren en formaliseren van de samenwerking. Uiteindelijk is gekozen voor het oprichten van een vereniging: de Vereniging Gezondheidsregio Midden-Holland. Gemeenten worden geen lid van de vereniging maar bekrachtigen de samenwerking met een convenant. Alle voorbereidingen zijn afgerond. De vereniging is per 1 januari 2022 een feit.

De lopende projecten en programma's zijn ondergebracht in 3 pijlers: acute zorg, chronische zorg en data-uitwisseling. Data-uitwisseling gaat over de warme overdracht van cliënten tussen organisaties. Naast de vereniging is de stichting Dataplatform Midden-Holland opgericht. Deze stichting gaat in opdracht van de deelnemers statistisch onderzoek doen met gedeelde en gekoppelde data. Het college van de gemeente Gouda heeft in 2021 in principe besloten tot deelname aan dit Dataplatform maar heeft het besluit voorgelegd aan de raad voor wensen en bedenkingen. Definitieve besluitvorming hierover heeft plaatsgevonden in het eerste kwartaal van 2022.

Thema: Programma Integrale uitvoeringsorganisatie sociaal domein

Per 1 januari 2021 is de integrale uitvoeringsorganisatie gestart. Er is voor inwoners één toegang voor alle gemeentelijke ondersteuning op basis van de Wmo, Jeugdwet, Participatiewet en Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. In de gemeentelijke toegang staat de ondersteuningsvraag van de inwoners centraal. Er wordt eerst gekeken wat nodig is en pas daarna hoe dit gerealiseerd kan worden en onder welke wet. Rechtvaardig, creatief en met een positieve bejegening. Bij de uitvoerende afdelingen staat niet de wet centraal, maar de levensfase en situatie waarin een inwoner zich bevindt. De integrale benadering is hierbij de basis. Waar nodig pakt de gemeente de regie om in afstemming met andere organisaties tot de beste oplossing te komen. Het doel is dat inwoners de ondersteuning krijgen die past bij de soms complexe problemen op diverse levensterreinen en daarbij streven we ernaar dat de dienstverlening naast efficiënt ook snel en toegankelijk is, zodat mensen niet het gevoel hebben dat zij in een woud aan (soms tegenstrijdige) regels zijn beland, waardoor zij door de bomen het bos niet meer zien. De organisatie is heringericht, medewerkers zijn gefaciliteerd in opleiding en ontwikkeling, werkprocessen en ICT zijn ingericht om integraal denken en werken te faciliteren. Het fundament voor de integrale uitvoeringsorganisatie is gelegd. De integrale uitvoeringsorganisatie is half 2021 geëvalueerd onder de medewerkers. Dit heeft een positief beeld opgeleverd en een aantal aandachtspunten voor de doorontwikkeling. Deze worden in 2022 opgepakt.

Sociaal teams 3.0

In 2021 is het sociaal team 3.0 gestart. Er zijn drie teams voor inwoners van 0 tot 100+. Deze teams leveren laagdrempelige en beschikingsvrije individuele en collectieve basishulp en onafhankelijke cliëntondersteuning. Het koplopertraject gericht op de onafhankelijke cliëntondersteuning is afgerond. Er is een folder gemaakt en er is een eigen site en telefoonnummer gemaakt. Voor de teams ligt de nadruk op het leveren van (praktische) kortdurende hulp gericht op zelfredzaamheid en betekenisvolle participatie en het op orde krijgen en herstellen van regie in het gezin. Een belangrijk onderwerp in 2021 was het contact tussen sociaal team en de scholen en de verbinding tussen school, sociaal team en gemeente.

In 2021 is het platform IN Gouda gelanceerd. Het idee voor IN Gouda is ontstaan tijdens de eerste coronagolf in 2020. Een aantal Goudse informele partijen werkte op dat moment goed samen om de initiatieven die de Goudse inwoners konden helpen samen te stroomlijnen. Het doel van IN Gouda is het verbinden van de talrijke grote en kleine initiatieven in het sociaal domein in Gouda.

Overgang 18- / 18+

Bij de overgang van 17 naar 18 jaar komt een jongere van het ene op het andere moment in een ander wettelijk kader. Binnen een pilot is met twee woonzorgcoördinatoren gewerkt aan een soepele overgang binnen de nieuwe organisatiestructuur en de integrale gemeentelijke uitvoeringsorganisatie. Daarnaast is er aandacht geweest voor het verplichte toekomstplan dat aanbieders met 17-jarigen maken en hebben jongeren met ervaring in de jeugdhulp het standaardformat een update gegeven.

Thema: Programma 'naar een nieuwe sociale dienst' en aan het werk en meedoen

De dienstverlening duurzaam verbeterd

In 2021 is de dienstverlening verder verbeterd door het in de lijnorganisatie vastleggen van de behaalde resultaten op de informatievoorziening en werkprocessen, professioneel en modern(er) klantcontact, integrale dienstverlening op maat. "Mijn Inkomen" is begin 2021 in gebruik genomen.

Cliënten beoordeelden de 'sociale dienst' gemiddeld met een 7. In 2021 zijn 20 cliënten die waren uitgestroomd naar werk en 20 cliënten met een bijstandsuitkering geïnterviewd over de dienstverlening op het gebied van werk en inkomen. De resultaten lagen in lijn met die van het jaarlijkse cliënttevredenheidsonderzoek. De input van cliënten is gebruikt om de dienstverlening waar nodig verder te verbeteren. Dit in overleg met de Goudse Adviesraad Sociaal Domein en de Goudse Cliëntenraad.

Ruimte voor experimenten

Het programma 'naar een nieuwe sociale dienst' biedt ruimte aan 2 experimenten met ondernemen vanuit de bijstand.

- Parttime ondernemen en parttime werken. Eind oktober 2021 is het experiment deeltijd ondernemen met bijstand geëvalueerd. De conclusie was dat het deeltijd ondernemen een effectief re-integratie instrument kan zijn. Er zijn wat verbeterpunten gesignaleerd om de uitvoering nog effectiever te maken. Deelnemers waren enthousiast en groeiden. De individuele aandacht die zij kregen was bevorderlijk voor de stappen die zij maken én de gemeente leerde de deelnemers goed kennen. De uitstroom naar werk (50%) was heel mooi. Dit experiment blijft structureel onderdeel van het re-integratie instrumentarium. Hoewel de doelgroep van dit instrument beperkt is en het instrument relatief veel inzet vraagt van de organisatie (met name capaciteit). De resultaten die het afgelopen jaar zijn geboekt hebben aangetoond dat deze investering loont.
- Sociale coöperatie. Begin 2021 is de Sociale Coöperatie Een Nieuwe Kans gestart. Begin 2022 heeft het college de raad over de voortgang geïnformeerd. In deze rapportage zal het college ook ingaan op de vragen die de raad heeft gesteld: hoe de leden van de coöperatie het werken via een sociale coöperatie beoordelen en of de rol van de gemeente in de sociale coöperatie afgebouwd kan worden. Met de SC ENK -hoewel het zwaartepunt meer ligt op participeren- is er voor potentiële ondernemers voor elk niveau een aanbod. Het is ook een aanbod waarin leden kunnen groeien. Het is dus mogelijk dat leden van de SC ENK doorgroeien naar parttime ondernemen en mogelijk daarna een beroep gaan doen op de ondersteuning van Bureau Zelfstandigen om voor 100% ondernemer te worden.

Werkgeversdienstverlening verbeterd

De werkgeversadviseurs werkten in 2021 nauw samen om het aantal matches in de regio te vergroten en de werkgeversdienstverlening te optimaliseren. Dat gebeurde o.a. door een tweewekelijks matchingoverleg en een wekelijks vacature- en projectenoverzicht. Daarnaast werkten zij samen aan de uitvoering van het regionaal plan 'Perspectief op Werk'. De inspanningen vanuit het Werkgeversservicepunt hebben dit jaar – ondanks corona – geleid tot minimaal 41 extra regionale plaatsingen van kandidaten (reguliere matching) en 82 kandidaten die deelnamen aan de gezamenlijk ontwikkelde leerwerktrajecten in kansrijke sectoren. In 2021 is een fysieke locatie van het WSP op de begane grond van het Huis van de Stad geopend. Er is bestuurlijk een akkoord bereikt om per 1 januari 2022 te komen tot één WSP met één team, één aanpak en één gezamenlijke doelstelling die aansluit bij de Wet SUWI.

Re-integratie voorzieningen voor werkgevers regionaal geharmoniseerd

Eind 2021 is de gewijzigde Re-integratieverordening vastgesteld. Hiermee is een grote stap gemaakt in het uniformeren van re-integratievoorzieningen in de arbeidsmarktregio Midden-Holland. Dat is gunstig voor de samenwerking met werkgevers en het bevordert gelijke kansen van inwoners. Tevens is ingezet op het transparant maken van werkzoekenden voor werkgevers door het project Talent Uit Midden Holland. Werkzoekenden met een minder kansrijk cv zijn door middel van een videopresentatie in beeld gebracht. In 2021 zijn er 36 video cv's opgenomen. Tot nu toe heeft 58% van deze werkzoekenden een baan bemachtigd.

Ook zijn de kansen en mogelijkheden verkend van het matchingsplatform HalloWerk. Gelet op de landelijke ontwikkelingen en onzekerheden rond dit platform, koos het college ervoor om in 2022 te starten met een eigen matchingspilot in de vorm van een werkpunt bij het Werkgeversservicepunt. Hier bemiddelen de werkgeversadviseurs de werkzoekenden op basis van competenties richting werk.

Duurzame samenwerking met het UWV geïntensiveerd

De samenwerking met het UWV (en andere partners in de arbeidsmarktregio) is in 2021 verder geïntensiveerd. Dit gebeurde binnen het Werkgeversservicepunt en het Regionaal Mobiliteitsteam, rondom het realiseren van garantiebanen, in het kader van bestrijding jeugdwerkloosheid en met betrekking tot de GGZ-doelgroep. De begane grond van het Huis van de Stad is per september 2021 opgeleverd als dynamische ontmoetingsplaats voor werkgevers, werkzoekenden, adviseurs WSP en overige partners.

Steunmaatregelen coronacrisis

In 2021 heeft de gemeente de volgende regelingen uitgevoerd voor ondersteuning in de noodzakelijke kosten van bestaan vanwege inkomensterugval als gevolg van de coronamaatregelen.

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers

De gemeente nam in 2021 met de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers – als onderdeel van het nationale steunpakket coronacrisis – 637 besluiten over inkomenssteun en 60 besluiten over lening van bedrijfskapitaal aan zelfstandig ondernemers, zoals zzp'ers, die door de coronamaatregelen plotseling geen of veel minder inkomsten hadden.

Bbz light

Vanaf 1 oktober 2021 is de Tozo-regeling gestopt. In plaats daarvan konden zelfstandig ondernemers in het 4e kwartaal 2021 en in het 1e kwartaal 2022 gebruik maken van de zogenaamde Bbz light. Hierbij was – in tegenstelling tot de reguliere Bbz - geen vermogenstoets van toepassing.

Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten

De gemeente heeft in 2021 beleidsregels vastgesteld –als onderdeel van het nationale steunpakket coronacrisis – om ondersteuning te verlenen in de noodzakelijke kosten van bestaan aan huishoudens vanwege inkomensterugval als gevolg van coronamaatregelen. Voor inwoners met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum was een maatwerkregeling binnen de bijzondere bijstand van toepassing. De regeling is per 1 oktober 2021 beëindigd. Er zijn 116 besluiten genomen.

Bijstandsgerechtigden (duurzaam) aan het werk

Werkzoekenden aan het werk

Het aantal bijstandsdossiers nam in 2021 af van 1.738 op 1 januari 2021 (exclusief Tozo-dossiers) naar 1.690 op 1 januari 2022. In 2021 zijn 190 uitkeringsdossiers beëindigd in verband met uitstroom naar werk en 34 in verband met uitstroom naar school.

Langdurig uitkeringsgerechtigden

Op peildatum 1 september 2021 was de afname van bijstandsgerechtigden met een verblijfsduur van twee jaar of langer 465. Hiervan zijn 186 langdurig bijstandsgerechtigden uitgestroomd naar werk en/of school; dit is 34% van de totale afname met 465. Er is tegelijkertijd wel weer nieuwe instroom van cliënten die de verblijfsduur van twee jaar overschrijden en van cliënten die aan het werk zijn gegaan maar na verloop van tijd toch weer instromen. Hier is blijvende aandacht voor.

Inwoners met ggz-problematiek

Voor het toeleiden naar werk van inwoners met ernstige psychiatrische aandoeningen en een grote afstand tot de arbeidsmarkt, die bekend zijn bij GGZ Midden-Holland worden in samenwerking met Rivierduinen speciale re-integratietrajecten aangeboden, zogenaamde IPS-trajecten. In 2021 hebben zeven deelnemers gebruik gemaakt van een IPS-traject.

Jongeren

In 2021 zijn 31 jongeren met een bijstandsuitkering uitgestroomd naar school. Meer over de doelgroep jongeren en over het bestrijden van de jeugdwerkloosheid wordt gerapporteerd bij programma 1.

Social Return

In 2021 zijn in totaal 63 werkzoekenden via Social Return geplaatst (uit Gouda: 42; uit andere gemeenten in de arbeidsmarktregio Midden-Holland: dertien; van buiten de arbeidsmarktregio: acht). Dit is meer dan de doelstelling van 60. De huidige aanpak is voortgezet en verder doorontwikkeld, gericht op het stimuleren van Social Return bij subsidierelaties en contractpartners, het inspelen op sectoren met personeelstekorten en het ontwikkelen van passende werkgelegenheidstrajecten. Zo zijn, in samenwerking met het Werkgeversservicepunt, leerlijnen ontwikkeld op het gebied van huishoudelijke hulp en bouw en een leerwerktraject tot chauffeur leerlingenvervoer. Daarnaast is een start gemaakt met de regionale harmonisering van Social Return binnen de arbeidsmarktregio Midden-Holland.

Promen

Voor het onderdeel binnen de PW "mens-ontwikkel-dienstverlening" is binnen Promen een aparte BV opgericht: ProWork. Om de PW-dienstverlening vorm te geven en ook vast te leggen, is met ProWork een DVO opgesteld. De DVO liep in 2020 af en is geëvalueerd. De nieuwe DVO is verlengd tot eind 2022 en op onderdelen aangevuld en aangepast. Met de introductie van de Integrale uitvoeringsorganisatie en het programma naar een Nieuwe Sociale Dienst zijn concrete afspraken gemaakt en verantwoordelijkheden toebedeeld. En er zijn concrete gezamenlijke doelen geformuleerd, afspraken gemaakt en verantwoordelijkheden toebedeeld. Er is ook geïnvesteerd in het onderlinge overleg. Er zijn kwartaal overleggen, gericht op de voortgang van de afgesproken doelen, er is een twee wekelijks uitvoeringsoverleg om knelpunten in de uitvoering te bespreken en er zijn voorlichtingsbijeenkomsten geweest voor werkcoaches. Maar met de introductie van de Integrale uitvoeringsorganisatie en het programma naar een Nieuwe Sociale Dienst is er is ook flink geïnvesteerd in de eigen bedrijfsvoering.

Arbeidsbeperkte werkzoekenden: Garantiebannen en Beschut Werken plekken

Het regionale én lokale offensief garantiebannen en beschut werk hebben hun resultaten afgeworpen. Daar waar in voorgaande jaren de afgesproken doelstellingen gedeeltelijk of niet werden behaald, zijn ze nu voor de garantiebannen bijna behaald: doel 60, realisatie 57 en voor Beschut Werken helemaal behaald: doel 57, realisatie 58.

Beter en sneller integreren van statushouders in de samenleving

Op 1 januari 2022 is de Wet inburgering 2021 in werking getreden. De wet vervangt de oude wet uit 2013. De regie op de inburgering komt bij gemeenten te liggen en er komen een aantal nieuwe elementen in de begeleiding van inburgeraars.

Gouda heeft zich in 2021 in regioverband voorbereid op deze nieuwe taak. Er zijn nieuwe werkprocessen en begeleidingsinstrumenten ontwikkeld die ingezet worden voor personen die na 1 januari 2022 inburgeringsplichtig worden. Hierbij is zoveel mogelijk gebruik gemaakt van wat er al was, aangevuld met nieuwe elementen die passen in de nieuwe wet.

De Wet inburgering 2021 leidt ook tot nieuwe samenwerkingsafspraken met partners als Vluchtelingenwerk, sociaal team en taalscholen. Overigens geldt de rol van de gemeente niet alleen voor statushouders (asielmigranten) maar ook voor niet Europeanen die met een Nederlander trouwen (gezinsmigranten). De wettelijk taak is weliswaar veel kleiner dan voor asielmigranten maar het betekent wel een uitbreiding van de doelgroep. Voor deze groep is een eenvoudiger werkproces opgezet dat vanaf 1 januari wordt uitgevoerd door de consulenten.

De wet was in 2021 nog niet van kracht. Statushouders zijn in 2021 dus begeleid vanuit de rol die de gemeente binnen de oude wet had. Doel was (net als in de nieuwe wet) optimaal te integreren het liefst met betaald werk. Statushouders met een bijstandsuitkering kregen daarom maatwerkbegeleiding richting school, werk of vrijwilligerswerk. Er blijft na 2022 een groep inburgeraars onder oude wet vallen. Waar mogelijk laten we hen profiteren van de verworvenheden van de nieuwe wet. Ook hierin wordt nauw samengewerkt met Vluchtelingenwerk en andere maatschappelijke organisaties (sociaal teams, vrijwilligersorganisaties).

Re-integratie van statushouders

De re-integratie van statushouders verliep in coronatijd bijzonder moeizaam en de positie van statushouders op de arbeidsmarkt is erg kwetsbaar gebleken. De gemeente Gouda stond hierin niet alleen, dit was in het hele land merkbaar. In de loop van 2021 lukte het weer beter dan in 2020 om statushouders naar werk te begeleiden. In 2021 zijn veertien statushouders uitgestroomd naar werk en vijf naar school.

3.4.2 Corona

Corona heeft op veel aspecten van het sociaal domein een grote impact gehad. Zowel voor de medewerkers van de gemeente Gouda waarvan er veel actief waren in de crisisorganisatie, maar ook op de inwoners van de stad en de uitvoering van het beleid. De effecten op het sociaal domein zijn te lezen in de coronamonitor en in de thema's die in dit hoofdstuk worden behandeld.

3.4.3 Eigen indicatoren

Taakveld	Omschrijving	Gouda	Streefwaarde	Stand 2021
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Inclusie: % inwoners dat tevreden is over deelname aan de samenleving	68%	Gelijk blijven of groter; bandbreedte 65-70%	63%
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Tolerantie: % inwoners dat tevreden is met de mate van respect in de buurt	79%	Gelijk blijven of groter; bandbreedte 75-80%	79%
6.2 Wijkteams	Kinderen: % kinderen met een gezond gewicht	77%	Afname	71%
6.2 Wijkteams	Eenzaamheid: % ouderen (65+) dat zich ernstig eenzaam voelt	12%	Afname	10%
6.2 Wijkteams	Gebruik kindpakket: % van doelgroep dat gebruik maakt van regelingen uit het kindpakket	79%	Gelijk blijven of groter; bandbreedte 50-100%	75%
6.2 Wijkteams	Schuldhelpverlening: % geslaagde trajecten schuldhelpverlening	n.n.t.b.	Toename	63%
6.2 Wijkteams	Bekendheid: % inwoners dat aangeeft bekend te zijn met het sociaal team	31%	Toename	36%
6.2 Wijkteams	Toegang: % inwoners dat aangeeft dat het sociaal team de problematiek goed begrijpt	76%	Toename	68%
6.3 Inkomensregeling	Bijstand: afname aantal inwoners dat 2 jaar of langer een bijstandsuitkering ontvangt	338	Minimale afname 200 in 4 jaar vanaf 1 juli 2018	465
6.5 Arbeidsparticipatie	Sociale dienst: cijfer waardering sociale dienst	7	Toename	7,1

Taakveld	Omschrijving	Gouda	Streefwaarde	Stand 2021
6.6 Maatwerkvoorziening	Wmo: % inwoners dat tevreden is met de kwaliteit van de ondersteuning	81%	Toename	82%
6.6 Maatwerkvoorziening	Wmo: % inwoners die tevreden zijn met de manier waarop er geluisterd werd tijdens het (keuken)gesprek	85%	Toename	89%
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Kwaliteit zorg: % jeugdigen dat aangeeft goed geholpen te zijn bij vragen en problemen	80%	Toename	84%
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Jeugdzorg: % ambulante jeugdzorg	91%	Toename	86%
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Beschermd wonen: aantal cliënten in beschermd wonen	291	Afname	285 (2020=338, 2019=326)
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	Veilig thuis: % meldingen Veilig Thuis waar binnen 5 werkdagen triage plaatsvindt	84,60%	Toename	85%
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	Veilig thuis: % onderzoeken Veilig Thuis dat binnen 10 werkdagen is afgesloten	42,30%	Toename	52%
7.1 Volksgezondheid	Voorzieningen: % ouderen dat tevreden is over voorzieningen in de buurt	16%	Toename	14%

3.4.4 Wettelijk voorgeschreven indicatoren

Het BBV verplicht de gemeente om in de programma's te rapporteren over de realisatie van de maatschappelijke effecten aan de hand van voorgeschreven beleidsindicatoren, die gepubliceerd worden op waarstaatjegemeente.nl. Op die website staan alleen de actuele waarden. Om de waarden in perspectief te kunnen plaatsen zijn in onderstaande tabel ook de relevante waarden uit de Goudse programmabegroting opgenomen. De wetgever wil met deze kengetallen de vergelijkbaarheid tussen gemeenten vergroten. Alle gemeenten zijn immers verplicht deze kengetallen te publiceren. Veel kengetallen zijn echter niet van recente datum en sluiten vaak onvoldoende aan bij wat de gemeente zelf wil bereiken. Daarom heeft de gemeente naast de wettelijke verplichte indicatoren ook eigen indicatoren opgenomen.

Taakveld	Indicator	Meeteenheid	Periode	Gouda	Nederland	Streefwaarde	Realisatie
6. Sociaal domein	Banen	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	2020	768,8	795,9	Indirecte sturing op behoud of toename	Met name de kantoorhoudende dienstverlening zoals ICT, dienstverlening en zorg is in Gouda de afgelopen jaren afgenomen. De gemeente heeft geen directe invloed op de ontwikkeling van het aantal banen in de gemeente, omdat bedrijfseconomische afwegingen van bedrijven en instellingen.
6. Sociaal domein	Jongeren met een delict voor de rechter	%	2020	1	1	Monitoring Goudse waarde t.o.v. landelijke waarde	nvt
6. Sociaal domein	Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	%	2020	6	6	Afname	nvt
6. Sociaal domein	Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	%	2020	2	2	Geen doel op zich (maatwerk)	nvt
6. Sociaal domein	0	0	0	0,0	0	Geen; aantal is geen doel	nvt
6. Sociaal domein	0	0	0	0	0	Hier wordt niet op gestuurd.	nvt

6. Sociaal domein	Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	2021	349,5	107,8	Geen	De verklaring voor het verschil tussen Gouda en landelijk is terug te vinden in het verslag van de re-integratie 2020-medio 2021 dat de gemeenteraad in januari 2022 heeft ontvangen.
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2020	15,1	11,9	Geen	Het gebruik van jeugdhulp in Gouda ligt hoger dan het Nederlands gemiddelde wordt verklaard door sociaaleconomische en demografische kenmerken: het gebruik is hoger in regio's met veel eenoudergezinnen of met veel huishoudens met een laag inkomen. Wanneer gecorrigeerd wordt voor deze factoren, is het gebruik van jeugdhulp in Gouda niet hoger dan gemiddeld (SCP: Jeugdhulp in de Wijk). Cijfers van jeugdhulp gebruik die te vinden zijn op www.waarsstaatjegemeente.nl verschillen van de cijfers die wij zelf rapporteren. De hoofdoorzaak hiervoor is dat vanaf 2018 naast het maatwerk in de cijfers ook een deel van het werk van het sociaal team wordt meegenomen. Taken die het sociaal team uitvoert en die vallen onder de Jeugdwet zijn onder meer de licht langdurige ondersteuning en kortdurende ondersteuning.
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	%	2020	1,8	1,2	Afname of gelijk	Het aantal jongeren met een OTS vertoont in tegenstelling tot de landelijke tendens nog geen daling. De oorzaak daarvan is niet helemaal duidelijk, maar de stijging van meldingen bij Veilig Thuis lijkt hierin een factor te zijn.
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	%	2020	0,4	0,4	Afname of gelijk	nvt

3.4.5 Wat heeft het gekost?

3.4.5.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	135.472	141.345	139.336	2.009
Baten	-27.884	-32.541	-33.419	878
Saldo van baten en lasten	107.588	108.804	105.917	2.887
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-7.914	-8.684	-8.994	309
Gerealiseerd resultaat	99.674	100.119	96.923	3.196

3.4.5.2 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld zijn de lasten, de baten en het saldo van lasten en baten weergegeven.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Lasten / Baten	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Lasten	8.286	9.150	8.907	243
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Baten	-860	-820	-894	74
Saldo		7.425	8.330	8.013	317
6.2 Wijkteams	Lasten	6.007	4.334	4.284	50
6.2 Wijkteams	Baten	0	0	0	0
Saldo		6.007	4.334	4.284	50
6.3 Inkomensregelingen	Lasten	33.290	36.757	37.388	-631
6.3 Inkomensregelingen	Baten	-25.511	-29.995	-30.644	649
Saldo		7.779	6.761	6.744	17
6.4 Begeleide participatie	Lasten	10.456	10.142	9.843	298
6.4 Begeleide participatie	Baten	0	0	0	0
Saldo		10.456	10.142	9.843	298
6.5 Arbeidsparticipatie	Lasten	5.294	7.096	5.404	1.692
6.5 Arbeidsparticipatie	Baten	0	-383	-385	2
Saldo		5.294	6.713	5.019	1.694
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	Lasten	2.975	3.035	2.769	266
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	Baten	0	0	0	0
Saldo		2.975	3.035	2.769	266
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	Lasten	13.674	16.235	16.560	-325
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	Baten	-436	-484	-646	162
Saldo		13.238	15.751	15.914	-162
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Lasten	26.928	26.774	26.499	275
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Baten	0	0	-22	22
Saldo		26.928	26.774	26.477	296
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	Lasten	21.352	20.071	20.525	-454
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	Baten	-890	-675	-644	-31
Saldo		20.462	19.396	19.881	-486
6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	Lasten	4.011	4.686	4.231	454
6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	Baten	-185	-184	-184	0
Saldo		3.826	4.502	4.048	454
7.1 Volksgezondheid	Lasten	3.151	3.017	2.876	142
7.1 Volksgezondheid	Baten	0	0	0	0
Saldo		3.151	3.017	2.876	142
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	Lasten	48	49	49	0
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	Baten	0	0	0	0
Saldo		48	49	49	0
Totaal saldo taakvelden		107.588	108.804	105.917	2.887

3.4.5.3 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Lasten	V/N	Baten	V/N
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	243	V	74	V
Voor de Brede Basis Jeugd is een voordeel ontstaan door terugvordering van verstrekte subsidies uit 2020 in verband met niet uitgevoerde activiteiten (als gevolg van corona) en lagere subsidieverstrekingen in 2021.	123	V		
Collectief vervoer: in 2021 zijn ondanks corona meer ritten gereden dan aanvankelijk voorzien. Hierdoor zijn ook de eigen bijdragen hoger.	38	N	103	V
Bij de overgang naar een nieuw financieel systeem zijn de kapitaalslasten voor een multifunctioneelcentrum per abuis niet meegenomen. Dit levert eenmalig een voordeel op.	144	V		
Statushouders: het voordeel aan de lastenkant is met name te danken aan het overhevelen van het budget uit 2020 naar 2021. Het voordeel aan de batenkant zijn te herleiden naar de inkomsten ten behoeve van de implementatie Wet Inburgering 2021, welke zoveel mogelijk vanuit bestaande budgetten en formatieplaatsen is ingevuld. De raad wordt voorgesteld om dit bedrag opnieuw beschikbaar te stellen in 2022 ten behoeve van de hotelboot (COA-Noodopvang).	63	V	17	V
Jongerenwerk: In 2021 is een nadeel ontstaan door extra reparatie en onderhoudskosten pand Stationsplein; onder andere toiletten, aantal storingen alarmsysteem	30	N	0	0
Diverse kleine verschillen.	19	N	46	N
6.2 Wijkteams	50	V	0	V
Diverse kleine verschillen.	50	V		
6.3 Inkomensregelingen	631	N	649	V
Bijstandskosten Bijzondere Bijstand: de overschrijding wordt veroorzaakt doordat er meer gebruik is gemaakt van deze vorm van bijstand, ook in relatie tot de regeling Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK). Dit vanwege de maatwerkregeling tijdelijke noodzakelijke kosten binnen de bijzondere bijstand. De corona-compensatiemiddelen die Gouda daarvoor als dekking heeft ontvangen zijn in 2021 toegevoegd aan de algemene reserve.	374	N	136	V
Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers (TOZO): op deze regeling is de SiSa-verantwoording van toepassing. Het nadeel op de lasten wordt veroorzaakt door een hoger beroep op deze regeling. Het rijk compenseert deze lasten. Het voordeel op de baten wordt voor een groot deel veroorzaakt doordat een hoger bedrag aan toe te rekenen organisatiekosten kon worden opgevoerd. Per saldo een voordeel van € 101.000.	829	N	929	V
Bijstandverlening en Inkomensvoorzieningen: Dit betreft met name BUIG-gelden (gebundelde uitkering Participatiewet). Er is een voordeel op betaalde uitkeringen (lagere clientenaantallen) en een nadeel op teruggevoerde uitkeringen (lagere clientenaantallen). Daarnaast zijn er hogere loonkostensubsidies dan begroot.	519	V	132	N
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK): het nadeel op de baten wordt veroorzaakt doordat de rijksontvangsten aan de algemene reserve is toegevoegd. Het voordeel op de lasten is ontstaan doordat in de personele uitvoering van de regelingen TOZO en TONK synergievoordelen zijn opgetreden.	163	V	278	N
Kwijtscheldingen rioolheffing / afvalstoffenheffing: op basis van bestaand beleid werd er meer gebruik gemaakt van kwijtschelding van afvalstoffenheffing en rioolheffing	103	N		
Persoonlijke verzorgingsmiddelen: De raad wordt voorgesteld om het budget ad. € 50.000 opnieuw beschikbaar te stellen in 2022, omdat dit project niet in 2021 maar in 2022 wordt uitgevoerd.	50	V		
Diverse kleinere verschillen.	57	N	6	N
6.4 Begeleide participatie	298	V	0	V
Beschut Werk: Dit betreft lagere lasten Wet Sociale Werkvoorziening (€ 657.000 voordeel) die zijn ontstaan door afrekeningen en resultaatuitkeringen van Promen over voorgaande jaren in combinatie met een budgettaire aanvulling vanuit de meicirculaire. Het nadeel op Begeleiding Dienstverbanden Beschut Werk (€ 359.000) wordt voornamelijk veroorzaakt doordat zowel de afrekening 2020 als het voorschot afrekening 2021 ten laste komt van 2021. Dit betreft een eenmalige gewijzigde afrekensystematiek.	298	V		

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Lasten	V/N	Baten	V/N
6.5 Arbeidsparticipatie	1.692	V	2	V
Regionale Projecten: Gouda heeft een centrumfunctie, ook op het gebied van Arbeidsmarkt-aanpak. De verantwoording van deze regioprojecten vindt plaats in de Goudse administratie. Overschotten op deze budgetten dienen regionaal beschikbaar te blijven. De raad wordt voorgesteld om dit restantbudget ad. € 1.742.000 opnieuw beschikbaar te stellen in 2022.	1742	V		
Diverse kleine verschillen.	50	N	2	V
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	266	V	0	V
In 2021 zijn minder rolstoelen verstrekt.	154	V		
De kosten voor aanpassingen van woonvoorzieningen en de extra kosten voor aanpassingen in de automatisering zijn lager uitgevallen.	80	V		
Diverse kleine verschillen.	32	V		
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	325	N	162	V
Voor begeleiding zijn de kosten fors gestegen door de verdere uitbreiding van voorzieningen als: "Gewoon Thuis" en "Beschut Wonen". Hier stonden echter ook extra middelen tegenover vanuit Beschermd Wonen, ambulantisering GGZ en een herijking die bedoeld was voor de hele Wmo. Hierdoor is het resultaat voor begeleiding positief uitgevallen.	695	V		
Als gevolg van het abonnementstarief en de vergrijzing zet de stijging op "Hulp bij het Huishouden" door. Daarnaast zijn de eigen bijdrage Wmo toegenomen, doordat met een stijging van indicaties voor Wmo maatwerkvoorzieningen in 2021. Ook het aantal cliënten dat het abonnementstarief moet betalen is toegenomen.	928	N	109	V
Diverse kleine verschillen.	92	N	53	V
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	275	V	22	V
Het transformatiefonds is een incidenteel, regionaal budget. De raad wordt voorgesteld om dit restantbudget ad. € 578.000 opnieuw beschikbaar te stellen in 2022.	556	V	22	V
Het positieve saldo van het transformatiefonds in 2020 zou overgeheveld worden naar 2021. Per abuis is deze overheveling niet verwerkt. Deze omissie is alsnog verwerkt in 2021.	348	N		
Het programma "Sturen op kosten" is een regionaal budget. Het positieve saldo is verrekend met de reserve Maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en beschermd wonen.	66	V		
Diverse kleine verschillen.	1	V		
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	454	N	31	N
Beschermd Wonen: Om het effect van de uitname van cliënten beschermd wonen van de Wmo naar de Wlz op te vangen, is een inschatting gemaakt van de benodigde inzet op voorliggende en doorstroomvoorzieningen, te bekostigen via de compensatieregeling. Hier is de begroting voor 2021 op bijgesteld. In deze transitiefase vallen de lasten hoger en de baten lager uit. Het negatieve saldo is verrekend met de reserve Maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en beschermd wonen.	357	N	58	N
Voor 2021 heeft centrumgemeente Gouda extra kosten gemaakt voor een tijdelijke opvanglocatie van dakloze mensen. Deze locatie was noodzakelijk door het toegenomen aantal dakloze mensen als gevolg van corona- en woningmarktcrisis. De compensatie die Gouda heeft gekregen van het Rijk voor gemaakte coronakosten was lager dan de uitgaven. Het negatieve saldo is verrekend met de reserve Maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en beschermd wonen.	363	N	24	V
Het budget voor vrouwenopvang is een regionaal budget. Het positieve saldo is verrekend met de reserve Maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en beschermd wonen.	393	V		
Diverse kleine verschillen.	127	N	3	V
6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	454	V	0	V
Teammodel Jeugdbescherming: Dit zijn middelen uit de DU VO (DecentralisatieUitkering VrouwenOpvang). Door vertraging in deze pilot wordt het project voortgezet in 2022. De raad wordt voorgesteld om het restantbudget ad. € 80.000 opnieuw beschikbaar te stellen in 2022.	80	V		
In 2021 zijn de gemiddelde kosten per cliënt gedaald. Daarnaast is het aantal cliënten in 2021 ten opzichte van vorig jaar sterk gedaald. Dit blijkt ook het dalende aantal meldingen aan de jeugdbeschermingstafel. Dit is een ontwikkeling die ook regionaal zichtbaar is.	345	V		

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Lasten	V/N	Baten	V/N
In 2021 is het incidenteel regionaal budget ten behoeve van team veilig opgroeien niet ingezet. De raad wordt voorgesteld om dit budget ad. € 18.000 opnieuw beschikbaar te stellen in 2022.	18	V		
Diverse kleine verschillen.	11	V		
7.1 Volksgezondheid	142	V	0	V
De bijdragen aan de geneeskundige dienst (RDOG) zijn lager uitgevallen dan begroot.	109	V		
Diverse kleine verschillen.	33	V		
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	0	V	0	V
Geen afwijkingen.				

3.4.5.4 Verschillenverklaring reserves

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Verschil	V/N
Reserve maatschappelijk opvang, vrouwenopvang en beschermd wonen: in 2021 zijn er meer kosten gemaakt welke verrekend worden met de bestemmingsreserve.	309	V
Totaal	309	V

3.4.6 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf verbonden partijen.

Verbonden partijen	Doel
Promen	Promen voert voor de gemeente Gouda de WSW uit. Kerntaak is het bieden van betaald werk en ontwikkelmogelijkheden voor inwoners met een indicatie op grond van de WSW. Daarnaast worden activiteiten uitgevoerd voor werkzoekenden die gemeentelijke ondersteuning krijgen op grond van de Participatiewet. Doel is om deze inwoners kansen te bieden op zo regulier mogelijk werk. Promen biedt daarvoor in samenwerking met de gemeente onder meer beschut en beschermd werk, re-integratietrajecten, trainingen en begeleiding.
Hecht / Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden	Hecht / RDOG HM bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en het welbevinden van de burgers in de regio Hollands Midden in zowel reguliere als crisisomstandigheden. Daarnaast probeert Hecht / RDOG HM de effecten van gezondheidsbedreigingen te beperken.

Promen

Met Promen is het 'Hoofdlijnenbesluit 2018-2025' afgesloten. Hiermee is een financiële en juridische knip ingevoerd tussen de Sociale Werkvoorziening en de BV die Participatiewet PW dienstverlening uitvoert. De BV die de PW-dienstverlening uitvoert (re-integratiemodules, diverse arbeidscontracten zoals 'Beschut Werk', Garantiebaan en Regulier contract) heet Prowork. Jaarlijks maakt de gemeente Gouda maatwerkafspraken met Prowork. Deze afspraken worden als bijlage bij de DVO gevoegd en vormen de grondslag voor de DVO.

Voor de WSW, die wordt uitgevoerd door Promen, zal de kostprijs per WSW-fte de komende jaren stijgen. Daarnaast neemt het aantal WSW-ers af. Om te voorkomen dat de exploitatietekorten toenemen, wordt continue de formatie van leiding en staf teruggebracht en worden de bedrijfskosten verlaagd. Beide onderdelen (Promen en Prowork) zorgen ervoor dat - buiten onverwachte wijzigingen in wet- en regelgeving – er geen grote begrotingstekorten te verwachten zijn.

Hecht / RDOG HM

De meest omvangrijke taak van Hecht / RDOG HM is de jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar. Het betreft onder andere over- en ondergewicht, kindermishandeling, internetgebruik en school-/ziekteverzuim/schooluitval. Hecht / de RDOG HM voert werkzaamheden uit voor Veilig Thuis, het Meldpunt Zorg en Overlast, Basiszorg Kwetsbare Kinderen en draagt zij bij aan het op gang brengen van de hulpverlening bij een huisverbod. Ook ondersteunt Hecht / RDOG HM gemeenten in de ontwikkeling van beleid voor kwetsbare burgers.

3.5 Cultuur, sport en recreatie

Lasten * € 1.000
19.059

Baten * € 1.000
3.201

Percentage van totale uitgaven
6%

Waar staat het programma voor?

Gouda is een bruisende, vitale en authentieke stad, waar de historie volop wordt beleefd. Goede voorzieningen en toonaangevende evenementen zijn cruciaal voor Gouda als aantrekkelijke stad om te wonen en werken. Mede daarom investeert Gouda in cultuur. Bewegen en sporten brengt mensen dicht bij elkaar. Dat geldt voor jong en oud, zowel via het sporten als via het verenigingsleven. In een stad met voor iedereen toegankelijke sportvoorzieningen is het goed en gezond leven. Toerisme is van wezenlijk belang voor Gouda. Nadat de mijlpaal van 1 miljoen bezoekers bereikt was, is met het werkveld een nieuwe koers toerisme opgesteld met meer aandacht voor de lokale en regionale bezoeker.

Wat heeft Gouda bereikt?

Cultuur: De uitgangspunten voor herijking van de cultuurnota zijn vastgesteld. In 2021 is, naast lopende projecten zoals de urban curator en het kunstwerk in het Zuidelijk Stationsgebied, wederom ingezet op het ondersteunen van de culturele sector om door de coronacrisis heen te komen. Er is een nieuw regionaal meerjarenplan voor cultuureducatie.

Sport: Met de Nota Ruimte voor Sport zijn de kaders voor de sportaccommodaties van Gouda bepaald. Daarnaast is de Sportimpulsregeling verlengd en zijn de verdere voorbereidingen getroffen voor de komst van sport- en beweegvoorzieningen in Westergouwe.

Toerisme en recreatie: Met de VVV en partners in de stad is ingezet op landelijke publicaties om bezoekers te wijzen op coronaproof bezoek in Gouda en op lokale en regionale koop/bestel lokaal-campagnes. Om zakelijk bezoek te stimuleren is het platform Spot-on-Gouda gelanceerd door alle samenwerkende partners. De huisvestingsverordening is gewijzigd, zodat we in 2022 inzicht krijgen in het aanbod van vakantieverhuur in Gouda. Cheese Valley heeft zich gericht op de Belgische markt en heeft met succes subsidies aangevraagd voor projecten in 2022. Het nieuwe WSHS hotel opende in 2021 haar deuren in het hiertoe bestemde gemeentepand.

Gouda750: De viering van het feestjaar is verder vormgegeven en de organisaties in de stad treffen voorbereidingen voor de projecten. De zogeheten 'opwarmers' starten of zijn gestart. Het fondsbestuur heeft sponsors geworven.

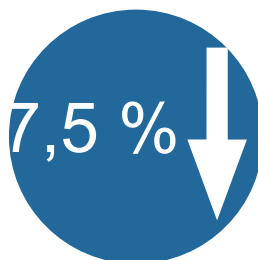
Binnenstad: De samenwerking tussen de gemeente en economische partijen in de binnenstad is een impuls gegeven, vernieuwd en versterkt. De binnenstad van Gouda kent relatief weinig leegstand.

Cultuurhistorie: De kaders voor de herbesteding van het Stadhuis en de Historische Lintensie zijn vastgesteld door de raad. De Toekomstvisie Religieus Erfgoed is ondertekend door de kerkbesturen. De Regeling Erfgoed en Duurzaamheid trad in werking, deze moet verduurzaming van monumenten vergemakkelijken. De CHBK is via internet ontsloten. De Instandhoudings-regeling Erfgoed Gouda en de Gouda750-subsidie voor gevelherstel zijn opgesteld.

Wat zijn de belangrijkste indicatoren?

Besteding bezoekers (2021)

Leegstand Binnenstad (2021)

Aantal personen
hotelovernachting (2021)

3.5.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

Cultuur

In 2021 bleef Gouda uitvoering geven aan de uitgangspunten en ambities uit de huidige Cultuurnota “het culturele vermogen van Gouda”. Samen met de Goudse culturele partners werkte de gemeente aan een verbreding van cultuurparticipatie en –educatie voor alle inwoners in de stad. Omdat dit bijdraagt aan een gezonde, toekomstbestendige culturele infrastructuur. Om de infrastructuur verder te verstevigen, zijn de grote culturele organisaties continu in ontwikkeling om alle doelgroepen te blijven aanspreken en prikkelen. Naast de reguliere activiteiten, is de C4 ook een belangrijke partner voor Gouda750. Samen pakken zij in 2022 uit met drie mijlpalen in het feestjaar, waarvoor de voorbereidingen al in volle gang zijn. Ook veel andere culturele organisaties starten de komende periode met het maken en ontwikkelen van plannen voor Gouda750.

Verder zette Gouda in 2021 in op kennismaking met cultuur in het onderwijs door middel van het vernieuwde programma Cultuureducatie met Kwaliteit. Hiertoe is voor de periode 2021- 2024 een nieuw regionaal plan geaccordeerd en heeft het Rijk hiervoor de maximale subsidie toegekend. Het penvoerderschap is voor deze periode in handen van de Cultuureducatiegroep. Hiermee verwacht Gouda een inhoudelijke kwaliteitsslag te realiseren. De relatie met het sociaal domein is verder doorontwikkeld om deze specifieke doelgroepen te bereiken en te helpen met bijvoorbeeld het bouwen en houden van een sociaal netwerk en zelfexpressie.

Evaluatie Cultuurnota en opstellen uitgangspunten voor toekomstige beleidsperiode

In november 2021 is teruggeblikt op de cultuurnota “Het culturele vermogen van Gouda”, die is vastgesteld voor de periode 2018- 2022. Een overzicht hiervan is aan de gemeenteraad gezonden, samen met de eerste beleidsvoornemens voor de nieuwe beleidsperiode. Aan de hand daarvan wordt de Cultuurnota samen met veld herijkt.

Coronamaatregelen Cultuur

De coronacrisis heeft in 2021 stevige effecten gehad op de culturele sector in Gouda. Vanuit de gemeente hebben we het culturele veld het afgelopen jaar op meerdere manieren ondersteund: door het verstrekken van huurkortingen en praktische ondersteuning bij het scannen van de coronatoegangsbewijzen. Ook zijn er in 2021 twee tranches in het kader van de “Tijdelijke subsidieregeling Covid-19 schade culturele sector Gouda 2020-2021” beschikbaar gesteld. Eind 2021 werd duidelijk dat ook in 2022 nog ondersteuning noodzakelijk zal zijn. Om dit mogelijk te maken is in december 2021 de tijdelijke subsidieregeling geactualiseerd en is er een voorstel aan de raad voorgelegd over het beschikbaar stellen van de Rijksmiddelen voor ondersteuning van de culturele sector.

Urban curator

De Urban Curator heeft in 2021 het werk voortgezet en het netwerk verder uitgebreid. In het oog springende projecten waar de Urban Curator een grote rol in speelt zijn “ De Goudse Iconen” en de tentoonstelling “Met andere ogen”. Bij beide projecten zijn Gouwenaren met uiteenlopende achtergronden betrokken en hebben actief deelgenomen aan de culturele inkleuring van de stad. Het voortzetten van de Urban Curator in de komende jaren is een van de beleidsvoornemens van het college bij de herijking van de cultuurnota.

Cultureel ondernemerschap

In 2021 is veel gevraagd van het culturele ondernemerschap in Gouda. Met de coronamaatregelen was het noodzakelijk om zeer kosten efficiënt te werken om verliezen zoveel mogelijk te beperken. Daarnaast hebben organisaties steeds op zeer korte termijn geschakeld om, binnen de geldende maatregelen, Gouwenaren van cultureel aanbod te voorzien.

Culturele organisaties zijn aangesloten bij het initiatief “Spot on Gouda”, waarbij Gouda op de kaart wordt gezet voor de zakelijke dienstverlening. Ook participeert de culturele sector in de nieuwe binnenstad ondernemersvereniging, de SBG.

De werkzaamheden voor het verbouwen van de 2^e etage en de verduurzaming van de hele Chocoladefabriek zijn in volle gang. Oplevering wordt medio 2022 verwacht.

Onderhoud kunst openbare ruimte

Kunst in de openbare ruimte wordt periodiek onderhouden door de Kunstwacht. Hierbij is gestreefd naar een goede balans tussen tijdig en kwalitatief goed onderhoud en beheersbaarheid van de kosten. In het kader van Gouda750 zijn in 2021 voorbereidingen getroffen om te zorgen dat de kunst in de openbare ruimte er weer netjes bij staat. Deze werkzaamheden ten aanzien van schoonmaak en klein onderhoud zijn begin 2022 daadwerkelijk uitgevoerd.

Museum Gouda

Museum Gouda is gehuisvest in een monumentaal pand dat eigendom is van de gemeente. Het pand kent een aantal knelpunten die belemmerend (kunnen) werken voor de uitvoering van de museale taken conform landelijke richtlijnen. Denk hierbij aan de klimaatbeheersing ten behoeve van de museumstukken en toegankelijkheid. In 2021 is onderzoek gedaan naar maatregelen om de toegankelijkheid te verbeteren. De rapportage bevat enkele concrete voorstellen om de toegankelijkheid van het museum te optimaliseren. In afstemming met het museum wordt bezien welke technische maatregelen in 2022 zullen worden getroffen.

Project Zuidelijk Stationsgebied

Voor het nieuwe kunstwerk in het project Zuidelijk Stationsgebied is in overleg met de aangewezen kunstcommissie een opdracht- uitvraag uitgezet. Uit de inschrijvingen is een ontwerp geselecteerd en is de opdracht verstrekt om het ontwerp verder uit te werken. Dit proces loopt. Na definitieve instemming van de kunstcommissie kan het kunstwerk worden vervaardigd en geplaatst. Hierbij wordt waar mogelijk aansluiting gezocht met de programmering van Gouda750.

Sport

Sport en bewegen leveren een bijdrage aan de bevordering van maatschappelijke participatie en betrokkenheid, van een actieve, gezonde levensstijl en van (het behoud van) een goede gezondheid. Ook in 2021 heeft de gemeente verdere uitvoering gegeven aan de uitgangspunten en ambities uit de sportnota "Sport en bewegen in Gouda 2022". Het Gouds Sportakkoord is daarin nog meer de rode draad geworden. Samen met uitvoeringspartner SPORT.GOUDA is gewerkt aan een toekomstbestendig aanbod van sportvoorzieningen, vitale sportverenigingen, het stimuleren van sport in de buitenruimte en de inzet van sport en bewegen voor het sociaal domein en kwetsbare doelgroepen. In 2021 sprongen daarbij vooral in het oog: de vaststelling van de nota Ruimte voor sport in Gouda, de verlenging van de Sportimpulsregeling voor de jaren 2022 en 2023 en de verdere voorbereidingen voor de komst van sport- en beweegvoorzieningen in Westergouwe.

Uitvoering Gouds Sportakkoord

Het Sportakkoord is in 2021 een niet meer weg te denken begrip in de Goudse sport geworden. Er zijn in het afgelopen jaar weer diverse aanvragen ingediend en gehonoreerd. Zo zijn zes verenigingen aan de slag samen met SPORT.GOUDA en NOC*NSF aan de slag gegaan met een traject clubkadercoach. Daarbij wordt aan een structuur binnen een vereniging gewerkt waarin trainers en coaches zowel sportinhoudelijk als pedagogisch en didactisch bekwaam zijn, een belangrijk element in een veilige sportomgeving. Verder zijn diverse trajecten in het kader van het Sportakkoord in gang gezet, zoals een onderzoek naar de behoeften van jongeren op het gebied van urban sports en de wijze waarop de vechtsport in Gouda beter georganiseerd kan worden. Begin 2021 startte ook de samenwerking met het landelijke Volwassenenfonds. De Rabobank ondersteunde het project met een extra financiële bijdrage, maar het aantal inwoners dat ermee geholpen kon worden, bleef nog beperkt tot enkele tientallen. Dat kwam door de coronamaatregelen die sporten bij een vereniging een groot deel van het jaar zeer lastig maakte. Met de komst van het Preventieakkoord (waarvan de uitvoering ook bij SPORT.GOUDA is belegd), is er een belangrijke twee-eenheid ontstaan op het gebied van sport, bewegen en gezonde leefstijl. Ten slotte werd de Sportimpulsregeling verlengd voor de jaren 2022 en 2023, zodat aanvragen voor ontwikkeling van sport- en beweegaanbod voor kwetsbare doelgroepen ook de komende twee jaren weer gedaan kunnen worden.

Opstellen en uitvoeren Nota sportaccommodaties

In oktober 2021 stelde de gemeenteraad de nota 'Ruimte voor Sport in Gouda – Een goede match' vast. In deze nota zijn ambities opgenomen voor de komende tien jaar. Speerpunten zijn meer variatie in het aanbod van gymzalen en meer aandacht voor sporten en bewegen in de openbare ruimte ('de stad als sportveld'). Daarnaast is er uitvoerig aandacht voor duurzaamheid, optimaal gebruik van de sportparken en veiligheid, inclusiviteit & gezondheid. In het kader van de nota werd een extern onderzoek uitgevoerd naar de tarieven die we in Gouda hanteren. Het onderzoek wees uit dat er geen aanleiding is de tarieven te herzien. In 2021 vonden diverse renovaties plaats in de buitensport. Zo werd bij de hockeyvereniging een veld volledig vernieuwd, kreeg de honk- en softbalvereniging een nieuwe slagkooi en de rugbyclub nieuwe ledverlichting. Meest bijzondere project was de renovatie van het hoofdveld van voetbalvereniging ONA waar het veld werd voorzien van een waterberging.

Evaluatie dienstverleningsovereenkomst

De bestaande DVO tussen gemeente en Sport. Gouda loopt tot en met 2022. In 2021 is de DVO geëvalueerd. In het najaar is een evaluatiedocument opgesteld waaruit bleek dat er geen aanleiding was om de DVO niet te verlengen. De samenwerking tussen gemeente en SPORT.GOUDA is de afgelopen jaren alleen maar verbeterd en de zeer regelmatig terugkerende ambtelijke en bestuurlijke overleggen zorgen voor een transparante en constructieve samenwerking. Er is overeenstemming over een klein aantal benodigde aanpassingen die in 2022 meegenomen worden wanneer de DVO verlengd wordt.

Doorontwikkeling Sportraad

De op te richten Goudse Sportraad wordt de opvolger van de VGSO en gaat de gemeente adviseren bij strategische sportkwesties. De Sportraad vertegenwoordigt daarbij niet alleen de belangen van sportverenigingen, maar ook van anders of niet-georganiseerde sporters. In 2021 heeft de werkgroep een notitie opgesteld waarin uitvoerig beschreven is hoe de Sportraad gaat functioneren, wat haar rol wordt en op welke manier zij opkomt voor de belangen van sport en bewegen in Gouda. Een kwartiermaker is vervolgens aan de slag gegaan met het verder uitwerken van een profiel van de sportraadleden en het voorbereiden van een wervingsprocedure. In 2022 wordt de Sportraad daadwerkelijk geïnstalleerd.

Sport en bewegen in Westergouwe

Een sportzaal en een multifunctioneel sportveld maken onderdeel uit van het voorzieningencluster Westergouwe, waarvan ook kind centrum De Ontdekkingsreizigers, een multifunctionele ontmoetingsruimte en circa 40 sociale huurwoningen deel uitmaken. De sportzaal en het multifunctionele sportveld beginnen al duidelijk vorm te krijgen, op papier. De sportzaal wordt op een zodanige wijze ingericht dat er volgens de modernste manieren bewegingsonderwijs kan worden gegeven. En net

als de sportzaal wordt het buitenveld een echte eyecatcher. Beide voorzieningen leveren een belangrijke bijdrage aan het realiseren van de ambitie om van Westergouwe een écht beweegvriendelijke wijk te maken.

Ook elders in de stad wordt gewerkt aan de komst van buitensportvoorzieningen. Zo werden in het Anne Frankplantsoen diverse beweegtoestellen geplaatst.

Corona

Net als het jaar ervoor stond 2021 voor een groot deel in het teken van corona. De sport zat een flink deel van het jaar op slot en de periodes waarin er wel gesport kon worden, gebeurde dat veelal met beperkingen. Zo moesten kantines dicht blijven, was publiek niet welkom of moest er op QR-codes gecontroleerd worden. Het vroeg veel van de flexibiliteit van sportverenigingen en sportondernemers. SPORT.GOUDA hield de informatie voor sportaanbieders op haar website steeds zo actueel mogelijk. Huurders van gemeentelijk sportvastgoed hebben we voor de periodes januari tot en met juni en vanaf eind november tot einde van het jaar een korting van 100% op de huur gegeven. In de laatste maand boden we ook ondersteuning bij de uitvoering van de controle op QR-codes.

Toerisme

De vrijetijdssector is ook in 2021 door de corona crisis zwaar getroffen. De gemeente heeft de sector onder andere gesteund door geen toeristenbelasting te heffen, geen precario voor de terrassen te heffen en een steunregeling voor de cultuursector uit te voeren.

De inzet vanuit toerisme was in 2021 vooral gericht op regionale doelgroepen, maar ook is landelijke en internationale aandacht gegenereerd samen met partners in de stad. Gouda kreeg opeenvolgende publicaties in onder andere Libelle, Margriet, Nouveau, Telegraaf, Villa d'arte en in december ook nog een prachtige foto van het stadhuis met de boom op het Instagram account van National Geographic met 45 miljoen volgers die meer dan 90.000 likes kreeg.

Door het jaar heen zijn op meerdere momenten multimediacampagnes ingezet om het publiek duidelijk te maken wat er coronaproof te doen was in Gouda en om op te roepen lokaal te kopen. Social media is een belangrijke manier om Gouda steeds weer onder de aandacht te houden. Zowel op Facebook als op Instagram heeft de VVV steeds meer volgers. Deze inzet is in lijn met de strategische visie Toerisme die de gemeente in 2019 heeft opgesteld met het toeristische werkveld.

Om inzicht te krijgen in het aanbod van vakantieverblijf in Gouda, is de huisvestingsverordening in 2021 gewijzigd. Vanaf 1 januari 2022 is een registratienummer nodig voor alle particuliere vakantieverblijf, inclusief bed & breakfast. Het is verplicht om het registratienummer te vermelden in elke publicatie of advertentie waarmee een woning wordt aangeboden voor toeristisch verblijf.

Zakelijk toerisme

Op 1 juli 2021 was de aftrap van Spot on Gouda en de website www.spotongouda.nl. Een samenwerking van 16 ondernemers op het gebied van zakelijk toerisme met als doel om Gouda te positioneren als de locatie voor vergaderingen, evenementen, congressen en verblijf. Het ontwikkelen van het zakelijk toerisme is ook van belang voor het verkrijgen van meer hotelkamers in Gouda, daarom ondersteunt de gemeente deze samenwerking. In het najaar is gestart met online campagnes om te wijzen op het aanbod in Gouda. Ook verwijzen de deelnemers actief naar elkaar. Door de lockdown eind 2021 is het maar een paar maanden mogelijk geweest het platform onder de aandacht te brengen.

Kaas

Cheese Valley is een succesvolle manier om Gouda als kaasstad, en als attractieve poort naar de regio, te profileren. De oprichting van de stichting en het daarmee verstevigen van de samenwerking met private partners heeft door Corona vertraging opgelopen. Wel is succes behaald met onder andere een campagne met Gault en Millau, de Belgische evenknie van de Michelin ster, een nieuwe meertalige website en folder en de vertegenwoordiging op de Masterly Beurs in Milaan. Daarnaast is Cheese Valley als beste voorbeeld gepresenteerd tijdens de UNWTO World Gastronomy beurs in Brugge. Ook is met succes subsidie aangevraagd voor projecten die in 2022 zullen starten. In samenwerking met de Cheese Experience, heeft Centric een augmented reality app ontwikkeld. Vanuit de Cheese Experience lopen bezoekers naar de Markt waar de app beleefd kan worden. Met behulp van deze app zijn de kaasmarkten daar het hele jaar door (virtueel) te beleven, ook als ze niet daadwerkelijk plaatsvinden.

Waterrecreatie

De vaarverbinding tussen de Reeuwijkse Plassen en Gouda kan aantrekkelijker worden gemaakt voor vaartoeisten en waterrecreanten door het elektrificeren van de sluis en bruggen op het vaartraject. Tevens kan het een eerste stap zijn bij het realiseren van het hele Rondje Rijn-IJssel. Door onderzoek zijn verschillende mogelijkheden van het elektrificeren van de monumentale sluis en bruggen in kaart gebracht. Het college van Gouda en het college van Bodegraven-Reeuwijk hebben een intentiebesluit genomen om, samen met andere betrokken partijen, de sluis en bruggen elektrisch te maken, ter cofinanciering van een eventuele bijdrage van de provincie Zuid-Holland. Er worden gesprekken gevoerd met betrokken partijen over de benodigde cofinanciering van het elektrificeren van de sluis en bruggen.

Samen met de vrijwilligers van het Gouds Sluiswachtersgilde zijn opnieuw de doorvaardagen georganiseerd, waarbij waterrecreanten onbeperkt heen en weer kunnen varen tussen de Reeuwijkse Plassen en Gouda. Met cofinanciering van de provincie Zuid-Holland is in 2021 het aantal doorvaardagen verdubbeld van twee naar vier zaterdagdagen.

Door de gemeenteraad is € 1.000.000 beschikbaar gesteld als reserve waterfonds. De kaders en richtlijnen om dit miljoen in te zetten worden momenteel ontwikkeld.

Stadsmarketing - Gouda 750

In 2021 is het programma voor de viering van 750 jaar stadsrechten verder vormgegeven conform de kaders die de stuurgroep Gouda750 heeft vastgesteld. Het wordt een feest voor, door én met de stad. Er is een communicatiecampagne opgestart om de stad bewust te maken van het naderen van de feestperiode en om vrijwilligers te werven. De zogeheten 'opwarmers' staan onder druk door de beperkingen door de coronamaatregelen.

Het programmateam stimuleert en ondersteunt organisaties bij de uitwerking van hun plannen. Het fonds Gouda750 geeft invulling aan haar inspanningsverplichting om de door de gemeente beschikbaar gestelde middelen te verdubbelen en zet actief in op het werven van middelen in de stad om deze toe te kunnen kennen aan projecten, ook met ondersteuning door het programmateam. De coronamaatregelen gaven beperkingen bij de fondsenwerving. De laatste aanvraagronde voor een bijdrage uit het fonds is in 2021 gesloten. Bij sommige projecten is de aanvraag vooralsnog aangehouden, omdat het fonds extra sponsorgelden moet werven om deze aanvragen te kunnen honoreren. Het fonds verwijst ook naar alternatieven, bijvoorbeeld de GoudApot.

De kansen door de viering van het feestjaar voor relatiebeheer worden aangegrepen en er wordt daartoe een stakeholderprogramma ontwikkeld. Gouda participeert in het samenwerkingsverband 1572 dat festiviteiten organiseert om de eerste vrije Statenvergadering in Nederland te herdenken. Vanuit Gouda750 wordt verbinding gelegd met dit initiatief. Bij het starten van de uitvoeringsfase van Gouda750 is de organisatie op capaciteit gebracht om de veelheid aan evenementenvergunningen die verwacht wordt in het feestjaar ordelijk te kunnen behandelen.

Binnenstad Gouda

De opgaven voor de binnenstad zijn in de afgelopen jaren sterk veranderd. Waar voorheen de nadruk lag op het organiseren van activiteiten en levendigheid in het hart van de stad, wordt de binnenstad in de laatste jaren geconfronteerd met complexe opgaven zoals de coronacrisis. Samen met de economische partijen in de binnenstad wordt uitvoering gegeven aan de opgaven en acties voor een aantrekkelijke, bruisende en economisch vitale binnenstad.

Aan de samenwerking tussen de gemeente en economische partijen in de binnenstad is een impuls gegeven, vernieuwd en versterkt. De binnenstad van Gouda kent relatief weinig leegstand. Samen met vastgoedeigenaren en makelaars in de binnenstad wordt overlegd over toekomstige oplossingen voor bestaande en eventuele nieuwe leegstand en andere thema's van Binnenstadsmanagement.

Samenwerkingsovereenkomst binnenstad

De binnenstadondernemers hebben zich verenigd in een nieuwe organisatie, de SBG. Binnen de SBG worden de verschillende branches in de binnenstad vertegenwoordigd, namelijk detailhandel, horeca, filiaalbedrijven, vastgoed, cultuur en bedrijven.

In 2021 hebben deze economische partijen in de binnenstad en de gemeente een samenwerkingsovereenkomst getekend om zich gezamenlijk in te zetten voor de ontwikkeling van de binnenstad, waarbij ieder bijdraagt vanuit zijn of haar toegevoegde waarde, rol en verantwoordelijkheid. Hiertoe zijn de nodige acties en inspanningsverplichtingen geformuleerd. Er is meerjarig budget beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de samenwerkingsagenda door een intensivering van de begroting 2021 en de meerjarenraming 2022-2024 in de kadernota. Op basis van de gemaakte afspraken is de inzet van de centrummanager die voor zowel de binnenstadondernemers als de gemeente werkzaam is, uitgebreid. Met cofinanciering van de provincie Zuid-Holland is Chainels als communicatieplatform tussen de economische partijen in de binnenstad geïntroduceerd.

Horecavisie

In het bijzonder voor de horecasector geven de coronamaatregelen onzekerheden en doet het inkomsten wegvallen. Veel horeca staan financieel onder druk. Om de financiële lasten voor horecaondernemers te verlichten zijn in 2021 geen toeristenbelasting en precariobelasting voor het plaatsen van een terras in rekening gebracht. Horecabedrijven mochten hun terras in de zomer tijdelijk verruimen. Vanwege de belangrijke rol die horeca speelt in de gastvrijheid en aantrekkelijkheid van de binnenstad is met de horecasector gewerkt aan het opstellen van een horecavisie die onder meer gaat over de ruimte voor vernieuwing van horeca-aanbod en het faciliteren van het bestaande aanbod.

Aanpak achterstallig onderhoud via subsidieregeling

De authentieke historische stad wordt in het kader van Gouda 750 versterkt en met prioriteit opgeknapt met de doelgerichte aanpak van achterstallig onderhoud en de gevelherstel. Hiervoor worden eigenaren actief benaderd.

Leegstand bestrijden en continueren uitvoering wonen boven winkels

Vele inspanningen zijn erop gericht om leegstand in de binnenstad te voorkomen en te bestrijden. De leegstandsverordening is in 2021 geëvalueerd. De verordening is een verrijking van het instrumentarium van het college. Het college wil de leegstand vooral sámen met pandeigenaren en -gebruikers te lijf gaan. Daarom wordt hard gewerkt aan het bestrijden van de leegstand door middel van het uitvoeren van de leegstandsverordening, persoonlijke gesprekken met pandeigenaren en een pand-voor-pandbenadering. Ook door het continueren van de regeling Wonen boven Winkels is ingezet op de veiligheid, levendigheid en de economische aantrekkelijkheid van het winkelgebied.

De leegstand (in vloeroppervlakte) in de binnenstad daalde in 2021 tot 7,5%. Sinds 2017 was het leegstandspercentage niet zo laag. Veel ondernemers hebben gebruik gemaakt van het uitstellen van het betalen van belasting, van de maatregelen van de Rijksoverheid en soms van het later betalen van de huur, waardoor de gevolgen van de coronacrisis mogelijk vertraagd zichtbaar worden in de leegstandcijfers.

In 2021 is een vereniging voor vastgoedeigenaren en makelaars in de binnenstad opgericht, de vereniging eigenaren VBG. De gemeente overlegt met de VBG, de SBG en de centrummanager over toekomstige oplossingen voor bestaande en eventuele nieuwe leegstand. De mogelijkheden en wenselijkheden bij transformatie naar bijvoorbeeld een maatschappelijke functie of woonfunctie worden daarbij ook gezien, evenals de omvang van het winkelgebied. Met het oog op de aantrekkelijkheid van het winkelgebied blijft het daarbij de voorkeur om publieke functies op de begane grond van de hoofdwinkelstraten te behouden.

Autoluwe binnenstad & Fietsen in de binnenstad

Bij de uitvoering van het Verkeerscirculatieplan werken we aan het terugdringen van gemotoriseerd verkeer in de binnenstad als belangrijke sleutel om de verblijfskwaliteit in de binnenstad te verbeteren. Naast het bestaande autovrije winkelgebied wordt ingezet op een autoluwe binnenstad met selectieve toegankelijkheid. In 2021 is besloten dat vanaf 2025 de binnenstad wordt ingericht als Zero-Emissiezone voor Stadslogistiek. Er wordt onderzoek gedaan naar een distributiehuis. Bij een aantrekkelijke binnenstad horen ook goede fiets- en parkeervoorzieningen. Ook samen met de binnenstadondernemers wordt naar oplossingen gezocht voor de verschillende knelpunten bij het fiets parkeren in de binnenstad. Er wordt een parkeerstrategie ontwikkeld. Meer hierover onder het kopje "Uitvoeren van het mobiliteitsplan" in het programma Wonen en leefomgeving.

Meer groen in de binnenstad

Vergroening maakt de binnenstad niet alleen aantrekkelijker voor bewoners en bezoekers, maar is ook noodzakelijk voor het tegengaan van hittestress en wateroverlast. Door opwaardering van de openbare ruimte op verschillende plaatsen wordt er geïnvesteerd in een vitale binnenstad, bijvoorbeeld bij de herinrichting van de Agnietenstraat en Achter de Waag. Daarbij wordt ook meer groen gecreëerd. Bij de herontwikkeling van de zuidelijke kant van het stationsgebied is de openbare ruimte aan de Vredebest heringericht. Er wordt een route gerealiseerd die mensen via een 'denkbeeldige' rode loper vanuit het station direct naar de historische binnenstad brengt.

Evenementenbeleid

Het onvoorspelbare verloop van het Coronavirus zorgde herhaaldelijk voor aanpassingen in de overheidsmaatregelen. Dit vroeg veel van het incasservermogen, doorzettingsvermogen en creativiteit van evenementenorganisatoren. Helaas konden in 2021 veel evenementen niet, of alleen in aangepaste vorm, doorgaan. De onvermijdelijke kosten zijn bij gesubsidieerde evenementen niet teruggevorderd. Koningsdag en Zotte Zaterdag zijn doorgegaan met een prachtig alternatief programma. Ook de intocht van Sinterklaas heeft op feestelijke wijze plaatsgevonden. Gouda bij Kaarslicht heeft een goed bekeken, stijlvolle uitzending verzorgd die bij TV West en bij RTV Gouwestad te zien was.

Cultuurhistorie

Gouda wil haar authentieke historische stad koesteren en versterken en zette daarom ook in 2021 in op vitaal en bruikbaar erfgoed. De aanpak van achterstallig onderhoud van monumentale en beeldbepalende panden in de binnenstad is daarin een belangrijke factor, evenals de maatschappelijke benutting (via herbestemming) ervan. In 2022 (Gouda 750) staat de binnenstad er verzorgd bij. We spreken eigenaren van monumentale en beeldbepalende panden aan op hun verantwoordelijkheid en stimuleren hen om hun panden planmatig te onderhouden ter voorkoming van kostbare restauraties. De verduurzaming van de historische panden is belangrijk, maar vraagt bijzondere aandacht. Omdat de gewenste maatregelen soms op gespannen voet staan met het belang van de monumentwaarden en het beschermd stadsgezicht, maakt Gouda duidelijke richtlijnen over hoe de verduurzaming het beste kan worden vormgegeven.

Gevelherstel via subsidieregeling Gouda 750 De authentieke historische stad wordt in het kader van Gouda 750 versterkt en met prioriteit opgeknapt met de doelgerichte aanpak van gevelherstel. Hiervoor werden eigenaren actief benaderd. Naast het feit dat hiervoor in 2021 39 subsidieaanvragen zijn ingediend, waren er diverse eigenaren die het noodzakelijke herstel zonder subsidie ter hand namen.

Stimuleren van duurzaamheid van het erfgoed

Met de inwerkingtreding van de Regeling Erfgoed en Duurzaamheid per 1 januari 2021 geeft Gouda op heldere wijze duidelijkheid over wat kan en niet kan, met ook veel ruimte voor vrijstellingen bij met name gemeentelijke monumenten en

de beschermde binnenstad. Er is in 2021 voor alle daken in de binnenstad in beeld gebracht welke daken geschikt zijn voor zonnepanelen en waarom. Deze dakenkaart is direct te raadplegen via GIS-Gouda (module CHBK).

Ontsluiting informatie over de gemeentelijke regels en via internet Cultuurhistorische Basiskaart 'afgerond'

Alle informatie met betrekking tot monumenten en binnenstad is in 2021 nóg eenvoudiger via de gemeentelijke website terug te vinden. Hoewel het vullen van de CHBK nooit af is, is afgelopen jaar de laatste fase van de opbouw van de CHBK in GIS Gouda afgerond; een belangrijke bron van informatie als het gaat om de geschiedenis en het erfgoed van Gouda. Dat wil zeggen dat "het grote verhaal" over de cultuurhistorische geschiedenis van Gouda staat, zowel voor intern, als voor extern gebruik.

Uitvoering en implementatie van de Visie op Historische Linten ('Lintenvisie')

In 2021 werd de Historische Lintenvisie opgesteld en vastgesteld door de raad. Deze zal nu verder worden uitgewerkt in het Omgevingsplan en ontsloten worden via de cultuurhistorische basiskaart.

Religieus Erfgoed ('Kerkenvisie')

Het verder tot stand brengen van de Goudse visie op religieus erfgoed via onderzoek en begeleiding van kerkgenootschappen en andere stakeholders, evenals het bevorderen van de onderlinge samenwerking is in 2021 afgerond met de publicatie van de Kerkenvisie en het ondertekenen van een afsprakenbrief. De beheerders en eigenaren van het religieus erfgoed van Gouda en de gemeente hebben afspraken gemaakt om zowel de gebouwen als de historische bezittingen zorgvuldig en duurzaam voor het nageslacht te bewaren. Maar ook om, wanneer dat mogelijk is, bijzonder bezit voor een groot publiek zichtbaar te maken.

Uitvoering van de Instandhoudingsregeling Erfgoed Gouda 2020

Deze vernieuwende subsidieregeling voor het onderhoud van gemeentelijke monumenten begint op gang te komen. Het subsidiëren van planmatig onderhoud heeft een omslag in het denken van de betrokken eigenaren tot gevolg. Het vraagt hen vooruit te kijken en dure restauraties te voorkomen door te werken met een meerjarenonderhoudsplan. In 2021 hebben zeven monumenteneigenaren een meerjaren-onderhoudsplan laten maken en een subsidieaanvraag ingediend om hun gemeentelijk monument *planmatig* in stand te houden.

Herbestemming en maatschappelijke benutting van erfgoed

De herbestemming en maatschappelijke benutting van erfgoed blijft van groot belang en vraagt creatieve oplossingen. De uitvoering ervan betreft hoofdzakelijk ambtelijke inzet die zich richt op het vinden van passende mogelijkheden en het ondersteunen van het ontwikkelproces. Daarnaast is het mogelijk om voor moeilijk te financieren, urgente, langdurig leegstaande objecten een laagrentende lening af te sluiten. Twee belangrijke en aansprekende voorbeelden van herbestemmingen zijn het vm. Weeshuis en de Gouwekerk met pastorie. In 2020 en 2021 is aan beide projecten hard gewerkt. Het voormalige Weeshuis, respectievelijk Gemeentebibliotheek werd tot Boutique hotel-restaurant getransformeerd en opende in mei 2021 haar deuren.

Helaas heeft de Coronacrisis bij de Gouwekerk geleid tot wegvallen van de beoogde gebruiker/koper. Medewerkers van met name Cultuurhistorie, Ruimtelijke Ordening zijn in samenwerking met Monumentenzorg-ODMH veelvuldig intensief betrokken bij de directe begeleiding namens de gemeente om ontwikkelaars te ondersteunen bij hun zoektocht en de (bouw)procedures waar ze mee te maken hebben. In 2021 is het overigens wel gelukt om voor de hoog-monumentale pastorie bij de Gouwekerk een passend bouwplan met appartementen te ontwikkelen. Dit plan zal in 2022 worden opgeleverd.

Niet onbelangrijk is ook de planvorming rond de "herleving" van het Stadhuis op de Markt. Na een vliegende start met de ideeënvorming in samenspraak met partijen in de stad, kon de raad eind 2021 kennis nemen van de houtskoolschets 'Herleving Stadhuis Gouda'. De raad stelde in 2021 de kaders voor de herbestemming vast.

3.5.2 Corona

2021 werd door de coronapandemie een ander jaar dan verwacht. Vooral sectoren als cultuur, horeca, evenementen, detailhandel en toerisme kregen stevige klappen. De gemeente heeft veel tijd en energie besteed aan steunmaatregelen. Zo zijn er huurkortingen verleend aan organisaties die in gemeentelijk vastgoed zitten, wordt er geen toeristenbelasting geheven en is de precario op terrassen en (winkel)uitstallingen geschrapt. Er wordt coulant omgegaan met evenementensubsidies en er zijn geen leges geheven indien evenementen niet doorgingen. Er is een tijdelijke steunregeling voor de culturele sector geïntroduceerd. Ondernemers die niet op de warenmarkt terecht konden hoefden ook niet te betalen voor hun standplaats. Na een intensieve lobby is er € 435.000 aan rijkssteun verkregen voor De Goudse Schouwburg. De gemeente heeft zorg gedragen voor deze cofinanciering.

3.5.3 Eigen indicatoren

Taakveld	Omschrijving	Gouda	Streefwaarde	Stand 2021
5. Sport, cultuur en recreatie	Bijdragen uit de stad in het kader van Gouda750		Stijging	Bijdragen door sponsoren zijn gestegen. Fondsbestuur heeft bedrijven uit de stad aangezocht. Ook in 2022 sponsorwerving en acties onder burgers om bij te dragen.
5. Sport, cultuur en recreatie	Bestedingen bezoekers	2019: € 40,70 per persoon	Stijgende trend vanaf 2010	2020 € 44,30 per persoon
5. Sport, cultuur en recreatie	Leegstand winkels gemeten in vloeroppervlak		Doel in 2023 (eind van collegeperiode) het leegstandspercentage in het kernwinkelgebied: 7% Doel in 2020: 8,6%	7,5% in 2021 mogelijk worden gevolgen van corona vertraagd zichtbaar in leegstandscijfers.
5. Sport, cultuur en recreatie	Cultuurdeelname bij de gesubsidieerde culturele organisaties (zowel actief en als receptief)		Stijging	
5. Sport, cultuur en recreatie	Aantal inwoners van 19 jaar en ouder dat voldoet aan de landelijke, recent aangescherpte, Beweegrichtlijn	50,40%	52,50%	52%* N.B. in de regio daalde het percentage van 54 naar 50.
5. Sport, cultuur en recreatie	Planmatig onderhoud gemeentelijke monumenten op basis van meerjarig onderhoudsplan	2021: ca € 150.000	Ca. 15 panden met planmatige aanpak per jaar	

* De cijfers worden eens per vier jaar geactualiseerd door middel van de Gezondheidsmonitor van het RIVM in samenwerking met CBS en GGD. De cijfers zijn in 2020 verzameld en in 2021 gepubliceerd.

3.5.4 Wettelijk voorgeschreven indicatoren

Het BBV verplicht de gemeente om in de programma's te rapporteren over de realisatie van de maatschappelijke effecten aan de hand van voorgeschreven beleidsindicatoren, die gepubliceerd worden op waarstaatjegemeente.nl. De wetgever wil met deze kengetallen de vergelijkbaarheid tussen gemeenten vergroten. Alle gemeenten zijn immers verplicht deze kengetallen te publiceren. Veel kengetallen zijn echter niet van recente datum en sluiten vaak onvoldoende aan bij wat de gemeente zelf wil bereiken. Daarom heeft de gemeente naast de wettelijke verplichte indicatoren ook eigen indicatoren opgenomen. Daarnaast zijn in onderstaande tabel in voorkomende gevallen relevante referentiewaarden van voorgaande jaren en/of eigen streefwaarden toegevoegd.

Taakveld	Indicator	Meeteenheid	Periode	Gouda	Nederland	Streefwaarde	Realisatie
5. Sport, cultuur en recreatie	Niet-sporters	%	2020	49,4	49,3	Minder dan 50	In Gouda afname van 50,4% naar 49,4%; Landelijk toename van 48,7% naar 49,3%.

3.5.5 Wat heeft het gekost?

3.5.5.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	17.973	19.609	19.059	550
Baten	-2.677	-3.352	-3.201	-151
Saldo van baten en lasten	15.297	16.257	15.857	399
Toevoegingen aan reserves (lasten)	31	31	31	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-2.342	-3.586	-2.322	-1.264
Gerealiseerd resultaat	12.985	12.701	13.566	-865

3.5.5.2 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld zijn de lasten, de baten en het saldo van lasten en baten weergegeven.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Lasten / Baten	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijziging
2.3 Recreatieve havens	Lasten	269	267	252	15
2.3 Recreatieve havens	Baten	-107	-107	-111	4
Saldo		162	160	141	20
5.1 Sportbeleid en activering	Lasten	6.082	6.669	6.536	133
5.1 Sportbeleid en activering	Baten	-40	-640	-547	-93
Saldo		6.042	6.029	5.989	40
5.2 Sportaccommodaties	Lasten	2.847	2.771	2.713	57
5.2 Sportaccommodaties	Baten	-2.530	-2.530	-2.467	-63
Saldo		317	241	246	-5
5.3 Cultuurpresentatie, -prod. en - part	Lasten	3.786	4.983	4.797	185
5.3 Cultuurpresentatie, -prod. en - part	Baten	0	-75	-75	0
Saldo		3.786	4.908	4.722	185
5.4 Musea	Lasten	2.267	2.250	2.249	1
5.4 Musea	Baten	0	0	0	0
Saldo		2.267	2.250	2.249	1
5.5 Cultureel erfgoed	Lasten	731	676	550	126
5.5 Cultureel erfgoed	Baten	0	0	0	0
Saldo		731	676	550	127
5.6 Media	Lasten	1.992	1.992	1.960	32
5.6 Media	Baten	0	0	0	0
Saldo		1.992	1.992	1.960	32
Totaal saldo taakvelden		15.297	16.257	15.857	399

3.5.5.3 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Lasten	V/N	Baten	V/N
2.3 Recreatieve havens	15	V	4	V
Diverse kleine verschillen.	15	V	4	V
5.1 Sportbeleid en activering	133	V	93	N
Het voordeel op de lasten heft het tekort op de baten ruimschoots op. Per saldo is er een afwijking van € 40.000 voordelig. Dit betreft diverse kleine afwijkingen op het gebied van sportbeleid.	133	V	93	N
5.2 Sportaccommodaties	57	V	63	N
Het voordeel op de lasten heft grotendeels het tekort op de baten op. Per saldo is er een afwijking van € 6.000 nadelig. Dit betreft diverse kleine afwijkingen op het gebied van sportaccommodaties.	57	V	63	N
5.3 Cultuurpresentatie, -prod. en - part	185	V	0	V
Evenementen: door corona konden veel evenementen geen doorgang vinden. Hierdoor is een voordeel ontstaan.	116	V		
Diverse kleine verschillen.	69	V		
5.4 Musea	1	V	0	V
Diverse kleine verschillen.	1	V	0	0
5.5 Cultureel erfgoed	126	V	0	V
Restauraties Gemeentelijke Monumenten: de raad wordt voorgesteld om het restantbudget ad. € 122.000 opnieuw beschikbaar te stellen in 2022, ter dekking van aangegane subsidieverplichtingen monumentenrestauraties voorgaande jaren.	122	V		
Diverse kleine verschillen.	25	N		
Gevelherstel: de raad wordt voorgesteld om het restantbudget ad. € 29.000 opnieuw beschikbaar te stellen in 2022, ter dekking van in voorgaande jaren aangegane subsidieverplichtingen.	29	V		

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Lasten	V/N	Baten	V/N
5.6 Media	32	V	0	V
Diverse kleine verschillen.	32	V		

3.5.5.4 Verschillenverklaring reserves

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Verschil	V/N
Reserve versnelling woningbouw: voor het (meerjarig) project versnelling woningbouw zijn in 2021 minder kosten gemaakt die verrekend worden met de reserve.	1.264	N
Totaal	1.264	N

3.5.6 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf verbonden partijen.

Verbonden partijen	Doel
Natuur en recreatieschap Groenalliantie Midden-Holland	De Groenalliantie behartigt de bovengemeentelijke belangen van het beheer en de ontwikkeling van groengebieden zoals het behoud en de versterking van de groen- en recreatieve verbindingen, de landschappelijke kwaliteiten en de biodiversiteit binnen de groengebieden, evenals de bevordering van de leefbaarheid en de toeristische aantrekkingskracht.
Streekarchief Midden-Holland	Het Streekarchief Midden-Holland bewaart conform de Archiefwet de archieven van de besturen en ambtelijke instellingen van de deelnemende gemeenten en Regio Midden Holland.
Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland	De BSGR verzorgt de heffing en invordering van de lokale belastingen voor het Hoogheemraadschap van Rijnland en elf gemeenten. Daarnaast bepaalt de BSGR de hoogte van de WOZ-waarden voor alle onroerende zaken in de deelnemende gemeenten.
Sport.Gouda	Sport.Gouda B.V. heeft als doel: het op economisch verantwoorde wijze beheren en exploiteren van de sportaccommodaties in Gouda ten behoeve van de sportbeoefening en vrije tijdsbesteding van de inwoners van de Gouda en de regio; het ontwikkelen en verzorgen van sport- en activiteitenprogramma's ten behoeve van de inwoners van de Gouda en de regio.

Natuur en recreatieschap Groenalliantie Midden-Holland

De natuur- en recreatiegebieden van Groenalliantie zijn van groot recreatief belang voor Gouda en haar directe omgeving. Zowel inwoners als bezoekers moeten kunnen rusten, sporten, bewegen en recreëren in de omliggende natuur- en recreatiegebieden. Groenalliantie werkt aan goed ingerichte en beheerde recreatiegebieden die bijdragen aan een actieve en gezonde samenleving. De natuur- en recreatiegebieden van Groenalliantie boden tijdens de coronacrisis voor velen de benodigde ontspanning in het groen.

In 2021 is in de Goudse Hout het padenstelsel verbeterd en zijn enkele andere verbeteringen en toevoegingen in de Goudse Hout en Oostpolder voltooid. Ook is een start gemaakt met de planvorming voor sanitaire voorzieningen in de Goudse Hout. De natuur- en recreatiegebieden hebben nu een kwaliteitsniveau dat aansluit bij de hedendaagse eisen en wensen van recreanten. Daarnaast is er in 2021 een eenduidig en handhaafbaar hondenbeleid vastgesteld. Hiermee voelen zowel hondenbezitters als niet-hondenbezitters zich welkom om te bewegen en te recreëren in de gebieden van Groenalliantie.

Uit een bezoekersonderzoek in 2021 bleek dat er in de Goudse Hout veel vraag is naar faciliteiten om te sporten en te bewegen voor (jong) volwassenen in de buitenlucht. Samen met initiatiefnemers is de planvorming opgestart voor een freerun-park. Groenalliantie speelt hiermee in op de groeiende aandacht voor gezond leven wat betekent dat er meer ruimte nodig zal zijn voor meer avontuurlijke en sportieve vormen van bewegen zoals freerunning, bootcamp en crossfit. Dit sluit aan bij de strategische doelen van de Groenalliantie in het 'Ontwikkelplan Groenalliantie 2030'.

Streekarchief Midden-Holland

Het Streekarchief Midden-Holland is het cultuurhistorisch 'geheugen' van Midden-Holland. SAMH behoudt en beheert relevante publicaties uit Gouda en de regio. SAMH bewaart conform de Archiefwet de archieven van de besturen en ambtelijke instellingen van de gemeenten Gouda, Krimpenerwaard, Krimpen aan de IJssel, Waddinxveen, Zuidplas en de Omgevingsdienst Midden Holland.

Het Streekarchief stelt historische informatie beschikbaar voor diverse groepen onderzoekers via de studiezaal en de website, beheert archieven en collecties duurzaam in de archiefbewaarplaats en betreft diverse doelgroepen bij erfgoed en historie via educatie en presentatie. De streekarchivaris adviseert gemeenten over duurzaam beheer van niet overgebrachte archieven en houdt daar planmatig toezicht op. Het Strategisch Informatie Overleg is het platform waarin gemeentearchivaris en toezichthouder de ambtelijk vertegenwoordigers van de gemeenten ontmoeten. Voor inbreng van de burgers zijn diverse themacafés en een klantenraad ingericht. Managersoverleg helpt SAMH bij het voorbereiden van de begrotingscyclus.

De collecties van het Streekarchief beslaan circa 9.000 m³ en bestaan uit overheidsarchieven (van ambtelijke stukken tot trouw- en begraafboeken), particuliere archieven, kaart- en beeldmateriaal, boeken, tijdschriften en documentatie.

Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland

De BSGR verzorgt de heffing en de invordering van de haven- en liggelden als algemeen dekkingsmiddel. De aanslagen zijn overeenkomstig de betreffende belastingverordeningen opgelegd.

Sport.Gouda

SPORT.GOUDA zorgt voor de instandhouding van het aanbod aan sportvoorzieningen, zoals het Groenhovenbad, gymzalen, sporthallen en sportvelden. Daarnaast stimuleert SPORT.GOUDA actieve sportbeoefening, door onder andere het ondersteunen van sportverenigingen en het organiseren van buitenschoolse activiteiten en sportevenementen. In 2021 heeft SPORT.GOUDA net als andere jaren gemeentelijke gymzalen, sportzalen, sporthallen en het zwembad geëxploiteerd. Dat gebeurde in 2021 vanwege corona met de nodige beperkingen. Een flink deel van het jaar konden de accommodaties niet gebruikt worden. Op de momenten dat dat wel volledig of gedeeltelijk kon, werd daar in overleg met de huurders zo efficiënt mogelijk invulling aan gegeven. Naast alle overige reguliere werkzaamheden op het gebied van verenigingsondersteuning, sportstimulering en Gouda Goed Bezig, realiseerde SPORT.GOUDA een aantal renovaties op de buitensportparken. Meest in het oog springend daarbij was de renovatie van het hoofdveld van voetbalvereniging ONA, waar een waterberging onder het veld werd aangebracht. SPORT.GOUDA voerde al de coördinatie over de uitvoering van het Sportakkoord, daar kwam in 2021 het Preventieakkoord bij. SPORT.GOUDA stelde in 2021 een strategische toekomstvisie op en in het laatste kwartaal werd de huidige DVO geëvalueerd met als doel die vanaf 2023 te verlengen.

3.6 Leefbaarheid en veiligheid

Lasten * € 1.000
11.164

Baten * € 1.000
461

Percentage van totale uitgaven
4%

Waar staat het programma voor?

Het programma Leefbaarheid en veiligheid omvat een breed scala aan onderwerpen, van jeugdoverlast en jonge veelplegers tot de bestuurlijke aanpak van ondermijnende criminaliteit. Veel energie is gericht op de aanpak van woninginbraken. Voor een effectieve aanpak van veiligheidsvraagstukken is de verbinding en samenwerking met en inzet van tal van partijen in de veiligheidsketen en ook daarbuiten essentieel. De afdeling stadstoezicht ondersteunt de uitvoering van het beleid met toezicht en handhaving.

Wat heeft Gouda bereikt?

Daling aantal woninginbraken

In 2021 is het aantal woninginbraken gedaald met 50% ten opzichte van 2020. In totaal zijn er 137 inbraken gepleegd, waarvan 50% een poging betrof. Er zijn 114 BuurtWhatsAppgroepen actief die tips krijgen.

Afname jeugdcriminaliteit

Er zijn fors minder meldingen jeugdoverlast gedaan (-42%). Tijdelijk cameratoezicht en toegenomen handhaving heeft geleid tot meer rust in de wijken. Het project dealbrekers is van start gegaan, dit is gericht op het voorkomen van jonge aanwas in de drugscriminaliteit.

Tegengaan van ondermijning en drugscriminaliteit

In het afgelopen jaar zijn acht woningen gesloten na de vondst van soft- of harddrugs. Daarnaast is er zeven maal een last onder dwangsom opgelegd voor onder andere lachgas, vuurwerk, hennep of harddrugs. In het programma Aanpak Ondermijning zijn 30 signalen geduid en 20 bestuurlijke rapportages aangeleverd.

Voorkomen van radicalisering en polarisatie

Conform het Plan van Aanpak Terugkeerders is er in samenwerking met de ketenpartners uit het casusoverleg radicalisering gewerkt aan nazorg detentie, re-integratie en monitoring van twee Goudse terugkeerders. Er zijn sessies opvoedondersteuning georganiseerd voor moeders in het kader van tegengaan van radicalisering.

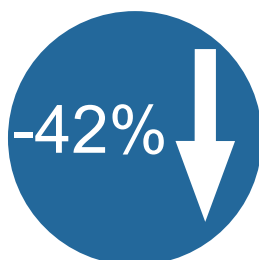
Stadstoezicht

Handhaving heeft door corona veel andere taken moeten uitvoeren. Er zijn uiteindelijk 91 formele waarschuwingen uitgeschreven voor samenscholing of andere overtredingen van de noodverordeningen. Er is veel inzet gepleegd ten behoeve van het aanspreken van bezoekers en ondernemers.

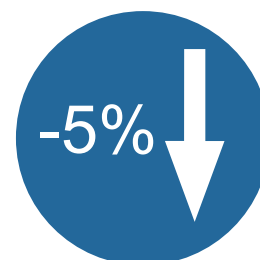
Wat zijn de belangrijkste indicatoren?

Resultaat aantal woninginbraken

Resultaat meldingen
jeugdoverlast

Resultaat aantal meldingen
conflictbemiddeling en burenruzie

3.6.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

In 2019 is de Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid vastgesteld, voor de periode 2019-2022. Per prioriteit wordt de voortgang gerapporteerd die door de gemeente, in nauwe samenwerking met de veiligheidspartners, in het afgelopen jaar behaald is.

Door de aanpak van jeugdcriminaliteit de woninginbraken verder omlaag brengen: minder meldingen jeugdoverlast, fors minder woninginbraken

Het aantal meldingen jeugdoverlast is in 2021 fors gedaald (-42%). Dit is deels verklaarbaar door de inzet van extra maatregelen op overlastlocaties. Op het niveau van de Eenheid Den Haag is ook een sterke daling te zien van meldingen jeugdoverlast. Eenheidsbreed is dit een daling van 30%. Er is veel inzet gepleegd op overlastlocaties in met name Oost, Goverwelle, Kort Haarlem en Korte Akkeren Oud. Tijdelijk cameratoezicht en meer handhaving heeft geleid tot enige rust in de wijken. Zo is er aan de Sportlaan cameratoezicht ingezet en gold er een aantal maanden een samenscholingsverbod. Rond de jaarwisseling is de parkeerplaats volledig afgesloten voor voertuigen. Parkeerplaatsen in de omgeving waar overlast werd veroorzaakt werden tevens afgesloten. De politie heeft de locatie sterk geprioriteerd. Ter hoogte van de Han Hollanderweg is ook een camera geplaatst na een aantal autobranden die veel onrust veroorzaakten onder omwonenden. Rond de Marathonlaan is veel aandacht voor versterking van de cohesie.

Preventie op jeugd

In 2021 is de opdracht voor uitvoering van jongerenwerk uitgevoerd door stichting Buurtwerk. De focus in de opdracht ligt op risicojeugd in de leeftijd van 12 tot 18 jaar. De jongerenwerkers van Buurtwerk hebben ruim 400 jongeren bereikt. Er is contact gelegd via online activiteiten en voorlichtingen, sportactiviteiten, jeugdinitiatieven, schooljongerenwerk en ambulante werk. Via het ambulante werk worden ongeveer 200 jongeren in de leeftijd 13-19 jaar bereikt. Daarnaast zijn er acht risicogroepen die (twee)wekelijks binnen komen voor een gerichte activiteit. Met twee nieuwe groepen uit Achterwillens en Bloemendaal wordt momenteel iets opgestart.

Om meer grip te krijgen op individuele casuïstiek van jonge jeugd die dreigt af te glijden richting criminaliteit, op criminele families en op ondermijningscasuïstiek, is er in 2021 gestart met de pilot interventieteam. Het interventieteam bestaat uit verschillende medewerkers vanuit zorg en veiligheid zoals projectleider mensenhandel, programmamanager ondermijning, stadsmarinier, ondermijningsspecialist van de ODMH, specialist Wmo en Jeugd, analist veiligheid en een procesregisseur veiligheid en jeugd. Binnen dit team wordt complexe casuïstiek behandeld met als doel doortastend en slagvaardig ondermijnende criminaliteit te bestrijden. Momenteel is er een gemiddelde caseload van vijf casussen per maand welke in het interventieteam worden behandeld.

Resultaten TopX

In 2021 is de TopX aanpak verder ingevuld. De instroomcriteria zijn medio 2020 gewijzigd waardoor een meer flexibele en actuele inzet op veelplegers mogelijk werd. Jongeren die uitsluitend een repressieve benadering vereisen, worden niet opgenomen in de TopX. Zij vallen onder de aanpak van de politie en het Openbaar Ministerie. Het recidivecijfer van het eerste jaar TopX (juli 2020-juli 2021) bedraagt 41%. De tien personen die bij start van de TopX geselecteerd zijn, waren met elkaar in totaal 73 keer als verdachte aangemerkt. Na één jaar zijn deze tien personen in totaal 43 keer als verdachte aangemerkt. Dit is een daling van 41%. In 2021 vielen er in totaal 16 personen onder de aanpak. Hiervan zijn er inmiddels zeven afgesloten, waarvan vier positief en drie negatief.

Woninginbraken: -50%

Er zijn 137 woninginbraken gepleegd, dit is 50% minder dan in 2020. De helft hiervan betrof een poging, de andere helft een voltooide inbraak. De oplossingsratio steeg naar 8,1%. Hiermee is de doelstelling van een oplossingsratio van 11% of meer, echter niet behaald. De doelstelling van -10% woninginbraken is ruim behaald.

Er is drie maal een last onder dwangsom opgelegd voor het vervoeren of bij zich hebben van inbrekerswerktuigen. Door middel van vakantietoezichtservice is het toezicht op door vakantie onbewoonde woningen geïntensiveerd. Dit toezicht wordt uitgevoerd door de medewerkers van stadstoezicht in afstemming met de politie. In totaal hebben zich vorig jaar 114 huishoudens aangemeld voor de vakantieservice. Zes inwoners hebben gebruik gemaakt van de poortverlichtingsregeling. Met de 114 beheerders van nieuwe en bestaande app-groepen is veel informatie gedeeld over hotspotlocaties, actuele gebeurtenissen en de bestaande regelingen. Daarnaast deelt de politie via de zogenoemde 'Heterdaadgroep' kritische informatie met de BuurtWhatsAppgroepen om zo tips te krijgen van mogelijke getuigen van de inbraak of verdachte situatie.

Drugscriminaliteit en Ondermijning

In 2021 zijn acht woningen gesloten waar handelshoeveelheden drugs werden aangetroffen. Er zijn in 2021 geen last onder dwangsom (lod) opgelegd voor drugshandel op straat. Wel is tweemaal een lod opgelegd aan personen die werden aangetroffen met lachgas in hun bezit. Er is eenmaal één last onder dwangsom opgelegd voor het aantreffen van een hennepplantage in een woning en éénmaal een last vanwege het aantreffen van harddrugs in een woning.

Een van de belangrijke pijlers binnen de aanpak van ondermijnende criminaliteit is het structureel controleren van bedrijfsstructuren. Zo vinden er structurele horeca-, overlastpanden-, spookbewoning- en ondermijningscontroles plaats. In 2021 waren de coronamaatregelen goed merkbaar, waardoor een aantal controles niet zijn doorgegaan. In totaal hebben er tien

controles plaatsgevonden. Hiervan waren er twee horecacontroles, vijf overlastpanden en spookbewoning controles en drie ondernemingscontroles. Deze laatstgenoemde betroffen diverse locaties met opslagboxen en bedrijventerreinen.

In 2020 is vanuit het landelijk Ondernemingsfonds een extra impuls gegeven aan de inzet op de malafide horeca, dit is in 2021 voortgezet. Aanleiding hiervoor was dat 20%-25% van het Goudse horecabestand in beeld is bij de ondernemingsaanpak. De horeca lijkt daarmee een vaak gebruikte voorziening voor het plegen van criminele feiten en voor het samenkomen van criminelen. Voor het project 'Gezonde horeca' is de samenwerking met het HEIT geïntensiveerd. Vanwege de coronamaatregelen is in 2021 gewerkt met gerichte bedrijvencontroles in plaats van grote integrale horecacontroles.

In totaal zijn er 47 Bibob-toetsingen uitgevoerd waarvan er 17 onderzoeken nog niet zijn afgerond. Er zijn in totaal twaalf adviesvragen ingediend bij het Landelijk Bureau Bibob. Het Landelijk Bureau Bibob concludeerde in deze zaken:

- Vier keer dat er een ernstig gevaar bestaat dat de vergunning zal worden gebruikt voor criminele doeleinden;
- Vier keer dat er een mindere mate van gevaar bestaat dat de vergunning zal worden gebruikt voor criminele doeleinden;
- Vier keer dat er geen gevaar bestaat dat de vergunning zal worden gebruikt voor criminele doeleinden.

In één geval is er een voornemen tot weigering geuit, maar is naar aanleiding van de ingediende zienswijze besloten om de vergunning onder voorwaarden op grond van de Wet Bibob te verlenen. Daarnaast zijn nog twee voornemens tot weigering, een voornemen tot intrekking en een voornemen tot verlening onder voorwaarden op grond van de Wet Bibob geuit. De zienswijzeterminen in deze zaken lopen nog.

Radicalisering, sociale overlast en gebiedsregie

Conform het Plan van Aanpak Terugkeerders is er in samenwerking met de ketenpartners uit het casuoverleg radicalisering gewerkt aan nazorg detentie, re-integratie en monitoring van twee Goudse terugkeerders. De netwerkregisseur heeft opvoedingsondersteunings- en weerbaarheidsbijeenkomsten van project Oumnia Works gefaciliteerd. Er hebben twee trainingen aan groepen moeders plaatsgevonden.

Er zijn in de eerste helft van 2021 78 zaken buurtbemiddeling in behandeling genomen, het oplossingspercentage (halfjaarcijfer) was 79%, dit is vrijwel gelijk aan vorig jaar (77%). Team integraal pakt complexe problematiek op, waar nodig in samenwerking met veiligheid en het sociaal domein (zorg) en past maatwerk toe om zo snel tot een oplossing te komen en verergering te voorkomen. Het focusoverleg zorgt voor een integrale aanpak op complexe problematiek om zo een doorbraak te forceren in casussen die dreigen vast te lopen.

Samen met de buurt Korte Akkeren zijn thema's omtrent leefbaarheid en/of veiligheid bepaald. Aansluitend zijn de eerste stappen gezet om bewoners zelf met de gekozen thema's aan de slag te laten gaan. Gebiedsregie faciliteert en ondersteunt. Gebiedsregie is de vaste gesprekspartner van het inwonersinitiatief Vogelbuurt Veilig. Met de wijkvereniging Westergouwe zijn er verschillende voorstellen gedaan voor fysieke aanpassingen om de wijk leefbaarder te maken. Er is in West inzet vanuit de opbouwwerker geweest om de verschillende groepen bewoners bij elkaar te brengen en te versterken. Ook in Noord zijn dergelijke initiatieven ondersteund, met name in Achterwillens en de Burgen-en Lustenbuurt.

Inzet van de afdeling Stadtoezicht

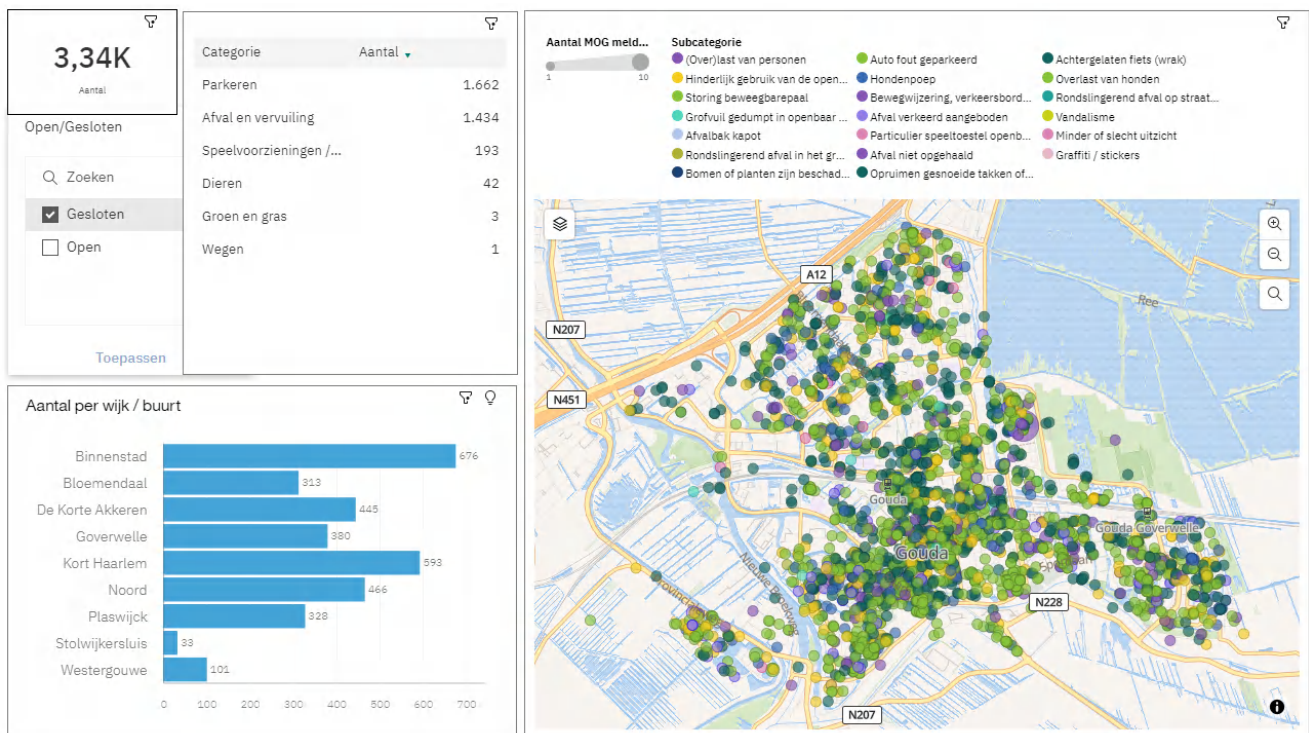
Een groot deel van het reguliere werk van de afdeling Stadtoezicht veranderde onder invloed van corona. De afdeling is in september 2021 na de toename van besmettingen weer opgedeeld in twee teams, die vanaf dat moment weer gescheiden werkten gelijk aan 2020. Zo is het risico op besmetting en uitval voor de gehele afdeling fors gereduceerd. Er is extra capaciteit ingehuurd om zowel de handhaving op corona als het reguliere werk zo veel mogelijk doorgang te kunnen laten vinden.

In periodes dat er minder tot geen toeristen in de stad kwamen, was er minder werk qua parkeercontroles en het uitschrijven van naheffingen. Het aantal reguliere bekeuringen is stabiel gebleven ten op zichte van het voorgaande jaar. In de woonwijken kreeg de controle op verkeerd geparkeerde voertuigen en andere middelen, zoals aanhangwagens, meer aandacht. Dit leidde tot meer bekeuringen.

Omschrijving	Aantal	Bedragen in €
Kentekenscans	139.209	n.v.t.
Naheffingen parkeren	4.619	300.235
Reclameheffingen	168	122.158
Bekeuringen*	2.981	niet bekend
Afgehandelde meldingen Slimmelden	3.340	n.v.t.
Waarnemingen	5.186	n.v.t.
Waarschuwingen (excl. coronagerelateerde waarschuwingen)	726	n.v.t.
Diftar bestuurlijke handhaving	269	7.209
Totaal	156.498	429.602

Omschrijving	Aantal	Bedragen in €
* Het bedrag dat gemoeid is met bekeuringen komt slechts deels ten gunste van de gemeente. De sancties leiden tot verschillende geldstromen.		

Illustratie: totaal aantal meldingen slimmelden 2021 per categorie en wijk

3.6.2 Corona

Ook in 2021 had corona impact op het openbare leven. Het aantal meldingen jeugdoverlast is echter, in tegenstelling tot 2020, niet gestegen maar juist gedaald. Het jongerenwerk kon gedurende de lockdowns soms alleen buiten plaatsvinden en in sommige periodes konden zij geen enkele activiteit uitvoeren.

De netwerkregisseur heeft in samenwerking met een afvaardiging uit de Marokkaanse gemeenschap en de crisisorganisatie een bijeenkomst ten behoeve van de vaccinatiebereidheid in de Marokkaanse gemeenschap georganiseerd.

In het afgelopen jaar had de gemeente te maken met de Tijdelijke Wet Maatregelen Covid 19. De verschillende handhavingkaders vanuit de veiligheidsregio en Den Haag hebben veel gevraagd van de handhavers op straat. De verschillende maatregelen op basis van keuzes van het kabinet zorgden, in de ogen van een deel van het publiek, voor onduidelijkheden. Er was hierdoor soms extra spanning tussen de handhavers en inwoners/ondernemers. Naarmate het jaar vorderde nam de tolerantie jegens de regels steeds meer af en dat had zijn effect op de relatie met de inwoners. De inkomsten uit precario (terrassen) en havengelden zijn in 2021 beduidend lager dan begroot.

De bekeuringen die zijn uitgedeeld in het kader van overtredingen van de noodverordeningen zijn via het strafrecht afgehandeld. De inkomsten hieruit zijn hierdoor niet voor de gemeenten. Er zijn relatief veel waarschuwingen uitgedeeld. Dit was conform de opdracht vanuit de veiligheidsregio. Iedere aanpassing van de verordening zorgde voor een nieuwe waarschuwingsperiode. Het handhavingskader binnen de gemeente was veelal gericht op het waarschuwen en informeren en daarna pas op repressie. Het groot aantal waarnemingen (1.111) duidt op het aantal maal dat er een controle is uitgevoerd op onderstaande feiten, waarbij geen overtreding werd geconstateerd.

Handhaving op corona	Combibon sanctie	Waarneming	Waarschuwing
Bouwmarkt	0	15	0
Geen anderhalve meter afstand	95	86	36
Horeca	0	168	4
Mondkapje	29	106	17
Samenscholing	26	398	15
Speeltuinen	0	49	0
Sportvelden	0	44	0
avondklok	7	14	3
Click&collect	0	12	1
contactberoepen	0	11	1
corona check	0	123	0
noodverordening	19	24	4
quarantaineplicht	0	3	0
supermarkten	5	58	0
Totaal	181	1111	81

3.6.3 Eigen indicatoren

Taakveld	Omschrijving	Gouda	Streefwaarde	Stand 2021
Openbare orde en veiligheid	Afname aantal woninginbraken	276	-10% per jaar	136
Openbare orde en veiligheid	Afname aantal meldingen jeugdoverlast	708	-5% per jaar	491
Openbare orde en veiligheid	Afname aantal meldingen gestoord/overspannen persoon	774	-5% per jaar	924
Openbare orde en veiligheid	Afname aantal meldingen burenruzie en conflictbemiddeling	657	-5% per jaar	659

Toelichting: De doelstelling op zowel de afname aantal meldingen overspannen persoon als afname aantal meldingen burenruzie en conflictbemiddeling zijn niet behaald. Ten aanzien van het aantal meldingen gestoord/overspannen persoon geldt dat er landelijk nog steeds jaarlijks een stijging te zien is, en dat is ook het geval in Gouda. Het is hierbij belangrijk om te vermelden dat dit niet om unieke personen gaat. Er kunnen meerdere meldingen over één persoon worden gedaan. De meeste meldingen horen uiteindelijk niet thuis bij de politie, maar bij de zorg.

Het aantal meldingen burenruzie en conflictbemiddeling is vrijwel gelijk gebleven. Hier is de beoogde daling van 5% niet gerealiseerd. Met de inzet van buurtbemiddeling worden mooie resultaten bereikt, maar hiermee worden niet altijd nieuwe meldingen voorkomen.

3.6.4 Wettelijk voorgeschreven indicatoren

Het BBV verplicht de gemeente om in de programma's te rapporteren over de realisatie van de maatschappelijke effecten aan de hand van voorgeschreven beleidsindicatoren, die gepubliceerd worden op waarstaatjegemeente.nl. De wetgever wil met deze kengetallen de vergelijkbaarheid tussen gemeenten vergroten. Alle gemeenten zijn immers verplicht deze kengetallen te publiceren. Veel kengetallen zijn echter niet van recente datum en sluiten vaak onvoldoende aan bij wat de gemeente zelf wil bereiken. Daarom heeft de gemeente naast de wettelijke verplichte indicatoren ook eigen indicatoren opgenomen. Daarnaast zijn in onderstaande tabel in voorkomende gevallen relevante referentiewaarden van voorgaande jaren en/of eigen streefwaarden toegevoegd.

Taakveld	Indicator	Meeteenheid	Periode	Gouda	Nederland	Streefwaarde	Realisatie
1. Veiligheid	Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	2016	12	14	Hier wordt niet op gestuurd in het IVB.	
			2017	14	13		
			2018	10	12		
			2019	13	13		
			2020	13	11		In 2020 zijn in Gouda meer jongeren naar Halt doorverwezen dan gemiddeld in Nederland.
1. Veiligheid	Misdrijven - Gewelddsmisdrijven	per 1.000 inwoners	2020	5,4	4,5	Hier wordt niet op gestuurd in het IVB.	

1. Veiligheid	Misdrijven - Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	per 1.000 inwoners	2020	6,7	6,2	Hier wordt niet op gestuurd in het IVB.	
1. Veiligheid	Misdrijven - Diefstallen uit woning	per 1.000 inwoners	2020	3,7	1,8	2020: 4,1	Het aantal woninginbraken is sterker gedaald dan verwacht. Landelijk vertonen deze cijfers een nog sterkere daling.

3.6.5 Wat heeft het gekost?

3.6.5.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	10.280	11.443	11.164	279
Baten	-125	-492	-461	-32
Saldo van baten en lasten	10.155	10.951	10.704	247
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-226	-346	-345	-1
Gerealiseerd resultaat	9.929	10.605	10.359	246

3.6.5.2 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld zijn de lasten, de baten en het saldo van lasten en baten weergegeven.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Lasten / Baten	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	Lasten	5.226	5.062	5.193	-130
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	Baten	-48	-48	-39	-9
Saldo		5.178	5.015	5.154	-139
1.2 Openbare orde en veiligheid	Lasten	5.054	6.380	5.972	409
1.2 Openbare orde en veiligheid	Baten	-77	-444	-422	-22
Saldo		4.977	5.936	5.550	386
Totaal saldo taakvelden		10.155	10.951	10.704	247

3.6.5.3 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Lasten	V/N	Baten	V/N
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	130	N	9	N
Dit betreft corona gerelateerd kosten. De compensatiemiddelen zijn in 2021 toegevoegd aan de Algemene Reserve, waardoor er op dit taakveld een overschrijding op de lasten is ontstaan.	117	N		
Diverse kleine verschillen.	13	N	9	N
1.2 Openbare orde en veiligheid	409	V	22	N
Radicalisering: Vanuit de versterkingsgelden zijn een aantal opleidingen / trainingen gegeven voor met name moeders met kinderen in de puberteit. Bewustwording over de Nederlandse westerse samenleving en leven in Nederland met een islamitische achtergrond speelt daarbij een belangrijke rol. Daarnaast is het budget aangewend om duidingstrajecten in te kopen bij Reclassering Nederland. Dit is expertise die de gemeente zelf niet in huis heeft.	355	V		
Jeugd en Veiligheid: Door corona konden niet alle acties op het gebied van "Ondermijning en Weerbaarheid bestuur" doorgang vinden.	235	V		
Uitvoering bijzondere wetten: het nadeel op de lasten wordt veroorzaakt door benodigde aanvullende personele inzet op het gebied van vergunningverlening, in verband met activiteiten Gouda-750. Daarnaast zijn er lagere precario-inkomsten (ook ivm Corona) wat voor een nadeel zorgt op de baten.	165	N	36	N
Diverse kleine verschillen.	16	N	14	V

3.6.5.4 Verschillenverklaring reserves

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Vershil	V/N
Afrondingsverschillen	1	N
Totaal	1	N

3.6.6 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf verbonden partijen.

Verbonden partijen	Doel
Hecht / Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden	Hecht / Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en het welbevinden van de burgers in de regio Hollands Midden in zowel reguliere als crisissomstandigheden. Daarnaast probeert Hecht / RDOG HM de effecten van gezondheidsbedreigingen te beperken.
Veiligheidsregio Hollands Midden	De Veiligheidsregio Hollands Midden geeft uitvoering aan hetgeen is bepaald in de Wet veiligheidsregio's op de volgende terreinen: <ul style="list-style-type: none"> ■ de brandweerzorg; ■ de geneeskundige hulpverlening; ■ de samenwerking bij de gemeentelijke crisisbeheersing en rampenbestrijding; ■ de multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing; ■ het inrichten en in stand houden van de gemeenschappelijke meldkamer.
Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland	De BSGR verzorgt de heffing en invordering van de lokale belastingen voor het Hoogheemraadschap van Rijnland en elf gemeenten. Daarnaast bepaalt de BSGR de hoogte van de WOZ-waarden voor alle onroerende zaken in de deelnemende gemeenten.

Hecht / Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden

De meest omvangrijke taak van Hecht / de RDOG HM is de jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar. Het betreft onder andere over- en ondergewicht, kindermishandeling, internetgebruik en school-/ziekteverzuim/schooluitval. Hecht /de RDOG HM voert werkzaamheden uit voor Veilig Thuis, het Meldpunt Zorg en Overlast, BKK en draagt zij bij aan het op gang brengen van de hulpverlening bij een huisverbod. Ook ondersteunt Hecht / de RDOG HM gemeenten in de ontwikkeling van beleid voor kwetsbare burgers.

Veiligheidsregio Hollands Midden

De Veiligheidsregio Hollands Midden behartigt de belangen van de deelnemende gemeenten op het terrein van brandweer, geneeskundige hulpverlening bij zware ongevallen, rampen en rampenbestrijding. Daarnaast realiseert het een gecoördineerde inzet van de bij zware ongevallen en rampen betrokken organisaties, instellingen en diensten.

Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland

De BSGR verzorgt de heffing en de invordering de leges voor de uitvoering van bijzondere wetten ter dekking van de kosten voor het in behandeling nemen van een aanvraag en het verstrekken van bijvoorbeeld een terrasvergunning of het houden van een evenement. De aanslagen zijn overeenkomstig de betreffende belastingverordeningen opgelegd.

3.7 Bestuur en organisatie

Lasten * € 1.000
31.397

Baten * € 1.000
5.706

Percentage van totale uitgaven
10%

Waar staat het programma voor?

De gemeente Gouda staat met twee benen in de stad, werkt volop samen met bewoners en biedt initiatieven de ruimte. Daarom wordt actief gewerkt aan het stimuleren van bewonersinitiatieven en (burger-)participatie. Naast de samenwerking met de inwoners van de stad behartigt Gouda haar belangen ook samen met de omliggende regio. Zowel met de gemeenten die direct om Gouda heen liggen als de "collega" steden Alphen aan den Rijn en Woerden is er op vele vlakken sprake van een constructieve samenwerking die al veel resultaat heeft opgeleverd.

Wat heeft Gouda bereikt?

Ruimte voor initiatieven

Burgers, ondernemers en organisaties kunnen contact opnemen met participatiemedewerkers, wanneer zij initiatieven willen ontplooiën of willen reageren op projecten in de openbare ruimte. Gouda Bruist ondersteunde ruim 75 lief en leedstraten. De wijkteams ontvingen € 3000 voor de communicatie met de wijk. Diverse wijkteams zagen in 2021 ondanks corona kans om leuke projecten in de buurt op te starten of mogelijk te maken.

GoudApot

Stichting GoudApot keerde ruim € 220.000 uit aan initiatiefnemers van bewonersinitiatieven.

Regionale samenwerking

In 2021 is gezamenlijk met de regio gewerkt aan een strategische herpositionering. De kernboodschap wordt ingezet bij lobby-activiteiten, om zo bij te dragen aan de realisatie van de belangrijkste opgaven van de regio. Deze opgaven zijn verdeeld over drie kernthema's: groeigebied, bereikbaarheid en economische vitaliteit.

Wat is de belangrijkste indicator?

In 2021 heeft GoudApot € 220.000 uitgekeerd aan initiatiefnemers

3.7.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

Ruimte voor initiatieven

Participatie

Op diverse plekken in de organisatie zijn medewerkers aangesteld voor bewonersparticipatie en -initiatieven. Zo krijgen afdelingen meer oog en aandacht voor inbreng die belanghebbenden in de stad kunnen hebben. Burgers, ondernemers en organisaties kunnen contact opnemen met de participatiemedewerkers wanneer zij initiatieven willen ontplooiën of willen reageren op projecten in de openbare ruimte. Bijvoorbeeld als er behoefte is aan extra speeltoestellen, meer groen in een buurt of het plaatsen van borden, bankjes of plantenbakken. Of, in voorkomende gevallen, zelfs een andere weginrichting. Zo zijn er het afgelopen jaar weer een aantal buurttuinen aangelegd op plekken waar eerst tegels lagen, zoals in de Van Persijnstraat. Ook is er een grote geveltuinactie georganiseerd in de Korte Akkeren. In het Anne Frankplantsoen is een fitnessparcours gerealiseerd op initiatief van bewoners. Op de Turfmarkt is de Plateel Sofa, een mozaïekbank, geplaatst.

Het vergroeningsplan voor Achter de Waag is uitgegroeid tot een visie waarbij op termijn ook het Zeugwater wordt betrokken. Deze visie is gemaakt met verschillende belanghebbenden in de binnenstad. In Korte Akkeren Oud wordt de riolering vervangen en kijkt de gemeente samen met belanghebbenden uit de buurt naar hoe de straten opnieuw ingericht gaan worden.

Goudse wijkteams en Gouda Bruist

De Goudse wijkteams ontvingen ook dit jaar € 3.000 als werkbudget voor communicatie en kleine uitgaven. In totaal maakten negen wijkteams hier gebruik van. Gouda Bruist ontving een budget van € 20.000 voor haar website, voor bruisbijeenkomsten en voor het organiseren van Lief en Leedstraten. In meer dan 75 straten stimuleert een gangmaker (actieve bewoner) andere bewoners om met een klein budget een bloemetje, kaart of iets lekkers elkaar te ondersteunen bij lief of leed.

Stichting GoudApot

Stichting GoudApot ontvangt € 220.000 subsidie van de gemeente Gouda om inwonersinitiatieven te stimuleren in de stad. Vrijwillige medebewoners verstrekken geld en adviezen aan Goudse initiatiefnemers die de straat, de wijk of de stad een stuk leuker of beter wil maken. Alle aanvragen worden direct online gepubliceerd en de stichting verantwoordt haar uitgaven jaarlijks aan de gemeente. In 2021 is er circa € 240.000 uitgekeerd door de stichting. Dit bedrag is hoger dan de subsidie omdat de middelen die in 2020 niet besteed konden worden en teruggegeven zijn, opnieuw toegekend zijn. Er zijn 149 aanvragen ingediend ter waarde van ruim € 500.000, waarvan 105 gedeeltelijk of volledig zijn toegekend.

Regio Midden-Holland

In de regio Midden-Holland werken de gemeente Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas samen om de belangen van de regio te behartigen. Dit gebeurt in de vorm van een netwerksamenwerking en rond vijf inhoudelijke tafels. Na vaststelling van de strategische agenda 'De kracht van Midden-Holland: de regio van verbinding' in 2020, heeft de regio Midden-Holland in 2021 ingezet op strategische herpositionering. Daarvoor zijn de voor de regio gezamenlijke lobbypunten benoemd. Hierbij zijn naast de bestuurlijke tafels ook raadsleden, statenleden en vertegenwoordigers van de waterschappen betrokken. Hierbij is de kernboodschap:

"Midden-Holland is uniek door de centrale ligging: de regio midden in de Randstad. Midden-Holland is stad en platteland, natuur en cultuurhistorie, Randstad en ruimte, vakmanschap en hightech, handel en industrie. Midden-Holland biedt ruimte aan wonen, ondernemen en genieten. Voor iedereen. En zien we uitdagingen of kansen? Dan zetten we samen onze schouders eronder en maken we het mogelijk. Dat doen we al eeuwenlang en dit blijven we doen."

Deze boodschap staat in het met de regiogemeenten opgestelde positioneringsdocument Regio Midden-Holland. Dit document wordt ingezet bij lobbyactiviteiten, om zo bij te dragen aan de realisatie van de belangrijkste opgaven van de regio. Deze opgaven zijn verdeeld over drie kernthema's: groeigebied, bereikbaarheid en economische vitaliteit.

In 2021 is onder andere verder gewerkt aan:

- Het ontwikkelen en vaststellen van een nieuwe regiovisie jeugd en Wmo in nauw overleg met raden.
- Het uitwerken van de regiovisie met onder andere een samenwerkingsovereenkomst tussen gemeenten die per 01.01.2022 van kracht is
- Het sluiten van een MKB-deal tussen de vijf gemeenten, het georganiseerd bedrijfsleven en de provincie Zuid-Holland ter bevordering van de uitvoering van de strategische economische visie Midden-Holland.
- Ondersteuning van bedrijven in de verduurzamingsopgave door het opzetten van een energieloket.
- Het actualiseren en afstemmen met de provincie van het regionale woningbouwprogramma Midden-Holland 2021
- Het aanbieden en bespreken van de Agenda Verstedelijking en Mobiliteit met de provincie en gebruikt als gespreksbasis voor de provinciale verstedelijkingsstrategie en groeiagenda.
- Het opstellen en laten vaststellen van het RMP. In het Regionale Mobiliteitsprogramma zijn maatregelen opgenomen die gericht zijn op CO₂-reductie en tegelijk ook op schonere, slimmere en andere mobiliteit.

Alphen aan den Rijn, Gouda, Woerden

De gemeenten Alphen aan den Rijn, Gouda en Woerden werken al geruime tijd samen in een netwerkconstructie. Aanleiding voor de samenwerking tussen de AGW-steden is de opvatting dat kansen voor economische groei in het Groene Hart onvoldoende worden benut, vanwege het ontbreken van een ruimtelijke en economische agenda. De verbindende factor tussen deze gebieden is de dalende bodem. Door rondom dit thema de krachten te bundelen heeft de AGW samenwerking de regiodeal Bodemdaling binnengehaald. Met de toekenning van deze regiodeal is de problematiek van bodemdaling in het Groene Hart definitief op de Rijksagenda gekomen. In 2021 is een strategische heroriëntering gestart, omdat een gezamenlijke inhoudelijke agenda voor de toekomst ontbreekt. Onderzocht wordt hoe de samenwerking in de toekomst verder ingevuld gaat worden.

3.7.2 Corona

Bewonersinitiatieven en wijkteams werden gehinderd door de corona-maatregelen om bij elkaar te kunnen komen en gezamenlijk acties uit te voeren. Tegelijk werd de ervaring uit 2020 ingezet om fysiek en/of digitaal bij elkaar te komen.

3.7.3 Wettelijk voorgeschreven indicatoren

Het BBV verplicht de gemeente om in de programma's te rapporteren over de realisatie van de maatschappelijke effecten aan de hand van voorgeschreven beleidsindicatoren, die gepubliceerd worden op www.waarstaatjegemeente.nl. De wetgever wil met deze kengetallen de vergelijkbaarheid tussen gemeenten vergroten. Alle gemeenten zijn immers verplicht deze kengetallen te publiceren. Veel kengetallen zijn echter niet recent en sluiten vaak onvoldoende aan bij wat de gemeente zelf wil bereiken. Daarom heeft de gemeente naast de wettelijke verplichte indicatoren ook eigen indicatoren opgenomen.

Voor vijf van de voorgeschreven indicatoren moet de gemeente putten uit eigen gegevensbronnen. Alle indicatoren vallen onder het taakveld Bestuur en ondersteuning. Zie onderstaand overzicht.

Taakveld	Indicator	Meeteenheid	Periode	Gouda	Nederland	Streefwaarde	Realisatie
	Wettelijke indicatoren op basis van eigen bronnen						
0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2018	n.v.t.	n.n.b.	Hier wordt niet op gestuurd.	
0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2019	6,20	n.n.b.	Hier wordt niet op gestuurd.	
0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2019	€ 596	n.n.b.	Hier wordt niet op gestuurd.	
0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2018	n.v.t.	n.n.b.	20%	25,0%
0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	2019	7%	n.n.b.	Hier wordt niet op gestuurd.	

3.7.4 Wat heeft het gekost?

3.7.4.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	29.148	32.083	31.397	686
Baten	-3.617	-5.294	-5.706	411
Saldo van baten en lasten	25.531	26.789	25.691	1.098
Toevoegingen aan reserves (lasten)	557	557	557	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-743	-700	-568	-132
Gerealiseerd resultaat	25.345	26.645	25.679	966

3.7.4.2 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld zijn de lasten, de baten en het saldo van lasten en baten weergegeven.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Lasten / Baten	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
0.1 Bestuur	Lasten	4.438	4.510	4.316	194
0.1 Bestuur	Baten	-61	-111	-603	492
Saldo		4.377	4.399	3.713	686
0.2 Burgerzaken	Lasten	2.203	2.271	2.472	-201
0.2 Burgerzaken	Baten	-891	-912	-1.034	121
Saldo		1.312	1.359	1.439	-80
0.4 Overhead	Lasten	22.507	25.302	24.608	694
0.4 Overhead	Baten	-2.665	-4.271	-4.069	-202
Saldo		19.842	21.031	20.540	492
Totaal saldo taakvelden		25.531	26.789	25.691	1.098

3.7.4.3 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Lasten	V/N	Baten	V/N
0.1 Bestuur	194	V	492	V
De hoogte van de voorziening pensioenaanspraken (oud-)wethouders is geactualiseerd en leidt tot een lager benodigd bedrag. Hierdoor valt er een deel vrij.			503	V
De lasten voor intergemeentelijke samenwerking zijn lager dan geraamd. Daarnaast zijn er diverse kleine verschillen in onder andere de budgetten voor de Raad en Griffie.	194	V	11	N
0.2 Burgerzaken	201	N	121	V
De hogere legesopbrengsten vallen weg tegen de overschrijding op de lastenkant, voor de hiermee samenhangende loonkosten.	126	N	121	V
Diverse kleine verschillen.	75	N		
0.4 Overhead	694	V	202	N
De geraamde baten van de ICT-dienstverlening aan verschillende gemeenten is gebaseerd op de bij die gemeenten in rekening gebrachte vergoeding. Een deel hiervan had echter betrekking op het boekjaar 2022, waardoor de baten per abuis te hoog zijn geraamd. Daarnaast zijn er minder kosten voor het boekjaar 2021 gemaakt dan aanvankelijk geraamd. Voornamelijk is meer (ingehuurde) personele inzet toegerekend aan deze dienstverlening dan geraamd. Deze meer hieraan toegerekende kosten zijn een voordeel voor de exploitatie van gemeente Gouda zelf.	957	V	333	N
Diverse kleine verschillen.	263	N	131	V

3.7.4.4 Verschillenverklaring reserves

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Verschil	V/N
Reserve organisatieontwikkeling: deze reserve wordt breed ingezet ter dekking van zowel reeds in gang gezette als toekomstige organisatieontwikkelingen. In 2021 zijn minder kosten gemaakt die verrekend worden met de reserve.	132	N
Totaal	132	N

3.7.5 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf Verbonden partijen.

Verbonden partijen	Doel
Regio Midden-Holland	RMH is een samenwerkingsverband dat de belangen van de regio behartigt en bestuurlijke samenwerking in programma's bundelt.
Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland	De BSGR verzorgt de heffing en invordering van de lokale belastingen voor het Hoogheemraadschap van Rijnland en elf gemeenten. Daarnaast bepaalt de BSGR de hoogte van de WOZ waarden voor alle onroerende zaken in de deelnemende gemeenten.

Regio Midden-Holland

In de regio Midden-Holland werken de gemeente Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas samen om de belangen van de regio te behartigen. Dit gebeurt in de vorm van een netwerksamenwerking en rond vijf inhoudelijke tafels. Na vaststelling van de strategische agenda 'De kracht van Midden-Holland: de regio van verbinding' in 2020, heeft de regio Midden-Holland in 2021 ingezet op strategische herpositionering. Daarvoor zijn de voor de regio gezamenlijke lobbypunten benoemd. Hierbij zijn naast de bestuurlijke tafels ook raadsleden, statenleden en vertegenwoordigers van de waterschappen betrokken.

"Midden-Holland is uniek door de centrale ligging: de regio midden in de Randstad. Midden-Holland is stad en platteland, natuur en cultuurhistorie, Randstad en ruimte, vakmanschap en hightech, handel en industrie. Midden-Holland biedt ruimte aan wonen, ondernemen en genieten. Voor iedereen. En zien we uitdagingen of kansen? Dan zetten we samen onze schouders eronder en maken we het mogelijk. Dat doen we al eeuwenlang en dit blijven we doen."

Dat is de kernboodschap van het, met de regiogemeenten opgestelde, positioneringsdocument Regio Midden-Holland. Dit document wordt ingezet bij lobbyactiviteiten, om zo bij te dragen aan de realisatie van de belangrijkste opgaven van de regio. Deze opgaven zijn verdeeld over drie kernthema's: groeigebied, bereikbaarheid en economische vitaliteit.

In 2021 is onder andere verder gewerkt aan:

- Het ontwikkelen en vaststellen van een nieuwe regiovisie jeugd en Wmo in nauw overleg met de raden;
- Het uitwerken van de regiovisie met onder andere een samenwerkingsovereenkomst tussen gemeenten die per 1 januari 2022 van kracht is;
- Het sluiten van een MKB-deal tussen de vijf gemeenten, het georganiseerd bedrijfsleven en de provincie Zuid-Holland ter bevordering van de uitvoering van de strategische economische visie Midden-Holland;
- Ondersteuning van bedrijven in de verduurzamingsopgave door het opzetten van een energieloket;
- Het actualiseren en afstemmen met de provincie van het regionale woningbouwprogramma Midden-Holland 2021;
- Het aanbieden en bespreken van de Agenda Verstedelijking en Mobiliteit met de provincie. Dit is gebruikt als gespreksbasis voor de provinciale verstedelijkingsstrategie en groeiagenda;
- Het opstellen en laten vaststellen van het RMP. In het Regionale Mobiliteitsprogramma zijn maatregelen opgenomen die gericht zijn op CO2-reductie én tegelijk ook op schonere, slimmere en andere mobiliteit.

Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland

De BSGR verzorgt de heffing en de invordering van de publieksleges ter dekking van de kosten voor de door afdeling services diverse geleverde diensten.

3.7.6 Overhead

3.7.6.1 Inleiding

Het BBV schrijft voor dat in het programmaplan een overzicht van de overhead wordt opgenomen. Doordat de overhead in een apart overzicht verantwoord wordt, ontstaat beter inzicht in de directe kosten die de gemeente maakt voor het leveren van haar producten en het halen van haar doelstellingen. Het idee is dat de begroting transparanter wordt en dat de raad beter kan sturen op de kosten van overhead. Daarnaast kan door het hanteren van een eenduidige systematiek een betere vergelijking met andere gemeenten worden gemaakt.

Het BBV geeft de volgende definitie van overhead die de gemeenten moeten hanteren: 'alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces'. Deze kosten worden verantwoord op het taakveld Overhead. De kosten van personeel (en goederen en diensten) in het primaire proces worden rechtstreeks doorberekend aan de betreffende taakvelden.

Vanwege administratief technische redenen heeft de gemeente ervoor gekozen de overhead in de programmabegroting 2019-2022 onderdeel uit te laten maken van programma 7 Bestuur en organisatie.

3.7.6.2 Toelichting op de overhead

Voorbeelden van kosten die tot de overhead worden gerekend zijn de salarislasten van leidinggevenden en van medewerkers van de afdeling financiën. Ook de exploitatielasten van het Huis van de Stad maken deel uit van de overhead.

Om de raad op eenvoudige wijze meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie en ook meer zeggenschap over die kosten te geven, worden de overheadkosten centraal begroot. Voorheen werden deze kosten verdeeld over de programma's en niet apart inzichtelijk gemaakt.

Voor het specificeren van de overheadkosten hanteert de gemeente Gouda een indeling in elf onderdelen.

Onderdeel	Toelichting
Directie	Kosten van de drie directieleden en de bijbehorende managementondersteuning.
Primaire proces	Loonkosten van het personeel die niet direct aan een taakveld kunnen worden toegerekend, zoals alle leidinggevenden in het primaire proces en ondersteuning in het primaire proces (managementassistentes en administratieve medewerkers).
Bestuursondersteuning en Communicatie	Kosten die worden ingezet ten behoeve van de interne en externe communicatie en de bestuursondersteuning.
Concernstaf	Kosten die gemaakt worden ten behoeve van interne controle en advies.
Informatisering en Automatisering	Kosten die gemaakt worden voor het aanschaffen van hard- en software, licenties, onderhoud, systeem- en netwerkbeheer, helpdesk, applicatiebeheer en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces. Ook vallen hier de telefoonkosten, de kopieerkosten en de kosten van DIV onder. Hiervoor zijn alle automatisering en ICT kosten doorgelopen en indien van toepassing direct toegerekend aan een taakveld. De overgebleven kosten zijn verantwoord onder overhead.
HRM	Kosten die gemaakt worden voor het personeelsbeheer, zoals de salariskosten van de HRM-medewerkers, de kosten van het personeelssysteem, concernbrede opleidingskosten en trainingen, werving en selectie, arbodienst, OR, detachering en kosten organisatieontwikkeling.
Huisvesting	Kapitaallasten en onderhoud die betrekking hebben op het Huis van de Stad, alsmede waterverbruik, energiekosten, schoonmaakkosten, beveiliging en het onderhoud binnen het Huis van de Stad.
Facilitaire zaken	Kosten die betrekking hebben op het callcentrum, catering/kantine en portokosten.
Financiën	Kosten voor het voeren van de administratie, de planning- en controlfunctie en adviesfunctie op het gebied van financiën, treasury en fiscale zaken.
Inkoop	Kosten die worden gemaakt ten behoeve van inkoop, waaronder ondersteuning aanbestedingen, ontwikkelen contractenbank en contractmanagement en de verzekeringen.
Juridische Zaken	Kosten die betrekking hebben op juridische zaken, zoals juridische advieskosten, proceskosten en schadevergoeding.

In het BBV is voor de grondexploitaties, investeringen en voorzieningen een uitzondering gemaakt voor wat betreft het centraal begroten en verantwoord van overheadkosten. Deze uitzondering is gemaakt omdat het niet toerekenen van de overhead zou leiden tot een nadelig resultaat. De jaarlijkse last zou dan namelijk ineens ten laste van het begrotingsresultaat moeten worden gebracht in plaats van deze toe te rekenen aan het grondbedrijf, de onderhoudsvoorzieningen en de investeringen.

Toerekening overhead aan heffingen en tarieven

Doordat de overhead kosten sinds de BBV-wijziging op een apart overzicht worden verantwoord en niet worden doorbelast aan de producten in het primaire proces, ontstaat een beter inzicht in de directe kosten die de gemeente maakt voor het leveren van haar producten binnen de programma's. Dit betekent niet dat de overhead buiten beschouwing wordt gelaten bij de berekening van de heffingen en tarieven. Deze wordt namelijk extracomptabel (buiten de boekhouding om) berekend ten behoeve van de tariefstelling en om aan te tonen dat de gemeente met deze heffingen geen winst maakt. De toegerekende overhead aan de heffingen en tarieven maken onderdeel uit van de in dit onderdeel gepresenteerde kosten van overhead.

3.7.6.3 Specificatie overhead

Exploitatie - Lasten (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Beheer Openbare Ruimte	88	187	204	-18
Bestuurs- en Managementondersteuning	1.321	1.321	1.571	-249
Centraal Juridische Afdeling	0	0	0	0
Concernstaf	619	684	736	-52
Cultuur, Vastgoed en Ontwikkeling	2.424	2.389	2.364	25
Directie Algemeen	296	296	598	-302
Directie Maatschappelijke Ontwikkeling	262	548	193	355
Directie Ruimtelijke Ordening	161	161	143	18
Facilitaire Zaken	2.391	2.293	2.256	37
Financiën	585	482	673	-191
Griffie	0	0	0	0
Human Resource Management	2.292	2.577	2.219	358
Informatievoorziening en Automatisering	6.423	8.110	7.153	957
Maatschappelijk Beleid	193	362	387	-26
Opgroeien en Start Arbeidsmarkt	0	405	185	220
Programmaorganisatie Control en Info Sociaal Domein	330	0	-2	2
Projecten Openbare Ruimte	373	373	414	-41
Regionale Dienstverlening Sociaal Domein	1.222	1.072	1.241	-169
Rekenkamer	0	0	0	0
Ruimtelijk Beleid en Advies	114	114	174	-60
Services	1.006	1.320	1.413	-93
Stadstoezicht	94	94	233	-139
Veiligheid en Wijken	147	147	153	-5
Werk en Financiën	429	219	154	65
Zorg en Ondersteuning	270	551	555	-3
Totaal	21.040	23.705	23.016	689

Exploitatie - Baten (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Beheer Openbare Ruimte	0	0	0	0
Bestuurs- en Managementondersteuning	0	0	-3	3
Centraal Juridische Afdeling	0	0	0	0
Concernstaf	0	0	0	0
Cultuur, Vastgoed en Ontwikkeling	-168	-168	-175	6
Directie Algemeen	0	0	0	0
Directie Maatschappelijke Ontwikkeling	0	0	0	0
Directie Ruimtelijke Ordening	0	0	0	0
Facilitaire Zaken	-542	-584	-589	5
Financiën	0	0	0	0
Griffie	0	0	0	0
Human Resource Management	0	0	-10	10
Informatievoorziening en Automatisering	-963	-2.599	-2.266	-333
Maatschappelijk Beleid	-18	-18	-74	56
Opgroeien en Start Arbeidsmarkt	0	0	0	0
Programmaorganisatie Control en Info Sociaal Domein	0	0	0	0
Projecten Openbare Ruimte	0	0	0	0
Regionale Dienstverlening Sociaal Domein	-799	-799	-930	130
Rekenkamer	0	0	0	0
Ruimtelijk Beleid en Advies	0	0	-1	1
Services	0	0	-14	14
Stadstoezicht	0	0	0	0
Veiligheid en Wijken	-102	-102	0	-102
Werk en Financiën	0	0	-7	7

Exploitatie - Baten (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Zorg en Ondersteuning	0	0	0	0
Totaal	-2.592	-4.271	-4.069	-202

3.7.6.4 Overheadpercentage

Het BBV schrijft voor dat een indicator moeten worden opgenomen in de begroting, welke de totale overheadkosten uitdrukt in een percentage van de totale lasten exclusief toevoegingen aan reserves.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021
Totale overheadkosten (programma totaal)	23.705	23.016
Toerekening externe kostendragers	-4.271	-4.069
Totale overheadkosten (excl toerekening)	19.435	18.948
Totale lasten (exclusief toevoegingen aan reserves)	311.829	299.602
Berekend overheadpercentage	6,2%	6,3%

3.8 Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Waar staat het programma voor?

Lasten * € 1.000
165

Baten * € 1.000
199.189

Percentage van totale uitgaven
0%

In de zeven programma's van deze jaarstukken zijn de specifieke lasten en baten per programma opgenomen. Daarnaast heeft de gemeente ook lasten en baten, die niet aan een programma zijn toe te rekenen. Het betreft de algemene uitkering, de algemene belastingen, de financiering, onvoorziene uitgaven en stelposten en ook de vennootschapsbelasting. Deze maken deel uit van de Financiering en Algemene dekkingsmiddelen.

3.8.1 Inleiding

Algemene dekkingsmiddelen zijn gelden die geen vooraf bepaald bestedingsdoel hebben. Voorbeelden zijn de uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten van gemeentelijke belastingen (OZB, precariobelasting et cetera) of de treasury. Binnen de algemene dekkingsmiddelen wordt geen directe koppeling gelegd tussen middelen en doelstellingen. Daarom bevat dit onderdeel van de jaarrekening geen overzicht met indicatoren.

De volgende algemene dekkingsmiddelen worden onderscheiden:

- Financiering/treasury;
- Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is;
- Algemene uitkering uit het gemeentefonds;
- Overige baten en lasten.

3.8.2 Toelichting op financiering

Treasury

Op het taakveld treasury worden de financiële resultaten van de gemeentelijke activiteiten met betrekking tot de treasuryfunctie verantwoord. Dit resultaat bestaat enerzijds uit het renteresultaat (€ 1.378.000 voordelig in 2021) en anderzijds uit overige resultaten (€ 105.000 voordelig in 2021) op onder andere deelnemingen.

Renteresultaat

Het renteresultaat wordt ook wel aangeduid als het saldo van de financieringsfunctie. Dit geeft het saldo weer tussen enerzijds:

- de betaalde rente (lasten) over de aangegane langlopende leningen en over de aangetrokken kortlopende middelen zoals kasgeld en middelen in rekening courant; en
- de ontvangen rente (baten) over de uitzettingen, zoals deposito's, verstrekte langlopende leningen en beleggingen, de ontvangen rente over opgenomen kasgeldleningen tegen negatieve rente en anderzijds de rente die wordt doorberekend aan de producten, de investeringen en de grondexploitatie.

Saldo financieringsfunctie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	7.215	7.200	7.188	12
Baten	-22	-120	-151	31
Saldo van baten en lasten	7.193	7.080	7.037	43

Toelichting

Het werkelijk saldo van de financieringsfunctie wijkt ten opzichte van de begroting na wijziging per saldo af met € 42.609 voordelig.

Oorzaken:

- Lagere rentelasten op aangetrokken langlopende geldleningen € 11.610
- Hogere rentebaten op aangetrokken kasgeld tegen negatieve rente € 23.421
- Hogere rentebaten leningen Stimuleringsfonds Volkshuisvesting € 7.578

Overige resultaten

Het resultaat op deelnemingen bestaat uit ontvangen dividend van aandelen BNG. Oasen en Cyclus keren geen dividend uit.

Dividend (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	0	0	0	0
Baten	-100	-149	-149	0
Saldo van baten en lasten	-100	-149	-149	0

Toelichting op de tabel

Het werkelijk saldo van de ontvangen dividenden wijkt ten opzichte van de begroting na wijziging per saldo niet af.

Naast dividend worden op deze post ook de in rekening gebrachte garantipremies als gevolg van verleende borgstellingen aan Stichting Schouwburgcomplex Gouda, Stichting Gouda Cheese Experience en de Vof Westergouwe verantwoord.

Tot slot worden de kapitaallasten (rentelasten) voor deelnemingen in het aandelenkapitaal van de BNG, Cyclus N.V. en Oasen hier verantwoord.

3.8.3 Toelichting op overige algemene dekkingsmiddelen

De overige onderdelen van de algemene dekkingsmiddelen worden als volgt toegelicht.

3.8.3.1 Lokale heffingen

Onroerende zaakbelasting (woningen en niet-woningen)

De OZB is een belasting die gemeenten mogen heffen over woningen en niet-woningen. De OZB maakt onderdeel uit van de groep lokale heffingen (rioolheffing, OZB, afvalstoffenheffing, leges, parkeeropbrengsten, precariobelasting, hondenbelasting en toeristenbelasting) en genereert voor de gemeente Gouda binnen de lokale heffingen de op een na hoogste belastingopbrengst. De OZB kan worden gesplitst in een eigenarenbelasting en een gebruikersbelasting. De aanslagen OZB worden berekend op basis van de waarde van de onroerende zaken. Deze waardering dient de gemeente uit te voeren op grond van de Wet WOZ.

Het tarief voor de heffing van de OZB wordt jaarlijks gewijzigd. De aanslag OZB wordt berekend naar een percentage van de waarde van de onroerende zaken, zoals die op de voet van de Wet WOZ wordt vastgesteld. Voor het jaar 2021 werden de onroerende zaken gewaardeerd naar waardepeildatum 1 januari 2020. In de paragraaf Lokale heffingen is een uitgebreide toelichting opgenomen.

De opbrengst van de OZB wordt verantwoord op de taakvelden 0.61 OZB woningen en 0.62 OZB niet-woningen. Aan de lastenkant van deze taakvelden staan de kosten voor het innen van de opgelegde belastingen, de zogenaamde perceptiekosten. Feitelijk zijn dit alle personele en materiële kosten die verband houden met de oplegging en inning van de belastingaanslagen, afhandeling bezwaarschriften en de kosten van de uitvoering van de Wet WOZ.

Parkeerbelastingen

Tot dit taakveld behoren de heffing en invordering van parkeerbelasting, de opbrengsten van parkeerfaciliteiten en de opbrengsten uit boetes. In Gouda zorgen met name het betaalde straatparkeren rondom de binnenstad en de Stationsgarage voor jaarlijkse inkomsten. In de paragraaf Lokale heffingen is een toelichting opgenomen.

Overige belastingen

Tot dit taakveld behoren overige gemeentelijke belastingen, zoals de precariobelasting en de hondenbelasting. In de paragraaf Lokale heffingen is een toelichting opgenomen.

3.8.3.2 Algemene uitkering

De uitkering uit het gemeentefonds is de grootste algemene inkomstenbron van de gemeente. De uitkering bestaat uit verschillende onderdelen die veelal zijn gebaseerd op objectieve maatstaven zoals bijvoorbeeld het aantal inwoners, de sociale en fysieke samenstelling van de gemeente en het aantal woonruimten. In principe is de gehele uitkering vrij te besteden.

Mede als gevolg van de coronacrisis is sprake van een opvallend groot verschil tussen de oorspronkelijke raming in de primitieve begroting 2021 (€ 159 miljoen) en de werkelijke ontvangsten (€ 175 miljoen). De raad is tussentijds geïnformeerd over de ontwikkelingen.

De decembercirculaire 2021 en enkele recente bijstellingen over voorgaande jaren konden niet meer verwerkt worden in een begrotingswijziging. Daardoor vallen de ontvangen middelen uiteindelijk € 2 miljoen hoger uit dan geraamd bij de laatste begrotingswijziging.

3.8.3.3 Overige baten en lasten

Onderdeel van de overige baten en lasten is de post voor onvoorzien. Daarnaast zijn er ook de overige stelposten. Tevens worden binnen dit onderdeel de loonkosten voor bovenformatief personeel dat niet meer aan het werk is verantwoord en de lasten en baten van gedetacheerd personeel.

Onvoorziene uitgaven

Wettelijk is voorgeschreven dat in de programmabegroting een post voor onvoorziene uitgaven is opgenomen. Gebruik ervan is alleen onder voorwaarden toegestaan. In de primitieve begroting was een bedrag van € 151.000 opgenomen. In de tweede begrotingswijziging 2021 is deze post afgeraamd naar nul.

Stelposten

De gemeente Gouda had in de primitieve begroting 2021 voor € 552.000 aan (stel)posten opgenomen voor taakmutaties binnen de uitkering uit het Gemeentefonds. Uiteindelijk resteert € 64.000 voor de taakmutatie Breed offensief (meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk) uit de septembercirculaire 2021. Dat bedrag valt vrij in het rekeningsaldo.

3.8.3.4 Vennootschapsbelasting (VPB)

In 2021 heeft de gemeente Gouda een inventarisatie van het financieel resultaat 2020 uitgevoerd, waarbij de gemeentelijke activiteiten zijn beoordeeld op VPB-plicht.

In totaal is van 38 clusters bepaald of ze door de ondernemerspoort komen voor de VPB en zo ja, wat het fiscaal resultaat is. Uit deze analyse blijkt dat alleen de clusters Parkeergarage en Straatparkeren door de ondernemerspoort gaan. Bovendien heeft de Belastingdienst aangegeven dat de concessie van reclameborden ook onder de VPB-plicht valt. De verwachting is dat dezelfde clusters voor 2021 onder de VPB-plicht vallen. Dit betekent voor de VPB-druk:

- voor het Straatparkeren kan een vrijstelling worden toegepast, waardoor geen VPB-druk ontstaat;
- voor de cluster Parkeergarage geldt geen vrijstelling en ontstaat een VPB-druk van ongeveer € 27.500;
- voor de concessie reclameborden geldt geen vrijstelling en ontstaat een VPB-druk van ongeveer € 43.500.

De optelsom van de clusterresultaten die door de ondernemerspoort gaan, gaat resulteren in een aangifte van € 381.500 bij de belastingdienst over 2021. Dit resulteert in een VPB-druk 2021 van ongeveer € 79.000.

De gemeente Gouda heeft van de Belastingdienst naheffingsaanslagen opgelegd gekregen voor de concessie reclameborden voor de jaren 2016, 2017 en 2018 (en aanslagen betaald voor 2019 en 2020). Hiertegen is bezwaar aangetekend. Enkele gemeenten zijn een gerechtelijke procedure gestart inzake deze casus, maar deze uitspraak kan nog wel jaren op zich laten wachten. Voor toekomstige aanslagen inzake de concessie reclameborden zal ook bezwaar worden aangetekend. De Belastingdienst heeft toegezegd dat de gemeente de lopende beroepsprocedures mag afwachten en geen aparte procedure hoeft te starten.

3.8.4 Corona

Op grond van een raadsbesluit in oktober 2020 zijn de tarieven precariobelasting voor terrassen en voor het uitstellen van goederen voor geheel 2021 op nul vastgesteld. Daarmee kon een bijdrage worden verleend aan lastenverlichting van de ondernemers met uitstallingen of terrassen. Bovendien werden de ondernemers, die gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid om het terras uit te breiden, niet extra belast.

In 2021 zijn minder bezoekers naar de stad gekomen met onder andere achterblijvende parkeerinkomsten als gevolg.

Uit het gemeentefonds heeft Gouda coronacompensatiemiddelen ontvangen. De gemeenteraad is hierover in de loop van het jaar geïnformeerd. De coronacompensatiemiddelen zijn mede aanleiding geweest voor een aanvullende tussentijdse actualisatie van de begroting door middel van de vierde begrotingswijziging 2021.

3.8.5 Wat heeft het gekost?

3.8.5.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	1.235	139	165	-26
Baten	-183.145	-197.945	-199.189	1.245
Saldo van baten en lasten	-181.911	-197.806	-199.024	1.218
Toevoegingen aan reserves (lasten)	1.000	5.680	5.680	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	0	-88	0	-88
Gerealiseerd resultaat	-180.911	-192.214	-193.344	1.130

3.8.5.2 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld zijn de lasten, de baten en het saldo van lasten en baten weergegeven.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Lasten / Baten	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijziging
0.5 Treasury	Lasten	-1.203	-1.239	-1.129	-110
0.5 Treasury	Baten	-186	-321	-354	33
Saldo		-1.389	-1.561	-1.483	-77
0.61 OZB woningen	Lasten	715	243	249	-6
0.61 OZB woningen	Baten	-8.297	-8.627	-8.613	-14
Saldo		-7.582	-8.384	-8.364	-19
0.62 OZB niet-woningen	Lasten	184	229	234	-5
0.62 OZB niet-woningen	Baten	-7.707	-8.298	-7.768	-531
Saldo		-7.523	-8.070	-7.533	-536
0.63 Parkeerbelasting	Lasten	122	66	51	15
0.63 Parkeerbelasting	Baten	-3.986	-3.986	-3.695	-291
Saldo		-3.864	-3.920	-3.644	-276
0.64 Belastingen overig	Lasten	90	81	121	-40

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Lasten / Baten	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijziging
0.64 Belastingen overig	Baten	-2.433	-2.398	-2.486	88
Saldo		-2.343	-2.317	-2.365	48
0.7 Alg uitk en ov uitk gemeentefonds	Lasten	0	0	0	0
0.7 Alg uitk en ov uitk gemeentefonds	Baten	-159.129	-172.721	-174.680	1.959
Saldo		-159.129	-172.721	-174.680	1.959
0.8 Overige baten en lasten	Lasten	1.327	655	536	120
0.8 Overige baten en lasten	Baten	-1.408	-1.593	-1.594	1
Saldo		-81	-938	-1.058	120
0.9 Vennootschapsbelasting (VPB)	Lasten	0	104	104	0
0.9 Vennootschapsbelasting (VPB)	Baten	0	0	0	0
Saldo		0	104	104	0
Totaal saldo taakvelden		-181.911	-197.806	-199.024	1.218

3.8.5.3 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Lasten	V/N	Baten	V/N
0.5 Treasury	110	N	33	V
Dit betreft lagere doorbelaste rente aan investeringen en grondexploitaties met name als gevolg van lagere boekwaarden per 1-1-2021.	83	N		
Diverse kleine verschillen.	27	N	33	V
0.61 OZB woningen	6	N	14	N
Diverse kleine verschillen.	6	N	14	N
0.62 OZB niet-woningen	5	N	531	N
De OZB-opbrengst van niet-woningen is lager dan geraamd.			547	N
Diverse kleine verschillen.	5	N	16	V
0.63 Parkeerbelasting	15	V	291	N
De parkeeropbrengsten in 2021 zijn als gevolg van de coronamaatregelen achtergebleven. Er zijn minder mensen naar de stad gekomen en er is daardoor minder geparkeerd.			291	N
Diverse kleine verschillen.	15	V		
0.64 Belastingen overig	40	N	88	V
Diverse kleine verschillen.	40	N	88	V
0.7 Alg uitk en ov uitk gemeentefonds	0	V	1.959	V
De decembercirculaire gemeentefonds 2021 heeft geleid tot € 2,0 miljoen extra baten. Daarvan is € 0,7 miljoen coronacompensatie en € 0,2 miljoen overige algemene middelen. Deze middelen (totaal € 0,9 miljoen) vloeien naar de algemene reserve. € 0,5 miljoen is beschikbaar gekomen voor maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en beschermd wonen. Voorgesteld wordt dit bedrag toe te voegen aan de betreffende reserve (resultaatbestemming). Er is € 0,6 miljoen is ontvangen voor onder andere te nemen maatregelen na de kwestie over de kinderopvangtoeslag, middelen voor de wet kwaliteitsborging bouwen en voor de Gelijke Kansen Alliantie. De raad wordt voorgesteld om dit budget opnieuw beschikbaar te stellen in 2022, om tot daadwerkelijke besteding over te kunnen gaan.			1.959	V
0.8 Overige baten en lasten	120	V	1	V
De lasten voor niet-actief personeel, dat gedekt wordt uit de Reserve Organisatieontwikkeling zijn lager dan begroot. De onttrekking aan de reserve is (mede) daardoor ook lager dan geraamd.	70	V		
De stelpost taakmutaties uitkering gemeentefonds is niet ingezet.	64	V		
Diverse kleine verschillen.	14	N	1	V
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	V	0	V
Geen afwijkingen.				

3.8.5.4 Verschillenverklaring reserves

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Vershil	V/N
Reserve organisatieontwikkeling: deze reserve wordt breed ingezet ter dekking van zowel reeds in gang gezette als toekomstige organisatieontwikkelingen. In 2021 zijn minder kosten gemaakt die verrekend worden met de reserve.	88	N
Totaal	88	N

3.8.6 Verbonden partijen

Verbonden partijen	Doel
Belastingsamenwerking Gouwe Rijnland	De BSGR verzorgt de heffing en invordering van lokale belastingen voor het Hoogheemraadschap van Rijnland en elf gemeenten. Daarnaast bepaalt de BSGR de hoogte van de WOZ-waarden voor alle onroerende zaken in de deelnemende gemeenten.
NV Bank Nederlandse Gemeenten	De BNG draagt met gespecialiseerde financiële dienstverlening bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Oasen NV	Oasen voorziet op een efficiënte, effectieve en duurzame wijze de aangesloten gemeenten van drinkwater.
Cyclus N.V.	Cyclus NV voert taken uit op het gebied van Afvalbeheer (onder meer inzameling en verwerking), Reiniging en Gladheidsbestrijding.

Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland

De BSGR verzorgt de heffing en de invordering van de onroerendezaakbelastingen, de hondenbelasting en de precariobelasting als algemeen dekkingsmiddel. De aanslagen zijn overeenkomstig de betreffende belastingverordeningen opgelegd. De aanslagen precariobelasting voor terrassen en uitstallen van goederen zijn niet opgelegd. De raad heeft in oktober 2020 besloten om deze tarieven op nul vast te stellen. Daarmee kon een bijdrage worden verleend aan de lastenverlichting van de ondernemers met uitstallingen of terrassen.

Bank Nederlandse Gemeenten

De gemeente Gouda heeft 82.446 aandelen BNG à € 2,50 nominaal van de in totaal 55.690.720 uitgegeven aandelen. Het aandelenbezit blijft in stand en er zijn geen jaarlijkse bijdragen aan de BNG. De betrokkenheid van de BNG bij de doelstellingen van het programma Algemene dekkingsmiddelen beperkt zich tot de dividenduitkering die als algemeen dekkingsmiddel wordt gebruikt. Voor 2020 en verder wordt uitgegaan van een jaarlijkse dividenduitkering van € 175.000.

Oasen

De gemeente Gouda heeft 72 aandelen Oasen à € 455,00 nominaal van de in totaal 2.500 uitgegeven aandelen. Het aandelenbezit blijft in stand en er zijn geen jaarlijkse bijdragen aan Oasen. De betrokkenheid van Oasen bij de doelstellingen van het programma Algemene dekkingsmiddelen is gering. Oasen keert geen dividend uit en levert in dit verband geen bijdrage aan de algemene dekkingsmiddelen.

4 Jaarverslag: paragrafen

4.1 Lokale heffingen

4.1.1 Inleiding

Gemeentelijke belastingen en heffingen vormen een belangrijke inkomstenbron voor de gemeente. Inwoners en ondernemers dragen hiermee bij aan de goede voorzieningen in de stad (denk aan zorg, onderwijs, winkels, wegen, riolering en afvalvoorziening).

In deze paragraaf staan de opbrengsten en het beleid voor de diverse gemeentelijke belastingen en heffingen in 2021. De paragraaf geeft inzicht in de effecten van diverse gemeentelijke belastingen van het afgelopen jaar en de consequenties daarvan voor de inwoners en bedrijven. Tevens worden de verschillen tussen de werkelijke opbrengst en de begroting 2021 verklaard.

De Belasting Samenwerking Gouwe-Rijnland verzorgt voor Gouda de heffing en invordering van de lokale belastingen. Ook bepaalt de BSGR de hoogte van de WOZ-waarde voor alle onroerende zaken in de gemeente Gouda. Meer informatie over de BSGR is te vinden in de paragraaf Verbonden partijen en op de website van de BSGR.

4.1.2 Beleid

Algemeen

In het Coalitieakkoord 2018-2022 is aangegeven dat het streven is om de OZB niet meer te laten stijgen dan het inflatiepercentage. Daarom zijn de tarieven voor de meeste belastingen verhoogd met het inflatiepercentage van 1,8%. Dit percentage volgt uit de financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen Hollands-Midden die in regionaal verband is vastgesteld. Dit percentage geldt voor zowel de eigen begroting als voor de begrotingen van verbonden partijen en/of gemeenschappelijke regelingen.

Daarnaast is het streven om Gouda binnen de top 25 van duurste gemeenten te laten zakken. Er zijn diverse mogelijkheden onderzocht om de lokale lasten voor alle inwoners te verlichten. De conclusie van dit onderzoek was dat de OZB-tarieven voor huiseigenaren onder het landelijk gemiddelde liggen. Daarom is dit OZB tarief met ingang van 2021 opgetrokken naar het landelijk gemiddelde. Deze verhoging heeft nagenoeg geen stijging van de gemiddelde woonlasten tot gevolg. Immers het tarief voor rioolheffing kon vanaf 2021 lager worden vastgesteld.

Tariefontwikkeling

De OZB-tarieven stijgen in 2021 met het inflatiepercentage van 1,8% (2020: 1,5%). Daarnaast is het OZB tarief voor woningen opgetrokken naar het landelijk gemiddelde. De tarieven rioolheffing zijn gedaald als gevolg van minder kosten. Er zijn minder projecten uitgevoerd en er zijn geen rioolkredieten meer nodig. De rioolheffing eigenaren is met 6,4% gedaald en de rioolheffing gebruikers is ook met 6,4% gedaald. Dit is inclusief 1,8% inflatie. De tarieven voor afvalstoffenheffing zijn opgehoogd met het inflatiepercentage van 1,8%.

Woonlasten (lokale lastendruk)

Tot de woonlasten rekenen we de onroerende zaakbelastingen, rioolheffing en afvalstoffenheffing. De woonlasten worden berekend voor een eigenaar of huurder van een woning die de woning bewoont met meerdere personen. In 2021 stijgen de woonlasten voor de eigenaar (die tevens gebruiker is) van een woning met een WOZ-waarde van € 245.000 (gemiddelde WOZ-waarde van woningen in Gouda in 2021) met 0,2%. De woonlasten voor de huurder dalen in 2021 met 2,3%. De stijging van de gemiddelde woonlasten voor de eigenaar van een woning wordt veroorzaakt door de sterke stijging van de huizenprijzen. Bij het vaststellen van de belastingtarieven in december 2020 is rekening gehouden met een waardestijging van 9,67%. In januari 2021 is de herwaardering afgerond en zijn alle woningen van een WOZ-waarde voorzien. De gemiddelde waardestijging is uiteindelijk 10,4%.

Corona

Om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan, zijn er ingrijpende maatregelen genomen. De economische gevolgen van deze maatregelen zijn enorm; ook voor een groot aantal ondernemers in Gouda. Daarom heeft de raad in oktober 2020 besloten om voor de jaren 2020 en 2021 de tarieven voor toeristenbelasting op nul vast te stellen. Tevens is besloten om voor de jaren 2020 en 2021 de tarieven precariobelasting voor terrassen en voor het uitstallen van goederen op nul vast te stellen. Daarmee kon een bijdrage worden verleend aan lastenverlichting van de ondernemers met uitstallingen of terrassen. Bovendien werden de ondernemers, die gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid om het terras uit te breiden, niet extra belast.

Er zijn nog meer factoren die ervoor zorgen dat een aantal belastingopbrengsten voor 2021 lager zijn. Als gevolg van de coronamaatregelen hebben minder mensen de stad kunnen bezoeken en is er een aantal maanden ook geen volledige markt geweest (alleen food). Hierdoor zijn de opbrengsten voor parkeerbelasting, marktgelden en havengelden ook minder dan de jaren vóór 2020.

4.1.3 Aanslagoplegging, kwijtschelding en bezwaarschriften

In onderstaande tabel is de totale productie van de BSGR in 2021 voor de gemeente Gouda opgenomen. Ter vergelijking zijn de cijfers 2020 toegevoegd.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2021	2020
Aantal aanslagregels belastingjaar	193.608	192.100
Aantal aanslagregels 2 voorliggende belastingjaren	4.004	2.542
Bruto opgelegd	50.183	50.370
Correcties	-813	-933
Kortingen (afvalstoffenheffing diftar)	-18	-14
Kwijtscheldingen (inclusief voorgaande belastingjaren)	-1.693	-1.621
Netto	47.659	47.802

De bedragen in bovenstaande tabel betreffen ook oudere belastingjaren. Zo is in het nettobedrag van € 47.659.000 een bedrag van € 2.213.493 opgenomen dat betrekking heeft op belastingjaren vóór 2021.

Opbrengsten

Onroerende zaakbelastingen

De heffingsmaatstaf van de onroerende zaakbelastingen is de WOZ-waarde van de woning/niet-woning. Er wordt belasting geheven naar een percentage van deze vastgestelde WOZ-waarde. Bij het vaststellen van de tarieven is rekening gehouden met een gemiddelde stijging van circa 9,67 % van de WOZ-waarden van de woningen en een gemiddelde daling van 1, % van de WOZ-waarden niet-woningen per waarde peildatum 1 januari 2020. Gezien het uitgangspunt om de totale opbrengst OZB te verhogen met het inflatiepercentage, heeft dit voor het OZB-tarief niet-woningen geleid tot een verhoging. Het OZB-tarief voor een woning is verhoogd omdat ook rekening is gehouden met een meeropbrengst van € 1 miljoen.

De opbrengst OZB voor woningen is 0,3% (€ 30.000) lager dan de raming. Het verschil tussen de begroting en de jaarrekening is voor deze heffing dus minimaal.

De OZB-opbrengst voor het eigendom niet-woningen is € 311.000 (6%) lager dan geraamd. Dit wordt deels verklaard door het bedrag aan verminderingen dat in 2021 is verleend betreffende de voorgaande belastingjaren. Daarnaast moeten er nog aanslagen worden opgelegd omdat een aantal niet woningen nog niet van een WOZ-waarde is voorzien.

De OZB-opbrengst voor het gebruik van niet-woningen is € 236.000 (7%) lager dan geraamd. Er worden nog aanslagen niet woningen opgelegd, omdat een aantal niet woningen nog niet van een WOZ-waarde is voorzien.

Reinigingsheffingen

Bij de vaststelling van het tarief van de afvalstoffenheffing is uitgegaan van 100% kostendekkendheid. De afvalstoffenheffing wordt opgelegd aan gebruikers van woningen voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval. Het tarief bestaat uit een vast tarief en een variabel tarief. Het aanslagbedrag betreffende het variabele tarief is afhankelijk van het aantal maal dat restafval wordt aangeboden door een huishouden in het voorgaande belastingjaar. De kosten voor inzameling en verwerking van afval zijn gestegen.

De opbrengst afvalstoffenheffing is € 93.000 (0,9%) lager dan geraamd. Dit heeft te maken met leegstand van woningen en een lager aantal huishoudens die een aanslag afvalstoffenheffing ontvangen dan begroot.

Rioolheffingen

De basis voor de tarieven rioolheffing is het GRP. Het uitgangspunt is 100% kostendekkendheid. Uiteindelijk worden op basis van de actualisatie baten en lasten bij de begroting de tarieven vastgesteld. De tarieven rioolheffing zijn gedaald als gevolg van minder kosten. Er zijn minder projecten uitgevoerd en er zijn geen rioolkredieten meer nodig. De tariefvoorstellen voor de rioolheffing zijn door de raad goedgekeurd.

De opbrengst rioolheffingen is € 135.000 (0,7%) lager dan geraamd. Het aantal aansluitingen op de riolering is iets minder dan geraamd.

Marktgeden

Als gevolg van corona kon er minder gebruik worden gemaakt van de markt. Koopliden die als gevolg van coronamaatregelen gedurende een aantal maanden niet op de markt konden staan hoefden voor die periode ook geen marktgeden te betalen. De opbrengst marktgeden zijn € 19.000 lager dan begroot.

Toeristenbelasting

De raad heeft in oktober 2020 besloten om voor de jaren 2020 en 2021 de tarieven voor toeristenbelasting op nul vast te stellen. De opbrengst toeristenbelasting 2021 is daarom ook € 0,00.

Precariobelasting

De opbrengst precariobelasting is € 47.000 (2,2%) hoger dan begroot. In de begroting 2021 (na wijziging) is rekening gehouden met de gevolgen van de coronamaatregelen. Deze gevolgen zijn minder ingrijpend dan verwacht.

Hondenbelasting

De hondenbelasting is een algemene heffing voor de houder van een hond. De opbrengst hondenbelasting is 1,4% lager dan de raming. Dit heeft te maken met verminderingen die in 2021 voor de voorgaande jaren zijn verleend.

Havengelden

Ook de havengelden laten een lagere opbrengst zien als gevolg van de corona-maatregelen. Een groot aantal passagiersschepen die normaal gesproken de haven van Gouda betreden, is niet geweest en de recreatievaart was ook minimaal.

Leges

De opbrengsten van de burgerzakenleges zijn hoger dan begroot. Dit wordt grotendeels veroorzaakt doordat er meer reisdocumenten zijn afgegeven.

De opbrengsten van de bouwleges zijn iets hoger dan begroot. Sommige bouwprojecten zijn iets eerder vergund dan oorspronkelijk geraamd. Ook zijn er aanslagen betreffende 2020 opgelegd in 2021.

Parkeerbelastingen

De parkeeropbrengsten in 2021 blijven als gevolg van de corona-maatregelen iets achter. Er komen minder mensen naar de stad dus er wordt ook minder geparkeerd. De opbrengst is 7,3% (€ 291.000) lager dan begroot..

Kwijtschelding

In Gouda komen de volgende heffingen in aanmerking voor kwijtschelding: onroerende zaakbelastingen, rioolheffing en afvalstoffenheffing. De kwijtscheldingsnorm is 100% van de bijstandsnorm (dit is het wettelijk maximum). Voor het variabele tarief afvalstoffenheffing is een maximale kwijtschelding van € 75 mogelijk.

In het kalenderjaar 2021 is een bedrag van € 1.693.000 kwijtgescholden. Dit is € 102.000 meer dan begroot. Hiervan had € 1.612.000 betrekking op het belastingjaar 2021 en € 81.000 op voorliggende belastingjaren. In de drie daaraan voorafgaande kalenderjaren bedroeg de kwijtschelding als volgt: ; € 1.620.000 (2018); € 1.510.000 (2019); € 1.1621.000 (2020).

In het onderstaande overzicht zijn alle kwijtscheldingsverzoeken over 2021, die in 2021 zijn binnengekomen en eventueel al zijn afgehandeld, opgenomen.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Aantal 2021	Bedrag 2021	Aantal 2020	Bedrag 2020
(Geheel of gedeeltelijk) toegewezen	3.045	1.693	2.808	1.584
Afgewezen	489	-	675	0
In behandeling	44	-	44	1
Totaal ingediende kwijtscheldingsverzoeken	3.578	1.693	3.527	1.585

Bezwaarschriften tegen WOZ-beschikkingen

Bezwaar tegen WOZ-waarde	2021	Bezwaar tegen WOZ-waarde	2020
openstaand 31-12-2020	20	openstaand 31-12-2019	124
ingediend	1.479	ingediend	1.056
openstaand 31-12-2021	117	openstaand 31-12-2020	20

Per 1 januari 2021 waren er bij de BSGR met betrekking tot Gouda nog 20 bezwaarschriften tegen WOZ-beschikkingen in behandeling. In 2021 zijn er 1.479 nieuwe bezwaarschriften bijgekomen. Het aantal nog af te handelen bezwaarschriften per 31 december 2021 bedroeg 117.

In Gouda zijn in 2021 voor het eerst OZB aanslagen opgelegd waarbij de WOZ-waarde is gebaseerd op oppervlakte (in plaats van inhoud). Het is gebruikelijk dat een dergelijke wijziging in de grondslag het eerste jaar extra bezwaren oplevert.

4.1.4 Overzichten

In deze paragraaf staan de volgende overzichten:

1. Overzicht lokale lastendruk eigenaar/gebruiker en huurder;
2. Overzicht lokale heffingen.

ad 1. Overzicht woonlasten (lokale lastendruk) eigenaar/gebruiker en huurder

In onderstaande tabel hieronder is de lastendruk in Gouda in het jaar 2021 voor zowel een eigenaar-gebruiker als een huurder aangegeven. Ter vergelijking zijn de cijfers 2020 toegevoegd. Zoals gebruikelijk in het woonlastenoverzicht worden hierbij de OZB, de afvalstoffenheffing en de rioolheffingen betrokken. Verder is als uitgangspunt genomen een meerpersoonshuishouden.

Voor de berekening van de OZB 2021 is uitgegaan van € 245.000 (gemiddelde WOZ-waarde van woningen in Gouda per 1 januari 2020 (bron: *waarderingkamer*)). De gemiddelde WOZ-waarde voor 2020 is € 222.000.

omschrijving	2021		2020	
	eigenaar/ gebruiker	huurder	eigenaar/ gebruiker	huurder
OZB eigenaar	256,03		223,11	
Afvalstoffenheffing	306,00	306,00	302,00	302,00
Rioolheffing eigenaar	252,70		270,00	
Rioolheffing gebruiker	247,40	247,40	264,30	264,30
Totaal	1.062,13	553,40	1.059,41	566,30

ad 2. Overzicht lokale heffingen

Belasting (bedragen * € 1.000)	Opbrengst 2020	Opbrengst 2021 begroting na wijziging	Opbrengst 2021 rekening	Kwijtschelding begroot 2021	Kwijtschelding rekening 2021	Tarieven 2021
Belastingen en heffingen						
OZB-eigenaren woningen	7.412	8.627	8.596	2	1	0,1045%
OZB-eigenaren niet-woningen	4.730	4.898	4.586	0	0	0,3327%
OZB-gebruikers niet-woningen	3.048	3.401	3.165			0,2567%
Afvalstoffenheffing	9.547	10.123	10.030	870	929	306,00
Rioolheffing eigenaren	9.455	9.058	8.917			252,70
Rioolheffing gebruikers	9.775	9.120	9.126	719	763	247,40
Totaal Belastingen en heffingen	43.967	45.226	44.421	1.591	1.693	
Overige belastingen						
Hondenbelasting	251	266	262			78,05
Parkeerbelastingen	3.435	3.986	3.695			div.
Toeristenbelasting	15	2	0			0
Precariobelasting	2.103	2.132	2.179			div.
Totaal Overige belastingen	5.804	6.386	6.136	0	0	
Overige rechten						
Leges burgerzaken	793	900	1.020			div.
Leges bouwvergunningen	2.581	2.283	2.442			div.
Marktgeden	117	121	102			div.
Havengelden	74	107	93			div.
Staangelden	50	60	50			div.
Totaal Overige rechten	3.615	3.471	3.706	0	0	
Totaal Lokale heffingen	53.386	55.083	54.264	1.591	1.693	

NB: Het tarief voor afvalstoffenheffing is als volgt opgebouwd: Vast tarief (€ 261,00) + (Variabel tarief 140 liter container (€ 1,50) x Gemiddeld aantal inzamelingen (50))

Vergelijking met andere gemeenten

Jaarlijks brengt het COELO de atlas van de lokale lasten uit. Deze atlas bevat een overzicht van de heffingen van gemeenten, provincies en waterschappen. Hoewel het COELO rekent met andere waarden voor het bepalen van de woonlasten (bijv. afwijkende gemiddelde waarde van een woning en een gemiddelde OZB-aanslag), geeft deze atlas een inzicht in de positie van Gouda met de omliggende gemeenten.

Gouda staat niet meer in de top 10 van duurste gemeenten. (COELO 2021 P. 73). Gouda is gedaald van plaats 8 in 2020 naar plaats 14 van duurste gemeenten voor wat betreft de woonlasten van een eigenaar van een woning. In vergelijking met Bodegraven-Reeuwijk betaalt een eigenaar € 8 meer aan woonlasten. Ten opzichte van Alphen aan den Rijn (en Krimpenerwaard) betaalt een eigenaar van een woning € 253 meer aan woonlasten. Ten opzichte van Zuidplas betaalt een eigenaar van een woning € 226 meer aan woonlasten.

Voor wat betreft huurders van een woning staat Gouda op plaats 40 van duurste gemeenten.

De netto woonlasten voor meerpersoonshuishoudens bedragen in Gouda € 1.103 (COELO 2021 p. 77). Netto woonlasten zijn de woonlasten gecorrigeerd voor de lagere AU. Gemeenten met een hogere gemiddelde OZB- waarde ontvangen namelijk minder uit de AU. Om dit te compenseren heffen zij doorgaans meer OZB. Deze extra OZB, die het directe gevolg is van een lagere AU, kan per gemeente berekend worden en kan worden afgetrokken van de OZB (COELO, 2021, p. 76). Voor de netto woonlasten is Gouda nummer 3 in Nederland. Alleen Bloemendaal en Meerssen zijn duurder. Voor de bruto woonlasten is Gouda zoals hierboven aangegeven nummer 14 in Nederland (COELO, 2021, p. 77).

4.1.5 Kostenonderbouwing tarieven

Voor gemeentelijke heffingen geldt de wettelijke eis van maximaal kostendekkende tarieven. In deze paragraaf is de kostendekking van de belangrijkste gemeentelijke heffingen voor 2021 inzichtelijk gemaakt.

Leges

Per titel en per hoofdstuk wordt onderstaand, gebaseerd op de realisatie 2021, de kostendekkendheid van de legesgerelateerde tarieven aangegeven. De afzonderlijke onderdelen van de legesverordening mogen per titel en per hoofdstuk een kostendekkendheid hebben van meer dan 100%. De legesverordening mag in zijn geheel op begrotingsbasis niet boven de 100% kostendekkendheid uit komen. In de realisatie treden afwijkingen op.

Titel 1 Algemene dienstverlening - Realisatie 2021 (bedragen * € 1.000)

Legesverordening	Totale lasten	Totale baten	Kostendek- kendheid
1.1 Burgerlijke stand	310	126	40,6%
1.2 Reisdocumenten en NL ID-kaart	793	346	43,7%
1.3 Rijbewijzen	451	304	67,5%
1.4 Verstreking Basisreg Personen	480	35	7,2%
1.5 Publiekszaken ov	21	22	102,8%
1.7 Gemeentearchief	0	3	0,0%
1.9 Geluidshinder	0	0	0,0%
1.11 Huisvestingswet	27	0	0,0%
1.13 Verkeer en Vervoer	88	35	39,6%
1.14 Leegstandwet	0	0	0,0%
1.16 Kansspelen	0	0	0,0%
1.17 Telecommunicatie	69	61	88,2%
1.18 Diversen	6	3	46,1%
Totaal titel 1	2.244	935	41,7%

Titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving (FLO)/Omgevingsvergunning - Realisatie 2021 (bedragen * € 1.000)

Legesverordening	Totale lasten	Totale baten	Kostendek- kendheid
Totaal titel 2	2.566	2.473	96,4%

De lasten en baten binnen titel 2 (fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning) worden niet op hoofdstukniveau begroot maar op titelniveau. Het totaal van titel 2 heeft daarom betrekking op de totalen van hoofdstuk 2.1 tot en met hoofdstuk 2.10.

Titel 3 Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn - Realisatie 2021 (bedragen * € 1.000)

Legesverordening	Totale lasten	Totale baten	Kostendek- kendheid
3.1 Horeca	103	9	8,8%
3.2 Organiseren evenementen of markten	125	3	2,3%
3.3 Prostitutiebedrijven	0	0	0,0%
3.4 Winkeltijdenwet	0	0	0,0%
3.6 In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	0	0	0,0%
Totaal titel 3	228	12	5,3%

Recapitulatie (bedragen * € 1.000)

Titel	Totale lasten	Totale baten	Kostendek- kendheid
Titel 1 - Algemene Dienstverlening	2.244	935	41,7%
Titel 2 - FLO - Omgevingsvergunning	2.566	2.473	96,4%
Titel 3 - Europese Dienstenrichtlijn	228	12	5,3%

Voor de berekening van de kostendekkendheid van de legestarieven uit de legesverordening worden aan de kostenkant alle directe lasten die op de betreffende taakvelden staan, betrokken in de berekening. Het gaat hierbij om de taakvelden Burgerzaken, Openbare orde en veiligheid, Parkeren, Openbaar groen en (openlucht) recreatie, Milieubeheer en Wonen en bouwen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de kosten voor afdrachten van rijksleges voor rijbewijzen en reisdocumenten, inzet van de medewerkers van de Omgevingsdienst, maar ook aan automatiseringskosten en uren van medewerkers die direct kunnen worden toegerekend aan de betreffende producten.

Aan de batenkant worden de werkelijke inkomsten in 2021 in beeld gebracht. Wanneer de baten worden afgezet tegen de lasten, resulteert de kostendekkendheid. Een kostendekkendheid van minder dan 100% impliceert dat de geraamde lasten de geraamde baten overschrijden.

De afzonderlijke onderdelen van de legesverordening mogen per titel en per hoofdstuk een kostendekkendheid hebben van meer dan 100%. De kostendekkendheid van de totale legesverordening is 67%.

Kostenonderbouwing afvalstoffenheffing 2021

Uitgangspunt bij de bepaling van de hoogte van de afvalstoffenheffing 2021 is 100% kostendekking. Dit percentage is uiteindelijk in 2021 ook gerealiseerd.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Rekening 2021
Kosten taakveld afval	8.586
Inkomsten exclusief heffingen	1.438
Netto kosten	7.148
<i>Toe te rekenen kosten:</i>	
Overhead	149
Kwijtschelding	929
Compensabele btw	1.836
Totaal kosten	10.061
Opbrengst afvalstoffenheffing	10.061
Dekking	100,0%

Kostenonderbouwing rioolheffing 2021

Bij riolering realiseert de gemeente 100,0% kostendekking.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Rekening 2021
Kosten taakveld riolering	15.971
Inkomsten exclusief heffingen	30
Netto kosten	15.973
<i>Toe te rekenen kosten:</i>	
Overhead	-
Kwijtschelding	763
Compensabele btw	1.381
Totaal kosten	18.085
Opbrengst rioolheffing	18.085
Dekking	100%

4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

4.2.1 Inleiding

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in de ontwikkeling van risico's en daarmee inzicht in de financiële weerbaarheid van de gemeente. In de kern gaat het om de vraag in welke mate de gemeente in staat is om financiële gevolgen van risico's op te vangen. Deze paragraaf geeft aanvullend de stand van zaken van een zestal financiële kengetallen: netto schuldquote, netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio, structurele exploitatieruimte, grondexploitatie en belastingcapaciteit.

De paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is opgesteld volgens het Besluit Begroting en Verantwoording, de nota risicomangement en weerstandsvermogen en de nota reserves en voorzieningen. Daarnaast is gebruik gemaakt van de inzichten die vanuit het ministerie van BZK worden aangereikt (Financiële Regelgeving en Toezicht Decentrale Overheden).

4.2.2 Weerstandscapaciteit

Weerstandscapaciteit is het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op het uitvoeren van de programma's. De weerstandscapaciteit wordt doorgaans uitgedrukt in een weerstandsratio.

Weerstandsratio = beschikbaar weerstandsvermogen : benodigd weerstandsvermogen

4.2.2.1 Beschikbaar weerstandsvermogen

Het beschikbaar weerstandsvermogen bestaat uit de middelen waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om financiële risico's (niet begrote kosten of tegenvallende opbrengsten) op te vangen. Dit is de som van de algemene reserve, de reserve sociaal domein en het saldo van mutaties in de exploitatiesfeer, voor zover dit saldo wordt toegevoegd aan de algemene reserve of de reserve sociaal domein.

De ontwikkeling van het beschikbaar weerstandsvermogen fluctueert met de jaarlijkse inkomsten en uitgaven van de gemeente Gouda. Het traceren van het beschikbaar weerstandsvermogen is begin 2019 aangescherpt, opdat een beter beeld wordt verkregen van dit beschikbaar weerstandsvermogen. Dit beleid is in 2020 gecontinueerd.

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van het beschikbare weerstandsvermogen in 2020 en 2021 weergegeven. Aangezien de bestemming van het rekeningresultaat voorbehouden is aan de gemeenteraad, kan het beschikbare weerstandsvermogen wijzigen als gevolg van besluitvorming in de gemeenteraad.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2021	2020
Algemene reserve (31/12)	33.476	26.644
Reserve sociaal domein (31/12)	1.207	1.807
Subtotaal voor resultaatbestemming	34.683	28.452
Resultaatbestemming	10.522	10.937
Beschikbaar weerstandsvermogen (31/12)	45.205	39.389

De cijfers van 2020 sluiten niet aan op de jaarstukken 2020, omdat deze niet juist in de jaarstukken 2020 stonden.

De startpositie per 1 januari 2021 correspondeert met de jaarstukken 2020, na verwerking van de besluitvorming ten aanzien van het rekeningresultaat 2020. Voor 2021 is al rekening gehouden met de voorgestelde besluitvorming ten aanzien van de resultaatbestemmingen. Dit besluit pas genomen wordt bij de vaststelling van het rekeningresultaat en kan wijzigingen indien de raad anders besluit. Dit leidt tot een beschikbaar weerstandsvermogen van € 45.205.000 ultimo 2021.

4.2.2.2 Benodigd weerstandsvermogen

Het benodigd weerstandsvermogen is een optelsom van alle risico's waarvoor geen beheersmaatregelen zijn getroffen. Voor het berekenen van het benodigd weerstandsvermogen maakt de gemeente Gouda een onderscheid tussen risico's verbonden aan grondexploitaties en overige risico's. De risico's verbonden aan grondexploitaties worden gekwantificeerd met behulp van de IFLO methode. Daarbij wordt een risico-opslag van 10% gehanteerd met betrekking tot de toekomstige opbrengsten en de toekomstige kosten. De overige risico's (going concern) worden gekwantificeerd met behulp van een Monte Carlo simulatie.

In onderstaand tabel worden de risico's met de grootste financiële impact toegelicht.

Risico categorie	Sub aanduiding	Toelichting
Grondexploitaties		
Bouwplannen en projecten	Westergouwe	In september 2018 heeft de raad fase 3 toegevoegd aan fase 1 en 2 van de grondexploitatie Westergouwe. Fase 1 is zo goed als gereed en bevat nagenoeg geen risico's meer. Ook de risico's bij fase 2 nemen steeds verder af omdat er stap voor stap meer zekerheid komt over kosten en opbrengsten. Fase 2 is in aanbouw en voor het merendeel van de te realiseren opbrengsten zijn contracten gesloten of zijn de opbrengsten al gerealiseerd. Voor fase 3 fase drie bestaat meer onzekerheid over kosten en opbrengsten. Het stedenbouwkundig plan is nagenoeg gereed, de voorbereidingen voor de gronduitgifte worden getroffen en de gronden worden op dit moment voorzien van de benodigde voorbelasting.
	Spoorzone	Het risico is beperkt. De kavel tussen de Rabobank en de Bioscoop is grotendeels bouwrijp en moet nog worden verkocht. Een Goudse woningcorporatie is voornemens het bouwkegel aan te kopen voor het realiseren van sociale huurwoningen. De wijziging van het bestemmingsplan is in voorbereiding.
	Materiele Vaste Activa	Gouda bezit een voorraad potentiële bouwgronden langs de spoorzone en rondom Westergouwe fase 1 die in de toekomst geschikt zijn voor bebouwing. Deze gronden worden gefaseerd in exploitatie genomen. De omvang van de ontwikkellocatie en daadwerkelijke bestemming volgt de actuele marktvraag. De percelen langs de spoorzone hebben een kantoorbestemming. De vraag naar nieuwbouwwoningen is momenteel groot. De VON prijzen van woningen stijgen – helaas stijgen ook de bouwkosten. Dit kan in combinatie met de beperkte bouwcapaciteit de grondwaardes onder druk zetten. De waarde van toekomstige bouwgronden hangt samen met het gekozen bouwprogramma. Ambities en aanvullende eisen bepalen de daadwerkelijke grondprijs. Dergelijke eisen zijn grotendeels gemeentelijke keuzes. Marktrisico's zijn moeilijker te beïnvloeden – wel kan door de gekozen fasering en kleinschalige deelgebieden snel worden ingespeeld op veranderingen in de vraag.

Risico categorie	Toelichting	Risicogebied
Going concern		
Frauderisico	<p>Fraude is het bevoordelen van jezelf of een ander middels opzettelijk wederrechtelijk handelen. Bepalend voor fraude zijn dus de elementen bevoordeling en opzettelijke strijdigheid met wet- en regelgeving. Iedere organisatie loopt het risico om slachtoffer te worden van fraude. Om tegen dit risico te wapenen worden beheersmaatregelen getroffen. Desondanks is het risico op fraude niet uit te sluiten. Het frauderisico bestaat uit drie elementen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • incentive/druk: er is een druk ontstaan voor een individu of een organisatie om te gaan frauderen. • gelegenheid: onvoldoende beheersmaatregelen in de organisatie kunnen zorgen dat het voor een persoon of een organisatie (onderdeel) mogelijk is om te frauderen; • houding/rechtvaardiging: de frauderende persoon of organisatie moet het voor zichzelf kunnen rechtvaardigen dat het plaatsvindt <p>Het risico op fraude is niet verzekerd en is daarom opgenomen in de weerstandsparagraaf.</p>	Risk & Compliance / Control
Niet voldoen aan Privacy Wetgeving (AVG)	Gemeenten verwerken voor de uitvoering van hun taken persoonsgegevens. Op grond van de op 25 mei 2018 in werking getreden Europese Algemene Verordening Persoonsgegevens zijn gemeenten ertoe gehouden om zorgvuldige verwerking van deze gegevens aantoonbaar te waarborgen. De nieuwe wetgeving is stevig, onder andere door het stellen van hoge boetes. Daarnaast zijn de inhoudelijke eisen streng, zoals het aanstellen van een data protection officer, het uitvoeren van risico-analyses, zogenoemde privacy impact assessments (PIA's) en het hebben van een actueel verwerkingenregister. Het risico blijft altijd aanwezig dat persoonsgegevens onzorgvuldig worden verwerkt, waaruit datalekken kunnen ontstaan. Dit kan leiden tot financiële schade, zoals opgelegde boetes. Ook kunnen datalekken of incidenten betrokkenen ernstig schaden en kan imago schade ontstaan voor de organisatie als een lek of incident bijvoorbeeld in de media veel aandacht krijgt.	AVG-Privacy
Verzakkingen woonwagelocaties	<p>Risico is dat de gemeente extra kosten moet maken om verzakkingen van de woonwagelocaties tegen te gaan. Aantal van de woonwagelocaties in eigendom van de gemeente hebben te maken met verzakkingen. Als verhuurder zijn wij verantwoordelijk voor een goede woonplek en dus ook een goede ondergrond. Om verzakkingen tegen te gaan worden betonplaten geplaatst. Kosten hiervan zijn circa €100.000 per plek.</p> <p>De gemeente heeft vier woonwagelocaties in bezit. Met name de locaties aan de Tiendweg en de Goudkade zijn het meest urgent. De onderhoudsmiddelen zijn mogelijk niet toereikend.</p>	Beheer Openbare Ruimte

Risico categorie	Toelichting	Risicogebied
Einde economische levensduur civieltechnische kunstwerken	Een aantal van de civieltechnische kunstwerken (bruggen, viaducten, tunnels en walmuren) zijn bijna aan het einde van de economische levensduur. Deze bouwwerken worden normaal in 80 jaar afgeschreven. Dan moet besloten worden of deze worden vervangen of groot onderhoud moet worden gepleegd. Het risico is dat de kosten groter zijn dan het budget wat daarvoor beschikbaar is. Inspecties zijn al uitgevoerd en aanvullende inspecties worden nog uitgevoerd	Beheer Openbare Ruimte
Vervanging viaduct Noothoven van Goorstraat	De Noothoven van Goorstraat is afgesloten voor voertuigen omdat de draagkracht van de brug is verminderd. Door de destijds gehanteerde betonsamenstelling, dat gevoelig is voor ASR aantasting, blijkt dat het viaduct Noothoven van Goorstraat medio 2023 vervangen dient te worden. De vervangingsinvestering wordt geschat op ca. € 2,8 miljoen.	Beheer Openbare Ruimte
Toegankelijkheid openbare ruimte naar woningen en bedrijven	Door een lage droogzettingsnorm te hanteren kan het openbaar gebied verder zakken voordat er wordt opgehoogd. Op verschillende plekken leidt dit tot toegankelijkheidsproblemen. Bij het oplossen van individuele situaties moeten aanzienlijke kosten worden gemaakt om de toegankelijkheid te waarborgen. Dit wordt alleen uitgevoerd als hier geen andere oplossingen (op eigen terrein) mogelijk zijn. Hierin moeten nog beleidskeuzes worden gemaakt. De uiteindelijke financiële impact is afhankelijk van het scenario wat wordt gekozen.	Beheer Openbare Ruimte
Stijgende Materiaalkosten en krapte op de markt	Risico dat prijzen omhoog gaan voor aanbestedingen. Veel materialen worden schaarser (en duurder) en veel aanbieders zitten vaak vol. Hier speelt ook de onzekerheid van de situatie in Oekraïne. Prijzen gaan dan omhoog voor nieuwe beheeraanbestedingen en projectaanbestedingen.	Beheer Openbare Ruimte
Gladheidsbestrijding	Het risico op een extreme winter. Extra kosten voor de gemeente doordat er meer gladheidsbestrijding moet worden uitgevoerd.	Beheer Openbare Ruimte
Stormschade	Het risico van zeer zware stormen wat extra kosten voor de gemeente betekent. Zoals het ruimen van bomen en vorstschade.	Beheer Openbare Ruimte
Ombouwen afvalcontainers	Het risico dat afval afvalcontainersystemen omgebouwd moeten worden van 2G naar 4G. 2G en 3G wordt namelijk uitgefaseerd. ivm uitfasering 2G. Gaat over alle containers en is noodzakelijk voor diftar	Beheer Openbare Ruimte
Brandblusleiding Spoorzone	Een speciale brandblusleiding in de Spoorzone is speciaal aangelegd om te kunnen bouwen langs het spoor. Onderzoek wordt uitgevoerd of onderhoud nodig is aan deze leiding. Er is geen rekening gehouden met dit onderhoud. Daarmee het risico van onvoorziene kosten.	Beheer Openbare Ruimte
Baggerkosten Oostpolder	De gemeente is aangeschreven door het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard voor het voldoen aan de onderhoudsverplichting om de sloten die in beheer zijn bij de gemeente op diepte houden. Deze kosten zijn niet begroot omdat de sloten eens per 10-15 jaar gebaggerd dienen te worden en niet in openbaar gebied liggen maar wel eigendom zijn van de gemeente. Er wordt onderzoek uitgevoerd naar de hiermee gemoeide kosten. Voorafgaand aan de baggerwerkzaamheden dient ook onderzoek naar niet gesprongen explosieven (NGE's) uitgevoerd te worden.	Beheer Openbare Ruimte
Uitstel Omgevingswet	Risico dat de omgevingswet opnieuw wordt uitgesteld. Invoering van de Omgevingswet is voorzien per 1 januari 2022. In 2022 is nog een bestemmingsreserve van € 250.000 beschikbaar voor het opstellen van het Omgevingsplan, daarna is er geen budget meer voor de dekking van de invoeringskosten van de Omgevingswet (opstellen en wijzigen Omgevingsplan, DSO, inhuur extra capaciteit in de transitieperiode etc.)	Ruimtelijk Beleid
Invoering Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)	De Wkb wordt gelijktijdig met de Omgevingswet ingevoerd. De Wkb leidt er naar verwachting toe dat de bouwleges zullen afnemen, terwijl een deel van de bestaande taken in stand zal blijven én er ook nog enkele nieuwe BWT-taken voor de ODMH bij zullen komen. Voor Gouda wordt op basis van een eerste globale toets per saldo een negatief bedrag verwacht van structureel € 300.000 tot € 350.000 (som van minder inkomsten en blijvende/nieuwe kosten van uitvoering van deze taken). Bezien wordt of er alternatieve heffingsmogelijkheden zijn. Hier wordt de raad uiteraard in meegenomen	Ruimtelijk Beleid
Verbonden Partijen	Verbonden partijen zijn gemeentelijke samenwerkingsverbanden of deelnemingen die gevormd zijn om bepaalde taken bijvoorbeeld efficiënter uit te voeren. De gemeente Gouda heeft in de rechtspersonen bestuurlijke invloed en/of financiële belangen. De gemeentelijke bijdrage van Gouda aan de verbonden partijen bedroeg in 2020 € 41,6 miljoen. De COVID crisis raakt ook verbonden partijen. Hierdoor bestaat het risico op discontinuïteit van verbonden partijen en maatschappelijke instellingen. Waardoor extra financiële steun vanuit de gemeente nodig is.	Verbonden partij/subsidie
Specifieke Uitkeringen (SiSa)	De gemeente ontvangt allerlei specifieke uitkeringen welke verantwoord dienen te worden via de systematiek van Single Information Single Audit (SISA). Indien de verantwoording niet of onvoldoende invulling krijgt, loopt de gemeente het risico dat de uitkering niet als een rechtmatige besteding wordt aangemerkt en terugbetaald moet worden. Naast het risico van terugbetaling, bestaat er een financieel risico als gevolg van extra werkzaamheden door de accountant en/of ambtelijke inzet. Het aantal SiSa regelingen is toegenomen van 21 naar 31. De totale omzet is € 46.150.500.	Control

Risico categorie	Toelichting	Risicogebied
Vorderingen op personen/ bedrijven zijn niet te innen	Het toepassen van bestuursdwang (artikel 5.3.1 Awb) is een van de handhavinginstrumenten die gemeenten hebben tegen overtredingen van de wet en illegale situaties. Het risico bestaat dat de dwangsom vervolgens niet geïnd kan worden. Dit geldt ook voor andere vorderingen die de gemeente heeft op personen of bedrijven.	Financiën
Aansprakelijkheid en nadeelcompensatie	Niet of onvoldoende nakomen van contractuele afspraken en toezeggingen, onzorgvuldig handelen of onjuiste toepassing van regelgeving kan ertoe leiden dat de gemeente aansprakelijk wordt gesteld voor schade. Deze schade kan ontstaan in het openbaar gebied (letselschade, materiële schade, evenementen etc.) of door handelen/nalaten gemeente (onterecht weigeren/verlenen vergunning, werken in de openbare ruimte). Het gaat hierbij om grotere schades die niet worden gedekt door de verzekering (contractuele aansprakelijkheid) of boven de dekking uitgaan. De gemeente kan ook aansprakelijk worden gesteld voor schade als gevolg van op zichzelf rechtmatig handelen, bv. door werkzaamheden in het openbaar gebied doordat winkels en of bedrijven moeilijk bereikbaar zijn (gederfde winst). De drempel om in aanmerking te komen voor nadeelcompensatie is relatief hoog zodat de kans van optreden laag wordt ingeschat en het risico niet wordt meegenomen in het berekenen van de weerstandscapaciteit.	Bestuur & Management
Extra uitgaven voor opvang Oekraïense vluchtelingen	Vluchtelingen uit Oekraïne die naar Nederland reizen, worden ook in Gouda opgevangen. Voor de noodopvang van Oekraïense vluchtelingen is de voormalig Blokkerlocatie omgezet tot appartementencomplex. Met de opvang gaan veel kosten gepaard. Huisvestingskosten maar ook veel ambtelijke capaciteit. Het Rijk heeft aangegeven de gemaakte kosten te vergoeden. Risico is dat de vergoeding niet toereikend is om alle kosten te dekken. Naarmate de crisis langer aanhoudt kan dit leiden tot een grotere toestroom van vluchtelingen.	Openbare Orde en Veiligheid
Rampen en crises	Dit risico is de verzameling van alle veiligheidsrisico's: overstromingen, ordeverstoringen, treinongevallen, terrorisme. Hieronder worden per categorie de belangrijkste risico's genoemd. Natuur & Milieu: - Overstromingen (omdat Gouda een laaggelegen gebied is en aan een grote rivier ligt) - Extreme weersomstandigheden (droogte, extreme neerslag, windhozen) Voorzieningen: - Verstoring gasvoorziening - Verstoring elektriciteitsvoorziening - Verstoring drinkwatervoorziening Gebouwde omgeving: - Grote branden - Instorting Vervoer - Spoorvervoerincidenten (vervoer gevaarlijke stoffen) - Wegvervoerincidenten Gezondheid: - Pandemie Publieke veiligheid: - Extreem geweld - Verstoring openbare orde	Openbare Orde en Veiligheid
Geheugen van Gouda	Het Geheugen van Gouda is een groots opgezet programma waarbij een centraal organisatiegeheugen wordt opgezet met een focus op zaakgericht werken en centrale opslag van documenten. Belangrijkste risico's zijn: De capaciteit/ bemensing van het programma. Digivaardigheid van de organisatie, risico dat niet alle medewerkers mee kunnen of willen. Samenhang/ afhankelijkheden met andere programma's (bijv. omgevingswet, sociaal domein). Verantwoordelijkheid/ eigenaarschap van het management, bij overdracht van de taken naar de lijn. Afhankelijkheid van leveranciers met vertragingen als gevolg.	ICT
Langdurige stroomuitval	Langdurige stroomuitval brengt de continuïteit van de dienstverlening in gevaar. De kans dat de elektriciteit langdurig uitvalt, wordt klein geacht. Ook zijn de nodige waarborgen ingebouwd (bijvoorbeeld noodaggregaat; noodaggregaat ondersteunt overigens niet alles, alleen meldkamer bestuurscentrum en enkele andere voorzieningen). Het kan voor komen dat één of meerdere ict-voorzieningen (langdurig) niet beschikbaar zijn. Hierdoor kunnen problemen ontstaan. Het kan bijvoorbeeld zijn dat bepaalde producten of diensten niet kunnen worden afgegeven of dat beveiligingssystemen niet werken. Hoewel de kans op uitval klein wordt geschat, kan de impact groot zijn. Bijkomend risico is dat de ict ondersteuning van andere gemeenten mogelijk niet kunnen worden uitgevoerd. Dit kan weer leiden tot mogelijke schade claims. Daarnaast kan imagoschade optreden. Risico is dat je aansprakelijk gesteld wordt door burgers/ bedrijven die daardoor persoonlijke schade hebben opgelopen.	Facilair
Bedrijfsvoering algemeen	De algemene risico's inzake bedrijfsvoering zijn de risico's waardoor de continuïteit van de bedrijfsvoering in gevaar komt zoals uitval, langdurige ziektes, grote uitstroom en problemen met invullen vacatures.	Bestuur & Management

Risico categorie	Toelichting	Risicogebied
Open einde regeling WMO	De Wet Maatschappelijke ondersteuning (WMO) is een open-einde regelingen en kent daardoor geen bestedingsplafond. Hierdoor moet de gemeente ondersteuning blijven leveren aan haar inwoners, ook als het budget voor het betreffende jaar niet toereikend is (bijvoorbeeld door demografische ontwikkelingen). WMO doet de gemeente zelf. Voor de voorzieningen WMO is een abonnementstarief ingevoerd. Door het invoeren van een abonnementstarief voor Wmo-voorzieningen worden minder eigen bijdragen ontvangen en extra kosten gemaakt door de mogelijke toenemende vraag naar Wmo-maatwerkvoorzieningen. Invoering van het abonnementstarief kan een aanzuigende werking hebben.	WMO
Informatieveiligheid en Cybercrime	<p>Cybercrime is een vorm van digitale criminaliteit waarbij internetcriminelen inbreken op bijvoorbeeld een computer, telefoon of het complete netwerk van een organisatie. ICT is bij deze vorm van criminaliteit het doel én het middel. 'Malware', 'ransomware' en 'phishing' zijn de meest voorkomende vormen van cybercriminaliteit. Cybercriminelen gebruiken daarvoor onder meer computervirussen of kwaadaardige en schadelijke software. Bij ransomware worden bestanden ontoegankelijk gemaakt totdat het slachtoffer betaalt. Dit soort aanvallen worden steeds groter en vernuftiger, waarbij bedrijven en organisaties bewust worden aangevallen (in december 2019 de Universiteit van Maastricht). Dit kan leiden tot langere uitval van ICT systeem of zelfs financiële schade door het betalen van losgeld.</p> <p>Door het uitvoeren van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid wordt via 103 controls en bijbehorende verplichte maatregelen de gemeentelijke informatievoorziening beschermt. Hoe een maatregel wordt ingezet hangt af van risico-analyse en kosten/baten analyse waarbij de proceseigenaar nu kan kiezen uit 3 niveaus van beveiligen op basis van het onderkende belang. Ondanks dat gestreefd wordt naar optimale informatieveiligheid is 100% een illusie.</p> <p>Ten aanzien van beschikbaarheid kan het voorkomen dat een kritieke enkelvoudige glasvezel verbinding wordt verbroken waardoor ICT voorzieningen niet of beperkt beschikbaar zijn totdat de verbinding is hersteld (backups en recovery). Continuïteit van de dienstverlening komt daardoor in gevaar (burgerservicezaken, handhaving, uitkeringen, vergunningen, enz).</p> <p>Gemeente Gouda verzorgt ook de ICT voor de gemeentes Waddinxveen en Zuidplas. Bij incidenten bestaat hierbij de kans op claims omdat wij de gevraagde dienstverlening niet kunnen leveren.</p>	ICT
Toename beroep op borgstellingen en garanties	<p>Gemeenten staan borg voor de rente- en aflossingsverplichtingen van organisaties zoals culturele instellingen, voetbalclubs, bibliotheek, etc. Als een partij niet kan voldoen aan de verplichting jegens de bank dan zal de bank de gemeente aanspreken de betalingsverplichting over te nemen of de schuld over te nemen bij een faillissement (afhankelijk van de gevestigde zekerheden). Borgstellingen met het hoogste risicoprofiel zijn de Schouwborg en de Cheese Experience.</p> <p>Er is een 80% borgstelling verstrekt aan de Stichting Schouwborgcomplex voor de bij de ABNAMRO opgenomen financiering van de Cinema. In beginsel zouden wij door de ABN aangesproken kunnen worden tot het voldoen van de 80% van de rente- en aflossingsverplichtingen. Indien dat gebeurt ontstaat een vordering van Gouda op de Schouwborg met daarbij de vraag of deze vordering ooit zal kunnen worden voldaan.</p> <p>Indien als gevolg van de tegenvallende inkomende geldstromen de Cheese Experience niet aan de rente- en aflossingsverplichtingen kan voldoen zouden wij door de kredietverstrekker (BNG) aangesproken kunnen worden deze verplichting over te nemen. Indien dat gebeurt ontstaat een vordering van Gouda op de Cheese Experience met daarbij de vraag of deze vordering ooit zal kunnen worden voldaan. In de coronaperiode zijn ook huurvorderingen ontstaan.</p>	Treasury
Borgstelling via het Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW) en WSW-borgstellingen voor woningcorporaties	<p>Dit risico betreft aan particulieren en aan woningcorporaties verstrekte geldleningen waarvoor waarborgfondsen optreden als borg; de gemeente fungeert als achtervang (als secundaire of tertiaire zekerheid). De gemeente zal pas op deze borgstellingen worden aangesproken als het garantievermogen van de waarborgfondsen onvoldoende is om de betalingsverplichtingen voor rente en aflossing van de gewaarborgde geldleningen over te nemen van de in gebreke blijvende instelling.</p> <p>De kans dat de gemeente op deze achtervangpositie wordt aangesproken, wordt zeer klein geacht. Indien dat toch gebeurt, zal de aanspraak eerst op basis van 50/50 worden verdeeld tussen Rijk en gemeenten waarna het deel dat aan de gemeenten wordt toebedeeld op basis van een bepaalde verdeelsleutel wordt omgeslagen naar de deelnemende gemeenten. Het eventueel voor Gouda resterende deel zal nooit meer zijn dan globaal 5% van het garantiebedrag en bestaan uit het verstrekken van een renteloze lening aan het betreffende waarborgfonds. Het eventuele netto verlies voor de gemeente bestaat derhalve uit derving van rentevergoeding op de verstrekte renteloze geldlening.</p>	Treasury
Saldo financieringsfunctie valt lager uit dan begroot	Volumerisico is het risico dat er een mismatch is tussen de werkelijke en de begrote financieringsbehoefte. Als het werkelijk investeringsniveau lager uitvalt dan ingeschat leidt dit tot een intern rentenadeel, doordat er minder doorbelast kan worden aan het betreffende project. Voor het onttrekken van geld, betaalt de gemeente een vergoeding (rente). De rente wordt vervolgens intern doorbelast aan het betreffende project of dienstonderdeel. Voor het doorbelasten wordt een omslagrente gehanteerd en gefixeerd in de begroting. Dit brengt financiële- en beheerstechnische risico's met zich mee. Omslagrente is als gevolg van hetgeen het BBV voorschrijft aangepast van 4% vanaf 2017 naar 2,75% in 2019 en ingaande 2020 naar 2,25 %.	Treasury

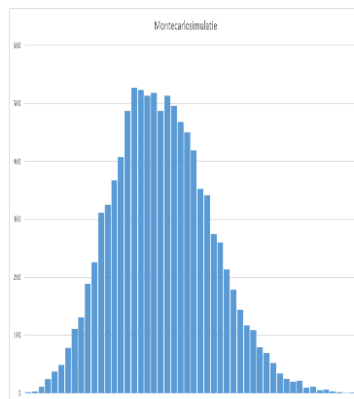

Risico categorie	Toelichting	Risicogebied
Stijgende Rente	Het risico is dat de rente, die wij eventueel straks in toekomst moeten gaan betalen hoger gaat worden, dan waar in de (huidige) begroting 2021 - 2024 rekening mee gehouden is.	Financiën
Lagere uitkeringen vanuit het Rijk	Risico is dat de inkomsten uit het Rijk lager uitvallen dan in de begroting is geraamd. Algemene en specifieke uitkeringen bepalen voor 63% van onze inkomsten zijn we hiervan afhankelijk (bron: jaarrekening 2020). Lagere inkomsten leiden tot een tegenvaller in de begroting. Om structurele tegenvallers op te vangen moeten inkomsten worden verhoogd of kosten worden verlaagd. De algemene uitkering gemeentefonds wordt herijkt. De voorlopige uitkomst van het onderzoek, het herzien (herijken) van het Gemeentefonds, is bekend. De gemeente Gouda is een zogeheten voordeelgemeente. De voorlopige uitkomst pakt voor Gouda voordelig uit. Echter allerlei onzekerheden kunnen nog van invloed zijn op deze herijking en uitkomst.	Financiën
Open einde regeling Jeugd	De Wet Jeugdzorg is een open-einde regelingen en kent daardoor geen bestedingsplafond. Hierdoor moet de gemeente ondersteuning blijven leveren aan haar inwoners, ook als het budget voor het betreffende jaar niet toereikend is. Jeugd advisering wordt door de Sociaal Teams uitgevoerd. Er wordt met lokale en regionale partners samengewerkt, waarbij gemeente Gouda maatwerkvoorzieningen levert en optreedt op als financier. Extra groei, bovenop de geraamde groei, van de jeugdzorguitgaven blijft een risico. Als de zorgvraag hoger ligt dan geraamd is de gemeente wettelijk verplicht deze te leveren.	Jeugdzorg
Open einde regeling Participatiewet (Pw-budget)	Het PW-budget (van het WWB BUIG-budget) is voor de gemeente Gouda sinds 2011 onvoldoende gebleken om de uitkeringen in het kader van de Participatiewet te betalen. Kenmerkend voor dit budget is dat deze een open einde regeling is. Vooraf is niet duidelijk hoe de bijstandsvraag zich zal ontwikkelen en in hoeverre het budget wordt overschreden. Gemeenten moeten een tekort op hun budget voor de Participatiewet zelf opvangen. Negatieve effecten objectief verdeelmodel (impact is groter agv cumulatie regelingen en niet beïnvloedbare indicatoren). Vangnetregeling: er blijft een eigen risico van 7,5% op het tekort; van 7,5%-12,5% is het risico 50% en bij een hoger tekort dan 12,5% wordt 100% gecompenseerd door het Rijk. Drie momenten van vaststelling budget door het Rijk: voorlopige budget, nader voorlopig budget en definitief budget.	Werk en inkomen
Integraal Huisvestingsplan (IHP)	De gemeente heeft de wettelijke taak scholen van adequate huisvesting te voorzien. Een deel van de schoolgebouwen is aan het eind van hun levensduur en voldoet zowel functioneel als technisch niet meer aan de eisen van deze tijd. Samen met de schoolbesturen en een extern adviesbureau is een integraal huisvestingsplan (IHP) opgeleverd voor de komende vijftien jaar. Op basis van gezamenlijke uitgangspunten en een quickscan van gebouwen zijn verschillende scenario's voor herschikking, nieuwbouw en renovatie van schoolgebouwen uitgewerkt. Het organiseren en bouwen van veel schoolgebouwen levert een aantal risico's op. Belangrijkste zijn: - Het risico dat kredieten onderwijshuisvesting overschreden worden en dat als gevolg daarvan de kapitaallasten voor de gemeente toenemen, eventueel in combinatie met een stijging van de schuldquote. • Het risico dat schoolbesturen (bijvoorbeeld door onvoorziene omstandigheden) tijdens de rit uitstappen en zich niet meer committeren aan het IHP. • Het risico dat de implementatie van het IHP vertraging oploopt als gevolg van onvoorziene omstandigheden. • Het risico dat de sturing en governance tekort schiet, waardoor de gemeente zijn grip op het programma verliest en het college en de raad niet meer tijdig kunnen bijsturen. • Het risico van stijgende bouwkosten	Onderwijs
Onderhoud sportaccomodaties	Onderhoud van de sportaccomodaties is opgenomen in het meerjarig onderhoudsplan. Het risico is dat het budget niet toereikend is. Terwijl het onderhoud wel uitgevoerd moet worden.	Vastgoed
MO overig (geen kaart)	Overige risico's in het sociaal domein;	Sociaal Domein
Covid-19		
Cultuurinstellingen die in financiële nood komen	Een groot deel van de culturele sector heeft in 2020 en 2021 verliezen geleden als gevolg van de maatregelen rondom Covid-19. De financiële impact verschilt per organisatie. Gebleken is dat bijvoorbeeld de podia en tentoonstellingsorganisaties harder getroffen zijn, dan cultuureducatie. Door de sluiting, de beperkingen qua publieksaantallen en de extra kosten die de maatregelen met zich meebrengen, komen culturele organisaties, groot en klein, in de problemen door het wegvallen van en vermindering van inkomsten. Meerdere organisaties benaderen de gemeente voor (financiële) steun. Bij een nieuwe golf, is de verwachting dat het verdienmodel van de cultuursector structureel onder druk komt te staan. Dit kan effecten hebben op het subsidiebeleid.	Covid19
Toename bijstand	In de eerste maanden van de coronacrisis was er een flinke toename van het beroep op bijstand. Het aantal bijstandsdossiers steeg van 1.594 op 1 januari 2020 naar 1.738 op 1 januari 2021. De instroom vanuit de WW valt mee. Dit is een landelijk beeld wat je ook bij andere gemeenten ziet. Het risico is dat de toestroom in 2022 verder toe kan nemen, bijvoorbeeld na het beëindigen van de steunmaatregelen vanuit de overheid.	Covid19
Lagere parkeerinkomsten	Substantieel lagere inkomsten uit heffingen en leges. Nieuwe beperkende maatregelen kunnen leiden tot minder bezoekers aan de stad, waardoor parkeeropbrengsten achter blijven.	Covid19

Risico categorie	Toelichting	Risicogebied
Lagere inkomsten uit verhuur of exploitatie	Veel huurders van gemeentelijke gebouwen ondervinden nog altijd de negatieve (financiële) gevolgen van de coronacrisis. Daarom is eerder besloten om de inning van de huren van gemeentelijke gebouwen op te schorten. Verder was besloten om onder voorwaarden, huurkortingen te verlenen aan de huurders die een daartoe gemotiveerd verzoek hebben ingediend. De gemeente wil een bijdrage leveren aan behoud van huurders van gemeentelijke accommodaties, waarbij de insteek is dat huurders zelf, voor zover mogelijk, een verantwoordelijkheid hebben. Daarnaast moet worden voorkomen dat maatschappelijke en culturele organisaties worden bedreigd in hun voortbestaan of failliet gaan, wanneer de gemeente geen steun zou verlenen. Nieuwe beperkende maatregelen kunnen leiden tot nieuwe steun.	Covid19
Oninbaarheid opgeschorte huren, leges en belastingen	Als gevolg van Covid is het risico aanwezig van oninbaarheid van de opgeschorte huren als partijen niet meer aan hun financiële verplichtingen kunnen voldoen. Ook kan de oninbaarheid van leges en belastingen dan toenemen. Zeker wanneer de steunmaatregelen van de overheid eindigen.	Covid19
Extra kosten afvalverwerking	Landelijk beeld is dat tussen de 20 en 25 procent meer afval is ontstaan bij huishoudens. Extra verwerkingskosten zijn over het algemeen niet begroot. In Gouda zijn de voornaamste oorzaken van de extra kosten verschuiving van bedrijfsafval naar huishoudelijk afval door het thuiswerken. Maatregelen om bezoekersstroom op het ABS reguleren en algemene meerkosten voor Cyclus, die in het regionale overleg zijn afgestemd met de gemeenten.	Covid19
Haven- marktgelden en burgerserviceinkomsten	Een nieuwe golf en nieuwe beperkende maatregelen kunnen leiden tot lagere inkomsten uit leges door minder huwelijken, lagere ontvangen havengelden, lagere ontvangen marktgelden	Covid19
Extra uitgaven stimulering lokale economie	Door het wegvallen van de steunmaatregelen kunnen meerdere ondernemers en winkels failliet gaan. Dit leidt tot meer leegstand in het centrum, minder activiteiten, etc waardoor de gemeente extra beleid ontwikkeld met bijbehorende kosten om de lokale economie weer een zwengel te geven.	Covid19
Uitgestelde zorgvraag	Risico van uitgestelde zorgvraag, Acute zorg krijgt voorrang en veel reguliere zorg is uitgesteld tijdens de crisis. Door het lange thuis zitten vereenzamen ouderen, raakt jeugd in de problemen door toename huiselijk geweld, etc. Dit kan leiden tot een toename van de zorgvraag na de crisis.	Covid19

De toekomstige kasstromen bij grondexploitaties leveren per definitie risico's op. Opbrengsten kunnen tegenvallen, terwijl ook de kosten hoger kunnen uitvallen. Deze risico's kunnen worden gekwantificeerd, waarbij ervan uit wordt gegaan dat er een kans bestaat dat opbrengsten en kosten met 10% tegenvallen. Het benodigd weerstandsvermogen voor grondexploitaties komt dan uit op € 6.401.995.

Voor de going concern risico wordt een Monte Carlo simulatie uitgevoerd. De resultaten kunnen als volgt worden weergegeven:

De simulatie die is uitgevoerd met betrekking tot de overige procesrisico's (going concern) levert een benodigd weerstandsvermogen op van € 11.820.281. Daarbij wordt het gebruikelijke zekerheidspercentage van 90% gehanteerd.

Het benodigd weerstandsvermogen voor 2021 en verder bedraagt dan bij het opmaken van deze jaarrekening € 18.222.276.

4.2.2.3 Beoordeling weerstandsvermogen

Door het beschikbaar weerstandsvermogen te delen door het benodigd weerstandsvermogen wordt de ratio weerstandsvermogen van de gemeente verkregen. Deze weerstandsratio fungeert als indicator voor de weerstandscapaciteit en kan voor Gouda ultimo 2021 als volgt worden berekend:

De weerstandsratio kan als volgt van een kwalificatie worden voorzien:

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2021	2020
Beschikbaar weerstandsvermogen (zie par. 4.2.3.1)	45.205	39.389
Benodigd weerstandsvermogen (zie par.4.2.3.2)	18.222	19.346
Weerstandsratio	2,5	2,0

Waardering	Ratio	Betekenis
A	>2,0	Uitstekend
B	1,4-2,0	Ruim voldoende
C	1,0-1,4	Voldoende
D	0,8-1,0	Matig
E	0,6-0,8	Onvoldoende
F	<0,6	Ruim onvoldoende

Het beschikbaar weerstandsvermogen moet minimaal gelijk zijn aan het benodigd weerstandsvermogen om voldoende weerstand te kunnen bieden als de risico's zich daadwerkelijk voordoen.

De weerstandsratio kan voor Gouda ultimo 2021 als volgt worden berekend: $45.205 / 18.222 = 2,5$ en kwalificeert dan ook als uitstekend.

4.2.3 Kengetallen

Het opnemen van financiële kengetallen in de begroting en de jaarstukken past in het streven naar meer transparantie. Ook geven de kengetallen meer inzicht in de ontwikkeling van de financiële positie en de baten en lasten van de gemeente. Het biedt de mogelijkheid om normen te stellen, net als bij de beoordeling van het weerstandsvermogen gebeurt. We relateren de normering zoveel mogelijk aan normen die door de VNG zijn voorgesteld.

In het BBV is bepaald dat gemeenten vijf financiële kengetallen moeten opnemen in de begroting en de jaarstukken.

Kengetallen	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021	GTK-richtlijn
Netto schuldquote	84,2%	100,5%	77,1%	< 90% = minst risicovol
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	83,9%	100,0%	76,8%	< 90% = minst risicovol
Solvabiliteitsratio	17,6%	11,4%	18,5%	< 20% = meest risicovol
Grondexploitatie	5,6%	4,3%	5,1%	< 20% = minst risicovol
Structurele exploitatieruimte	6,2%	-3,9%	2,6%	> 0,0% = minst risicovol
Belastingcapaciteit	133,9%	142,2%	130,6%	> 105% = meest risicovol

4.2.3.1 Toelichting

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen in de begroting. Hoge schulden brengen hoge rentelasten met zich mee. De rentelasten hebben effect op de flexibiliteit van de begroting en mogen niet een te groot deel van de begroting worden. De netto schuldquote wordt berekend door de netto schuld conform BBV te delen door de totale baten (exclusief mutaties reserves). Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote weergegeven zonder en met correctie voor verstrekte leningen. De rentelasten en aflossingen van de schulden die hier tegenover staan, drukken niet op de exploitatie. Een laag percentage is gunstig. Het GTK van de provincie Zuid-Holland adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen. De VNG geeft aan dat er bij een schuldquote van 130% sprake is van een hoge schuld. De VNG geeft hierbij wel aan dat de hoogte van de rente van invloed is op de betaalbaarheid van de schuld. Bij een zeer lage rentestand zoals nu zijn de schuldverplichtingen die uit de schuld volgen veel lager. De netto schuldquote is per 31-12-2021 77,1%. De schuldquote is daarmee verder gedaald t.o.v. 2020 en ligt daarmee ver onder de norm. De daling wordt vooral verklaard doordat de gerealiseerde baten hoger zijn dan begroot.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De VNG hanteert als richtlijn een minimum omvang van 20% als norm. Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen, hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn. De solvabiliteitsratio is toegenomen ten opzichte van 2020 en bedraagt 11,4%. De ratio is verbeterd door de toename van het eigen vermogen. De ratio ligt nog wel onder de norm van 20%.

Grondexploitatie

Grondexploitaties kunnen een forse impact hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de voorraden grond is dan ook van groot belang, omdat deze waarde bij de verkoop moet worden terugverdiend. Voor de berekening van dit kengetal wordt de balanswaarde (= boekwaarde grondexploitaties gecorrigeerd met de voorzieningen grondexploitaties) van de bouwgrond in exploitatie (onderhanden werken) gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage. Hoe hoger het kengetal hoe hoger het risico voor de exploitatie indien het terugverdienen onverhoopt niet geheel lukt. De VNG adviseert dat maximaal 20% een acceptabele omvang van dit kengetal is. Het percentage per 31-12-2021 bedraagt 5,1%. Deze ligt daarmee ruim onder deze norm.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoeging aan reserves te delen door de totale baten en uit te drukken in een percentage. Een positief percentage betekent dat incidentele lasten deels uit structurele middelen worden gedekt, dat wil zeggen dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken. Een negatief percentage betekent dat structurele lasten deels uit incidentele baten worden gedekt. Het positief percentage van 2,6% laat zien dat de structurele lasten volledig en incidentele lasten deels worden gedekt door structurele baten.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit wordt berekend door de totale woonlasten (bestaande uit de afvalstoffen- en rioolheffing van een meerpersoonshuishouden en de OZB met een gemiddelde WOZ-waarde) te vergelijken met het landelijk gemiddelde en uit te drukken in een percentage. Dit gebeurt op realisatiebasis. Een belastingcapaciteit van 100% betekent dat de woonlasten op het landelijk gemiddelde liggen. Het percentage van 130,6% scoort ruim boven deze norm. Dit wordt met name veroorzaakt door het tarief voor de rioolheffing. Zie hiervoor ook de paragraaf lokale heffingen.

4.2.3.2 Conclusie

Uit de kengetallen blijkt dat de financiële positie verder is verbeterd. De schuldpositie is de afgelopen jaren sterk verbeterd. Dit blijkt uit de ontwikkeling van de netto schuldquote: In 2014 was de quote nog boven de 130%. De netto schuldquote is verder gedaald t.o.v. 2020 en ligt ruim onder de norm. Door de groei van de algemene reserve is de beschikbare weerstandscapaciteit sterk verbeterd de afgelopen jaren. De weerstandsratio kwalificeert als uitstekend. De financiële draagkracht van de gemeente bij onvoorziene tegenvallers is toegenomen. De structurele exploitatieruimte laat zien dat de structurele lasten (waaronder de lasten die samenhangen met de schuldenlast van de gemeente (rente en aflossing) in 2020 volledig gedekt worden door structurele baten. Het risico van de grondexploitaties is beperkt. Dit blijkt uit het lage percentage grondexploitaties, wat ruim onder de norm ligt.

Aandachtspunten blijven de solvabiliteit en belastingcapaciteit. De solvabiliteitsratio is verbeterd in 2021, maar ligt nog wel onder de norm van de 20%. Het kengetal voor de belastingcapaciteit is ook fors hoger dan het landelijk gemiddelde. Dit wordt met name verklaard door de hoge rioolheffing. Het blijft dan ook van belang om deze ratio's te monitoren en hierop te sturen gedurende het jaar 2021 en verder.

4.3 Onderhoud kapitaalgoederen

4.3.1 Inleiding

Deze paragraaf geeft een dwarsdoorsnede van de jaarrekening. Kapitaalgoederen zijn nodig om de gemeentelijke diensten te kunnen leveren. Voorbeelden zijn wegen, openbare verlichting, civiele kunstwerken als bruggen, kademuren en viaducten, verkeersmaatregelen, watergangen en havens, openbaar groen, speelvoorzieningen, riolering en gemeentelijke gebouwen.

In deze paragraaf is per groep kapitaalgoederen aangegeven waarop het onderhoudsbeleid is gebaseerd en wat het onderhoud heeft gekost.

Het onderhoudsbeleid is gebaseerd op de volgende door de raad vastgestelde nota's:

Nota	Datum vaststelling
Uitvoeringsplan 1e tranche IHP 2020 - 2024	Vastgesteld op 19-02-2020
Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs gemeente Gouda 2020	Vastgesteld op 19-02-2020
Kadernota Vastgoed 2012	Vastgesteld op 12-12-2012
Nota kwaliteitsplan openbare ruimte (KOR)	Vastgesteld op 03-10-2005, actualisatie in 2018 (ter kennisname) aan de raad aangeboden
Nota Lange Termijn Investerings (LTI)	Vastgesteld op 25-05-2011
Nota beheerplan Groot- en Vervangingsonderhoud (GoVo)	Vastgesteld op 10-11-2012, actualisatie in 2018 (ter kennisname) aan de raad aangeboden
Klimaatadaptatiestrategie	Vastgesteld op 11-12-2019
Nota verbreed gemeentelijk rioleringsplan (vGRP)	Vastgesteld op 06-03-2019
Nota maatschappelijke voorzieningen Westergouwe	Vastgesteld op 26-05-2021

In onderstaande tabel is het niveau aan lasten samengevat:

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Realisatie 2021
Onderwijsgebouwen		
Dagelijks onderhoud	61.370	85.332
Gemeentelijke objecten en gebouwen		
Groot onderhoud via voorziening	1.468.917	1.360.201
Dagelijks onderhoud	200.000	213.750
Openbare ruimte		
Groot onderhoud via voorziening	4.275	3.252
Investerings maatschappelijk nut	6.616	6.067
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	21.804	20.576
Riolerings		
Lasten exploitatie (na verrekening compensabele btw)	16.992	16.734
Investeringsuitgaven (verrekend met voorziening)	5.298	4.823
Sportfaciliteiten		
Groot en dagelijks onderhoud loopt via Sport.Gouda	0	0
TOTAAL	1.785.272	1.710.735

4.3.2 Onderwijsgebouwen

Beleid

De gemeente is verantwoordelijk voor onderwijshuisvesting van het primair en voortgezet onderwijs. Die verantwoordelijkheid vertaalt zich in een zorgplicht voor de huisvesting. De uitvoering van deze zorgplicht is vastgelegd in het Uitvoeringsplan onderwijshuisvesting 2020-2024 1^e tranche IHP. De bekostiging voor de onderhoudsreserve voor schoolgebouwen is vanaf 1 januari 2015 geen taak meer voor de gemeente. De schoolbesturen zijn zelf verantwoordelijk voor al het onderhoud aan hun schoolgebouwen. Schoolbesturen ontvangen deze middelen vanaf 2015 rechtstreeks van het Rijk. De gemeente blijft nog wel verantwoordelijk voor nieuwbouw, uitbreiding, medegebruik, eerste inrichting, vandalismeschades en constructiefouten. De gemeentelijke gymnastiekzalen zijn in de dienstverleningsovereenkomst met Sport.Gouda ondergebracht. Sport.Gouda voert hier het beheer en onderhoud uit. De gemeente stelt jaarlijks een programma Onderwijshuisvesting vast waarin de huisvesting- (en daaraan gerelateerde) aanvragen van de schoolbesturen zijn opgenomen.

Dagelijks onderhoud

De gemeente is verantwoordelijk voor het dagelijks onderhoud van de zes zogeheten "bruikleenscholen". Gebruik vindt plaats op basis van medegebruiksovereenkomsten. De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor al het onderhoud aan hun schoolgebouwen. Hiervoor ontvangen zij een vergoeding van het Rijk. Sport.Gouda onderhoudt de gymnastieklokalen.

De onderhoudsvoorziening voor schoolgebouwen was vanaf 2015 nog bestemd voor meerjarig onderhoud aan bruikleenscholen en gymzalen. Tevens werd het meerjarig onderhoud aan de Burgemeester Martenssingel 15 (vanwege gebruik door de GSG) uit deze voorziening voldaan. In 2019 zijn deze middelen overgeheveld naar de reguliere exploitatie. Voor het schoolgebouw Burgemeester Martenssingel 15 is in 2020 een herijkte MJOP opgesteld voor de komende jaren. In 2022 zal een raadsvoorstel volgen waarin wordt voorgesteld om het MJOP vast te stellen en hier een egalisatievoorziening voor te vormen.

In 2021 zijn aan het dagelijkse onderhoud de volgende middelen besteed:

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Na wijzigingen	Realisatie 2021
Dagelijks onderhoud bruikleenscholen	414.310	61.370	74.192

4.3.3 Gemeentelijke gebouwen en objecten

Beleid

Het MJOP 2019-2023 heeft een scope van vijf jaar en is samengesteld op basis van de onderhoudsbehoefte per object. Het uit te voeren onderhoud wordt per jaar binnen het beschikbare budget geprioriteerd op basis van de conditie van een pand en de daarmee samenhangende risico's. De financiële gevolgen van de geactualiseerde MJOP zijn in de gemeentebegroting verwerkt. De Goudse Schouwburg, het Huis van de Stad en de Stationsgarage kennen een eigen onderhoudsvoorziening. Voor de overige panden is een algemene onderhoudsvoorziening gemeentelijke objecten ingesteld.

Financiële middelen

Planmatig / groot onderhoud

Het planmatig en groot onderhoud komt ten laste van een aantal onderhoudsvoorzieningen (Schouwburg, Huis van de Stad, Stationsgarage en Gemeentelijke Gebouwen en Objecten). Vanuit de diverse programma's vinden toevoegingen plaats aan deze voorzieningen. In 2020 is de onderhoudsvoorziening brandweerkazerne opgeheven en het saldo toegevoegd aan de onderhoudsvoorziening Gemeentelijke gebouwen en objecten.

Het verloop van deze voorzieningen was in 2021 als volgt:

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Realisatie 2021	Verschil
Stand 1 januari	2.797.088	2.797.088	0
Toevoegingen	1.465.745	1.471.028	5.283
Onttrekkingen	1.468.917	1.342.602	-126.315
Stand 31 december	2.793.916	2.925.514	131.598

Voorbeelden van onderhoud dat in 2021 is uitgevoerd:

- Vervangen stoelzittingen schouwburg, verv.oproepsysteem schouwburg
- Afdekken leeflaag Ruitclub
- Restauratie poppenspel stadhuis
- Dakherstel Prins Hendrikstraat 1, vervangen klimhaken Barbaratoren, dakherstel J.Luykenstraat 25
- Vervangen stoombevochtiger museum, vervangen noodstroomaggregaat BB bunker
- Steigerwerk/schilderwerk St.Janstoren.voegwerkherstel Garensponnerij
- Vervangen dakbedekking Brandweerkazerne
- Restauratie schoorsteen Buurtje
- Schilderwerk diverse panden
- Verduurzaming schouwburg

Dagelijks onderhoud

Voor dagelijks onderhoud aan de gemeentelijke panden (contractonderhoud en klachtenonderhoud) zijn de volgende middelen besteed:

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Na wijzigingen	Realisatie 2021
Dagelijks onderhoud gemeentelijke gebouwen	225.000	200.000	21.370

4.3.4 Openbare ruimte (wegen en kunstwerken, water en groen)

Beleid

Het groot onderhoud komt ten laste van de voorziening "Groot Onderhoud Openbare Ruimte". Vanuit de exploitatie vinden dotaties plaats aan deze voorziening. Met ingang van 2017 is de nieuwe wetgeving Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) van kracht. Vanaf dat jaar is er de verplichting om investeringen met maatschappelijk nut te activeren (op investeringsbudgetten te verantwoorden en in meerdere jaren af te schrijven).

Vervangingsinvesteringen openbare ruimte worden op basis van het beheerplan openbare ruimte geprogrammeerd en komen ten laste van de investeringsbudgetten Vervangings Investeringen Openbare Ruimte.

Financiële middelen

groot onderhoud openbaar gebied (projectprogramming)

De kosten van het groot onderhoud worden verrekend met de voorziening groot onderhoud openbare ruimte. Vanuit de diverse programma's vinden dotaties aan deze voorziening plaats.

Het verloop van deze voorziening in 2021 was als volgt:

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Realisatie 2021	Vershil
Stand 1 januari		6.225	
Toevoegingen	3.150	3.150	0
Extra toevoegingen	289	332	43
Onttrekking	4.275	3.252	-1.023
Stand 31 december		6.455	

Investeringen maatschappelijk nut (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Realisatie 2021	Vershil
Uitgaven	6.616	6.067	-549

Voorbeelden van vervangingsinvesteringen in 2021:

- Vervangen lichtmasten en armaturen.
- Vervangen speelondergronden en speeltoestellen
- Centrale objectbediening bruggen
- VO E&W Kleiwegbrug & St. Remeijnsbrug
- VO damwand Heenpolderplantsoen
- Beschoeiingen vervangen
- Groenhovenweg vak 7
- Papaverstraat ophogen
- R. van Catsweg wegvak 4
- Van Bergen IJzendoornpark vak 6
- Voorwillenseweg vak 3 en 4

dagelijks onderhoud

Voor het uitvoeren van het dagelijks onderhoud zijn de volgende middelen beschikbaar:

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Na wijzigingen	Realisatie 2021
Wegen	3.691	3.937	3.529
Water	281	300	307
Groen	4.411	4.458	3.901
Totaal	8.383	8.695	7.737

Voorbeelden dagelijks onderhoud in 2021:

- Jaarrond snoei- en maaiwerkzaamheden.
- Herstel voegwerk en lokaal ontzette delen metselwerk van de walmuren.
- Herstellen elementenverharding op basis van meldingen.

4.3.5 Riolering

Beleid

In maart 2019 is het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) 2019-2023 (inclusief een doorkijk en planning over de lange termijn) door de gemeenteraad vastgesteld. De lijn die in het vorig vGRP is ingezet met betrekking tot een toekomstbestendige financieringssysteem is hierbij doorgezet. Met ingang van 2020 worden de investeringsuitgaven niet meer geactiveerd en worden deze uitgaven gedekt door de onttrekking van een identiek bedrag uit de spaarvoorziening riolering. De opbouw van de meerjarige kapitaallasten stopt daarmee. Ook is er meer aandacht voor klimaatmaatregelen, zoals vergroening in gebieden waar wateroverlast kan optreden.

Financiële middelen

In het gemeentelijke rioleringsplan en de begroting zijn de jaarlijks benodigde bedragen opgenomen voor de uitvoering van het plan. Middelen voor groot- en vervangingsonderhoud, kapitaallasten van (historische) vervangingsinvesteringen en dagelijks onderhoud zijn hierin bij elkaar genomen. Het totaal van deze bedragen moet gelijk zijn aan het totaal dat aan gemeentelijke rioleringsheffing zal worden ontvangen. Aan de hand van de actuele kosten- en heffingsontwikkelingen en prognose van komende jaaruitgaven worden jaarlijks de tarieven rioolheffing door de raad bijgesteld. De verschillen tussen jaarlasten en jaaropbrengsten worden verrekend via de voorziening riolering.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Realisatie 2021	Vershil
Stand 1 januari		22.481	
Dotatie Vz (op basis van nacalculatie exploitatie)	5.806	6.405	599
Onttrekking Vz (op basis van investeringsuitgaven)	5.298	4.823	-475
Stand 31 december		24.063	

Kwetsbare funderingen van woningen

In de gebieden waar komende jaren rioolvervanging plaatsvindt is veelal sprake van kwetsbare funderingen onder woningen. Vanwege de impact van de werkzaamheden heeft het college besloten om in alle wijken waar rioolprojecten gepland staan, eerst te communiceren met de woningeigenaren over het belang van een goede fundering. In 2019 en 2020 heeft communicatie over funderingen plaatsgevonden in de Vogelbuurt, Kort Haarlem, Kadenbuurt, Korte Akkeren Oud, Vossenburchkade en Crabethstraat (II). Aan de woningeigenaren is de tijd gegeven om onderzoek te doen naar de staat van de fundering van hun woning. Hierdoor is de planning en daarmee ook het uitvoeringsmoment van deze rioolprojecten verschoven. Het gevolg is dat in 2020 met name de voorbereiding heeft plaatsgevonden en de geplande uitvoering zou vanaf 2021 (en komende jaren) plaatsvinden.

Start uitvoering twee rioolprojecten

In 2021 is de rioolvervanging in de wijken Kort Haarlem en de Vogelbuurt aanbesteed. De werkzaamheden in deze twee wijken zijn in het najaar 2021 gestart. Daarnaast is de voorbereiding van rioolvervanging in verschillende wijken in volle gang. Dit betreft de wijken: Kadenbuurt, Korte Akkeren Oud, Vossenburchkade, binnenstad en Ouwe Gouwe Noord en Zuid. Vanuit het rioolreparatiebestek zijn in 2021 in verschillende wijken rioolputten aangepakt en onder andere voorzien van een nieuwe coating.

Dagelijks onderhoud riolering en gemalen in 2021

- Diverse reparaties en onderhoud aan verschillende rioolgemalen.
- Meerdere (spoel)schuiten zijn vervangen.

4.3.6 Sportgebouwen

Beleid

De gemeente is verantwoordelijk voor het onderhoud van de sporthallen, gymnastieklokalen en het Groenhovenbad in Gouda. De onderhoudsniveaus zijn vastgelegd in de Nota Sport en Bewegen in Gouda 2017-2022.

Sport.Gouda verzorgt voor de gemeente de uitvoering van het groot- en dagelijks onderhoud. Dit gebeurt in nauwe samenspraak met de sportclubs. De sportclubs onderhouden zelf hun eigen accommodaties.

De dienstverleningsovereenkomst met Sport.Gouda is 2017 met een periode van vijf jaar verlengd. Na deze periode kan, op basis van de evaluatie, besloten worden om nogmaals met vijf jaar te verlengen.

Financiële middelen

Voor het onderhoud is een bedrag van omstreeks € 235.000 opgenomen als onderdeel van de dienstverleningsovereenkomst met Sport.Gouda. Dit bedrag is gebaseerd op het in de nota Sport en bewegen in Gouda 2017-2022 gekozen onderhoudsniveau.

Groot onderhoud

De meerjarenonderhoudsplanning wordt jaarlijks bijgesteld.

Dagelijks onderhoud

In 2021 vond het onderhoud volgens schema plaats. Meest opvallende zaken waren de ingebruikneming van nieuwe cv-ketels in sporthal De Zebra en het inzichtelijk maken van de energetische verbetermogelijkheden van alle accommodaties.

4.4 Financiering

4.4.1 Inleiding

In deze paragraaf wordt besproken hoe de gemeente Gouda in 2021 is omgegaan met de vermogenspositie, met het beheer van de geldstromen en met het beheersen van renterisico's. Ook de uitvoering van het in de begroting 2021 voorgenomen treasury beleid komt aan bod.

4.4.2 Belangrijkste conclusies

De belangrijkste conclusies uit de paragraaf financiering zijn:

- De omvang van de bancaire schuldpositie per 31-12 bedraagt € 244,6 miljoen en ligt ruim onder het schuldenplafond van € 300 mln.
- De omvang van de schuldpositie per 31-12 ligt € 4,4 miljoen lager dan eind 2020 en € 18 miljoen lager dan begroot.
- In 2021 is een drietal langlopende geldleningen van elk € 10 miljoen gesloten waarvan de storting plaatsvindt in de jaren 2023, 2024 en 2025. De rentepercentages van deze leningen zijn al vastgelegd. Hiermede is een gedeelte van het renterisico van de in de toekomst aan te trekken benodigde geldleningen beheerst.
- Het renteresultaat bedraagt € 1,4 miljoen (21 %); hiermee wordt voldaan aan BBV-normering
- Er is voldaan aan de voorschriften vanuit de wet Fido (kasgeldlimiet en renterisiconorm)

4.4.3 Wettelijk kader

Het beheersen van de risico's die verband houden met de financiering is een belangrijke taak van de gemeente. In de Wet Fido is een aantal beheersmaatregelen vastgelegd die vervolgens nader zijn uitgewerkt in het gemeentelijk treasury statuut dat periodiek wordt geactualiseerd en vastgesteld door de gemeenteraad. Momenteel is het op 1 juli 2020 door de gemeenteraad vastgestelde treasury statuut 2020 leidend.

Enkele belangrijke punten uit het treasury statuut zijn:

- Het beleid is erop gericht dat er altijd voldoende financiële middelen beschikbaar zijn zodat de gemeente haar publieke taak op verantwoorde wijze kan uitvoeren;
- Het aangaan en verstrekken van geldleningen en borgstellingen is alleen toegestaan als deze worden gebruikt in het kader van de publieke taak;
- Het gebruik van financiële derivaten is toegestaan indien deze 1 op 1 zijn gekoppeld aan een lening;
- Van het voornemen tot verstrekken van geldleningen en borgstellingen die een bedrag van € 500.000 te boven gaan wordt de gemeenteraad in kennis gesteld om wensen en bedenkingen te vernemen;
- Uitzettingen (beleggingen) vinden alleen plaats bij Nederlandse overheidsinstellingen of financiële instellingen met een kredietwaardigheid van minimaal AA;
- Bij de aanschaf en het gebruik van financiële producten en de samenwerking met financiële instellingen wordt de mate van duurzaamheid meegewogen in het keuzeprocess. In de praktijk wordt hierbij gekeken naar het MVO-beleid van de instelling.

Daarnaast moet de gemeente zich conformeren aan de voorschriften uit de Wet HOF en het zogenaamde Schatkistbankieren.

- De Wet HOF is erop gericht om het begrotingstekort en de staatsschuld terug te beheersen. Onder bepaalde voorwaarden (meerjarige overschrijding macronorm voor decentrale overheden) mag het structurele tekort niet meer bedragen dan 0,5% van het BBP. Om dit te monitoren is aan gemeenten de verplichting opgelegd om een overzicht van het EMU-saldo in de programmabegroting op te nemen (zie paragraaf 5.2.9 EMU-saldo);
- In de spelregels van het schatkistbankieren is vastgelegd dat een gemeente tijdelijk overtollige middelen moet beleggen bij het Rijk (of bij andere overheden zoals gemeenten, provincies en waterschappen).

4.4.4 Beleid

Het financieringsbeleid wordt uitgevoerd door de treasury van de afdeling Financiën en gedurende het jaar getoetst door het treasury comité. Het treasury proces wordt in control gehouden door een adequate administratieve organisatie en interne controle, vastgelegd in het handboek treasury en het handboek borgstellingen. Het financieringsbeleid is erop gericht een efficiënte financiering te realiseren. De gemeente doet dat door op grond van de liquiditeitsplanning en de analyse van de meerjarige financieringsbehoefte te streven naar een optimale verhouding tussen kortlopende en langlopende financieringsmiddelen, rekening houdend met marktontwikkelingen.

Bij de begroting 2021 zijn de volgende doelstellingen van treasurybeheer en beleid vastgelegd:

Prioriteiten	Doelstelling	Realisatie
Beheersen omvang leningenportefeuille	Blijven onder het schuldenplafond 31-12-2021 van € 300 miljoen	Met werkelijke schuldpositie van € 245 miljoen op 31-12-2021 ruim binnen de doelstelling gebleven.
Beheersen financieringsbehoefte	<ul style="list-style-type: none"> Kasgeldlimiet: 8,5% Renterisiconorm op vaste schuld: 20% Limiet schatkistbankieren 0,75% 	<ul style="list-style-type: none"> Kasgeldlimiet < 8,5% Renterisico vaste schuld < 20% Per 31-12-2021 kortlopende uitzetting bij Agentschap ministerie van Financiën in lijn met spelregels rondom schatkistbankieren
Beheersen renterisico's	Zo goedkoop mogelijk financieren en risico's tijdig signaleren en beperken	<ul style="list-style-type: none"> De financieringsbehoefte is waar mogelijk met kort geld gedekt, binnen de wettelijke kaders van de kasgeldlimiet. In 2021 is een drietal langlopende geldleningen van elk € 10 miljoen aangetrokken die in 2023, 2024 en 2025 worden gestort. De rentepercentages van deze leningen zijn al vastgelegd waarmee het renterisico is gemitigeerd.
Onderhouden administratieve organisatie van de treasuryfunctie	Van treasurytransacties is een getekende dealslip aanwezig.	De in 2021 uitgevoerde treasury transacties zijn conform de vastgelegde processen in het treasurywettelijk kader en de handboeken treasury en borgstellingen.
Onderhouden cashflowprognose	De cashflowprognoses met een horizon van < 2 jaar is voldoende betrouwbaar.	Cashflowprognose is voldoende betrouwbaar voor beheersing van het wettelijk kader. De gerealiseerde cashflow is desondanks vaak lager dan geprognoseerd.

Duurzaamheid

In het treasurywettelijk kader is vastgelegd dat de gemeente Gouda streeft naar de aanschaf en het gebruik van duurzame financiële producten en de samenwerking met duurzame, financiële instellingen.

De in 2021 gesloten geldleningen hebben alle via BNG Bank plaatsgevonden.

BNG Bank voert een actief beleid op het gebied duurzaamheid. Dit beleid wordt op de website van BNG Bank uitvoerig toegelicht, zie www.bngbank.nl/Over-BNG-Bank/Onze-duurzame-ontwikkelingsdoelen

4.4.5 Rente

Het voordelig renteresultaat voor 2021 komt uit op € 1,4 miljoen, € 0,4 miljoen hoger dan de primitieve begroting:

- In 2021 is € 7,0 miljoen aan rentekosten geboekt. Dit € 0,2 miljoen lager dan de primitieve begroting, waarin € 7,2 miljoen was opgenomen. Deze lagere rentelast wordt met name veroorzaakt door de negatieve rente op kort aangetrokken financieringsmiddelen.
- Via de methodiek van de renteomslag is in totaal € 8,0 miljoen aan rentelasten omgeslagen over de activa en daarmee doorbelast aan de taakvelden. Dit is € 0,2 miljoen lager dan de primitieve begroting, waarin € 7,8 miljoen was opgenomen. Deze afwijking wordt met name veroorzaakt door de lagere boekwaarde van de integraal gefinancierde activa per 1 januari 2021 dan waar bij het opstellen van de begroting 2021 van is uitgegaan.
- De doorbelasting van rente naar de grondexploitaties bedraagt € 0,4 miljoen. In de primitieve begroting is eveneens € 0,4 miljoen opgenomen.

De afwijking tussen de toegestane aan taakvelden toe te rekenen rentelasten van € 6,6 miljoen en de werkelijk toegerekende rente van € 8,0 miljoen bedraagt € 1,4 miljoen, oftewel 21 %. Volgens de kaders vanuit het BBV zijn gemeenten verplicht tot nacalculatie van het omslagpercentage als de afwijking groter of gelijk aan 25% is (beneden deze grens is dit optioneel). Over 2021 is derhalve niet tot correctie overgegaan.

Schema rentetoerekening jaar 2021

BBV	Omschrijving		
a	De externe rentelasten voor de korte en lange financiering	7.188.390	
b	De externe rentebaten	-152.441	
	Totaal berekenende externe rente		7.035.949
c	De rente die aan de grondexploitaties wordt doorberekend	-374.691	
c	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld wordt toegerekend	0	
	Totaal doorgerekende externe rente		-374.691
d1	Rente over eigen vermogen	0	
d2	Rente over voorzieningen die gewaardeerd zijn op contacte waarde	0	
	De werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente		6.661.258

BBV	Omschrijving		
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		8.039.528
f	Renteresultaat op taakveld treasury		1.378.270

Gehanteerde rentetarieven

De gehanteerde rentetarieven zijn als volgt:

Omschrijving	Realisatie 2020	Begroting 2021	Realisatie 2021
Omslagrente	2,25%	2,25%	2,25%
Rekenrente over boekwaarde grondexploitaties	2,42%	2,27%	2,13%
Rekenrente in de grondexploitaties	2,42%	2,40%	2,40%

De hoogte van de omslagrente, de rente over de boekwaarden van de grondexploitaties en de hoogte van de rekenrente in de grondexploitaties zijn vastgesteld op basis van de kaders die het BBV hiervoor stelt. De afwijking tussen de in de primitieve begroting 2021 geraamde rekenrente over de boekwaarden van de grondexploitaties en de werkelijke in 2021 wordt veroorzaakt door de lage rentepercentages waartegen de afgelopen jaren langlopende financieringsmiddelen zijn aangetrokken.

4.4.6 Leningenportefeuille

In 2021 is evenals in voorgaande jaren de kortlopende financieringsbehoefte gedekt met kasgeldleningen met looptijden van gemiddeld één maand. De kasgeldleningen werden alle gesloten tegen negatieve rente. Op deze wijze is maximaal geprofiteerd van de negatieve rente op kortlopende leningen.

Het college heeft het beheersen van de schuldpositie als belangrijke opgave benoemd. In dit verband is een dalend schuldenplafond vastgelegd van € 315 miljoen op 31 december 2018 en daarna een jaarlijkse verlaging volgens de volgende reeks: € 310 miljoen per ultimo 2019, € 305 miljoen per ultimo 2020, € 300 miljoen per ultimo 2021 en € 295 miljoen per ultimo 2022.

Opgenomen gelden (o/g)

Onderstaand een overzicht van de mutaties in de leningenportefeuille opgenomen langlopende financiering en opgenomen en uitgezette kortlopende financiering. Uit de tabel kan ook de gemiddelde rentevoet van het vreemd vermogen worden afgeleid.

Opgenomen gelden (o/g)

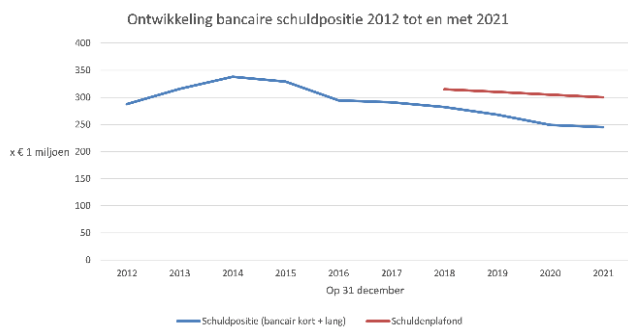
Bedragen * € 1.000.000	Begroting 2021	Realisatie 2021	Verschil
Stand per 1 januari			
Langlopende financiering	274,9	274,9	0,0
Kortlopende financiering	7,1	14,1	7,0
Uitzetting in 's Rijkskist	-34,0	-40,0	-6,0
Omvang leningenportefeuille/bancaire schuldpositie	248,0	249,0	1,0
Aflossingen en herfinanciering			
Langlopende financiering - reguliere aflossingen	-16,4	-16,4	0,0
Langlopende financiering - extra aflossingen	-7,5	-7,5	0,0
Langlopende financiering - nieuwe leningen	0,0	0,0	0,0
Kortlopende financiering - mutatie gedurende het jaar	4,5	19,5	15,0
Uitzetting in 's Rijks Schatkist - mutatie gedurende het jaar	34,0	0,0	-34,0
Mutaties in leningenportefeuille/bancaire schuldpositie	14,6	-4,4	-19,0
Stand 31 december			
Langlopende financiering	251,0	251,0	0,0
Kortlopende financiering	11,6	33,6	22,0
Uitzetting in 's Rijks schatkist	0,0	-40,0	-40,0
Omvang leningenportefeuille/bancaire schuldpositie	262,6	244,6	-18,0
Schuldenplafond	300,0	300,0	
Ruimte onder het schuldenplafond	37,4	55,4	
Gemiddelde rente opgenomen gelden per 31 december	2,80%	2,80%	0,00%

De omvang van de bancaire schuldpositie bedraagt op 31 december 2021 € 244,6 miljoen, € 18,0 miljoen lager dan de omvang waar in het najaar 2020, bij het opstellen van de begroting 2021, van werd uitgegaan. Belangrijkste oorzaak is dat voordelen die bij de 3^e begrotingswijziging 2021 zijn verwerkt ten tijde van het opstellen van de begroting 2021 (najaar 2020) nog niet bekend waren.

In bovenstaand overzicht (kolom "verschil") is de strategie herkenbaar dat in 2021 is gekozen om maximaal gebruik te maken van het aantrekken van kortlopende financieringsmiddelen en de uitzetting in 's Rijks Schatkist in stand te houden. In 2021 is een drietal langlopende geldleningen van elk € 10 miljoen gesloten waarvan de storting plaatsvindt in de jaren 2023, 2024 en 2025. De rentepercentages van deze leningen zijn al vastgelegd. Hiermede is een gedeelte van het renterisico van de in de toekomst aan te trekken benodigde geldleningen beheerst. Omdat deze leningen niet in 2021 zijn gestort maken deze geen deel uit van bovenstaand overzicht.

Onderstaande grafiek geeft inzicht in de ontwikkeling van de bancaire schuld over de afgelopen 10 jaar.

4.4.7 Risicobeheer

Evaluatie van het risicobeheer

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het financieringsbeleid bij de gemeente Gouda zijn renterisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's.

Renterisico op kortlopende schuld

De Wet Fido kent een tweetal wettelijke normen te weten de kasgeldlimiet en de renterisiconorm, die beogen om de renterisico's van lagere overheden binnen de perken te houden en te beheersen. De kasgeldlimiet ziet hierbij op het beheersen van de kortlopende schuld (met een looptijd korter dan 1 jaar) en de renterisiconorm op het beheersen van de langlopende schuld (met een looptijd langer dan 1 jaar).

Kasgeldlimiet

Om grote fluctuaties in de rentelasten van de gemeente te vermijden is de omvang van de korte financiering door de Wet fido begrenst op maximaal 8,5% van het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar, met een minimum van € 0,3 miljoen. Het is hierbij niet toegestaan meer dan twee kwartalen achtereenvolgend de kasgeldlimiet te overschrijden.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Begrotingstotaal (primitief)	294.092	294.092	294.092	294.092
In procenten van de grondslag	8,5	8,5	8,5	8,5
Kasgeldlimiet	24.998	24.998	24.998	24.998
Gemiddelde kortlopende schuld (-/- = schuld, + = tegoed)	15.934	27.353	26.812	23.380
Vrije ruimte	40.932	52.351	51.810	48.378

Bovenstaande tabel toont aan dat in 2021 ruimschoots is voldaan aan de kasgeldlimiet. De ruimte is een gevolg van het beleid om maximaal te profiteren van de negatieve rente op kortlopende leningen.

Renterisico op langlopende schuld

Om grote fluctuaties in de rentelasten bij lange financiering te vermijden is door de Wet fido bepaald dat een gemeente elk jaar maximaal 20% van het begrotingstotaal mag aflossen, met een minimum van € 2,5 miljoen. Doel van de norm is dat gemeenten de renterisico's over de jaren spreiden.

Renterisiconorm

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Realisatie 2021
Begrotingstotaal (primitief)	299.000	294.092
In procenten van de grondslag	20	20
Renterisiconorm	60.000	58.804
Aflossing op vaste schuld	23.800	23.861

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Realisatie 2021
Ruimte (+) / overschrijding (-)	36.200	34.943

Ten tijde van het opstellen van de paragraaf financiering bij de begroting 2021 was de definitieve primitieve begrotingsomvang 2021 nog niet bekend; dit verklaart de afwijking tussen begroting en realisatie.

Kredietrisicobeheer op verstrekte geldleningen en overige uitzettingen

De gemeenteraad heeft als algemeen uitgangspunt vastgesteld dat alleen leningen of borgstellingen uit hoofde van de publieke taak worden verstrekt. Andere uitzettingen zijn op grond van de Wet fido niet toegestaan. Eventuele overtollige financiering mag uitsluitend nog worden belegd bij banken die voldoen aan de juiste kredietwaardigheid, de Rijksoverheid of medeoverheden.

Kredietrisicobeheersing richt zich op de kredietwaardigheid (en dus risicoprofiel) van de tegenpartij bij financiële transacties. Kredietrisico's kunnen worden gelopen vanuit uitzettingen (verstrekte geldleningen, beleggingen) of uit verleende garanties.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de aard van de uitzettingen per 31 december 2021.

Totaal uitzettingen

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Realisatie 2021
Publieke taak		
Leningen aan verenigingen, stichtingen en natuurlijke personen	47	56
Leningen aan woningbouwcorporaties	0	0
Prudent beheer		
Financiële instellingen (rating A en hoger)	16	2.361
Overige (semi-)overheidsinstellingen	0	40.000
Overige toegestane instellingen	0	0
Overige niet toegestane instellingen	0	0
Totaal	63	42.417

De uitzettingen aan verenigingen, stichtingen en natuurlijke personen betreffen verstrekte geldleningen aan het Dierentehuis Midden Holland en de Smartphones aan het gemeentelijk personeel.

De uitzettingen bij financiële instellingen met een rating van A+ of hoger betreffen de deelname in het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting en het Nationaal Restauratiefonds.

Bij het ministerie van Financiën is per 31 december 2021 een bedrag van € 40 miljoen uitgezet. Dit is een gevolg van de Regeling schatkistbankieren,

Het risicobeslag van verstrekte borgstellingen is opgenomen in paragraaf 6.7 Niet uit de balans blijvende langlopende financiële verplichtingen. Het kredietrisico op deze borgstellingen wordt meegenomen in de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat er onvoldoende middelen zijn om aan directe betalingsverplichtingen te kunnen voldoen.

In 2021 was de toegang tot de geld- en kapitaalmarkt het gehele jaar gewaarborgd. Daarnaast was de uitzetting in 's Rijks Schatkist dagelijks opvraagbaar. Hierdoor waren er voldoende geldmiddelen beschikbaar om aan directe verplichtingen te kunnen voldoen.

4.5 Investerings

In deze paragraaf is een overzicht opgenomen van de investeringen gedurende het begrotingsjaar. Ook wordt er aangegeven of een investering afgesloten kan worden of doorloopt naar het volgende jaar.

Pr.	Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Totaal krediet	Uitgaven tot en met 2020	Uitgaven 2021	Bijdragen van derden	Restant per 31-12-2021	Heffing*	Jaar gereed	Afsluiten
1	Vernieuwbouw De Ark	6.206	1.203	4.813	0	190	E	2022	N
1	Renovatie Goudse Waarden	20.684	682	9.191	0	10.811	E	2023	N
1	WesterG Grondwerk tijdelijke OW huisvesting	121	0	127	0	-6	E	2021	J
1	Uitvoeringsplan 1e tranche IHP 2020-2024	33.592	684	78		32.830	E	2024	N
2	Onderhoudsinvesteringen 2023 Schouwborg	0	0	0	0	0	E	2023	N
2	Investerings afvalinzamelingen	427	209	57	0	161	H	2022	N
2	ECO park	3.645	0	149	0	3.496	H	2021	N
2	Aanvulling ECO park	357	0	173	0	184	H	2021	N
2	Ondergrondse containers PMD ombouw	150	0	65	0	85	H	2021	N
2	Rioleringskrediet 2021	0	0	4.669	4.669	0	H	2021	J
3	Verduurzaming Vastgoed 2018	861	0	529	0	332	E	2021	N
3	Verduurzaming Vastgoed 2019	298	0	35	0	263	E	2021	N
3	Verduurzaming Vastgoed 2020	621	607	14	0	0	E	2021	J
3	Doorontw. 2de verd. Chocoladefabriek	1.000	147	850	220	3	E	2023	N
3	Verduurzamen beg.gr./1e etage Chocoladefabriek	923	0	40	0	882	E	2021	N
3	Voorzieningencluster Westergouwe Cluster 1	40.619	0	302	0	40.317	E	2025	N
3	Aanleg 4 laadpleinen elektrische auto's	127	0	37	127	90	E	2021	J
3	Valondergronden (speeltuinen)	250	0	0	0	250	E	2021	N
3	Herontwikkeling Zuidelijk Stationsgebied	4.057	1.875	1.099	0	1.083	M	2022	N
3	Mobiliteitsplan js 2021	396	0	161	0	236	M	2021	N
3	GP: Afrit Goudse Poort - reconstructie	185	0	6	0	179	M	2021	N
3	Maatr. knelpunt.verkeer en VCP 2020-2021	6.438	667	912	0	4.859	M	2021	N
3	Verv.invest. Openbare Ruimte 2021 40jr	564	0	487	0	77	M	2021	J
3	Verv.invest. Openbare Ruimte 2021 20jr	5.006	0	4.634	0	372	M	2021	J
3	Verv.invest. Openbare Ruimte 2021 15jr	782	0	676	0	106	M	2021	J
3	Verv.invest. Openbare Ruimte 2021 10jr	263	0	269	0	-6	M	2021	J
3	Brug Winterdijk 14	250	2	241	0	7	M	2021	N
3	Parkeerplan Gouda 2020	100	0	26	0	74	M	2021	N
3	verv VRI Goejanverw FI singel 2017	399	4	0	0	395	M	2024	N
3	Herinrichting Sportlaan	235	0	0	0	235	M	nvt	N
3	Mobiliteitsplan js 2020	114	114	0	0	0	M	2021	J
3	Vervanging Kade - en Walmuren 2023	3.500	0	0	0	3.500	M	2024	N
3	Kwaliteitsverhoging binnenstad Jaarschijf 2021	75	0	0	0	75	M	2021	N
3	Voorbereiding kruising Jamessingel/ Rijsselseweg	253	0	0	0	253	M	2022	N
4	Aanpassing Lekkenburg: Bouwkundig 20 jr	727	625	14	0	89	E	2021	N
4	Aanpassing Lekkenburg: Installaties 15jr	954	956	6	0	-8	E	2021	N

Pr.	Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Totaal krediet	Uitgaven tot en met 2020	Uitgaven 2021	Bijdragen van derden	Restant per 31-12-2021	Heffing*	Jaar gereed	Afsluiten
5	Zonnepanelen (600) Groenhovenbad	236	232	1	0	3	E	2021	N
5	Brug sportpark Oosterwei (2020)	60	58	1	3	1	E	2021	J
5	Renovatie hockeyveld 3 GMHC (2020)	452	437	10	19	5	E	2021	J
5	Renovatie hoofdveld sportveld Ona (2021)	534	0	573	74	-39	E	2021	J
5	Renovatie veld 7 sportveld Oosterwei (2021)	125	0	126	17	-1	E	2021	J
5	Zonnepanelen (325) Mammoet	126	81	0	0	45	E	2021	N
5	Zonnepanelen (88) Zebra	34	26	0	0	9	E	2021	N
5	Zonnecollectoren (480 m2) Groenhovenbad	202	202	0	0	0	E	2021	J
5	Ledverlichting Sportpark Uiterwaard 2020	67	64	0	3	3	E	2021	J
5	Sanitair Waterrecreatie Regentessepltsn	180	0	0	0	180	E	2022	N
6	Vervanging camera toezicht js 2019	44	23	20	0	0	E	2021	J
6	Vervanging camera toezicht js 2020	51	0	38	0	13	E	2021	J
6	Vervanging camera toezicht js 2021	45	0	6	0	39	E	2021	N
6	Vervanging Video managem syst Stadstoez	125	0	9	0	116	E	2021	N
7	Automatisering 2021	480	0	271	0	209	E	2021	J
7	Vervanging meubilair HvdS	125	80	44	0	1	E	2021	J
7	Werkplek concept aanpassing HvdS - 15 jr	475	192	135	0	148	E	2021	N
7	Zonwering HvdS	29	20	0	0	9	E	2021	J
7	Onderhoudsinvesteringen 2021 HvdS	0	0	0	0	0	E	2021	J
8	Inr.openb.gebied Fietsveiligheid 2020	250	0	0	0	250	M	2021	N

* E = investering met economisch nut / M - investeringen met maatschappelijk nut / H = investeringen met economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven

4.6 Bedrijfsvoering

4.6.1 Inleiding

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering heeft als doel het zo optimaal mogelijk ondersteunen en uitvoeren van de programma's. In de praktijk moet dit tot uiting komen in het goed bedienen van de klanten van onze gemeente (inwoners, ondernemers en bezoekers), interne en externe processen efficiënt te laten verlopen en zorgvuldige besluitvorming te garanderen. In deze paragraaf worden de belangrijkste prioriteiten beschreven die hebben bijgedragen aan het optimaliseren van de bedrijfsvoering in 2021.

4.6.2 Wat waren de belangrijkste prioriteiten in 2021

- Gouda 2021 meegroeien met een snel veranderende samenleving;
- Maximaal benutten mogelijkheden van alternatieve financieringsbronnen;
- Verbetering aansturing programma's en projecten en optimalisaties;
- Optimalisering planning en control cyclus;
- Digitalisering;
- Informatiebeveiligingsbeleid;
- Privacy;
- Aanbestedingsbeleid.

4.6.2.1 Gouda 2021 meegroeien met een snel veranderende samenleving

De opgaven van de gemeente Gouda zijn groot, de maatschappelijke ontwikkelingen volgen elkaar in razend tempo op. Om samen met de stad huidige én toekomstige ambities te kunnen realiseren, wordt continu aan een toekomstbestendige ambtelijke organisatie gewerkt. Het is daarbij cruciaal om goede collega's te behouden en aan te trekken.

Volgens het MTO in 2021 is 85% van onze collega's tevreden dan wel zeer tevreden over de inhoud van het werk, bijna 78% is trots op het werk, bijna 85% van de collega's wil zich blijven ontwikkelen. Dat zijn mooie cijfers en een solide basis om op verder te bouwen.

Ook in 2021 heeft corona veel veerkracht en flexibiliteit gevraagd van onze mensen. Er is veel aandacht besteed aan gezond (thuis)werken. Medewerkers zijn op allerlei manieren gefaciliteerd en ondersteund. De mentale gezondheid van onze collega's staat hoog op de agenda.

Continu ontwikkelen van medewerkers

Leren en ontwikkelen is een belangrijk onderdeel van het HR beleid. In 2021 heeft de GoudAcademie zich hier nog meer op gericht. Er is actief ingezet op zichtbaarheid, promotie, bewustwording, ondersteuning en het faciliteren van leer- en ontwikkelmogelijkheden. Dit zowel voor de leidinggevenden als voor de medewerkers.

Belangrijke aandachtspunten waren het borgen van de geleerde adviesvaardigheden, trainingen ter voorbereiding van de nieuwe omgevingswet, digitalisering en informatiebeveiliging. Daarnaast is een themamaand leren en ontwikkelen georganiseerd.

Er zijn diverse schrijfcoaches opgeleid die de gehele organisatie kunnen ondersteunen in het schrijven op B1 niveau. Het continue ontwikkelen van de leidinggevende is gevat in een MD traject en leiderschapstraject voor coördinerend senioren. Daarnaast is er meer tijd en aandacht geweest voor het pakken van eigenaarschap op het continue ontwikkelen van de individuele medewerker.

Het digitale Good Habitz platform is onder andere door middel van kennis-, inspiratie- en werksessies beter zichtbaar geworden en het gebruik van dit leerplatform is verdubbeld.

Uit de MTO scores blijkt dat het overgrote deel van de medewerkers nadenkt over zijn of haar toekomst, genoeg ruimte ervaart voor persoonlijke ontwikkeling en daarin ook zelf initiatief durft te nemen.

In 2022 gaan we vol energie inzetten op het verder ontwikkelen van het ambtelijk vakmanschap van onze collega's.

Aan de slag met data

In 2021 is een volgende stap gezet in het sturen op en werken met data. Er is een data-analist aangenomen en er wordt vaker gebruik gemaakt van dashboards. In 2022 zal de directie een ambitieniveau gaan bepalen, hieruit vloeit een uitvoeringsprogramma of organisatie voort. Doel hiervan is het bewustzijn en kennisniveau binnen de organisatie te vergroten, zodat werken met data een prominente plek krijgt binnen de afdelingen

Werkomgeving samenwerken

Met de goede (en minder goede) ervaringen van het thuiswerken in het achterhoofd zijn we met elkaar in gesprek gegaan, hebben we afspraken gemaakt en zijn we, op momenten dat de coronamaatregelen dat toelieten, gaan oefenen om hybride

samen te werken. Steeds kijkend naar wat helpt en nodig is. Samenwerken krijgt hierbij nadrukkelijk aandacht; hoe kunnen het beste de opgave die we voor en met de stad hebben realiseren. Het is belangrijk om nieuwe manieren te vinden om met elkaar verbinden. Verwelkomen en afscheid nemen van collega's kreeg een andere vorm dan we gewend waren. Creativiteit helpt hierbij om dit te realiseren en goed in te vullen.

Sociaal Domein

Per 1 januari 2021 is een eenduidige integrale toegang gerealiseerd. Ondanks het thuiswerken als gevolg van corona, is dit goed verlopen. Op basis van ervaringen wordt bijgestuurd. Zo bleek de capaciteit van de toegang onvoldoende, waardoor inwoners soms te lang aan de telefoon moesten wachten en er te weinig tijd was om het goede gesprek te voeren. De capaciteit is op basis van deze ervaring uitgebreid. Per 1 januari 2021 zijn ook de jeugdconsulenten en de jeugdregisseurs van het sociaal team in dienst gekomen van de gemeente. In de praktijk is gebleken dat dit bijdraagt aan een integrale en ontschotter ondersteuning, zoals gewenst. De overgang tussen Jeugdwet en WMO loopt veel soepeler en leerplicht, jeugdcoaches en jeugdhulpverleners trekken samen op. Dit zijn slechts twee voorbeelden, maar op veel meer terreinen wordt de meerwaarde ervaren. Door het thuiswerken worden nog niet alle voordelen benut. In 2022 wordt verder gewerkt aan een integrale dienstverlening waarbij de inwoner centraal staat.

Omgevingswet

De komende tijd gaat de gemeentelijke organisatie zich verder voorbereiden op de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Deze wet vraagt van betrokken partijen en betrokken medewerkers een andere houding, kennis en vaardigheden. Er is een opleidingsplan opgesteld om de medewerkers mee te nemen in deze verandering. Daarnaast worden ook een aantal werkprocessen aangepast op deze nieuwe wet. Het eerste beleidsproduct, de Omgevingsvisie, is op 23 februari 2022 in de raad behandeld.

Gemeente Gouda als werkgever

In het MTO geven we onze baan gemiddeld een 7,8. In 2018 was dit een 7,6. Een mooie stijging!

Het is belangrijk dat de gemeente Gouda als werkgever zich onderscheidt en aantrekkelijk is voor bestaande en nieuwe medewerkers. Zeker in een tijd van een krappe arbeidsmarkt en groeiend aantal vacatures. Dit betekent veel aandacht voor een veilige, gezonde werkomgeving waarin medewerkers zich kunnen ontwikkelen en optimaal bijdragen. We geloven in inclusie en kwaliteit van diversiteit in teams en willen een zo inclusief mogelijke werkgever en gemeente zijn.

In 2021 hebben we veel nieuwe collega's verwelkomt. Daarbij is veel aandacht besteed aan de onboarding van deze mensen, inclusief het benoemen van buddy's voor nieuwkomers. Ondanks het feit dat zij veelal op afstand ingewerkt werden, geven de meesten aan goed te zijn geland en zich thuis te voelen.

4.6.2.2 Maximaal benutten mogelijkheden van alternatieve financieringsbronnen

We zijn alert op kansen om externe financieringsbronnen te benutten.

Maximaal benutten mogelijkheden

We kijken bij voorgenomen investeringen actief naar mogelijkheden om alternatieve financieringsbronnen te genereren, bijvoorbeeld door cofinanciering van EU, Rijk, provincie of door private partijen en ondernemers uit de stad. Ook het off-balance financieren krijgt aandacht; hierbij wordt niet zelf geleend maar laat de gemeente dat over aan externe partijen.

In 2021 hebben zich geen concrete projecten aangediend die in aanmerking kwamen om de mogelijkheid van off-balance financiering te onderzoeken. Scholenbouw, bijvoorbeeld in het kader van het IHP is een onderwerp dat zich wellicht leent om alternatieve financiering op toe te passen. In dit verband zal een concrete casus van een in fase 2 van het IHP te realiseren project in de vorm van een pilot worden uitgewerkt. Naar de huidige inzichten zal deze pilot in 2022/2023 worden uitgewerkt.

Inschatten en volgen van de liquiditeitsbehoefte

Vanwege het belang een betrouwbaar beeld te hebben in de (toekomstige) geldstromen wordt door de treasury gestuurd om van investeringen en projectplannen een tijdig en betrouwbaar inzicht te verkrijgen in de verwachte inkomende en uitgaande geldstromen.

4.6.2.3 Verbetering aansturing van programma's en projecten en optimalisaties

Doel is het implementeren van een nieuwe werkwijze voor programmagericht en projectmatig werken. Ten eerste richt de nieuwe werkwijze zich op een zorgvuldige en integrale beleidsvoorbereiding en besluitvorming ten aanzien van de vastgestelde programma's en grote projecten. Ten tweede ondersteunt de nieuwe werkwijze resultaatgericht werken en voorziet in een uniforme aansturing van en rapportage over de vastgestelde programma's en grote projecten.

Implementeren programma en projectsturing

In het coalitieakkoord zijn elf programma's benoemd (vier raadsprogramma's en zeven gewone programma's). Deze programma's zijn programmatisch opgepakt. Hiervoor zijn programmamanagers benoemd en is in 2019 een leer- en

ontwikkeltraject gestart. Dit heeft geresulteerd in een meer methodisch en gestructureerde aanpak van de programma's en betere samenwerking over de afdelingen heen. Een aantal programma's is afgerond of in de afrondende fase.

In 2020 is gestart met een nieuw leer- en ontwikkeltraject met een groep van 15 programmamangers en projectleiders. Doel was om de nieuwe werkwijze zo nog breder te implementeren. Dit traject is in 2021 beëindigd.

4.6.2.4 Optimaliseren van de planning en controlcyclus

In 2021 is gestart met het programma Verbetering Financiële Functie. Een programmastructuur is in het leven geroepen en de eerste knelpunten zijn opgelost. Zo is een taskforce jaarrekening ingericht, is de inrichting van het nieuwe financiële pakket afgerond en is gestart met het beschrijven van de meest kritieke processen. Ook is de afdeling Financiën op sterkte gebracht. In totaal zijn 32 opdrachten geïdentificeerd die gezamenlijk organisatiebreed tot verbetering zullen leiden. Dit is een proces waarvoor we in totaal drie jaar uittrekken. Met de nieuwe accountant zijn werkaafspraken gemaakt.

Optimaliseren dashboard bedrijfsvoering

Doel van het dashboard bedrijfsvoering is het maandelijks geautomatiseerd kunnen rapporteren op de voortgang van de vastgestelde indicatoren bedrijfsvoering. In 2021 is het dashboard verbeterd door het toevoegen van nieuwe indicatoren.

4.6.2.5 Digitalisering

Doel van digitalisering is het bouwen van een toekomstbestendige ambtelijke organisatie door het efficiënter maken van werkprocessen en verbeteren van de informatiehuishouding.

Verdere implementatie Geheugen van Gouda

Het doel van het programma "Geheugen van Gouda" is de (digitale) dienstverlening te verbeteren door informatie op een betere manier te verwerken en op te slaan en onze processen volledig te digitaliseren waarbij we uitgaan van digitale inclusie. Om de dienstverlening verder te digitaliseren wordt de digitale balie organisatie breed geïmplementeerd en worden samenwerkingsomgevingen ingericht. Een inwoner of bedrijf kan digitaal of per post een aanvraag indienen (eHerkenning, DigiD of e-mail). De aanvraag wordt direct omgezet in een digitale zaak, inclusief bijbehorende documenten. Daardoor kan de ambtenaar vanaf de (thuis)werkplek de zaak behandelen en de stukken digitaal via Mijn Gouda of per post via Postex aanbieden aan de klant. Daarnaast kan de Bezwaarschriftencommissie nu digitaal vergaderen met behulp van iBabs. In het kader van digitale toegankelijkheid en verbeteren digitale dienstverlening, zijn in 2021 bijna alle PDF-formulieren op www.gouda.nl omgezet in digitale formulieren. Na een intensief traject werkt bijna het gehele Sociaal Domein digitaal en zaakgericht. In 2022 worden onder andere de resterende processen bij Services en binnen Bestuurlijke besluitvorming digitaal gemaakt.

Voortzetten en uitbreiden van het ICT beheer

De samenwerking voor het ICT-beheer met de buurgemeenten Waddinxveen en Zuidplas wordt naar tevredenheid van alle partijen voortgezet. In 2021 is de samenwerking uitgebreid door het ICT beheer voor de gemeenten Montfoort en IJsselstein te gaan uitvoeren. Daarnaast zal in 2022 voorzichtig verder worden samengewerkt op de gebieden van applicaties en informatiemanagement. De uitdaging binnen de samenwerking verschuift steeds meer naar de hoek van informatiemanagement. 2022 staat in het teken van een aantal grote migraties (telefonieplatform, nieuwe desktop). Gezien de aard van deze complexe trajecten wordt de samenwerkingsovereenkomst tegen het licht gehouden en waar nodig geactualiseerd.

Standaardisatie ICT

De organisatie heeft zich ten doel gesteld door standaardisatie het aantal applicaties waar mogelijk terug te dringen. De lijn blijft worden voortgezet om zo min mogelijk maatwerk en zoveel mogelijk gebruik te maken van standaard beheer en applicaties. In het informatieplan wordt aangegeven hoe de sturing op het aantal applicaties wordt ingericht en welke maatregelen worden genomen.

Uitfaseren overbodige applicaties

In 2019 zijn, in het kader van het nieuwe zaakstelsel, (proces)inventarisaties uitgevoerd binnen de diverse bedrijfsapplicaties. Uit dit onderzoek bleek dat een aantal applicaties kunnen worden vervangen door een proces (zaaktype) in het zaakstelsel. In datzelfde jaar is er gelijk een start gemaakt: de eerste twee applicaties Webnext en O3Spaces zijn opgeheven. In 2020 volgden de applicaties LEEF en Melddesk. In 2021 is de lijst met uitgefaseerde applicaties uitgebreid met Citypermit en Gouda Klant. De historie van de uitgefaseerde applicaties wordt opgenomen in het digitale geheugen; het pre-depot.

Optimalisatie applicatie MOG

De processen voor meldingen openbaar gebied zijn, als onderdeel Geheugen van Gouda, ingericht in de zaakoplossing.

Digitalisering processen sociaal domein

Verbetering van de dienstverlening aan de inwoners en inzicht in de effectiviteit van onze maatregelen zijn belangrijke onderdelen van de opgave voor het sociaal domein. In 2020 is de focus gelegd op het digitaliseren van producten die rechtstreeks door de klant aan te vragen zijn. De klant kan deze digitaal aanvragen, wat de instroom van papier in de

organisatie sterk vermindert. 2021 stond in het teken van het digitaliseren van intern gestarte processen, waarbij we vaak wel met de klant communiceren. Op deze manier is onze eigen dossiervorming direct digitaal en hoeft er niet meer geprint of gescand te worden. Met de digitalisering kwam direct een procesverbeteringsslag die in 2022 voortgezet moet worden. Daarnaast is afgesproken dat nieuwe processen, bijvoorbeeld uit nieuwe wetgeving, direct digitaal worden ingericht. Dit draagt bij aan een uniforme werkwijze en een meer digitale gemeente waar niet alleen het KCC (in het klantbeeld) maar ook de klant zelf (via MijnGouda) online inzicht heeft in relevante zaken.

4.6.2.6 Informatiebeveiligingsbeleid

Informatieveiligheid is een randvoorwaarde voor een professionele gemeente. Wij werken met veel waardevolle en privacygevoelige informatie. De medewerkers van de gemeente moeten kunnen beschikken over betrouwbare informatie om de klanten optimaal te kunnen helpen en adviseren. Bovendien moeten burgers en bedrijven erop kunnen vertrouwen dat hun gegevens in goede handen zijn bij de gemeente. Informatiebeveiliging en dus ook het nemen van allerlei beheersmaatregelen om de risico's te beperken, wordt daarom steeds belangrijker.

Een slechte beveiliging van informatie veroorzaakt niet alleen imagoschade, maar kan ook ingrijpende gevolgen hebben voor zowel de burgers als onze eigen bedrijfsvoering. In absolute zin bestaat een 100% toekomstbestendige informatiebeveiliging niet. De dreigingen en kwetsbaarheden van tien jaar geleden zijn anders dan nu. Het CSBN onderstreept de voortdurende verandering van dreigingen en kwetsbaarheden. Informatiebeveiliging is daarom een cyclisch proces, dat telkens moet inhaken op nieuwe ontwikkelingen.

ENSIA en audits DigiD en Suwinet

Met behulp van ENSIA leggen gemeenten jaarlijks verantwoording af over de kwaliteit van de organisatie brede informatieveiligheid en over die van diverse informatiesystemen. Verantwoording wordt horizontaal afgelegd aan de gemeenteraad en verticaal aan de ministeries van BZK, SZW en I&M. Het beoogde resultaat van het project ENSIA is de borging van informatiebeveiliging en de verantwoordingsplicht in de gemeentelijke PDCA-cyclus. In het vierde kwartaal van 2021 is de zelfevaluatie ENSIA voor de tweede keer uitgevoerd. De audits DigiD en Suwinet vinden plaats in het eerste kwartaal van 2022.

Implementatie BIO- maatregelen

Vanaf 1 januari 2020 is de BIO van kracht geworden. Vanuit de BIO zullen wij in het eerste kwartaal 2022 o.a. starten met het uitvoeren van een GAP- analyse. Met deze analyse onderzoeken we de maatregelen en wordt een vergelijking gemaakt tussen de bestaande situatie en de gewenste situatie. Op basis van prioriteit wordt bepaald welke verbeteracties en maatregelen in 2022 worden opgepakt om te voldoen aan de BIO. De verbeteracties worden opgenomen in een actieplan.

Prioriteit 2022

In 2022 zal in het kader van informatiebeveiliging de organisatie zich moeten richten op bewustwording. Er zijn in het verleden binnen de organisatie op het gebied van informatiebeveiliging verschillende bewustwordingsactiviteiten en trainingen/workshops georganiseerd. Deze activiteiten staan echter los van elkaar, worden ad hoc ingezet of zijn niet structureel. Het creëren en behouden van de gewenste veiligheidscultuur vraagt om een structurele aanpak, waarin het verhogen van het beveiligingsbewustzijn in een voortdurende cyclus aandacht krijgt en behoudt.

4.6.2.7 Privacy

De AVG is een strenge wet die vereist dat Gouda aantoonbaar aan deze wet voldoet (compliance). Dit vergt organisatiebreed veel maatregelen. Deze maatregelen kunnen grof in drie velden worden ingedeeld:

1. Zorgen dat de gemeente transparant omgaat met persoonsgegevens.

Hierbij kan worden gedacht aan de zeven privacy rechten die de burger heeft, waarvan de belangrijkste het inzage-recht is. Het uitoefenen van deze rechten moet voor de burger zo toegankelijk mogelijk zijn. Via Gouda.nl kan de burger zijn/haar privacy rechten sinds 2021 op gemakkelijke wijze uitoefenen.

Ook het bij te houden Register van verwerkingen (alle werkprocessen die de gemeente heeft met betrekking tot persoonsgegevens) behoort tot het onderdeel transparantie. De vervolmaking van het register heeft in 2021 weinig vordering gemaakt in verband met andere privacy prioriteiten (het behandelen van een piek aan inzageverzoeken). In 2022 zal het register via Gouda.nl inzichtelijk zijn voor een ieder. Er is per 1 april formatie hiervoor aangetrokken om deze klus af te ronden.

Er komen steeds meer specifieke privacy verklaringen per gemeentelijk werkveld om zo duidelijk mogelijk aan betrokkenen uit te leggen waarom de gemeente iemands persoonsgegevens verwerkt en welke dat zijn.

2. Veiligheid.

De AVG vraagt om technische en organisatorische maatregelen ter bescherming van persoons gegevens. Informatisering, automatisering en fysieke beveiliging zorgen hiervoor binnen onze organisatie.

3. Het op orde hebben van de privacy huishouding.

Ook dit vergt diverse acties, namelijk:

- Ervoor zorgen, dat op een betrouwbare manier wordt omgegaan met persoonsgegevens en dat ook blijven doen (in control zijn).
- Actueel beleid hebben.
- Een Functionaris Gegevensbescherming hebben.
- Verwerkersovereenkomsten en andere overeenkomsten opstellen en bijhouden, waarin de bescherming van persoonsgegevens wordt geregeld, ook wel ketenregie genoemd.
- Datalekken beoordelen en indien nodig, melden.
- Onderzoek doen, bij (nieuwe) werkprocessen met gevoelige of veel gegevens (impact op de betrokkene en organisatie) ten behoeve van een zorgvuldige en rechtmatige omgang hiervan. Zo'n onderzoek heet een DPIA.
- Monitoring/Auditing via Key2Control van de diverse privacy maatregelen.

Van het op orde hebben van de privacy huishouding zijn de DPIA's heel belangrijk. Op de meest privacygevoelige werkvelden heeft dit inmiddels plaatsgevonden. Naar gelang de stand van zaken zijn in 2021 de bijbehorende beheersmaatregelen van de tot nu toe 25 uitgevoerde DPIA's gerealiseerd of geoptimaliseerd, zodat binnen deze hoogste risico-aandachtsgebieden ook op operationeel niveau sprake is van passende waarborgen qua zorgvuldige omgang en bescherming van persoonsgegevens.

De Functionaris Gegevensbescherming heeft zijn jaarverslag over 2021 op dit moment nog niet uitgebracht.

Het project Gouda Privacyproof

Het project Gouda Privacyproof is opgestart om alle maatregelen van de AVG in kaart te brengen en te volbrengen. Dit project is een ongoing project. Er zal nooit gezegd kunnen worden dat alle maatregelen zijn ingevoerd en operationeel zijn. De gemeentelijke organisatie is altijd in ontwikkeling, ook in de omgang met persoonsgegevens in welke werkwoordvorm dan ook.

4.6.2.8 Aanbestedingsbeleid

In het bestuursakkoord 2018-2022 is afgesproken expliciet aandacht te besteden aan de lokale economie en lokale ondernemers.

Uitgangpunt opgenomen in beleid

Het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente Gouda voorziet hierin met het uitgangspunt dat in gevallen waar een enkelvoudig onderhandse offerteaanvraag en/of een meervoudig onderhandse offerteaanvraag is toegestaan, we rekening houden met de lokale economie en de lokale ondernemers. Bij de meervoudig onderhandse offerteaanvragen streeft de gemeente ernaar minimaal één lokaal of regionaal bedrijf uit te nodigen om een offerte uit te brengen.

Verantwoording 2021

In het bestuursakkoord 2018-2022 is afgesproken dat het college jaarlijks aan de hand van een steekproef rapporteert over het uitnodigen van lokale of regionale ondernemers voor meervoudig onderhandse opdrachten van de gemeente.

Uit overzicht van 422 opdrachten die in 2020 meervoudig onderhands of enkelvoudig zijn aanbesteed is het volgende op te merken over het betrekken van lokale of regionale ondernemers.

Procedures	Wel gevraagd aan lokale partij om in te schrijven	Niet gevraagd aan lokale partij om in te schrijven
Enkelvoudig onderhands	92	263
Meervoudig onderhands	13	11
Totaal	105	274

Van de opdrachten die via een meervoudig onderhandse procedure zijn verstrekt én waarbij een lokale partij uitgenodigd is om in te schrijven is een steekproef gedaan of de opdracht daadwerkelijk gegund is aan een lokale partij. Steekproefgrootte: vier uit populatie dertien. In 50% van die gevallen is daadwerkelijk opdracht verstrekt aan een lokale partij.

4.6.3 Personeel

4.6.3.1 Bezetting

De bezetting is het afgelopen jaar gestegen van 466 naar 505 FTE. Een verklaring hiervoor is het feit dat de organisatie extra taken heeft gekregen en dat daarvoor formatie beschikbaar is gesteld, en dat de organisatie erin is geslaagd om succesvoller te opereren op de arbeidsmarkt. Tot slot is op sommige plekken geanticipeerd op het vertrek van medewerkers, bijvoorbeeld vanwege pensioen.

Omschrijving	31 december 2021	31 december 2020
Bezetting in fte	505	466
Bezetting in aantal medewerkers	556	516

Omschrijving	31 december 2021	31 december 2020
Aantal medewerkers boventallig	-	3
Totaal aantal medewerkers in dienst	556	519
Deeltijdpercentage medewerkers in dienst	90%	90%

4.6.3.2 Loonkosten

In lijn met de doelstelling blijven de loonkosten over 2021 binnen de begroting. Er is een stijging van het aantal fte's in combinatie met hogere salarislasten door de CAO-stijging. Daarnaast is er een stijging te zien bij de inhuur (zie ook hieronder). De stijgingen van zowel de vaste personele lasten als de inhuur waren echter voorzien en passen binnen de begroting.

In 2021 is de totale inhuur met € 3,3 miljoen gestegen ten opzichte van 2020. De voornaamste reden betreft het beschikbaar komen van tijdelijke budgetten. De onderwerpen van deze tijdelijke budgetten vragen regelmatig zeer specifieke expertise voor een bepaald thema waardoor inhuur nodig is. Daarnaast is de arbeidsmarkt zeer krap waardoor vaker dan gewenst een beroep moest worden gedaan op externen.

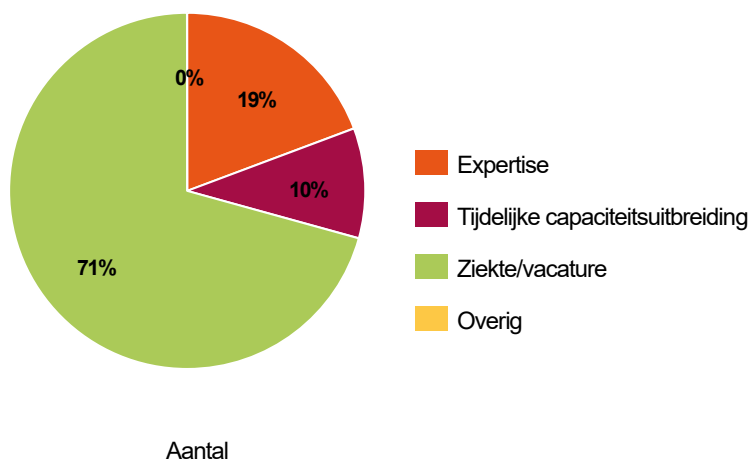
Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2021	2020
Loonkosten begroot (na wijziging)	44.722	42.483
Loonkosten realisatie	42.417	39.048
Saldo	2.305	3.435

Inhuur derden

In 2021 bedroegen de kosten van de inhuur van externen 25% van het totaal van salarislasten en kosten externe inhuur (dit is inclusief projectmatige inhuur op de programma's). Dit is hoger dan in 2020, maar vergelijkbaar met 2019.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2021	2020
Reguliere inhuur	14.352	11.032

Aanleiding inhuur

4.6.4 Doelstellingen bedrijfsvoering

Indicator	Toelichting	Doelstelling 2021	Realisatie 2021
Personeel			
Verzuim	De afgelopen jaren is veel energie gestoken in het verlagen van het verzuim. Aandacht en heldere afspraken hebben geresulteerd in lager verzuim. Dit willen we zo houden.	4,6% inclusief langdurig verzuim frequentie 1,1. Verzuim anno september 2020: 4,7% en frequentie 0,7; Verzuim anno september 2019: 6,6% en frequentie 0,9.	Verzuimpercentage: 4,8% Frequentie: 0,6 Tot november 2021 lag het verzuimpercentage onder de doelstelling. De laatste maanden zagen we het verzuim licht oplopen, met als resultaat 4,8% verzuim. Het aantal keer dat medewerkers zich gemiddeld ziek hebben gemeld ligt lager. Dit kan deels te maken hebben met het feit dat men thuis makkelijker doorwerkt en zich minder ziek meldt.

Indicator	Toelichting	Doelstelling 2021	Realisatie 2021
Salaris-lasten	De kosten aan salarissen inclusief sociale lasten zijn een belangrijke post in de begroting van de gemeente (2019: plm. 16% van totale lasten). Reden om actief te sturen op realisatie en uitputting.	De salarislasten blijven binnen het begrote budget.	De salarislasten blijven binnen het begrote budget (2021: begroot na wijziging € 44,7 miljoen; realisatie € 44,4 miljoen).
Inhuur externen	In 2019 bedroegen de kosten van de inhuur van externen 24% van het totaal van salarislasten en kosten externe inhuur (dit is incl. projectmatige inhuur op de programma's). Door het verhogen van de interne flexibiliteit en door meer grip op het inhuurproces wordt beoogd om de kosten van inhuur te verlagen. Tegelijkertijd heeft de organisatie te maken met tijdelijke middelen voor programma's, vervanging vanwege tijdelijke uitval of vacatures die moeilijk te vervullen zijn of zeer specifieke expertise voor een bepaald thema waardoor inhuur nodig is.	De kosten van de inhuur van externen bedraagt maximaal 20 % van het totaal aan salarislasten en kosten externe inhuur.	In 2021 bedroegen de kosten van de inhuur van externen 25,3% van het totaal van salarislasten en kosten externe inhuur (dit is incl. projectmatige inhuur op de programma's).

Indicator	Toelichting	Doelstelling 2021	Realisatie 2021
Financiën			
Exploitatiesaldo	De meerjarenbegroting is sluitend als er goede verhouding is tussen baten en lasten.	Het verwachte saldo van baten en lasten in het meerjaren-perspectief is > 0.	Het jaarrekeningresultaat 2021 is positief.
Weerstandsvermogen	Een reservepositie is adequaat als de reserves voldoende zijn om mogelijke risico's (voor zover die te kwantificeren zijn) op te kunnen vangen.	De verhouding (ratio) tussen het aanwezige en het minimaal beschikbare weerstandsvermogen ligt minimaal tussen 1,0 en 1,4.	Het weerstandsratio in 2021 is 2.5%.
Schuldenplafond	De omvang van de leningenportefeuille (langlopend + kortlopend) van de gemeente Gouda is ten opzichte van andere gemeenten hoog. In het coalitieakkoord is afgesproken dit te bewaken middels een plafond.	Het gehanteerde schuldenplafond bedraagt: € 300 miljoen per 31/12/2021 en € 295 miljoen per 31/12/2022.	De bancaire schuldpositie bedroeg op 31 december 2021 € 244,6 miljoen. Hiermede zijn we ruim onder het schuldenplafond 2021 gebleven
Handremprocedure	Indien de sluitende meerjarenbegroting onder druk dreigt te komen, de ratio voor het weerstandsvermogen < 1 dreigt te worden of het schuldenplafond overschreden dreigt te worden (dan wel een combinatie van deze factoren) dan geldt een handremprocedure. Dat houdt in dat alles tijdig in werking moet worden gesteld om binnen de normen te blijven en dat reeds gemaakte inhoudelijke afspraken – ook die in voorliggend akkoord – allemaal ter discussie mogen worden gesteld. In aanloop naar de meerjarenbegroting 2021-2024 is de handremprocedure in werking getreden, aangezien de sluitende meerjarenbegroting onder druk staat.	Herstel van het opereren binnen de marges van het financieel kader uit het coalitieakkoord (sluitende meerjarenbegroting, weerstandsvermogen > 1 en schuldpositie onder schuldenplafond).	In 2021 is geopereerd binnen de marges van het financieel kader en het schuldenplafond waardoor er geen aanleiding bestond tot het inzetten van de handremprocedure
Factuur afhandeling	De wettelijke betalingstermijn voor facturen bedraagt standaard 30 dagen.	De gemeente Gouda betaalt ten minste 85% van de facturen binnen 30 dagen na ontvangst van de factuur.	84% Als gevolg van de implementatie van Key2 zijn in de eerste helft van het jaar achterstanden ontstaan.

Indicator	Toelichting	Doelstelling 2021	Realisatie 2021
ICT			
Geheugen van Gouda	Gouda maakt een ontwikkeling door van taakgericht naar zaakgericht werken. Daartoe is het programma Het geheugen van Gouda opgezet.	In 2021 zijn de bouwstenen om volledig digitaal te kunnen werken, zoals de elektronische handtekening, beschikbaar.	Gerealiseerd
ICT-infrastructuur	Om de continuïteit van de bedrijfsvoering te waarborgen is en wordt in de ICT geïnvesteerd. Hierdoor is de performance geleidelijk verbeterd.	In 2021 is beschikbaarheid van de ICTinfrastructuur binnen de afgesproken gebruikstijden 99,5% (2020: 99,6%).	Gerealiseerd
Privacy en datalekken	Op 25 mei 2018 is de Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming in werking getreden. De AVG stelt stevige boetes op het onzorgvuldig omgaan met persoonsgegevens: 20 miljoen of 4% van de jaaromzet als dit hoger is. Het project Gouda Privacyproof is met haar implementatiemaatregelen ten behoeve van het aantoonbaar kunnen voldoen aan de AVG eind 2018 op 88%.	Alle maatregelen om te voldoen aan de AVG zijn ingevoerd, maar behoeven voortdurend aandacht en onderhoud, zoals bewustwording van de medewerkers, de ketenregie op het gebied van persoonsgegevens, het doen van Privacy Impact Assessments etc.	Alle maatregelen die dienen ter bescherming van persoonsgegevens zijn ingevoerd en operationeel.
Indicator	Toelichting	Doelstelling 2021	Realisatie 2021
Juridische zaken			
Voorkomen van bezwaarschriften	<p>Het aantal en type bezwaarschriften geeft inzicht in de uitwerking van gemeentelijk beleid in de praktijk en de kwaliteit van de uitvoering.</p> <p>De gemeente stelt zich ook in 2021 ten doel om het aantal ingediende bezwaren terug te dringen door het verbeteren van de kwaliteit van besluiten. Daarnaast wordt in de primaire besluitvorming en ook bij planvorming gebruik gemaakt van mediationvaardigheden om vooraf duidelijkheid te geven over het waarom van een besluit of het geven van informatie over projecten in de openbare ruimte.</p> <p>Maar ook na de ontvangst van een bezwaarschrift is het uitgangspunt eerst de mogelijkheid van een oplossing via het informele traject in te zetten. Dit voorkomt formele procedures.</p> <p>De verwachting is dat het aantal bezwaarschriften stabiel zal blijven. Het effect van regelingen in verband met Covid-19 en mogelijke bezwaren tegen besluiten in dat kader wordt nauwlettend gevolgd. Er zijn geen tekenen dat dit tot een forse toename in het aantal bezwaarschriften zal leiden.</p>	<p>Doelstelling is maximaal 400 bezwaarschriften per jaar te ontvangen en 100% binnen 18 weken af te doen, waarbij geldt dat de afdoeningstermijn mede afhankelijk is van ontwikkelingen en maatregelen in verband met COVID-19.</p>	Het aantal bezwaarschriften bedroeg circa 300 in het jaar 2021. Daarbij is er in 23 zaken niet tijdig beslist op het bezwaarschrift. Dat is in circa 7,5% van de bezwaarzaken

4.7 Verbonden partijen

4.7.1 Inleiding

Verbonden partijen zijn gemeentelijke samenwerkingsverbanden of deelnemingen die gevormd zijn om bepaalde taken bijvoorbeeld efficiënter uit te voeren. De gemeente Gouda heeft in de rechtspersonen bestuurlijke invloed en/of financiële belangen.

Het toezicht op de uitvoerende werkzaamheden is een verantwoordelijkheid van de besturen van de verbonden partijen. Het toezicht ligt dus niet meer bij de afzonderlijke gemeenteraden. Steeds meer taken worden, vanuit de wens om regionaal samen te werken, ondergebracht in gemeenschappelijke regelingen. Dat betekent dat steeds meer geld vanuit gemeentelijke begrotingen naar regionale organisaties gaat. De gemeentelijke bijdrage van Gouda aan de verbonden partijen bedraagt in 2021 € 41,6 miljoen.

Een continu vraagstuk is op welke wijze het samenspel met de verbonden partijen verbeterd kan worden. In het bijzonder gaat het erom de democratische legitimiteit zo goed mogelijk te waarborgen.

Het aangaan van samenwerkingsverbanden, de vertegenwoordiging in de verbonden partijen en de wijze van besturing en toezicht zijn beschreven in de Nota verbonden partijen.

4.7.2 Gemeenschappelijke regelingen

4.7.2.1 Regio Midden Holland (RMH)

Openbaar belang en visie

Op belangrijke dossiers wordt samengewerkt met diverse gemeenten in de omgeving van Gouda, zowel dichtbij als verder weg, zoals met Alphen aan den Rijn en Woerden. Regionale samenwerking is een belangrijk aspect van de Goudse Toekomstvisie.

Ontwikkelingen 2021 en eventuele risico's

In de regio Midden-Holland werken de gemeente Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas samen om de belangen van de regio te behartigen. Dit gebeurt in de vorm van een netwerksamenwerking en rond vijf inhoudelijke tafels. Vanuit de wens om focus aan te brengen is gewerkt aan een positioneringsdocument. Er zijn een drietal 'tafel overstijgende thema's' geïdentificeerd, namelijk Groeigebied, Economische vitaliteit en Bereikbaarheid.

Na de vaststelling van dit document door de colleges zal het DB een uitnodiging aan de provincie doen om gezamenlijk met de regio te verkennen bij welke prioritaire thema's de provincie en de regio elkaar kunnen versterken.

Meer informatie: www.regiomiddenholland.nl

4.7.2.2 Omgevingsdienst Midden Holland (ODMH)

Openbaar belang en visie

De Omgevingsdienst Midden-Holland draagt bij aan een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving. Dit doet zij door de uitvoering van de milieutaken voor de hele regio en de provincie Zuid-Holland en de bouw- en woningtoezichttaken voor de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Zuidplas en Waddinxveen.

De taken omvatten vergunningverlening, toezicht en handhaving van milieuregels en bouwregels. Daarnaast adviseert de ODMH en voert zij taken uit ten behoeve van duurzaamheid, energietransitie, bodem, externe veiligheid, geluid- en luchtkwaliteit, ecologie en milieueducatie. De dienst houdt ook toezicht op de kwaliteit en veiligheid van officiële zwemwaterlocaties.

Ontwikkelingen 2021 en eventuele risico's milieu en duurzaamheid

De activiteiten op het gebied van milieu en duurzaamheid zijn beschreven in de jaarrapportage Milieu 2021. Het aantal uitvoeringsuren is in vergelijking met 2020 toegenomen, omdat er extra werkzaamheden zijn afgesproken in het kader van het raadsbrede programma Energietransitie gebouwde omgeving. Opnieuw lag het aantal advies- en vergunning verzoeken hoog. Dit werkte door in de productie van de thema's Ruimtelijke ordening en milieu, Bodem en Geluid, Lucht, Ecologie en Externe Veiligheid. De productie is echter in lijn gebleven met het jaarprogramma. Tegenover de toegenomen vraag stond een lagere productie op het gebied van juridisch advies en ook duurzaamheid, omdat er eind 2021 minder uren nodig waren voor de Regionale Energiestrategie dan verwacht.

De ODMH monitort de ontwikkelingen rond zeer zorgwekkende stoffen. Deze categorie zal in de toekomst nieuwe vraagstukken opleveren, vergelijkbaar met PFAS. Het is nog niet in te schatten welke invloed dit zal hebben. Ook lood is een zeer zorgwekkende stof. Provincie Zuid-Holland heeft in 2020 een beleidsregel diffuus lood vastgesteld gericht op het terugbrengen van blootstelling. Zij liet onderzoek doen naar loodgehalten bij speelplaatsen en volkstuincomplexen. Met de Omgevingswet komt de complexe problematiek van diffuus lood naar gemeenten. Dit zal ook in 2022 nog de nodige aandacht vragen.

Er is nog steeds geen duidelijkheid over de financiële gevolgen van de overdracht van bodemtaken van provincie aan gemeenten in het kader van de Omgevingswet. Dit blijft een potentieel risico. Gemeenten blijven hier onder meer via de VNG aandacht voor vragen.

Waar verder rekening mee moet worden gehouden is de aanwijzing van Natura2000-gebied Polder Stein als stikstofgevoelig gebied. Hierover is in september 2019 een raadsmemo aan de gemeenteraad gezonden. De aanwijzing kan betekenen dat er voor diverse bouwplannen meer maatregelen nodig zijn om stikstofuitstoot te reduceren. Hierdoor kunnen bouwplannen vertraging oplopen. De aanwijzing is al aangekondigd door de minister maar nog steeds niet in werking getreden. Het is niet bekend wanneer de inwerkingtreding plaatsvindt.

Bouw- en woningtoezicht

De activiteiten op het gebied van bouw- en woningtoezicht zijn beschreven in de jaarrapportage BWT 2021. Het aantal aanvragen om een omgevingsvergunning en het aantal toezichtmomenten is net als in 2020 opnieuw toegenomen. Tegelijkertijd zien we een meebewegende stijging van de leges waardoor de uitvoering van de BWT-taken kostendekkend zijn uitgevoerd.

Verder zijn er weer veel (grote) projecten uitgevoerd, zoals de voorbereiding op de Omgevingswet, onderhoud monumenten in het kader van Gouda 750 en diverse grote bestemmingsplannen, zowel in Westergouwe als binnenstedelijk

Vanaf 2023 (waarschijnlijke inwerkingtreding Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor de bouw) ontstaat een risico van verminderde legesinkomsten. In 2022 worden de gevolgen van de inwerkingtreding van deze wet naar verwachting duidelijker en zal hieromtrent nadere besluitvorming nodig zijn.

Het afgelopen jaar zijn onderzoeken door de Rijksoverheid (zie Van Aartsen) en de provincie Zuid-Holland uitgevoerd en aanbevelingen gedaan over het (verbeteren van) het functioneren van de omgevingsdiensten. Het is op dit moment nog niet duidelijk hoe dit verder zal uitwerken voor de omgevingsdiensten en wat hiervan de eventuele risico's zijn.

Meer informatie: www.odmh.nl

4.7.2.3 Groenalliantie Midden Holland en omstreken (GA)

Openbaar belang en visie

Groenalliantie behartigt de bovengemeentelijke belangen van het beheer en de ontwikkeling van groengebieden voor de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Krimpen aan den IJssel en Waddinxveen. De belangen bestaan uit het behoud en de versterking van de groen- en recreatieve verbindingen, landschappelijke kwaliteiten en de biodiversiteit binnen de natuur- en recreatiegebieden. Ook de bevordering van de leefbaarheid en de toeristische aantrekkingskracht zijn belangrijke speerpunten. Specifiek voor Gouda gaat het om het beheren van de gebieden de Goudse Hout en de Oostpolder. Zowel inwoners van Gouda als bezoekers kunnen in deze gebieden rusten, sporten, bewegen en recreëren.

Ontwikkelingen 2021 en eventuele risico's

De coronapandemie heeft een stempel gedrukt op de ontwikkelingen in 2021. Door de toename van het gebruik van de gebieden is er extra informatie verstrekt en meer inzet van de BOA's gevraagd, met name in de weekenden en in de vakantieperiodes. Door een toename van het aantal bezoekers in de gebieden is een hogere frequentie van het afval verwijderen nodig en zijn er meer reparatiekosten vanwege een toenemend aantal vernielingen. Het vandalisme is namelijk in alle natuur- en recreatiegebieden van Groenalliantie behoorlijk toegenomen.

Vooralsnog zijn er geen grote (financiële) gevolgen voor de uitvoering van (onderhouds-) werkzaamheden.

De coronapandemie heeft het belang van natuur- en recreatiegebieden geaccentueerd: groen is goed, gezond en maakt gelukkig. Als vastgesteld in het 'Ontwikkelplan Groenalliantie 2030' wil Groenalliantie verkennen wat de kansen, mogelijkheden en eventuele belemmeringen zijn van het uitbreiden van het areaal aan natuur- en recreatiegebieden en daarmee bijdragen aan meer groene natuur- en recreatieruimte. De behoefte aan deze ruimte is groot gezien de huidige drukte in de natuur- en recreatiegebieden. Het uitbreiden van de gebieden zou mogelijk kunnen leiden tot extra benodigde investeringen. Een verkenning van de financieringsmogelijkheden wordt opgestart.

In alle gebieden van Groenalliantie Midden-Holland en omstreken zijn in 2021 verbeteringen en aanvullingen in de recreatieve voorzieningen uitgevoerd. De informatievoorziening in alle gebieden is vernieuwd en de planvorming voor sanitaire voorzieningen is afgerond. Alle ontwikkelingen passen binnen de begroting van Groenalliantie.

'Ontwikkelplan Groenalliantie 2030'

In 2021 is het 'Ontwikkelplan Groenalliantie 2030' en bijbehorende 'Investeringsagenda Groenalliantie 2021-2025' definitief vastgesteld. Dit plan vormt een algemeen handelingskader voor het bestuur voor de komende tien jaar. Om invulling te geven aan de drie hoofdpunten waarvoor de Groenalliantie staat, zijn negen strategische doelen geformuleerd. Door middel van een interactief gebiedsproces met gebiedspartners is de investeringsagenda opgesteld. In oktober 2021 is er een raadsinformatiebijeenkomst georganiseerd om de input van de raadsleden uit Gouda te verzamelen. Ook is de gebiedsadviescommissie Groenalliantie geraadpleegd.

Wijziging Gemeenschappelijke regeling

In 2021 is de Gemeenschappelijke Regeling op onderdelen gewijzigd. De compartimentering (respectievelijke Reeuwijkse Plassen en omstreken en Krimpenerwaard) is opgeheven in de begroting van Groenalliantie, waardoor de verdeelsleutel van de deelnemersbijdragen is gewijzigd. De deelnemersbijdrage van gemeente Gouda is niet veranderd. Daarnaast zijn de twee gebiedsadviescommissies Reeuwijkse Plassen en omstreken en Krimpenerwaard samengevoegd tot één gebiedsadviescommissie.

Uittreden provincie Zuid-Holland

Het college van gedeputeerde staten van de provincie Zuid-Holland heeft besloten om per 1 januari 2018 uit diverse recreatieschappen te treden. Voor Gouda betreft dit Groenalliantie. Volgens de afgesloten uittredingsovereenkomst handhaaft de provincie voor de jaren 2018-2021 haar bijdrage op het niveau van 2017. Voor de periode 2022-2025 reserveert PZH gemiddeld over de schappen ongeveer 85% van het in 2021 te verstrekken bedrag. De overige 15% is 'het flexibele deel'. De provincie heeft met vragenlijsten onderzocht hoe zij de inzet van dit flexibele deel wil verdelen. Bij uittreding heeft provincie Zuid-Holland met de schappen individuele afspraken gemaakt over onder meer de voortzetting en hoogte van de financiering. Voor Groenalliantie gaat het om een jaarlijkse afname van 10% van de financiering. Deze afname is opgevangen in de begroting.

In 2021 is verder gesproken met de schappen en de provincie Zuid-Holland over de financiële bemoeienis van de provincie na 2025 als de financieringsovereenkomsten met de schappen aflopen. De provincie gaat in 2022 een bezoekersonderzoek doen in onder andere de schapsgebieden.

Meer informatie: <https://www.groenalliantiemiddenholland.nl/default.aspx>

4.7.2.4 Streekarchief Midden-Holland (SAMH)

Openbaar belang en visie

Het SAMH is het cultuurhistorisch 'geheugen' van Midden-Holland. SAMH bewaart onder andere de archieven van Gouda volgens de wettelijke bepalingen in de archiefwet. Het SAMH is daarnaast het regionaal historisch netwerk en historisch documentatiecentrum. Hiertoe worden ook archieven van talloze particuliere instellingen en bedrijven bewaard. Met cultuurhistorie speelt het SAMH ook een rol in de stadspromotie van Gouda.

Ontwikkelingen 2021 en eventuele risico's

Door het voordeel van het eenmalige positieve resultaat van het coronajaar 2020 (voordeel vanwege de huurkorting door de gemeente Gouda en het uitstel van bijvoorbeeld opleidingen en daarmee samenhangende kosten) is in 2021 sneller dan verwacht het weerstandsvermogen opgebouwd, hetgeen in lijn was met de wens van het algemeen bestuur en verwoord in de nota reserves en voorzieningen.

Hoewel het Streekarchief door lockdowns enkele keren (deels) gesloten is geweest, werd er in 2021 wel steeds een zo veel mogelijk digitale dienstverlening geleverd voor urgente vragen. Het opragen van archiefstukken door de aangesloten gemeenten en hun inwoners bleef mogelijk.

Eind maart kwam de nieuwe raadpleegomgeving online. Vooral de mogelijkheden om de uitgebreide beeldbank te gebruiken (15.000 foto's gedigitaliseerd en bijna 1.000 plattengronden en kaarten) en onderzoek te doen in de vele nieuwe genealogische data die er beschikbaar zijn gekomen, kunnen rekenen op hoge waardering van de bezoekers. De educatieve website Geschiedenislokaal Midden-Holland werd uitgebreid met een nieuw thema: Nederland 1948-2008. Dit thema sluit aan bij de eindexamenmodule voor de HAVO en bevat een keur aan onderwerpen, zoals emancipatie, jeugdcultuur, de Koude Oorlog en economische groei. In 2022 zullen de inmiddels gedigitaliseerde doop-, trouw- en begraafregisters, bevolkingsregisters en graf- en militaire registers beschikbaar komen op de website.

De actieve deelname van het Streekarchief aan de proeftuinen van de VNG sinds 2019 is de voorbereiding op de inwerkingtreding van de Wet open overheid en de gemoderniseerde Archiefwet, om zo het bestuur en de gemeenten te informeren over de effecten van de wet en de inrichting van het Streekarchief daarop af te stemmen. In opdracht van het Algemeen Bestuur is het Streekarchief een onderzoek gestart naar de haalbaarheid van de inrichting van een regionaal e-depot. De projectgroep bestaat uit een afvaardiging van bijna alle gemeenten, de Omgevingsdienst Midden-Holland en het Streekarchief.

Meer informatie: <https://www.samh.nl>

4.7.2.5 Promen

Openbaar belang en visie

Promen voert voor Gouda de Wsw via een gemeenschappelijke regeling uit. Kerntaak is het bieden van betaald werk en ontwikkelingsmogelijkheden aan inwoners met een arbeidsbeperking met een Wsw-indicatie. De Wsw is in 2015 samen met andere wetten opgegaan in de PW. Vanaf 2015 is er geen nieuwe instroom in de Wsw meer. De huidige arbeidsbeperkten (beschut werk en garantiebannen) worden nu via Prowork bediend. Prowork is speciaal voor de uitvoering van de PW-dienstverlening als BV van Promen opgericht.

Prowork voert in opdracht van de individuele gemeenten re-integratie en mens-ontwikkel-activiteiten uit voor werkzoekenden die ondersteund worden op grond van de PW. Dit in de vorm van leerwerkplaatsen, werkervaringsplaatsen, aangepast(e) werk(plekken) en re-integratiemodules zowel binnen als buiten de locaties van Promen. De concrete afspraken hierover worden vastgelegd in een bijlage bij de Dienstverleningsovereenkomst die met Prowork is afgesloten.

Promen voert doelstellingen uit de programmabegroting uit:

- 1) Iedereen die kan werken, werkt naar vermogen of is actief voor de samenleving.
- 2) Voor wie dat nodig heeft is een veilig vangnet beschikbaar (in dit geval in relatie tot werk).

Promen opereert op de commerciële markt door producten en diensten aan derden te leveren. Hierdoor heeft Promen te maken met het normale ondernemersrisico. Door de turbulente economische omstandigheden als gevolg van de huidige coronacrisis is dit risico aanzienlijk toegenomen. Op dit moment zijn de gevolgen van de crisis nog onduidelijk. Aangezien de cao's voor 2021 en 2022 nog niet zijn vastgesteld is er tevens sprake van onzekerheid met betrekking tot de loonkostenstijgingen. Bij het in het najaar op te stellen Ondernemingsplan Promen 2022 zal rekening worden gehouden met de verwachtingen van dat moment op het gebied van omzetten, lonen en salarissen.

4.7.2.6 Bedrijvenschap Regio Gouda (BRG)

Openbaar belang en visie

Het Bedrijvenschap Regio Gouda ontwikkelt het bedrijventerrein Gouwe Park even ten westen van Gouda, langs de A20 en A12. Met deze ontwikkeling draagt deze gemeenschappelijke regeling bij aan het versterken van het vestigingsklimaat in Gouda en de regio voor het midden- en kleinbedrijf en grote ondernemers.

Binnen deze gemeenschappelijke regeling werken de gemeenten Gouda, Waddinxveen en Zuidplas op gelijkwaardige basis samen. De gemeenten nemen elk voor 1/3^e deel in het uiteindelijk voor- of nadelig financieel resultaat bij afsluiting van de ontwikkeling. Door de gemeente Gouda zijn en worden geen investeringen in het Bedrijvenschap gedaan.

Ontwikkelingen 2021 en eventuele risico's

In de eerste helft van 2021 zijn alle eind 2020 nog resterende kavels verkocht; in 2022 zal de laatste verkochte kavel juridisch worden geleverd. Omdat in de gemeenschappelijke regeling is bepaald dat deze wordt opgeheven indien (vrijwel) alle uitgeefbare kavels zijn verkocht heeft het Algemeen Bestuur van het Bedrijvenschap op 23 juni 2021 besloten:

- a. de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Regio Gouda per 31 december 2022 op te heffen en over te gaan tot ontbinding en vereffening.
- b. dat indien op enig moment na 23 juni 2021 blijkt dat op 31 december 2022 de gronden van het Bedrijvenschap Regio Gouda niet geheel zijn uitgegeven het Dagelijks Bestuur mandaat heeft om aan de raden van de drie deelnemende gemeenten instemming te vragen de gemeenschappelijke regeling eerder/per 31 december 2022 op te heffen en na de verleende instemming dit ter goedkeuring voor te leggen aan Gedeputeerde Staten.

Voortvloeiend uit dit besluit en op grond van artikel 35 van de gemeenschappelijke regeling stelt het Algemeen Bestuur een liquidatieplan op, dat ter instemming wordt voorgelegd aan de raden van de deelnemende gemeenten. Op 1 december 2021 heeft het Algemeen Bestuur van het Bedrijvenschap het liquidatieplan vastgesteld en vervolgens aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten (Gouda, Waddinxveen en Zuidplas) gezonden met het verzoek in te stemmen met dit liquidatieplan. Deze instemmingen hebben in het eerste kwartaal van 2022 plaatsgevonden.

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van deze gemeenschappelijke regeling is op 4 december 2019 besloten om in de jaren 2020 en 2021 over te gaan tot tussentijdse fysieke winstuiterkering en in 2022, bij beëindiging van deze gemeenschappelijke regeling het dan resterend saldo uit te keren. In dit verband heeft in 2021 een tweede uitkering aan de deelnemende gemeenten plaatsgevonden. Dit betrof een bedrag van € 3.000.000; per deelnemende gemeente derhalve € 1.000.000.

Gevolgen coronacrisis

De coronacrisis heeft vrijwel geen nadelige gevolgen gehad. Alle begin 2020 nog resterende uit te geven kavels zijn inmiddels verkocht.

Meer informatie: www.gouwepark.nl

4.7.2.7 Grondbank RZG Zuidplas

Openbaar belang en visie

Vanaf 2011 functioneert de Grondbank RZG Zuidplas als stallingbedrijf. De gronden zijn bedoeld voor de ontwikkeling van de Zuidplaspolder tot een gebied voor wonen, werken en natuur, indirect draagt de Grondbank bij aan het invullen van de regionale woningbouwopgave. Het aandeel van Gouda in de Grondbank is 6%. Voor dit percentage draagt Gouda bij aan de kosten van de Grondbank en staat via een verliesvoorziening samen met de andere deelnemers garant voor de eventuele tekorten.

Ontwikkelingen 2021 en eventuele risico's

In 2021 hebben de gesprekken tussen de Grondbank en de gemeente Zuidplas over het in eigendom overnemen van de gronden van de Grondbank door de gemeente Zuidplas geresulteerd in de aankoop van de gronden door de gemeente Zuidplas. De koopovereenkomst is op 1 juli 2021 door de provincie, de gemeente Zuidplas en de Grondbank ondertekend. Met betrekking tot de waarde van de gekochte gronden is het resultaat van deze verkoop dat de boekwaarde is gedekt en gemeente Gouda ook geen toekomstige financiële bijdrage meer aan de Grondbank hoeft te doen.

Gevolgen coronacrisis

De coronacrisis heeft nauwelijks gevolgen gehad voor de Grondbank. Aan de inkomstenkant, bij de verhuur en pacht van de gronden zijn op heel beperkte schaal maatregelen in de vorm van uitstel van huur nodig gebleken als gevolg van de coronacrisis. Ten opzichte van de totale begroting van de Grondbank, zijn de financiële gevolgen hiervan nihil.

4.7.2.8 Hecht / Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg (RDOG HM)

Openbaar belang en visie

Hecht bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van de burgers in de regio Hollands Midden in normale en crisisonstandigheden. Daarnaast zet Hecht in om de effecten van gezondheidsbedreigingen te beperken. Dit gebeurt door de belangen te behartigen van de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten op het terrein van de openbare gezondheidszorg, volksgezondheid en ambulancezorg.

Wijze dienen belang

Hecht geeft uitvoering aan drie diensten: de GGD, GHOR en RAV. De werkzaamheden lopen uiteen van structurele en preventieve maatregelen tot aan de voorbereiding op gezondheidsbedreiging en effectief optreden bij een daadwerkelijke gezondheidsbedreiging. Voor de openbare gezondheidszorg komt daar het bevorderen van de toegang tot zorg bij.

Wettelijke taken

Het jaar 2021 stond in het teken van de benodigde opschaling in het kader van de infectieziekte bestrijding COVID-19 ten behoeve van het grootschalig testen en uitvoeren van de bijbehorende bron- en contactonderzoeken.

De overige wettelijke GGD-taken zijn uitgevoerd zover de lockdown dit toestond. Het gevolg was dat personele capaciteit beschikbaar kwam voor de bestrijding van corona.

De afgelopen periode heeft eens te meer laten zien welke rol Hecht in de regio en voor Gouda heeft. Soms lijkt het wellicht een organisatie die gewoon doet wat ze altijd deed; jaarlijks weer het budget verteerd dat er nu eenmaal is. Maar door de corona-pandemie is volkomen duidelijk geworden dat alle taken samen zorgen voor de bewaking, bescherming en bevordering van de publieke gezondheid in de regio. Iedere taak past precies in een puzzel die voor een belangrijk deel is vastgelegd in de wetten, zoals de Wet publieke gezondheid, de Tijdelijke wet ambulancezorg, de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning. Een puzzel waaruit niet zonder consequenties stukjes kunnen worden weggelaten.

Inhoud voorop!

Discussies in het bestuur van Hecht gingen vaak over financiën en bedrijfsmatige vraagstukken.

Het bestuur bewaakt dat het gesprek over de inhoud goed werd en wordt gevoerd:

- Inhoud voor financiën;
- Continuïteit in beleid, verandering kost nu eenmaal tijd;
- Door middel van scenario's beter inzicht verschaffen in de beleidskeuzes.

RDOG HM wordt Hecht

Op 25 oktober 2021 is bekend gemaakt dat de RDOG HM voortaan handelt onder de naam Hecht.

De beschrijvende naam RDOG HM is vervangen door een naam met boodschap. Hecht verbindt. Hecht gelooft dat alleen samen met de ketenpartners, samen met de cliënt, samen met de opdrachtgevers effectief kan worden gewerkt.

Corona

De coronapandemie heeft laten zien dat Hecht snel en effectief inspeelt op vragen vanuit de samenleving. Naast testen en vaccineren, zijn tienduizenden vragen van burgers, zorginstellingen, scholen en opvangorganisatie et cetera beantwoord. Ook bood Hecht ondersteuning voor mensen die het sociaal of psychisch zwaar hebben door de maatregelen. Hecht gaat daarnaast met onder andere de gemeenten aan de slag om de impact van corona op de samenleving te minimaliseren. De pandemie heeft echter ook zijn impact op Hecht als organisatie. Een jaar in de loopgraven van de crisis vergt een grote inzet van de medewerkers. Hierdoor zijn niet alle projecten volgens planning verlopen/opgepakt.

Governance

Sinds 2021 maakt Hecht gebruik van twee bestuursadviescommissies BAC: de BAC PG en de BAC ZVH. Uitgangspunt is dat de adviescommissies adviezen aan het algemeen bestuur voorlegt, die kwalitatief onderbouwd en integraal (op inhoud en financiën) besproken zijn en tevens ambtelijk en bestuurlijk (sub)regionaal zijn afgestemd. Dit met het doel om de snelheid van de besluitvorming te bevorderen, de bestuurlijke drukte te verminderen en meer inhoudelijke betrokkenheid bij het beleid van Hecht te kunnen hebben. Dit brengt met zich mee dat het bestuur oog houdt voor de verschillen tussen AB en BAC: het inhoudelijk gesprek en advies vindt plaats in en vanuit een bestuursadviescommissie waarna de

besluitvorming volgt in het AB. Het is niet de bedoeling om bij de besluitvorming de hele discussie zoals die plaats heeft gevonden in de BAC's te gaan herhalen, maar te durven vertrouwen op het advies van de afvaardiging van bestuurders in de BAC. Dit vraagt iets van de algemeen bestuursleden. Deze uitdaging is gezamenlijk aangegaan. Daar waar vanuit de BAC's geen eenduidig advies geeft, hakt het AB in onderlinge afstemming, al dan niet via stemming, knopen door om vervolgens te besluiten.

Positieve Gezondheid/ integraal beleid

Hecht heeft het uitgangspunt van positieve gezondheid om te bevorderen dat vanuit een brede blik op gezondheid wordt gewerkt. Zo wordt ook met gemeenten en ketenpartners gebouwd aan een integrale aanpak. Beleid en uitvoering vanuit de leefwereld van de mensen om wie het gaat; op die manier wordt het mogelijk om daadwerkelijk vorm te geven aan gezamenlijk integraal beleid vanuit verschillende domeinen.

Samen met preventie is positieve gezondheid de belangrijkste motor van een goede publieke gezondheid. Hecht draagt bij aan het beschermen en bevorderen van de gezondheid van de burgers in de regio. Hecht doet wat nodig is en werkt daarbij collegiaal samen met de gemeentelijk ambtelijke organisaties. Hecht richt zich daarbij op de taken die de diverse wetten hebben toebedeeld aan gemeenten. Dat doet zij in samenwerking met veel regionale partners in het zorg- en veiligheidsdomein.

Integrale aanpak op het vergroten van het gezondheidspotentieel

Nederland is zich al lang bewust van gezondheidsverschillen en de gevolgen ervan. De werkelijkheid die gezondheidsverschillen veroorzaakt, is zeer complex. De aanpak 'Gelijke kansen op gezondheid' richt zich vanuit een brede en integrale aanpak op het vergroten van het gezondheidspotentieel van alle burgers door specifiek de aandacht te richten op de doelgroep met een lage sociaaleconomische status. Ook bij corona bleek dat de meest kwetsbaren het meest geraakt worden en het verschil vergroten. Hecht trekt graag met gemeenten en stakeholders gezamenlijk op, vanuit de gedachte dat iedereen recht heeft op gelijke kansen op gezondheid en dit ook essentieel is voor een gezonde samenleving en een gezonde economie. Eind 2021 is in opdracht van het AB een start gemaakt met een verkenning bij gemeenten en de resultaten daarvan worden in 2022 besproken.

Ontwikkelingen Hecht'24

In 2019 is Hecht gestart met het programma Hecht'24 (toen nog Programma RDOG2024 geheten).

Doelstelling van het programma is als volgt:

'In 2024 is Hecht een wendbare, moderne en klantgerichte organisatie. Zij kan meebewegen met veranderingen in de samenleving en met integrale gezondheidsdeskundigheid blijven bijdragen aan een gezonder en veiliger Hollands Midden. Daarin heeft zij extra oog voor inwoners in kwetsbare situaties.'

Het programma richt zich op de volgende doelen:

- Gezonde en betrouwbare ondersteuning en bedrijfsvoering;
- Wendbaar in strategie en uitvoering;
- Datagedreven verbetering en innovatie

Risico's: Programma Hecht2024.

De kosten gaan voor de baten uit en in de beginjaren 2020 en 2021 zijn de kosten van het programma Hecht2024 hoger dan de opbrengsten.

Meer informatie: www.rdoghm.nl

Risico's: Coronapandemie.

De ontwikkeling van corona is zeer dynamisch evenals de maatregelen om de pandemie te beteugelen. De financiële effecten hiervan kunnen fors zijn. In het algemeen is financiering vanuit VWS hiervoor beschikbaar.

Meer informatie: <https://eengezonderhollandsmidden.nl/dashboard/dashboardthemas/corona>

4.7.2.9 Veiligheidsregio Hollands-Midden (VRHM)

Openbaar belang en visie

De Veiligheidsregio Hollands Midden behartigt de belangen van de deelnemende gemeenten op het terrein van brandweer, geneeskundige hulpverlening bij zware ongevallen, rampen en rampenbestrijding. Daarnaast realiseert het een gecoördineerde inzet van de bij zware ongevallen en rampen betrokken organisaties, instellingen en diensten.

Gevolgen COVID-19

Ondanks de COVID-19 pandemie is in 2021 een groot deel van de voorgenomen activiteiten uitgevoerd volgens plan. Vanwege capaciteitsgebrek, de maatregelen ter voorkoming van verspreiding van COVID-19 en inzet in het kader van de pandemie is een deel van de activiteiten uitgesteld naar 2022 of later.

Brandweer

Ondanks corona is de brandweer 24/7 operationeel geweest.

Met betrekking tot het Tweede Loopbaanbeleid zijn in 2021 de eerste mensen uit de 24-uursdienst begonnen met een opleiding buiten de brandweer.

Hollands Midden neemt deel aan de landelijke pilot Gebiedsgerichte Opkomsttijden. De uitkomst hiervan leidt tot een nieuw dekkingplan voor onze regio. De pilot loopt momenteel landelijk als gevolg van corona en verschillen van inzicht met de Inspectie vertraging op. Hierdoor is het niet gelukt om in 2021 het nieuwe dekkingplan vast te stellen. Verwacht wordt dat deze medio 2022 wordt vastgesteld.

In 2021 is geregeld dat een groot aantal voertuigen de komende jaren worden vervangen.

Uit onderzoek is gebleken dat het Nederlands stelsel van vrijwillige brandweer grotendeels kan worden gehandhaafd. Voorwaarde hiervoor is dat de rechtspositie van brandweervrijwilligers expliciet wordt gebaseerd op het concept van vrijwilligheid en het contrast met beroepsbrandweer wordt verscherpt. Op basis van de verwachting dat verplichte beschikbaarheid voor mensen met een vrijwillige aanstelling dient te verdwijnen, wordt begin 2022 een start gemaakt met het uitwerken van de consequenties en oplossingsrichtingen voor Hollands Midden.

Het Programma Brandveilig Leven is verbonden aan de Operationele Dienst en er zijn ambassadeurs Brandveilig Leven benoemd.

Wegens capaciteitsgebrek is het in 2021 niet gelukt om het brandonderzoek uit te breiden met incidentonderzoek. Dit doel is meegenomen naar 2022. De daaruit voorkomende data worden ingebracht in het project van het Brandweerrisicoprofiel.

De brandweer heeft een bijdrage geleverd aan het boosterproject van de GGD door artsen te vervoeren naar patiënten die thuis geprikt zijn.

Risico- en crisisbeheersing

Belangrijke ontwikkelingen in 2021 zijn zaken zoals het duiden van risico's uit het regionaal risicoprofiel (klimaatverandering, energietransitie, digitale ontwrichting, continuïteit), het bevorderen van zelfredzaamheid.

VRHM heeft branden en inzetten van de multidisciplinaire crisisorganisatie en hulpdiensten onderzocht. De lessen die daaruit zijn geleerd zijn gedeeld en verwerkt in het optreden van allerlei onderdelen binnen VRHM en daarbuiten.

Het afgelopen jaar is aandacht besteed aan opleiding, training en oefening ten aanzien van de crisisthema's Cybergevolgbestrijding, Continuïteit (uitval gas, elektriciteit en drinkwater), Tunnelincidenten en Overstromingen.

Gemeenschappelijke Meldkamer

De meldkamer is belast met het ontvangen, registreren en beoordelen van alle acute hulpvragen ten behoeve van de hulpdiensten. Daarnaast is het bieden van een adequaat hulpaanbod en het begeleiden en coördineren van de hulpdiensten een belangrijke taak. In 2021 is de aanwezigheid van de Calamiteiten Coördinator uitgebreid naar gegarandeerde 24/7 aanwezigheid, conform de wettelijke verplichting. De 24/7 aanwezigheid van de CaCo is noodzakelijk om uitvoering te geven aan de multidisciplinaire coördinatie van de meldkamerprocessen tijdens een (dreigende) crisissituatie (GRIP).

Bevolkingszorg

Vakbekwaamheid en paraatheid van de gemeentelijke crisisorganisatie en -functionarissen is een grote opgave als gevolg van het aantal crisisfunctionarissen (circa 1.300), het beperkt aantal inzetten, het hoge verloop en de begrensde capaciteit. Doel is, om samen met gemeenten, te komen tot een meer compacte, flexibele en toekomstbestendige gemeentelijke crisisorganisatie. In 2020 zijn hier twee onderzoeken naar uitgevoerd. Het eerste onderzoek ging over het rendabeler organiseren van het vakbekwaamheidsprogramma. Uit twee onderzoeken kwam naar voren om kritisch te kijken naar het aantal gemeentelijke crisisfunctionarissen (ca. 1300) en om een meer compacte crisisorganisatie in te richten. De regionale werkgroep Doorontwikkeling Oranje Kolom heeft op basis van de onderzoeksresultaten een implementatieplan opgesteld en voert gefaseerd sub-regionale pools per sleutelfunctie in. Gestart wordt met de functie Officier van Dienst-Bevolkingszorg.

Meer informatie: www.vrhm.nl

4.7.2.10 Belastingssamenwerking Gouwe Rijnland (BSGR)

Openbaar belang en visie

De Gemeenschappelijke Regeling BSGR is de uitvoeringsorganisatie voor gemeentelijke- en waterschapsbelasting van elf deelnemende gemeenten en het Hoogheemraadschap van Rijnland. De BSGR voert ook taxaties uit (bepaalt de hoogte van de WOZ-waarden voor alle onroerende zaken in de deelnemende gemeenten). Het beleid van heffing en invordering van belastingen en de belastingverordeningen worden door de deelnemers zelf vastgesteld.

Ontwikkelingen 2021 en eventuele risico's

De BSGR heeft in 2021 aanslagen opgelegd tot een bruto bedrag van € 559 miljoen (2020: € 494 miljoen). Het verschil wordt voor het grootste deel veroorzaakt door de uitbreiding met de gemeente Velsen (€ 38 miljoen), deels door areaaluitbreiding binnen gemeentes zelf en door de stijging van de tarieven bij de deelnemers. Alle grote kohieren zijn conform planning opgelegd. Door de coronacrisis zijn er wel wijzigingen opgetreden voor met name de kohieren precario en toeristenbelasting. Zo heeft de gemeenteraad van Gouda in oktober 2020 besloten om de tarieven voor toeristenbelasting, precario terrassen en uitstallen van goederen op € 0,00 vast te stellen voor 2020 en 2021. Dit betekent dat er voor het belastingjaar 2021 geen aanslagen toeristenbelasting, precario terrassen en precario uitstallen van goederen zijn opgelegd. Onder de druk van de coronacrisis en de beperkte bezetting op applicatiebeheer, zijn er wijzigingen opgetreden in de planning voor met name de kohieren met leges en precario. Daarnaast worden de gegevens vaak niet op tijd aangeleverd waardoor de planning dient te worden aangepast. De BSGR heeft een exotenmodule ontwikkeld. Hiermee kunnen deelnemers gemakkelijk de bestanden aanleveren, zodat deze door de BSGR rechtstreeks in het systeem kunnen worden ingelezen. Gouda doet sinds 2020 ervaring op met deze exotenmodule in combinatie met het zaakstelsel van Gouda.

Op het gebied van automatisering zijn de volgende ontwikkelingen te zien:

- Vanaf 2021 kunnen er direct bevestigingen op het Handelsregister worden uitgevoerd.
- De keuze om van de applicatie naar de SaaS omgeving bij Centric over te stappen heeft tot gevolg dat alle applicatiebeheerders een andere werkkring hebben gezocht of met pensioen zijn gegaan. Via inhuur wordt getracht de werkzaamheden te continueren. Door personeelsproblemen bij Centric is het nog niet mogelijk om volledig in de SaaS omgeving te werken. De verwachting is dat dit eind 2023 mogelijk is.
- Personeelstekorten bij de BSGR hebben gevolgen voor de kwaliteit en kwantiteit van de dienstverlening. Zo is bijvoorbeeld de voorraad te waarderen objecten niet geslonken, met als gevolg dat er nog aanslagen moeten worden opgelegd.

De WOZ-waardering is in 2021 voor Gouda voor het eerst gebaseerd op oppervlakte (dit was inhoud). Een dergelijke verandering brengt altijd waarde schommelingen met zich mee. Het aantal WOZ-bezwaren zijn hierdoor iets toegenomen. Deze bezwaren zijn, voor zover toegekend, toegekend op basis van secundaire kenmerken en niet op basis van wijziging van m3 naar m2.

Vanaf 2019 is het kostprijscalculatiemodel volledig van toepassing. Bij de deelnemers wordt een voorschot in rekening gebracht. Na afloop van het jaar vindt een afrekening plaats op basis van het werkelijk aantal opgelegde aanslagen. In het model is voor ieder type aanslag een kostprijs bepaald waarvan de hoogte afhankelijk is van de complexiteit van de heffingsmaatstaf. De (voorlopige) bijdrage voor 2021 was € 1.314.368 De definitieve deelnemersbijdrage voor 2021 is vastgesteld op € 1.272.183

Meer informatie: www.bsgr.nl

4.7.3 Vennootschappen en coöperaties

4.7.3.1 Sport.Gouda B.V.

4.6.3.1 Sport.gouda B.V.

Openbaar belang en visie

SPORT.GOUDA is het zelfstandige sportbedrijf van de gemeente Gouda. De organisatie beheert en exploiteert een breed aanbod van sportvoorzieningen en draagt zorg voor activiteiten die voortkomen uit het gemeentelijke sportbeleid. De gemeente Gouda is de grootste opdrachtgever. De wederzijdse rechten en plichten zijn vastgelegd in een DVO. De aandelen van SPORT.GOUDA zijn volledig in handen van de gemeente.

Ontwikkelingen 2021 en eventuele risico's

Doordat de sportaccommodaties een groot deel van het jaar niet gebruikt konden worden, heeft de gemeente SPORT.GOUDA een korting op de huur van ruim 1 miljoen euro verstrekt. Een groot deel daarvan, mogelijk zelfs alles, ontvangt de gemeente terug van het Rijk. Met deze korting heeft SPORT.GOUDA op haar beurt haar huurders een aanzienlijk deel van de huur over 2021 niet in rekening hoeven brengen. Ondanks gederfde inkomsten heeft SPORT.GOUDA het jaar daarmee financieel goed kunnen afsluiten.

Meer informatie: www.sportpuntgouda.nl

4.7.3.2 Cyclus N.V.

Openbaar belang en visie

Cyclus is een overheidsonderneming waarbij negen gemeenten in de regio aandeelhouder zijn. Het bedrijf richt zich voornamelijk op afvalbeheer: inzameling van huishoudelijk afval en verwerking van deze afvalstromen. Voor Gouda voert Cyclus daarnaast ook reinigingstaken in het openbaar gebied uit, ook is Cyclus marktpartij voor de uitvoering van de gladheidsbestrijding in Gouda. De gemeente Gouda bezit 23,5% van de aandelen.

Ontwikkelingen en risico's 2021

In 2021 is er frequent overlegd over de taken en de invulling daarvan op het gebied van met name afval en reiniging. Dit ook in het licht van de wensen en mogelijkheden voor een toekomstige verlenging van de DVO Afval.

Consequenties

Er is een goede toekomst voor het bedrijf Cyclus. De afvalwereld staat echter niet stil, Cyclus zal met deze ontwikkelingen rekening moeten houden met marktconformiteit en klanttevredenheid als uitgangspunten.

Meer informatie: www.cyclusnv.nl

4.7.3.3 Oasen N.V.

Openbaar belang en visie

Oasen is het drinkwaterbedrijf van Midden Holland, de gemeente Gouda is een van de aandeelhouders. Kernactiviteiten zijn het winnen, zuiveren, distribueren en verkopen van drinkwater.

De uitvoering van de taken van Oasen heeft geen directe link met programmadoelstellingen van de gemeente. Er is uiteraard wel sprake van een algemeen belang van goed drinkwater.

Ontwikkelingen 2021 en eventuele risico's

In algemene zin is geïnvesteerd in veiligheid zowel op het gebied van drinkwaterkwaliteit als op het gebied van de continuïteit van de drinkwatervoorziening.

Meer informatie: www.oasen.nl

4.7.3.4 N.V. Bank Nederlandse Gemeenten

Openbaar belang en visie

De N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG Bank) is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank verstrekt kredieten tegen lage tarieven of onder garantie van Nederlandse overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van provincies, een hoogheemraadschap en gemeenten, waaronder Gouda.

Ontwikkelingen 2021 en eventuele risico's

In 2021 heeft de BNG voor in totaal € 218.500 aan dividend uitgekeerd. Dit betrof een bedrag van € 69.300 aan ingehouden dividend over 2019 en een bedrag van € 149.200 aan regulier dividend over 2020. Dit is in overeenstemming met de begroting 2021 na wijzigingen. In de meerjarenramingen 2022-2025 is een jaarlijkse dividenuitkering van € 100.000 begroot.

Over 2021 heeft BNG Bank een nettowinst van € 236 miljoen gerealiseerd; een stijging van 7% ten opzichte van het jaar 2020. Belangrijke oorzaak hiervan is het positieve resultaat financiële transacties van EUR 100 miljoen als gevolg van marktwaardeveranderingen. In 2020 bedroeg dit EUR 17 miljoen negatief.

Over het boekjaar 2021 zal BNG Bank aan Gouda een dividendbedrag van € 188.000 uitkeren dat in 2022 zal worden verantwoord. In de begroting 2022 is een bedrag van € 100.000 geraamd; het voordelig verschil zal bij het 1^e ijkmoment 2022 worden verwerkt.

Meer informatie: www.bngbank.nl

4.7.3.5 Coöperatie ParkeerService U.A.

Openbaar belang en visie

Gouda is sinds 2016 lid van de Coöperatie ParkeerService U.A., een coöperatie die gespecialiseerd is in alle aspecten van parkeren. De leden - 15 gemeentes - zijn vertegenwoordigd in de ALV.

Ontwikkelingen 2021 en eventuele risico's

In 2020 zijn de voorbereidingen voor de visie 2025 opgesteld. Begin 2021 is deze visie door de leden van de Coöperatie ParkeerService vastgesteld.

Op basis van het financiële rekenmodel weten de leden op welke wijze de toerekening van de kosten van de dienstverlening tot stand komt. Door de te realiseren schaalvoordelen zullen bestaande leden meer werkzaamheden in de coöperatie kunnen onderbrengen en zijn de risico's voor de coöperatie bij het opnemen van nieuwe leden minimaal.

Meer informatie: www.parkeerservice.nl

4.7.4 Lijst verbonden partijen, balansgegevens en bijdragen

Tabel 1: Belangen en vertegenwoordiging verbonden partij

De eerste tabel geeft informatie over de vertegenwoordiging in de besturen door de gemeente Gouda, het openbaar belang dat gediend is en de bestuurlijke invloed die Gouda heeft op de verbonden partij.

Gemeenschappelijke regelingen

Naam organisatie	Wijze van dienen van het gemeentebelang	Openbaar belang	Belang van de gemeente in verbonden partij
Regio Midden-Holland	In het AB zitten twee collegeleden die door de raad benoemd zijn.	Regionale beleidvorming en strategische belangbehartiging van de aangesloten gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard Waddinxveen en Zuidplas.	20% Ieder AB lid heeft 1 stem.
Omgevingsdienst Midden-Holland	In het AB zitten twee collegeleden die door het college zijn aangewezen.	Bijdrage leveren aan een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving.	18% Stemverhouding op basis van budget € 100.000= 1 stem.
Groenalliantie Midden-Holland en omstreken	In het AB zitten twee leden die door de raad en het college zijn aangewezen.	Beheer van recreatieterreinen voor regionale dagrecreatie in Gouda, Bodegraven-Reeuwijk, Waddinxveen, Alphen aan den Rijn, Krimpenerwaard en enkele kleinere gebieden. Ook is men beheerder en ontwikkelaar van routestructuren in het Groene Hart.	20% Ieder AB lid heeft 1 stem
Streekarchief Midden-Holland	In het AB zitten twee collegeleden die door de raad benoemd zijn.	Het conform de archiefwet bewaren van de archieven van de besturen en ambtelijke instellingen van de gemeenten Gouda, Krimpenerwaard, Krimpen aan de IJssel, Waddinxveen, Zuidplas en het ISMH.	20% Ieder AB lid heeft 1 stem
Promen	In het AB zit een collegelid die door het college is aangewezen.	Uitvoering geven aan de Wet Sociale Werkvoorziening. Daarnaast het uitvoeren van re-integratieactiviteiten voor werkzoekenden met een Participatiewet-uitkering.	14,2 %. Ieder AB lid heeft 1 stem.
Bedrijfschap Regio Gouda	De leden van het AB worden door de raden danwel uit de colleges aangewezen. Hiervan moet tenminste 1 lid deel uitmaken van het college van B&W. Gemeente Gouda wijst de plaatsvervangend voorzitter aan.	Het in een samenwerkingsverband van Gouda, Waddinxveen en Zuidplas ontwikkelen van het bedrijventerrein Gouwe Park.	33,3 %. Ieder DB lid heeft 1 stem.
RZG Zuidplas Grondbank	In het AB zitten twee collegeleden die door het college zijn aangewezen. Het college van Gouda doet een bindende voordracht voor het DB lid.	Het verwerven van strategische grondposities in de Zuidplaspolder voor een integrale gebiedsontwikkeling. Tevens de verkoop van de verworven gronden tegen een zo gunstig mogelijke waarde ontwikkeling van deze gronden.	5% Ieder AB lid heeft 1 stem
Regionale dienst Openbare gezondheidszorg Hollands Midden	In het AB zit een lid die door de raad is aangewezen. Het lid maakt deel uit van het college	De RDOG bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van burgers in regio Hollands Midden in normale en crisismoments. Ook zet RDOG in om effecten van gezondheidsbedreigingen te beperken.	8% Aantal stemmen gebaseerd op inwoneraantal

Naam organisatie	Wijze van dienen van het gemeentebelang	Openbaar belang	Belang van de gemeente in verbonden partij
Veiligheidsregio Hollands Midden	Het AB wordt gevormd door de burgemeesters van de deelnemende gemeenten.	Belangenbehartiging van de aan de regeling deelnemende gemeenten op het terrein van brandweer, geneeskundige hulpverlening bij zware ongevallen, rampen en rampenbestrijding. Daarnaast aan het realiseren van een gecoördineerde inzet bij zware ongevallen en rampen betrokken organisaties, instellingen en diensten.	8% Aantal stemmen gebaseerd op inwoneraantal
Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland	In het AB zit een collegelid die door het college benoemd is.	Het heffen en invorderen van lokale belastingen voor de deelnemers. Daarnaast het bepalen van de hoogte van de WOZ-waarden voor alle onroerende zaken in deze gemeente.	10,22% Aantal stemmen gerelateerd aan bijdrage in kalenderjaar.

Vennootschappen en coöperaties

Naam organisatie	Wijze van dienen van het gemeentebelang	Openbaar belang	Belang van de gemeente in verbonden partij
Sport.Gouda	De AVA wordt vertegenwoordigd door een collegelid. Voor de afgenomen diensten is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten.	Het realiseren, beheren en exploiteren van voorzieningen en accommodaties op het gebied van sport, ontspanning en recreatie, zoals het Groenhovenbad, gymzalen, sporthallen en velden. Daarnaast worden voor derden activiteiten uitgevoerd zoals buitenschoolse activiteiten, organisatie en uitvoering van sport-evenementen, arrangementen voor bedrijfssporten en ook advies en consult.	100% stemrecht als aandeelhouder.
N.V. BNG	De AVA wordt vertegenwoordigd door een collegelid. Voor de afgenomen diensten is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten.	Het uitvoeren van gespecialiseerde financiële dienstverlening voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang tegen zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.	0,15% stemrecht als aandeelhouder.
Oasen N.V.	De AVA wordt vertegenwoordigd door een collegelid.	Het leveren van drinkwater voor de inwoners van Gouda en een groot aantal andere gemeenten in het Groene Hart.	9,63% stemrecht als aandeelhouder.
NV Cyclus	De AVA wordt vertegenwoordigd door een collegelid. Voor de afgenomen diensten is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten.	Advisering over het beheer van openbare ruimte en afval beheer. Daarnaast wordt uitvoering gegeven aan deze beheer taak. Daarnaast wordt ook informatie en advies gegeven over regionaal en lokaal afvalbeleid. Als zodanig levert zij ook een bijdrage aan een schoon, heel en veilig leefmilieu.	20% leder AB lid heeft 1 stem
Coöperatieve Parkeerservice U.A.	De gemeente wordt vertegenwoordigd in de algemene ledenvergadering (ALV)	ParkeerService ondersteunt gemeenten bij het ontwikkelen, implementeren en uitvoeren van parkeerbeleid.	9,1 % leder lid heeft 1 stem

Tabel 2: Meest recente balansgegevens en risico's

In de tweede tabel zijn de meest recente vermogensontwikkelingen en de risico's opgenomen. Verwacht wordt dat er geen substantiële wijzigingen in het vermogen van deze verbonden partijen zullen optreden. Risico's van enige omvang zijn benoemd in de kolom risico's. Meer informatie is opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Gemeenschappelijke regelingen (bedragen * € 1.000)

Naam	Eigen vermogen 1-1-2021	Eigen vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Risico's
Regio Midden Holland	633	620	487	438	
Omgevingsdienst Midden-Holland	2.469	2.646	8.683	9.149	
Groenalliantie	9.037	10.694	3.684	1.906	
Streekarchief Midden-Holland	289	290	280	294	
Promen	4.186	3.766	8.153	7.788	
Bedrijvenschap Regio Gouda	8.307	7.095	428	394	
RZG Zuidplas Grondbank	-16.837	0	94.225	93.599	
Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg	7.714	9.681	41.089	46.615	
Veiligheidsregio Hollands Midden	7.458	6.833	35.144	41.682	
Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland	909	1.286	10.899	6.492	

Vennootschappen en coöperaties (bedragen * € 1.000)

Naam	Eigen vermogen 1-1-2021	Eigen vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Risico's
Sport.Gouda	1.248	1.248	3.850	6.088	
N.V. BNG	5.097	5.062	155.262	143.995	
Oasen N.V.	116.741	122.426	178.860	188.121	
Cyclus N.V.	9.858	n.n.b	25.431	n.n.b	
Coöperatie ParkeerService U.A.	1.983	2.216	1.973	3.637	

Tabel 3: Bijdragen, bijdragen t.o.v. totaal, en verwacht resultaat

In de derde tabel zijn de begrote en gerealiseerde bijdragen 2021 opgenomen, alsmede de begrote bijdrage ten opzichte van het totaal en het verwachte resultaat in 2021.

Voor het Bedrijvenschap Regio Gouda, Oasen N.V. en de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten wordt geen jaarlijkse bijdrage betaald. Voor het Bedrijvenschap regio Gouda en RZG Grondbank Zuidplas geldt dat de gemeente mogelijk een bijdrage moet leveren of kan ontvangen bij het afsluiten van een grondexploitatie. Voorlopig is de verwachting bij beide verbonden partijen dat de grondexploitaties minimaal budgettair neutraal kunnen worden afgesloten.

Toelichting op substantiële verschillen komt bij de betreffende programma's aan de orde.

In onderstaande tabel zijn alleen de verbonden partijen vermeld waaraan in 2021 een financiële bijdrage is verstrekt. De financiële bijdrage aan de verbonden partijen BNG, Oasen en Bedrijvenschap regio Gouda was in 2021 nihil.

Gemeenschappelijke regelingen (bedragen * € 1.000)

Verbonden partij (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021 initieel	Bijdrage Totaal	Bijdrage t.o.v. Totaal	Begroting 2021 na wijziging	Realisatie 2021	Realisatie 2020
Regio Midden Holland	129	413	31,2%	138	129	128
Omgevingsdienst Midden-Holland	3.066	18.411	16,7%	3.553	3.649	3.349
Groenalliantie	534	1.427	37,4%	550	534	540
Streekarchief Midden-Holland	512	1.453	35,2%	512	512	496
Promen	9.722	26.448	36,8%	9.771	9.510	10.717
Bedrijvenschap Regio Gouda	0	0	0,0%	0	0	0
RZG Zuidplas Grondbank	114	1.900	6,0%	0	0	135
Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg	4.513	49.356	9,1%	4.359	4.513	4.262
Veiligheidsregio Hollands Midden	4.757	51.217	9,3%	4.848	4.757	4.614
Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland	1.314	13.500	10,0%	1.314	1.314	1.196
Totaal gemeenschappelijke regelingen	24.661	164.126	15,0%	25.045	24.917	25.437

Vennootschappen en coöperaties (bedragen * € 1.000)

Verbonden partij (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021 initieel	Begroting 2021 na wijziging	Realisatie 2021	Realisatie 2020
Sport.Gouda B.V.	5201	5821	5658	5.785
Cyclus N.V.	nrb	nrb	nrb	9.893
Coöperatie ParkeerService U.A.	412	412	414	448
Totaal vennootschappen en coöperaties	5.613	6.233	6.072	16.126

4.8 Grondbeleid

4.8.1 Inleiding

Voor het werken met grondexploitaties zijn regels opgenomen in het gemeentelijk grondbeleid en artikel 16 van het BBV. Aan de hand van deze regels wordt in deze paragraaf verslag gedaan van het grondbeleid in het algemeen en de resultaten binnen grondexploitaties in het bijzonder.

4.8.2 Grip op de grondexploitaties

De gemeente Gouda voert actief grondbeleid via de projecten Westergouwe en Spoorzone. Hiermee realiseert de gemeente belangrijke beleidsdoelen op het gebied van werkgelegenheid, bereikbaarheid en wonen. Verder is de gemeente vanuit risicobeheersing bewust terughoudend met het openen van nieuwe grondexploitaties, zoals vastgelegd in de nota Grondbeleid. Het openen van nieuwe grondexploitaties blijft mogelijk voor het realiseren van beleidsdoelen. Verder ondersteunt de gemeente marktpartijen bij het realiseren van projecten door grond te verkopen en bestemmingsplannen aan te passen (faciliterend grondbeleid).

De gemeente maakt de risico's binnen de grondexploitaties beheersbaar. Dit doet de gemeente door realistisch te ramen in de grondexploitaties; door optimalisaties door te voeren in plannen en door contractafspraken te maken met marktpartijen. Als het nodig is, neemt de gemeente tijdig haar verliezen en worden voorzieningen gevormd. Doordat de projecten worden opgeknipt in fases met korte looptijden, kunnen nauwkeurige berekeningen worden gemaakt en kan sneller worden ingespeeld op marktontwikkelingen.

De gemeente overlegt met de accountant over de economische vooruitzichten voor de grondexploitaties. Voor de kosten en opbrengsten worden indexen bepaald. De gehanteerde indexen zijn door de accountant goedgekeurd. Een onafhankelijk bureau controleert ieder jaar de berekeningen van de grondexploitaties. Hierdoor wordt de betrouwbaarheid van de berekeningen groter en worden de financiële risico's kleiner.

Er zijn in 2021 geen nieuwe grondexploitaties geopend. In december 2021 is de grondprijzenbrief 2022 vastgesteld.

4.8.3 Financieel resultaat

De gemeente heeft twee actieve grondexploitaties. De rapportage Meerjaren Perspectief Grondexploitaties bevat actuele informatie over deze projecten. Hieronder wordt ingegaan op de grootste veranderingen binnen de grondexploitaties.

Westergouwe

In 2021 is het Masterplan Westergouwe opgesteld. Verder is in 2021 Westergouwe-II vrijwel afgerond. In het vervolg hierop is gestart met de uitvoering van Westergouwe-III. In deze fase worden in totaal circa 900 woningen gebouwd met maatschappelijke voorzieningen. In Westergouwe-III worden verschillende woonmilieus onderscheiden. De eerste bouwkvavels in Westergouwe-III zijn inmiddels verkocht aan ontwikkelaars.

Spoorzone

De grondexploitatie Spoorzone is in 2005 geopend om woningbouw, bedrijvigheid en onderwijs te realiseren langs de Burgemeester Jamessingel. Er zijn nog 2 kvavels voor bebouwing over: Een kavel is verkocht voor sociale woningbouw. Het bestemmingsplan is hiervoor in 2020 herzien. Voor de andere kavel worden plannen met een hotel uitgewerkt.

Resultaat

Het resultaat van de ene grondexploitatie is sterk verbeterd, terwijl de andere grondexploitatie vrijwel ongewijzigd sluit. Hierdoor wordt er voor de ene grondexploitatie tussentijds winst genomen en zijn er vanuit de andere grondexploitatie geen effecten op het resultaat. De totale voorziening voor nadelige grondexploitaties per 31 december 2021 blijft ongewijzigd en bedraagt € 2,62 miljoen. Vanwege de vertrouwelijkheid wordt alleen het totaalbedrag van de voorzieningen voor grondexploitaties vermeld.

Het beeld voor 2021 is:

Voorziening per 31-12-2020	Mutaties voorziening in 2021	Voorziening per 31-12-2021
€ 2,62 miljoen	0	€ 2,62 miljoen

4.9 Interbestuurlijk toezicht

4.9.1 Inleiding

Gemeenten hebben te maken met een toezichthouder per beleidsdomein. De provincie is op grond van de Wet revitalisering generiek toezicht de toezichthouder voor financiën, ruimtelijke ordening, omgevingsrecht, monumentenzorg, archief- en informatiebeheer en huisvesting vergunninghouders.

4.9.2 Rapportage IBT

De rapportage en verantwoording op de voorgeschreven domeinen uit de met de provincie Zuid-Holland gesloten bestuursovereenkomst interbestuurlijk toezicht vindt plaats aan de hand van onderstaand overzicht. De score (kleur stoplicht) is gebaseerd op instructie die door de toezichthouder ter beschikking is gesteld.

Financiën	Groen/Oranje/Rood	Toelichting
Er is structureel en reëel begrotingsevenwicht in de begroting 2022 en/of het laatste jaar van de meerjarenraming 2023-2025	Oranje	De begroting 2022 sluit met een nadelig structureel begrotingssaldo. Dit betekent dat niet alle structurele lasten gedekt worden met structurele baten. De gemeente komt toch in aanmerking voor regulier financieel toezicht, omdat aannemelijk is gemaakt dat het structurele evenwicht tenminste in het laatste jaar van de meerjarenraming 2023-2025 wordt hersteld.
Is er reden voor extra aandacht?	Nee	

Ruimtelijke ordening	Groen/Oranje/Rood	Toelichting
De gemeentelijke bestemmingsplannen zijn aangepast aan de Omgevingsverordening Zuid-Holland.	Groen	De gemeentelijke bestemmingsplannen voldoen aan de Omgevingsverordening Zuid-Holland
Is er reden voor extra aandacht?	Nee	

Omgevingsrecht	Groen/Oranje/Rood	Toelichting
Voor zowel de milieutaken als de bouw- en woningtoezichtstaken beschikt uw gemeente over een actuele uitvoerings- en handavingsstrategie. De raad is binnen twee maanden na vaststelling ervan hierover geïnformeerd.	Groen	Beide huidige nota's VTH zijn actueel en worden vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet geactualiseerd en geïntegreerd tot 1 document.
Het uitvoeringsprogramma 2021 is voor 1 februari 2021 door het college van B&W vastgesteld en de raad is hierover voor 15 juli 2021 geïnformeerd.	Oranje	De uitvoeringsprogramma zijn vastgesteld door het college op 2 maart 2021. De gemeenteraad is hierover geïnformeerd op 3 maart 2021.
De evaluatierapportage 2020 is voor 15 juli 2021 door het college van B&W vastgesteld en de raad is hierover voor 1 oktober 2021 geïnformeerd.	Groen	De jaarrapportages zijn vastgesteld door het college op 30 maart 2021. De gemeenteraad is hierover eveneens op 30 maart 2021 geïnformeerd.
Is er reden voor extra aandacht?	Nee	Op basis van de oude indicatoren van de provincie zou het geheel van dit onderdeel (Omgevingsrecht) rood scoren. De provincie ZH heeft inmiddels de indicatoren voor 2022 gewijzigd waardoor dit onderdeel nu groen zou scoren.

Monumentenzorg	Groen/Oranje/Rood	Toelichting
De gemeente heeft een adviescommissie die adviseert over uit te voeren werken aan (rijks)monumenten op grond van de Monumentenwet en de samenstelling is deskundig.	Groen	De gemeente beschikt over een adviescommissie op grond van de Erfgoedwet die adviseert over uit te voeren werken aan Rijksmonumenten die op grond van de Erfgoedwet zijn beschermd. Deze adviescommissie adviseert tevens op grond van de Verordening fysieke leefomgeving over uit te voeren werken aan gemeentelijke monumenten die op grond van de Verordening fysieke leefomgeving zijn beschermd. Deze commissie is deskundig op het gebied van Monumentenzorg betreffende bouwhistorische en bouwkundige opleiding en kennis op het gebied van cultuurhistorie, bouw en architectuurhistorie, restauratie en historisch landschap/stedenbouw.
Is er reden voor extra aandacht?	Nee	

Archief-en informatiebeheer	Groen/Oranje/Rood	Toelichting
Het archief- en informatiebeheer van de gemeente zijn op orde.	Oranje	Het laatste verslag dat is uitgebracht dateert van 2019. Over 2020 is geen verslag.
Is er reden voor extra aandacht?	Nee	

Huisvesting vergunninghouders	Groen/Oranje/ Rood	Toelichting
De gemeente heeft volledig en tijdig voldaan aan de halfjaartaakstelling en er is geen achterstand.	Groen	
Is er reden voor extra aandacht?	Nee	

Gevraagde informatie	Stand van zaken
Voorsprong/achterstand per 1 januari 2021 (doorhalen wat niet van toepassing is)	1
Fase interventieladder op 1 januari 2021	Taakstelling gerealiseerd
Taakstelling eerste halfjaar 2021	57
In het eerste halfjaar 2021 gehuisveste vergunninghouders	43
Voorsprong/achterstand per 1 juli 2021 (doorhalen wat niet van toepassing is)	13
Fase interventieladder op 1 juli 2021	signaleren
Taakstelling tweede halfjaar 2021	46
In het tweede halfjaar 2021 gehuisveste vergunninghouders	59
Voorsprong/achterstand per 31 december 2021 (doorhalen wat niet van toepassing is)	8
Fase interventieladder op 31 december 2021	taakstelling gerealiseerd
Toelichting:	
.	

5 Jaarrekening

5.1 Inleiding

Het overzicht van baten en lasten vormt samen met de balans, het taakveldenoverzicht en de SiSa-bijlage de jaarrekening. De jaarrekening is onderworpen aan de accountantscontrole.

Het overzicht van baten en lasten biedt inzicht in het financiële eindresultaat van het verslagjaar met een analyse en een toelichting op de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de laatst bijgestelde begroting. De financiële positie van de gemeente bij de aanvang en het einde van het verslagjaar kan uit de balans worden afgelezen. Het overzicht met de gerealiseerde baten en lasten per taakveld is voor de vergelijkbaarheid meerjarig weergegeven. In de SiSa-bijlage wordt verantwoording afgelegd over de zogenaamde specifieke uitkeringen.

De grondslag voor deze jaarrekening als onderdeel van de jaarstukken ligt in hoofdstuk IV, artikelen 24 tot en met 58a, van het [Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten \(BBV\)](#). Benadrukt wordt dat alle vergelijkingen, voor zover niet anders gemeld, worden gemaakt met de begroting 2021 na vierde wijziging.

5.2 Overzicht van baten en lasten

Aanvankelijk was het saldo van de begroting 2021, zoals door de raad vastgesteld in het najaar van 2020, € 6.616.000 negatief. In de loop van het jaar heeft de raad vier begrotingswijzigingen vastgesteld. Na de vierde begrotingswijziging 2021 bedroeg het verwachte resultaat € 2.624.000 positief. Uiteindelijk sluit de jaarrekening 2021 met een voordelig resultaat van € 13.397.000. Zie de navolgende overzichten.

Van elk programma en van de algemene dekkingsmiddelen zijn de lasten, de baten en het saldo vermeld, waarna het gerealiseerde totaal saldo wordt gepresenteerd. In de tabel zijn de baten vermeld met een -teken. Een positief saldo bij een programma in de kolom "Jaarrekening 2021" geeft aan hoeveel de lasten hoger zijn dan de baten oftewel hoeveel het programma de gemeente heeft gekost. Het gevolg is ook dat het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten van -€ 7.452.000 positief is.

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Lasten / Baten	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Jaarrekening 2021	Saldo rekening min begroting na wijziging	V/N op saldo
01. Economie, werk en onderwijs	Lasten	21.525	25.419	23.281	2.138	V
	Baten	-8.585	-12.396	-10.943	-1.452	N
	Saldo	12.939	13.023	12.337	686	V
02. Energie en klimaat	Lasten	27.886	29.185	28.507	678	V
	Baten	-30.347	-31.026	-30.388	-638	N
	Saldo	-2.461	-1.841	-1.881	40	V
03. Wonen en leefomgeving	Lasten	50.573	52.606	46.693	5.913	V
	Baten	-23.279	-25.642	-23.746	-1.896	N
	Saldo	27.294	26.964	22.947	4.018	V
04. Sociaal domein	Lasten	135.472	141.345	139.336	2.009	V
	Baten	-27.884	-32.541	-33.419	878	V
	Saldo	107.588	108.804	105.917	2.887	V
05. Cultuur, sport en recreatie	Lasten	17.973	19.609	19.059	550	V
	Baten	-2.677	-3.352	-3.201	-151	N
	Saldo	15.297	16.257	15.857	399	V
06. Leefbaarheid en veiligheid	Lasten	10.280	11.443	11.164	279	V
	Baten	-125	-492	-461	-32	N
	Saldo	10.155	10.951	10.704	247	V
07. Bestuur en organisatie	Lasten	29.148	32.083	31.397	686	V
	Baten	-3.617	-5.294	-5.706	411	V
	Saldo	25.531	26.789	25.691	1.098	V
08. Financiering en alg. dekkingsmiddelen	Lasten	1.235	139	165	-26	N
	Baten	-183.145	-197.945	-199.189	1.245	V
	Saldo	-181.911	-197.806	-199.024	1.218	V
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	Lasten	294.092	311.829	299.602	12.227	V
	Baten	-279.659	-308.688	-307.054	-1.634	N
	Saldo	14.432	3.141	-7.452	10.593	V

Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves worden verrekend met het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten. Toevoegingen verhogen de lasten van een programma, onttrekkingen leiden tot hogere baten. Als het totaal van de onttrekkingen groter is dan de toevoegingen, verbetert het uiteindelijke rekeningresultaat. Zie daartoe de navolgende tabel waarin de onttrekkingen zijn vermeld met een -teken.

Reserves (bedragen * € 1.000)	Lasten / Baten	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Jaarrekening 2021	Saldo rekening min begroting na wijziging	V/N op saldo
Storting in reserves P 01	Lasten	0	0	0	0	
Storting in reserves P 02	Lasten	0	0	0	0	
Storting in reserves P 03	Lasten	4.089	4.967	5.924	-957	N
Storting in reserves P 04	Lasten	0	0	0	0	
Storting in reserves P 05	Lasten	31	31	31	0	
Storting in reserves P 06	Lasten	0	0	0	0	
Storting in reserves P 07	Lasten	557	557	557	0	
Storting reserves Algemene dekkingsmiddelen	Lasten	1.000	5.680	5.680	0	
Totaal toevoeging reserves	Totaal	5.676	11.234	12.191	-957	N
Onttrekking reserves P 01	Baten	-1.022	-1.091	-1.092	1	V
Onttrekking reserves P 02	Baten	0	-1.070	-1.070	0	
Onttrekking reserves P 03	Baten	-1.245	-1.431	-3.745	2.314	V
Onttrekking reserves P 04	Baten	-7.914	-8.684	-8.994	309	V
Onttrekking reserves P 05	Baten	-2.342	-3.586	-2.322	-1.264	N
Onttrekking reserves P 06	Baten	-226	-346	-345	-1	N
Onttrekking reserves P 07	Baten	-743	-700	-568	-132	N
Onttrekking reserves Algemene dekkingsmiddelen	Baten	0	-88	0	-88	N
Totaal onttrekking reserves	Totaal	-13.493	-16.998	-18.136	1.138	V
Gerealiseerd saldo mutaties reserves	Saldo	-7.816	-5.764	-5.945	181	V

Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten en het totaal van mutaties in de reserves worden opgeteld en leiden tot het gerealiseerde resultaat. Het uiteindelijke rekeningresultaat bedraagt derhalve € 13.397.000 positief (in 2020 € 11.793.000 positief). De 4e begrotingswijziging 2021 sloot met een saldo van € 2.624.000 positief. Het uiteindelijke rekeningresultaat valt daardoor € 10.774.000 hoger uit dan geraamd in de laatste begrotingswijziging.

Resultaat (bedragen * € 1.000)		Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Jaarrekening 2021	Saldo rekening min begroting na wijziging	V/N op saldo
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	Saldo	14.432	3.141	-7.452	10.593	V
Totaal mutaties reserves	Saldo	-7.816	-5.764	-5.945	181	V
Gerealiseerd resultaat		6.616	-2.624	-13.397	10.774	V

Algemene dekkingsmiddelen

Het BBV schrijft voor de algemene dekkingsmiddelen te specificeren naar ten minste:

- lokale heffingen
- algemene uitkeringen
- dividend
- saldo financieringsfunctie
- overige algemene dekkingsmiddelen

Zie daartoe de volgende overzichten.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Lasten / Baten	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
0.5 Treasury	Lasten	-1.203	-1.239	-1.129	-110
0.5 Treasury	Baten	-186	-321	-354	33
Saldo		-1.389	-1.561	-1.483	-77
0.61 OZB woningen	Lasten	715	243	249	-6
0.61 OZB woningen	Baten	-8.297	-8.627	-8.613	-14
Saldo		-7.582	-8.384	-8.364	-19
0.62 OZB niet-woningen	Lasten	184	229	234	-5
0.62 OZB niet-woningen	Baten	-7.707	-8.298	-7.768	-531

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Lasten / Baten	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijziging
Saldo		-7.523	-8.070	-7.533	-536
0.63 Parkeerbelasting	Lasten	122	66	51	15
0.63 Parkeerbelasting	Baten	-3.986	-3.986	-3.695	-291
Saldo		-3.864	-3.920	-3.644	-276
0.64 Belastingen overig	Lasten	90	81	121	-40
0.64 Belastingen overig	Baten	-2.433	-2.398	-2.486	88
Saldo		-2.343	-2.317	-2.365	48
0.7 Alg uitk en ov uitk gemeentefonds	Lasten	0	0	0	0
0.7 Alg uitk en ov uitk gemeentefonds	Baten	-159.129	-172.721	-174.680	1.959
Saldo		-159.129	-172.721	-174.680	1.959
0.8 Overige baten en lasten	Lasten	1.327	655	536	120
0.8 Overige baten en lasten	Baten	-1.408	-1.593	-1.594	1
Saldo		-81	-938	-1.058	120
0.9 Vennootschapsbelasting (VPB)	Lasten	0	104	104	0
0.9 Vennootschapsbelasting (VPB)	Baten	0	0	0	0
Saldo		0	104	104	0
Totaal saldo taakvelden		-181.911	-197.806	-199.024	1.218

Dividend

Deze baten zijn onderdeel van taakveld 0.5 Treasury en laten zich als volgt specificeren.

Dividend (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	0	0	0	0
Baten	-100	-149	-149	0
Saldo van baten en lasten	-100	-149	-149	0

Het werkelijk saldo van de ontvangen dividenden wijkt ten opzichte van de begroting na wijziging per saldo niet af.

Saldo financieringsfunctie

Het saldo van de financieringsfunctie is eveneens een onderdeel van taakveld 0.5 Treasury en bestaat uit de ontvangen rentebaten over de uitzettingen, alsmede de betaalde rentelasten over de aangegane leningen en over de aangetrokken middelen in rekening-courant. Voornoemde baten en lasten laten zich als volgt specificeren.

Saldo financieringsfunctie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	7.215	7.200	7.188	12
Baten	-22	-120	-151	31
Saldo van baten en lasten	7.193	7.080	7.037	43

Het werkelijk saldo van de financieringsfunctie wijkt ten opzichte van de begroting na wijziging per saldo af met € 43.000 voordelig. Dit wordt veroorzaakt door de volgende factoren:

- Lagere rentelasten op aangetrokken langlopende geldleningen € 12.000
- Hogere rentebaten op aangetrokken kasgeld tegen negatieve rente € 23.000
- Hogere rentebaten leningen Stimuleringsfonds Volkshuisvesting € 8.000.

Overhead

Conform de wettelijke bepalingen worden de gerealiseerde overheadkosten expliciet in beeld gebracht als onderdeel van het Overzicht van baten en lasten. In Gouda zijn de overheadkosten geplaatst onder programma 7 Bestuur en organisatie. Overheadkosten betreffen alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Overhead (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
0.4 Overhead - Lasten	22.507	25.302	24.608	694
0.4 Overhead - Baten	-2.665	-4.271	-4.069	-202
Saldo	19.842	21.031	20.540	492

Onvoorzien

Het BBV schrijft ook voor om afzonderlijk aandacht te besteden aan het bedrag voor onvoorzien. Op de post onvoorzien staat het algemene budget voor onvoorzienne uitgaven.

Resultaat (bedragen * € 1.000)		Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Jaarrekening 2021
Onvoorzien	Lasten	151	0	0

De gemeenteraad heeft met de vaststelling van de 2e begrotingswijziging 2021 besloten tot aframing van de post voor onvoorzien naar nihil.

5.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Volgens artikel 28 van het BBV bevat de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening ten minste een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de jaarrekening. De cijfermatige verschillen per programma staan in de navolgende tabellen. De beleidsmatige toelichtingen staan per programma in de programmaverantwoording van het jaarverslag bij de 'Verschillenverklaring exploitatie' onder 'Wat heeft het gekost'.

Programma 1 Economie, werk en onderwijs

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	21.525	25.419	23.281	2.138
Baten	-8.585	-12.396	-10.943	-1.452
Saldo van baten en lasten	12.939	13.023	12.337	686
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-1.022	-1.091	-1.092	1
Gerealiseerd resultaat	11.918	11.932	11.245	687

Programma 2 Energie en klimaat

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	27.886	29.185	28.507	678
Baten	-30.347	-31.026	-30.388	-638
Saldo van baten en lasten	-2.461	-1.841	-1.881	40
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	0	-1.070	-1.070	0
Gerealiseerd resultaat	-2.461	-2.912	-2.951	40

Programma 3 Wonen en leefomgeving

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	50.573	52.606	46.693	5.913
Baten	-23.279	-25.642	-23.746	-1.896
Saldo van baten en lasten	27.294	26.964	22.947	4.018
Toevoegingen aan reserves (lasten)	4.089	4.967	5.924	-957
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-1.245	-1.431	-3.745	2.314
Gerealiseerd resultaat	30.138	30.500	25.126	5.374

Programma 4 Sociaal domein

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	135.472	141.345	139.336	2.009
Baten	-27.884	-32.541	-33.419	878
Saldo van baten en lasten	107.588	108.804	105.917	2.887
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-7.914	-8.684	-8.994	309
Gerealiseerd resultaat	99.674	100.119	96.923	3.196

Programma 5 Cultuur, sport en recreatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	17.973	19.609	19.059	550
Baten	-2.677	-3.352	-3.201	-151
Saldo van baten en lasten	15.297	16.257	15.857	399
Toevoegingen aan reserves (lasten)	31	31	31	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-2.342	-3.586	-2.322	-1.264
Gerealiseerd resultaat	12.985	12.701	13.566	-865

Programma 6 Leefbaarheid en veiligheid

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	10.280	11.443	11.164	279
Baten	-125	-492	-461	-32
Saldo van baten en lasten	10.155	10.951	10.704	247
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-226	-346	-345	-1
Gerealiseerd resultaat	9.929	10.605	10.359	246

Programma 7 Bestuur en organisatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	29.148	32.083	31.397	686
Baten	-3.617	-5.294	-5.706	411
Saldo van baten en lasten	25.531	26.789	25.691	1.098
Toevoegingen aan reserves (lasten)	557	557	557	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-743	-700	-568	-132
Gerealiseerd resultaat	25.345	26.645	25.679	966

Programma 8 Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	1.235	139	165	-26
Baten	-183.145	-197.945	-199.189	1.245
Saldo van baten en lasten	-181.911	-197.806	-199.024	1.218
Toevoegingen aan reserves (lasten)	1.000	5.680	5.680	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	0	-88	0	-88
Gerealiseerd resultaat	-180.911	-192.214	-193.344	1.130

5.4 Overzicht inzet reserves

In de onderstaande tabel is het overzicht opgenomen van de inzet van reserves in 2021. De verschillen tussen de gewijzigde begroting 2021 en de jaarrekening 2021 zijn toegelicht bij de afzonderlijke programma's.

Nr	Omschrijving	Bedrag gewijzigde begroting 2021	Jaarrekening 2021	Vershil
1	Algemene Reserve	16.617.558	16.617.558	0
2	Reserve afschrijvingslasten vervangingsinv. O.R.	2.543.412	3.500.593	957.181
3	Reserve Cofinanciering regionale projecten	50.000	50.000	0
4	Reserve parkeren	81.464	81.464	0
5	Reserve Organisatieontwikkeling	556.614	556.614	0
6	Reserve Maatsch Opvang, vrouwenopv. en beschermd wonen	1.114.880	1.114.880	0
7	Reserve Cultuur en erfgoedfonds	30.503	30.503	0
8	Reserve Zuidelijk stationsgebied	300.000	300.000	0
9	Reserve Omgevingswet	250.000	250.000	0
10	Reserve versnellen woningb+(gebieds)transformatie(K)	811.673	811.673	0
11	Reserve ZeroEmissieZone	930.000	930.000	0
	Totaal stortingen	23.286.104	24.243.285	957.181
12	Algemene Reserve	-9.785.711	-9.785.711	0
13	Reserve Sociaal domein	-600.000	-600.000	0
14	Reserve afschrijvingslasten vervangingsinv. O.R.	0	-957.181	-957.181
15	Reserve parkeren	-40.000	-40.000	0
16	Reserve Organisatieontwikkeling	-613.670	-393.300	220.370
17	Reserve Maatsch Opvang, vrouwenopv. en beschermd wonen	-3.412.058	-3.721.290	-309.232
18	Reserve Herontwikkeling Zuidelijk Stationsgebied	0	-1.356.380	-1.356.380
19	Reserve Revitalisering Goudse Poort	-27.379	-27.379	0
20	Reserve Nog wzh 3 Notenboomen	-259.263	-259.263	0
21	Reserve Versnelling wonbouw en gebiedstr.	-1.944.155	-679.974	1.264.181
22	Reserve Groenfonds	-315.206	-315.206	0
23	Reserve Investerings afval	-260.000	-260.000	0
	Totaal onttrekkingen	-17.257.442	-18.395.684	-1.138.242
	SALDO TOTAAL	6.028.662	5.847.601	-181.061

5.5 Overzicht inzet voorzieningen

Omschrijving	Toe-voeging begroot	Toe-voeging werkelijk	Onttrek-king begroot	Onttrek-king werkelijk	Vrijval begroot	Vrijval werkelijk
Voorziening spaaruren verlof	0	0	0	0	0	13.563
Voorziening deelname grondbank Zuidplas	0	0	0	0	1.260.000	1.260.000
VZ pensioenaanspr (voormalig) wethouders	342.014	342.014	266.123	249.100	0	503.290
Voorz. verhuurdersonderhoud Schouwburg	505.819	511.102	390.186	149.785	0	0
Voorz onderh gem gebouwen en objecten	835.373	835.373	1.027.289	1.189.716	0	0
Voorziening groot oh openbare ruimte	3.439.272	3.481.875	4.275.374	3.251.587	0	0
Voorziening onderhoud Huis van de Stad	78.585	78.585	17.136	3.101	0	0
Voorziening onderhoud Stationsgarage	45.968	45.968	34.306	0	0	0
Voorziening pijporgel aula begraafplaats	0	0	0	0	0	0
Voorziening verwerking afvalstoffen	0	231.694	0	0	0	0
Voorziening riolering	5.805.704	6.405.240	0	0	5.297.696	4.822.795
Voorziening afkoopsom onderhoud Steinse Groen	0	0	0	0	0	3.750
Totaal	11.052.735	11.931.851	6.010.414	4.843.289	6.557.696	6.603.398
<i>Vershil werkelijk vs begroot (=- voordeel / + = nadeel)</i>		-879.116		-1.167.125		45.702

5.6 Incidentele baten en lasten

Voor de beoordeling van de jaarrekening volstaat niet alleen het gerealiseerde resultaat. Nog meer is het van belang om te kijken of sprake is van het zogenaamde 'structurele en reële evenwicht'. Dit uitgangspunt is wettelijk verankerd. Gemeenten moeten ervoor zorgen dat de structurele lasten gedekt zijn door structurele baten. Het overzicht van incidentele baten en lasten biedt inzicht in de realisatie van genoemd uitgangspunt.

Nr.	Incidentele baten en lasten (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Gewijzigde Begroting	Werkelijk	Saldo tov gewijz. Begroting
		2021	2021	2021	
	Programma 1				
1	Planvoorbereiding	53	53	41	-12
2	Bouw- en woonrijpmaken	692	692	0	-692
3	Ondernemen in Gouda	50	75	78	3
4	Gouda-750	367	267	256	-11
5	Exploitatie bruikleenscholen	267	267	74	-193
6	Beleid m.b.t. onderwijshuisvesting	268	268	1	-267
7	Tijdelijke voorzieningen WG	171	171	336	165
8	Mutatie boekwaarde	784	778	1.479	701
9	Gronduitgiften	-1.350	-1.350	-1.520	-170
10	Bijdragen derden	-25	-25	-25	0
		1.277	1.196	720	-476
	Programma 2				
11	Dagelijks onderhoud bruin	207	207	207	0
12	GO Bruin - algemeen	-250	30	4	-26
13	Baggeren - niet nautisch	288	0	0	0
14	Energie en Klimaat	225	172	183	11
15	Regeling Reductie Energieverbruik	250	775	318	-457
16	Regeling Reductie Energieverbruik	-250	-775	-318	457
		470	409	394	-15
	Programma 3				
17	Beheer onroerende zaken	51	51	51	0
18	Verduurzamen gemeentelijke objecten	550	550	570	20
19	Omgevingswet	190	260	347	87
20	Wonen boven winkels	57	207	82	-125
21	Versnelling Woningbouw	1.540	1.686	680	-1.006
22	Beheer onroerende zaken	-9	-9	0	9
		2.379	2.745	1.730	-1.015
	Programma 4				
23	Sociale cooperatie	20	20	7	-13
24	Perspectief op Werk	1.500	1.185	660	-525
25	Perspectief op Werk	185	0	0	0
26	Transformatiefonds Jeugd (regionaal)	822	804	596	-208
27	Reg. Progr. Sturen op kosten	500	410	344	-66
28	Gezondheidsbeleid	100	100	100	0
29	Inclusie, diversiteit en burgerschap	41	41	39	-2
		3.168	2.560	1.746	-814
	Programma 5				
30	Cultuurhistorie en Monumenten	25	25	25	0
		25	25	25	0
	Programma 6				
31	Radicalisering	520	847	305	-542
		520	847	305	-542
	Programma 7				
32	Portfoliomanagement Geheugen v Gouda	114	294	227	-67
		114	294	227	-67
	Programma 8				
33	Precario kabels en leidingen	-2.046	-2.046	-2.056	-10
		-2.046	-2.046	-2.056	-10

Nr.	Incidentele baten en lasten (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Gewijzigde Begroting	Werkelijk	Saldo tov gewijz. Begroting
	Totaal incidentele baten en lasten exploitatie	5.907	6.030	3.091	-2.939
	> Waarvan incidentele lasten exploitatie	9.587	10.235	7.010	-3.225
	> Waarvan incidentele baten exploitatie	-3.680	-4.205	-3.919	286
	Totaal lasten - excl. toevoegingen reserves	294.092	311.829	299.602	-12.227
	Totaal baten - excl. onttrekkingen reserves	-279.659	-308.688	-307.054	1.634
	Resultaat voor inzet reserves (A) *	14.433	3.141	-7.452	-10.593
	Incidentele onttrekkingen aan reserves	-13.415	-16.931	-17.112	-181
	Structurele onttrekkingen aan reserves	-78	-67	-1.024	-957
	Totaal onttrekkingen aan reserves (B) *	-13.493	-16.998	-18.136	-1.138
	Incidentele toevoegingen aan reserves	3.094	8.609	8.609	0
	Structurele toevoegingen aan reserves	2.582	2.625	3.582	957
	Totaal toevoegingen aan reserves (C) *	5.676	11.234	12.191	957
	Totaal lasten - incl. toevoegingen reserves	299.768	323.063	311.793	-11.269
	Totaal baten - incl. onttrekkingen reserves	-293.152	-325.686	-325.190	496
	Resultaat na inzet reserves (= A+B-C) *	6.616	-2.623	-13.397	-10.773
	Incidentele lasten exploitatie	9.587	10.235	7.010	-3.225
	Incidentele baten exploitatie	-3.680	-4.205	-3.919	286
	Saldo incidentele toevoegingen/ onttrekkingen reserves	-10.321	-8.322	-8.503	-181
	Incidenteel saldo *	-4.414	-2.292	-5.412	-3.120
	Saldo structurele lasten exploitatie	284.505	301.594	292.592	-9.002
	Saldo structurele baten exploitatie	-275.979	-304.483	-303.135	1.348
	<i>Subtotaal structureel saldo exploitatie</i>	<i>8.526</i>	<i>-2.889</i>	<i>-10.543</i>	<i>-7.654</i>
	Saldo structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves	2.504	2.558	2.558	0
	Structureel saldo *	11.030	-331	-7.985	-7.654
	* - = voordeel / + = nadeel				
	Kengetal structurele exploitatieruimte	-3,94		2,60	

Nr.	Toelichting mutaties incidentele baten en lasten
1	In 2021 hebben we voor de grondexploitatie Spoorzone minder uitgaven verricht dan initieel gedacht. De verwachting is dat in 2022 nog een aantal planvoorbereidingskosten worden gedaan.
2	Binnen de grondexploitatie Spoorzone verwachten we in 2022 de kosten voor bouw en woonrijp te maken. De begrote uitgaven voor 2022 zal in de nieuwe MPG worden meegenomen.
3	Dit betreft incidenteel budget voor 'ondernemen in Gouda'. Hierop is een geringe overschrijding ontstaan.
4	Dit betreft incidenteel budget voor 'Gouda-750'. Hierop is een geringe onderschrijding ontstaan.
5	Het incidenteel budget is benut voor diverse onderwijshuisvestingen waar wij een bruikleenovereenkomst mee hebben afgesloten.
6	In 2021 was rekening gehouden met het slopen en afwaardering van een tweetal onderwijsgebouwen. Wegens omstandigheden is dit uitgesteld. Voorgesteld wordt om dit bedrag toe te voegen aan de reserve IHP.
7	Dit betreft huur van tijdelijke onderwijsgebouwen bij Westergouwe. Dit nadeel wordt voor een deel gecompenseerd door hogere huurinkomsten.
8	Dit betreft de slotboeking van de grondexploitatie Spoorzone. Dit betreft een interne overboeking naar de post voorraden.
9	Dit betreft een opbrengst die is gerealiseerd uit de verkoop van bouwrijpe grond in de grondexploitatie Spoorzone.
10	Dit betreft een interne bijdrage vanuit onderwijs aan de grondexploitatie Westergouwe. Deze bijdrage is conform begroting gerealiseerd.
11	Dit betreft de aan taakveld Riool toegerekende kosten uit hoofde van straatreiniging conform het GRP.
12	Compensabele BTW wordt extracomptabel meegerekend voor het taakveld Riool. Bij een eerder aan de Raad voorgestelde begrotingswijziging is de aanvankelijk foutief als baat begrote compensabele BTW reeds gecorrigeerd. De realisatie betreft enkele operationele kosten.

Nr.	Toelichting mutaties incidentele baten en lasten
13	De baggerwerkzaamheden komen (deels) ten laste van de voorziening Riolering. Doordat ervoor gekozen is de uitvoer later en op projectbasis te doen, zijn de in de exploitatie geraamde kosten voor het huidige jaar vrijgevallen ten gunste van de voorziening (om later ten laste van diezelfde voorziening de werkzaamheden uit te voeren).
14	Het betreft een projectbudget voor energie en klimaat waarbij binnen de exploitatie een geringe overschrijding is opgetreden.
15	Dit betreft een rijksregeling met SiSa-verantwoording met een terugbetalingsverplichting van het niet besteedde budgetdeel.
16	Dit betreft een rijksregeling met SiSa-verantwoording met een terugbetalingsverplichting van het niet besteedde budgetdeel.
17	Dit betreft incidentele afschrijvingslasten voor de bouw van een bibliotheekfiliaal Bloemendaal.
18	Het incidenteel verkregen verduurzamingsbudget voor 2021 is volledig gebruikt voor het verduurzamen van gemeentelijke gebouwen.
19	Dit betreft incidenteel budget voor de implementatie van de Omgevingswet.
20	Dit betreft incidenteel budget voor het project 'wonen boven winkels'. Voor het restantbudget wordt voorgesteld dit opnieuw beschikbaar te stellen in 2022.
21	Binnen de exploitatie Versnelling Woningbouw treedt een voordeel op. Voor het restantbudget wordt voorgesteld dit opnieuw beschikbaar te stellen in 2022.
22	Dit betrof een huurinkomst die abusievelijk als incidenteel was aangemerkt.
23	Op 'Sociale cooperatie' treedt een incidenteel voordeel op ten gunste van het rekeningresultaat 2021.
24	Perspectief op Werk is een regionaal projectbudget. Voor het restantbudget wordt voorgesteld dit opnieuw beschikbaar te stellen in 2022.
25	Zie toelichting bij nummer 24.
26	Het budget transformatiefonds is een regionaal budget. Het restant budget van (afgerond) € 208.000 zal worden overgeheveld naar 2022.
27	Het regionaal programma Sturen op Kosten is een regionaal budget. Het restant budget van (afgerond) € 66.000 wordt toegevoegd aan de reserve MO/VO/BW
28	Voor gezondheidsbeleid is incidenteel budget beschikbaar gesteld. Dit bedrag is uitgegeven aan loonkosten, aan het project 'de Gezonde Wijk' en aan een sociaal ondernemer die voor 2021 is aangesteld.
29	Voor nieuw beleid op het gebied van Inclusie is incidenteel budget beschikbaar gesteld. Dit budget is o.a. gebruikt voor het inzetten van Inclusion Lab.
30	Het incidenteel verkregen budget is ingezet voor de uitvoering van de kerkenvisie.
31	Binnen de totale exploitatie Radicalisering treedt een voordeel op, omdat door corona-bepalingen dit jaar niet alle geplande bijeenkomsten doorgang konden vinden.
32	Dit betreft kosten voor de inhuur van derden ten behoeve van het Geheugen van Gouda. Door meer inzet van eigen personeel is minder inzet van ingehuurde derden nodig gebleken.
33	Voor precario (heffing op kabels en leidingen) genereren we incidentele baten. De precarioheffing verdwijnt per 2022 in verband met aangepaste wetgeving.

5.7 Resultaatbepaling

De ontwikkeling van het resultaat vanaf de vaststelling van de programmabegroting 2021 staat in het volgende overzicht.

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Stand na 1e BW 2021	Stand na 2e BW 2021	Stand na 3e BW 2021	Stand na 4e BW 2021	Jaarrekening 2021
Saldo begroting c.q. rekening	-6.616	-6.591	-9.876	422	2.624	13.397

Op grond van de vierde begrotingswijziging 2021 bedroeg het verwachte rekeningresultaat € 2.624.000 positief. Het totaal gerealiseerde resultaat in de jaarrekening 2021 bedraagt € 13.397.000 positief (2020: € 11.793.000). Dit resultaat is als volgt tot stand gekomen: het saldo van baten en lasten zonder mutaties in reserves is € 7.452.000 positief; en per saldo is voor € 5.945.000 onttrokken aan de reserves.

Overzicht belangrijkste afwijkingen

Het verschil tussen het resultaat tot en met de vierde begrotingswijziging en het werkelijke resultaat wordt op hoofdlijnen veroorzaakt door de onderwerpen in onderstaande tabel.

Nr.	Onderwerp	Bedrag * €1.000	Programma	Taakveld
1	Winstneming GREX Westergouwe	2.594	3	8.2 Grondexpl. (niet-bedrijventerreinen)
2	Decembercirculaire gemeentefonds	1.959	8	0.7 Alg uitk en ov uitk gemeentefonds
3	Arbeidsmarkt aanpak (voorstel opnieuw beschikbaar stellen)	1.742	4	6.5 Arbeidsparticipatie
4	Woningbouw (voorstel opnieuw beschikbaar stellen)	1.248	3	8.3 Wonen en bouwen
5	Voorziening pensioenaanspraken (oud-) wethouders en intergemeentelijke samenwerking	686	7	0.1 Bestuur
6	Dagelijks onderhoud groen	635	3	5.7 Openb groen en (openlucht) recreatie
7	ICT-dienstverlening	625	7	0.4 Overhead

Nr.	Onderwerp	Bedrag * €1.000	Programma	Taakveld
8	Ondermijning	235	6	1.2 Openbare orde en veiligheid
9	Overige mutaties	869	1 t/m 8	Diversen
10	Mutaties reserves	181	1 t/m 8	Diversen
Totaal		10.774		

Structureel en incidenteel resultaat

Het onderscheid tussen structurele en incidentele resultaten is van belang voor het inzicht in de financiële positie van de gemeente. In het algemeen geldt dat de gemeente structurele taken uitvoert en daarvoor structurele lasten raamt in de begroting. Structurele lasten en baten zijn de regel, incidentele lasten en baten zijn de uitzondering.

	Structureel	Incidenteel	Rekening 2021
Lasten	292.592	7.010	299.602
Baten	-303.135	-3.919	-307.054
Saldo	-10.543	3.091	-7.452
Inzet reserves	2.558	-8.503	-5.945
Rekeningresultaat (- = overschot / + = tekort)	-7.985	-5.412	-13.397

Het positieve saldo van € 13.397.000 is opgebouwd is uit een structureel voordeel van € 7.985.000 en een incidenteel voordeel van € 5.412.000.

5.8 Resultaatbepaling op basis van vermogensmutaties

De weergave van de mutaties in het eigen vermogen is op grond van het BBV verplicht. Artikel 42 van het BBV bepaalt dat het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het gerealiseerde resultaat. Het hier bedoelde resultaat wordt afzonderlijk op de balans opgenomen als onderdeel van het eigen vermogen.

Resultaatbepaling (bedragen * € 1.000)	2021
Saldo van het eigen vermogen per 1 januari 2021	77.959
Saldo van het eigen vermogen per 31 december 2021 (saldo is inclusief gerealiseerd resultaat 2021)	85.411
Toename van het eigen vermogen	7.452

De toename van het eigen vermogen met € 7.452.000 is het gevolg van het positieve rekeningresultaat van € 13.077.000 en de afname van de reserves met € 5.945.000.

5.9 Resultaatbestemming

De jaarrekening 2021 sluit met een positief saldo van € 13.397.000. Het voorstel aan de raad is om vanuit dit rekeningssaldo een aantal verrekeningen met reserves te laten plaatsvinden:

- € 268.000 toe te voegen aan de reserve onderwijshuisvesting;
- € 2.594.000 toe te voegen aan de (nieuw te vormen) reserve GREX Westergouwe;
- € 496.000 te onttrekken aan de reserve Middenwillens;
- € 509.000 toe te voegen aan de reserve Maatschappelijke Opvang, Vrouwenopvang en Beschermd Wonen;
- het restant van het rekeningresultaat, te weten € 10.522.000, toe te voegen aan de algemene reserve.

Toelichting op de resultaatbestemmingen

Reserve onderwijshuisvesting

Op 19-02-2020 heeft de gemeenteraad ingestemd met het Uitvoeringsplan onderwijshuisvesting 1e tranche IHP 2020-2024 met bijbehorende budgetten. In dit voorstel was voor het jaar 2021 rekening gehouden met het slopen en afwaarderen van onderwijsgerelateerde gebouwen. Doordat deze werkzaamheden nog niet zijn uitgevoerd is dit voordelig resultaat ontstaan. Voorgesteld wordt om de bijbehorende bedragen voor deze activiteiten toe te voegen aan de reserve onderwijshuisvesting.

Reserve (nieuw te vormen) GREX Westergouwe

Voor de GREX Westergouwe bedraagt de winstneming € 2,594 miljoen. Op 23 februari 2022 heeft de gemeenteraad het Masterplan voor Westergouwe Overig vastgesteld. De gemeenteraad heeft daarbij besloten om op de bouwvelden van de gemeente extra sociale huurwoningen te realiseren, mits dit financieel haalbaar is. Naar verwachting zal in de tweede helft van 2022 aan de gemeenteraad worden voorgesteld de GREX voor Westergouwe Overig te openen. Gezien de opgave om extra sociale huurwoningen te realiseren wordt voorgesteld om hiervoor een reserve te vormen (reserve GREX Westergouwe) en de tussentijdse winst van € 2,594 miljoen hieraan toe te voegen. De reserve kan in de komende jaren worden ingezet om de ambities van de Raad te realiseren.

Reserve Middenwillens

Het huidige saldo van de reserve van € 496.000 kan komen te vervallen, aangezien het project in zijn geheel is afgerond. Voorgesteld wordt om de reserve op te heffen en het saldo vrij te laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.

Reserve Maatschappelijke Opvang, Vrouwenopvang en Beschermd Wonen (MO/VO/BW)

In lijn met de bestaande werkwijze worden de financiële bijstellingen voor maatschappelijke opvang (MO), vrouwenopvang (VO) en beschermd wonen (BW) op grond van de circulaire gemeentefonds beschikbaar gehouden voor deze thema's. Met de decembercirculaire 2021 heeft Gouda in totaal € 509.000 ontvangen, die niet meer via een begrotingswijziging naar het functionele programma kon worden overgeheveld. Daarom is het voorstel om dit bedrag na vaststelling van het rekeningsaldo 2021 toe te voegen aan de betreffende bestemmingsreserve MO/VO/BW.

5.10 WNT-verantwoording 2021 gemeente Gouda

De WNT is van toepassing op de gemeente Gouda. Het voor de gemeente Gouda toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 209.000 gebaseerd op het algemeen maximum.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2021

Naam (bedragen x € 1)	E.M. Branderhorst	R.C. Bakker	E.J. Karman Moerman
Functiegegevens	gemeentesecretaris	gemeentesecretaris	griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 - 28/02	01/10 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	34.497	35.528	98.406
Beloningen betaalbaar op termijn	3.692	5.647	18.381
<i>Subtotaal</i>	<i>38.189</i>	<i>41.175</i>	<i>116.787</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	33.784	52.679	209.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	38.189	41.175	116.787
De reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	De over-schrijding is toegestaan, omdat de (na)betaling van de niet-genoten vakantiedagen bij uitdienst-treding kan worden toe-gerekend aan het eerdere kalenderjaar ex art. 3 lid 2 WNT, dan wel valt onder artikel 2 lid 2 onder b WNT.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2020

Naam (bedragen x € 1)	E.M. Branderhorst	E.J. Karman Moerman
Functiegegevens	gemeentesecretaris	griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	126.208	97.191
Beloningen betaalbaar op termijn	20.694	17.305
<i>Subtotaal</i>	<i>146.902</i>	<i>114.496</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000	201.000
Bezoldiging	146.902	114.496

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12.

Naam (bedragen x € 1)	B. van Spréw
Functiegegevens	gemeentesecretaris
Kalenderjaar	2021
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01/03 - 30/09
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	7,0
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	793
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 199
Maxima op basis van de normbedragen per maand	187.200
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	157.807
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)	
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja, namelijk € 145
Bezoldiging in de betreffende periode	114.985
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	114.985
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Bezoldiging	114.985
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

2. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

6 Balans en toelichting

6.1 Inleiding

Naast het overzicht van baten en lasten vormt de balans een belangrijk onderdeel van de jaarrekening van de gemeente. De balans geeft de stand van zaken weer voor wat betreft de omvang en samenstelling van het vermogen. In de balans worden naast de cijfers per balansdatum tevens de cijfers van de balans van het vorige begrotingsjaar opgenomen.

Navolgend wordt allereerst de balans zelf weergegeven. Daarna komt een beschrijving van de gehanteerde grondslagen voor waardering en bepaling van baten en lasten. Deze worden gevolgd door toelichtingen op de verschillende balansposten. Het hoofdstuk wordt afgesloten met de niet uit de balans blijvende langlopende financiële verplichtingen.

6.2 Balans per 31 december 2021: activa

ACTIVA (bedragen * € 1.000)	ultimo 2020	ultimo 2021
VASTE ACTIVA		
Immateriële vaste activa	13.096	12.666
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	13.096	12.666
Materiële vaste activa	335.408	344.420
Materiële vaste activa uitgegeven in erfpacht	8.969	8.959
Investerings met een economisch nut	190.290	198.803
Investerings met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	95.033	91.687
Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	41.117	44.971
Financiële vaste activa	2.953	2.944
Kapitaalverstrekkingen aan:		
- deelnemingen	1.941	1.941
- overige verbonden partijen	0	0
Overige langlopende leningen u/g	994	985
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	18	18
TOTAAL VASTE ACTIVA	351.457	360.029
VLOTTENDE ACTIVA		
Voorraden	16.757	15.765
Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	16.750	15.752
Gereed product en handelsgoederen	8	13
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	66.454	71.242
Vorderingen op openbare lichamen	16.060	21.505
Rekening courant verhoudingen overige niet-financiële instellingen	1.402	1.433
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	40.000	40.000
Overige vorderingen	8.992	8.305
Liquide middelen	34	44
Kassaldi	34	44
Banksaldi	0	0
Overlopende activa	6.839	14.086
Van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:		
- Europese overheidslichamen	99	111
- Rijk	502	44
- Overige Nederlandse overheidslichamen	349	1.231
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	5.889	12.701
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	90.084	101.138
TOTAAL GENERAAL	441.541	461.167

6.3 Balans per 31 december 2021: passiva

PASSIVA (bedragen * € 1.000)	ultimo 2020	ultimo 2021
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen	77.959	85.411
Algemene reserve	28.452	34.683
Bestemmingsreserves	37.715	37.331
Gerealiseerd resultaat uit overzicht baten en lasten	11.793	13.397
Vorzieningen	39.199	39.684
Vorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	7.598	5.914
Vorzieningen voor gelijkmatige verdeling van lasten over de boekjaren	9.022	9.381
Vorzieningen voor van derden verkregen middelen met specifiek bestedingsdoel	22.578	24.389
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	275.024	251.144
Onderhandse leningen van:		
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	274.837	250.981
- onderhandse leningen van openbare lichamen	0	0
- overige binnenlandse sectoren	23	18
- waarborgsommen	165	145
TOTAAL VASTE PASSIVA	392.182	376.239
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	20.434	53.990
Kasgeldleningen	10.000	32.000
Banksaldi	4.105	1.614
Overige schulden	6.330	20.376
Overlopende passiva	28.925	30.938
Nog te betalen bedragen	24.613	21.728
Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:		
- EU	0	113
- Rijk	3.731	5.345
- Overige Nederlandse overheidslichamen	319	0
Overige vooruit ontvangen bedragen	261	3.751
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	49.359	84.928
TOTAAL GENERAAL	441.541	461.167
BORG- EN GARANTSTELLINGEN	30.317	28.804

6.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

6.4.1 Waarderingsgrondslagen

6.4.1.1 Algemeen

Naast de algemeen geldende gemeentelijke verslaggevingsregels opgenomen in het BBV zijn de volgende door de raad vastgestelde nota's van toepassing:

- Nota reserves en voorzieningen (1 juli 2020);
- [Nota Waardering en Afschrijving Vaste Activa 2019](#) (2 oktober 2019).

Op basis van de hiervoor genoemde regelingen alsmede het BBV zijn de volgende uitgangspunten gebruikt:

- Alle verkregen activa zowel met een economisch nut als investering in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd. Voor zover niet anders vermeld, zijn activa en passiva gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs.
- Met ingang van 2006 wordt - indien en voor zover er sprake is van vervaardiging - rente aan een actief toegerekend.
- Afschrijving van activa vindt plaats op basis van de lineaire methode, tenzij de raad anders (heeft) bepaald.
- De restwaarde van activa wordt in principe op 0 (nul) gesteld.
- Rente waarmee het geïnvesteerd vermogen moet worden belast wordt jaarlijks voorcalculatorisch bepaald voor de boekwaarde van de gehele activa. Dit wordt berekend aan de hand van de kapitaalmarktrente, rekening houdend met de gemiddelde looptijd van de activa. Het voorcalculatorische percentage wordt niet nagecalculeerd.
- De rentetoerekening en afschrijving op de nieuwe investeringen vinden pas plaats in het eerste jaar na de afronding van de investering en de ingebruikname van het goed.
- Reserves en voorzieningen worden niet meer ingezet ter dekking van de kapitaallasten van de investeringen.
- Investeringen waartoe op grond van eerdere CIP's is besloten, maar die nog niet zijn gestart of zijn afgerond, behoren tot het onderhanden werk. Bij jaareinde worden deze kosten geactiveerd. De waardering geschiedt tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

6.4.1.2 Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden gewaardeerd op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van bijdragen en subsidies (netto waardering) verminderd met afschrijvingen.

De bijdragen aan activa in eigendom van derden zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingsduur is maximaal gelijk aan die van de activa waarvoor de bijdrage aan derden wordt verstrekt.

6.4.1.3 Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van bijdragen en subsidies (netto waardering), verminderd met afschrijvingen.

De erfpachtgronden zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs (in casu de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen).

Afschrijving vindt plaats op basis van de te verwachten toekomstige nuttigheids- of gebruiksduur. Daarbij worden in het algemeen de volgende termijnen gehanteerd:

- gebouwen 40 jaar;
- grond-, weg- en waterbouwkundige werken 10-40 jaar;
- vervoermiddelen 8-15 jaar;
- installaties 10 jaar.

Lineaire afschrijving wordt toegepast met uitzondering van woonruimten en gebouwen. Hierop wordt annuïtair afgeschreven.

Op investeringen in gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

6.4.1.4 Financiële vaste activa

De onder financiële vaste activa vermelde geldleningen verstrekt aan derden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Deelnemingen en aandelen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde. Afwaardering vindt plaats indien de waardevermindering naar verwachting duurzaam is.

6.4.1.5 Voorraden

De bouwgronden in exploitatie zijn opgenomen tegen de daaraan bestede kosten, inclusief de bijgeschreven rente en verminderd met de opbrengst wegens gerealiseerde grondverkopen.

In de grondexploitatie zijn naast de reeds gemaakte kosten en gerealiseerde opbrengsten ook de toekomstige verwachte opbrengsten en kosten opgenomen. De grondexploitaties worden jaarlijks geactualiseerd. Winstneming vindt plaats op basis van de voortgang/ontwikkeling van de exploitatie. Voor verwachte verliezen wordt een voorziening op eindwaarde gevormd die in mindering wordt gebracht op de bijbehorende balanspost.

Gereed product en handelsgoederen heeft betrekking op de verkoopartikelen van de VVV die worden gewaardeerd tegen inkoopprijs.

6.4.1.6 Liquide middelen

Deze worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

6.4.1.7 Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden, evenals de overlopende activa, gewaardeerd tegen de nominale waarde onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid.

6.4.1.8 Eigen vermogen

De algemene reserve, de bestemmingsreserves en het gerealiseerde resultaat uit het overzicht van baten en lasten vormen gezamenlijk het eigen vermogen van de gemeente Gouda.

6.4.1.9 Voorzieningen

Onder de voorzieningen zijn opgenomen, op het moment van opstellen van de jaarrekening voorzienbare verplichtingen, verliezen en/of risico's, voor zover de omvang hiervan redelijkerwijs is in te schatten. Voorts de kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt en die strekt tot gelijkmatige verdeling van de lasten over een aantal begrotingsjaren (kostenegalisatie). Tot slot worden tot de voorzieningen gerekend de van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde tenzij de tijdswaarde van geld niet materieel is.

6.4.1.10 Langlopende schulden

Onder langlopende schulden zijn begrepen schulden met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van één jaar of langer.

6.4.1.11 Kortlopende schulden en overlopende passiva

Deze worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

6.4.2 Grondslagen van resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben (stelsel van baten en lasten). Lasten worden direct opgenomen zodra deze zich voordoen. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Op basis van actuele kostprijsberekeningen worden bij verlieslatende complexen de hoogte van de te nemen voorziening bepaald.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Omdat geen voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume mogen worden opgenomen, worden sommige personeelslasten echter toegerekend aan de periode waarin de uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie voor gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten wordt wel een verplichting gevormd.

Opbrengsten worden genomen zodra ze gerealiseerd zijn. De positieve resultaten op grondexploitaties worden pas bij het sluiten van grondexploitaties aan het resultaat toegevoegd. Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

TOZO

De uitkeringen in het kader van de TOZO zijn toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Hierbij is uitgegaan van het principe betaald = besteed. Deze baten-lasten systematiek is verwerkt in de programmarekening en SiSa bijlage.

6.5 Toelichting op de balans per 31 december 2021: activa

6.5.1 Vaste activa

6.5.1.1 Immateriële vaste activa

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 1-1-2021	Investeren	Desinvesteringen	Bijdragen van derden	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2021
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	13.096	0	0	0	430	12.666
Totaal	13.096	0	0	0	430	12.666

6.5.1.1.1 Bijdrage aan activa in eigendom van derden

Deze post bestaat uit:

- de verstrekte bijdrage aan Hoogheemraadschap van Rijnland voor de renovatie van het gemaal aan de Bosweg;
- de voorbereidingskosten van de besluitvorming rond het tracé van de Zuidwestelijke Randweg, verminderd met de ontvangen bijdrage van € 206.000 van de provincie Zuid-Holland. De voorbereidingskosten worden conform het raadsbesluit geactiveerd;
- de tot en met 2012 aan de provincie Zuid-Holland betaalde bijdragen voor de aanleg van de Zuidwestelijke Randweg en de brug over de Stolwijkervaart;
- de tot en met 2011 aan de provincie Zuid-Holland betaalde bijdragen voor de aanleg van de RijnGouweLijn en de in 2013 van de provincie terugontvangen bijdrage op basis van de gewijzigde planvoering;
- de verstrekte bijdrage aan de restauratie van draaiorgel "de Lekkerkerker";
- de verstrekte bijdrage aan de provincie Zuid-Holland voor de aanleg van de rotonde nabij de Coenecoopbrug.

In 2021 is op deze post in totaal € 430.000 afgeschreven.

6.5.1.2 Materiële vaste activa

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 1-1-2021	Boekwaarde 31-12-2021
Materiële vaste activa uitgegeven in erfpacht	8.969	8.959
Overige investeringen met een economisch nut	190.290	198.803
Investeren met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	95.033	91.687
Investeren in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	41.117	44.971
Totaal	335.408	344.420

6.5.1.2.1 Materiële vaste activa uitgegeven in erfpacht

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 1-1-2021	Investeren	Desinvesteringen	Bijdragen van derden	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2021
Materiële vaste activa uitgegeven in erfpacht	8.969	0	10	0	0	8.959
Totaal	8.969	0	10	0	0	8.959

Materiële vaste activa uitgegeven in erfpacht

Door de verkoop van in erfpacht uitgegeven gronden aan de Westerom is sprake van € 10.000 aan desinvesteringen.

6.5.1.2.2 Overige investeringen met economisch nut

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 1-1-2021	Investeren	Desinvesteringen	Bijdragen van derden	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2021
Gronden en terreinen	42.430	0	0	0	0	42.430
Woonruimten	51	0	0	0	6	45
Bedrijfsgebouwen	125.078	15.680	410	0	4.914	135.434
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	6.839	837	0	145	840	6.691
Machines, apparaten en installaties	7.923	226	0	49	952	7.147
Overige materiële vaste activa	7.969	528	0	0	1.441	7.056
Totaal	190.290	17.270	410	194	8.153	198.803

Bedrijfsgebouwen

In 2021 zijn investeringen gedaan met betrekking tot de vernieuwbouw van De Ark (€ 4.813.000), de renovatie van De Goudse Waarden (€ 9.191.000), doorontwikkeling 2e verdieping Chocoladefabriek (€ 993.000), verduurzaming vastgoed tranche 2018 (€ 529.000) en maatschappelijke voorzieningen in Westergouwe € 194.000.

Als gevolg van de verkoop van de gebouwen aan de Fluwelensingel 85a/86 ten behoeve van de ontwikkeling van de Fluwelenhof is de boekwaarde administratief als desinvestering geboekt.

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

In 2021 heeft de gemeente geïnvesteerd in de renovatie van diverse sportvelden voor in totaal € 708.000 en in grondwerk voor onderwijshuisvesting Westergouwe € 127.000.

Voor de renovatie van de sportvelden is € 145.000 bijdragen van derden ontvangen van het ministerie van VWS en het Hoogheemraadschap van Rijnland.

Machines, apparaten en installaties

De grootste investeringen in 2021 betreffen de installatie in de maatschappelijke voorzieningen in Westergouwe € 125.000 en vervangingen cameratoezicht € 65.000. Daarnaast is voor de aanleg van laadpleinen van elektrische auto's € 37.000 geïnvesteerd, waarvoor een even grote bijdrage van derden is ontvangen van het ministerie van VWS.

Overige materiële vaste activa

In deze categorie is een aantal investeringen ondergebracht: IHP (€ 78.000), automatisering (€ 271.000), vervanging meubilair (€ 44.000) en aanpassing werplekconcept in het Huis van de Stad (€ 135.000).

6.5.1.2.3 Investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boek-waarde 1-1-2021	Investe-ringen	Desinves-teringen	Bijdragen van derden	Afschrij-vingen	Boek-waarde 31-12-2021
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	92.087	4.823	0	4.823	3.348	88.739
Overige materiële vaste activa	2.945	443	0	0	441	2.948
Totaal	95.033	5.266	0	4.823	3.789	91.687

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

Investeringen betreffen het rioleringskrediet 2021.

Overige materiële vaste activa

De grootste investering in deze categorie betreft het ECOpark voor € 291.000.

6.5.1.2.4 Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boek-waarde 1-1-2021	Investe-ringen	Desinves-teringen	Bijdragen van derden	Afschrij-vingen	Boek-waarde 31-12-2021
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	39.286	8.511	0	475	3.626	43.697
Machines, apparaten en installaties	1.240	0	0	0	444	796
Overige materiële vaste activa	591	0	0	0	112	478
Totaal	41.117	8.511	0	475	4.182	44.971

Grond-, weg en waterbouwkundige werken

De grootste investeringen in 2021 betreffen de vervangingsinvesteringen in de openbare ruimte voor in totaal € 6.067.000, de herontwikkeling van het Zuidelijk Stationsgebied (€ 1.099.000), maatregelen knelpunten VCP 2020-2021 (€ 912.000), brug Winterdijk (€ 241.000) en het mobiliteitsplan (€ 161.000).

In totaal is € 475.000 aan bijdragen van de provincie Zuid-Holland ontvangen voor verkeersmaatregelen, voor het mobiliteitsplan en voor het Zuidelijk Stationsgebied.

6.5.1.3 Financiële vaste activa

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boek-waarde 1-1-2021	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen / aflossingen	Voorziening	Boek-waarde 31-12-2021
Kapitaalverstrekkingen aan:						
- deelnemingen	1.941	0	0	0	0	1.941
- overige verbonden partijen	0	0	0	0	0	0
- overige verbonden partijen						0
Overige langlopende leningen u/g	994	181	0	190	0	985
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	18	0	0	0	0	18
Totaal	2.953	181	0	190	0	2.944

6.5.1.3.1 Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

Voor de kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen geldt de volgende specificatie. De bedragen betreffen de nominale waarde van het aandelenbezit in de betreffende onderneming.

Deelnemingen (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 1-1-2021	Boekwaarde 31-12-2021
Cyclus	753	753
Sportpunt Gouda	949	949
BNG	206	206
Oasen	33	33
Totaal	1.941	1.941

6.5.1.3.2 Kapitaalverstrekkingen aan overige verbonden partijen

Deze post betreft de deelname in een viertal verbonden partijen van oorspronkelijk 100 gulden per partij; in totaal € 181,52.

6.5.1.3.3 Overige langlopende leningen u/g

Sinds 1996 participeert de gemeente in de Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten. Van de verkoopopbrengst van de aandelen Bouwfonds Nederlandse Gemeenten is bij de verkoop in 2000 € 2.244.000 toegevoegd aan deze deelneming. In 2019 is de deelneming per saldo met € 219.000 verlaagd als gevolg van ontvangen (extra) aflossingen.

De Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten is aan te merken als een stichting waarin de gemeente participeert, waarvan het bestuur door de deelnemende gemeenten wordt benoemd en de gemeente het risico draagt van de door de stichting verstrekte geldleningen.

Tot deze post behoren tevens een aantal hypothecaire geldleningen aan particulieren ten dienste van funderingsherstel en een lening aan Dierentehuis Midden-Holland en leningen aan gemeentelijk personeel voor in bruikleen verstrekte mobiele telefoons.

6.5.1.3.4 Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Per jaareinde bestaat deze balanspost uit een tweetal waarborgsommen met een totaalwaarde van € 18.000.

6.5.2 Vlottende activa

6.5.2.1 Voorraden

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 1-1-2021	Boekwaarde 31-12-2021
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie (incl. voorziening)	16.750	15.752
Gereed product en handelsgoederen	8	13
Totaal	16.757	15.765

6.5.2.1.1 Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

Grondexploitaties (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde
Boekwaarde 1-1-2021 (excl. voorziening)	19.368
Tussentijds genomen winst	2.594
Mutaties 2021	-3.592
Afwaardering	nvt
Afgesloten	nvt
Boekwaarde 31-12-2021 (exclusief voorziening)	18.370
Voorziening	-2.618
Balanswaarde 31-12-2021	15.752

Grondexploitaties (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde
Boekwaarde 31-12-2021	18.370
Tussentijds genomen winst	-2.594
Nog te maken kosten	22.512
Nog te verwachten opbrengsten	-41.599
Rente (= kosten)	93
Verwacht exploitatieresultaat op eindwaarde	-3.218

"- = voordeel en + = nadeel"

6.5.2.1.2 Gereed product en handelsgoederen

Het gaat in dit geval om de handelsgoederen VVV van € 1.600 en de voorraad trekbandzakken voor restafval in het kader van het gemeentelijk project Afval scheiden loont ter waarde van € 5.900.

6.5.2.2 Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 1-1-2021	Boekwaarde 31-12-2021
Vorderingen op openbare lichamen	16.060	21.505
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	1.402	1.433
Overige vorderingen	8.992	8.305
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	40.000	40.000
Totaal	66.454	71.242

6.5.2.2.1 Vorderingen op openbare lichamen

De vorderingen op openbare lichamen betreffen voornamelijk de vordering op het BCF van € 14.992.000 voor de reguliere aangifte over 2021, die naar verwachting medio 2022 ontvangen wordt. Verder is hier een bedrag van € 3.075.000 opgenomen aan nog te ontvangen (suppletie)aangiften BCF tot en met 2021.

Het saldo van de te verrekenen BTW, af te dragen BTW en de suppletie-aangiften voor de belasting bedraagt ultimo 2021 € 103.000.

Aan overige vorderingen op openbare lichamen is hier een bedrag opgenomen van € 3.334.000. Eind maart 2021 is hiervan € 263.000 nog niet voldaan.

6.5.2.2.2 Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen

Hieronder zijn de tegoeden op de rekening bij het (Garantiefonds) Nationaal Restauratiefonds en de rekeningen bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten opgenomen.

6.5.2.2.3 Uitzettingen in 's Rijks Schatkist

Ultimo 2021 bedraagt de vordering op het Rijk wegens uitgezette liquide middelen in de Schatkist € 40.000.000. Ultimo 2020 ging het om hetzelfde bedrag.

6.5.2.2.4 Overige vorderingen

De overige vorderingen bestaan uit:

- bijstandsvorderingen voor € 5.632.000 (de voorziening voor mogelijke oninbaarheid bedraagt € 2.939.000);
- vorderingen inzake gemeentelijke belastingen ondergebracht bij Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland voor € 2.277.000 (en de voorziening voor mogelijke oninbaarheid bedraagt € 182.000);
- vorderingen op overige debiteuren voor € 3.520.000 (en de voorziening voor mogelijke oninbaarheid bedraagt € 4.000), waarvan per 22 maart 2022 € 883.000 nog niet ontvangen is.

6.5.2.3 Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit kassaldi en banksaldi. Ook zijn hier de bij het Toeristisch Informatie Punt in voorraad zijnde VVV-cadeaubonnen etc. verantwoord.

6.5.2.3.1 Kas- en banksaldi

Ultimo 2021 bedroeg het totaal van de kassaldi € 44.000. Ultimo 2020 ging het om € 34.000. Het totaal van de negatieve banktegoeden bedroeg ultimo 2021 € 1.614.000 (eind 2020 € 4.105.000). Dit bedrag is verplicht opgenomen aan de passivakant van de balans in de categorie netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.

6.5.2.3.2 Schatkistbankieren

In het kader van de Regeling schatkistbankieren dient elke decentrale overheid overtollige liquide middelen, boven een bepaalde drempel, af te storten bij het ministerie van Financiën (in 's Rijks schatkist). Het toetsen of de regeling op de juiste wijze wordt uitgevoerd vindt plaats op kwartaalbasis. Uit onderstaand overzicht blijkt dat de gemeente Gouda gedurende het gehele jaar onder de drempel is gebleven.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	2.205.690	2.205.690	5.881.840	5.881.840
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks Schatkist aangehouden middelen	1.453.665	2.009.108	871.840	899.582
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	752.025	196.582	5.010.000	4.982.258

		Verslagjaar			
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag				

(1) Berekening drempelbedrag

		Verslagjaar
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	294.092.000
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	294.092.000
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	0
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van € 250.000	Drempelbedrag	2.205.690

Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen

		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	130.830.000	182.829.000	80.209.000	82.762.000
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	1.453.667	2.009.110	871.837	899.587

6.5.2.4 Overlopende activa

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 1-1-2021	Boekwaarde 31-12-2021
Van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:		
- Europese overheidslichamen	99	111
- Rijk	502	44
- Overige Nederlandse overheidslichamen	349	1.231
Overige nog te ontvangen bedragen	3.805	4.927
Vooruitbetaalde bedragen	2.084	7.774
Totaal	6.839	14.086

6.5.2.4.1 Van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Saldo 1-1-2021	Toevoeging	Ontvangen	Saldo 31-12-2021
Europese overheidslichamen:				
ESF REACT 2021-2022 EU Gemeenten	0	111	0	111
ESF Sits	50	0	50	0
ESF Baankansen	49	0	49	0
Subtotaal	99	111	99	111
Rijk:				
Tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties	502	0	502	0
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen - Kinderopvangtoeslagaffaire	0	44		44
Subtotaal	502	44	502	44
Overige Nederlandse overheidslichamen:				
Fietsparkeren	349	600	0	949
R-net herontwikkeling zuidelijk stationsgebied	0	100	0	100
Controle coronatoegangsbewijzen	0	11	0	11
Kenniscentrum bodemdaling	0	170	0	170
Subtotaal	349	882	0	1.231
Totaal	950	1.036	601	1.385

6.5.2.4.2 Overige nog te ontvangen bedragen

De afwikkeling van deze posten vindt in het volgende boekjaar plaats.

6.5.2.4.3 Vooruitbetaalde bedragen

De afwikkeling van deze posten vindt in het volgende boekjaar plaats.

6.6 Toelichting op de balans per 31 december 2021: passiva

6.6.1 Vaste passiva

6.6.1.1 Eigen vermogen

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 1-1-2021	Boekwaarde 31-12-2021
Algemene reserve	28.452	34.683
Bestemmingsreserves	37.715	37.331
Gerealiseerd resultaat uit overzicht van baten en lasten	11.793	13.397
Totaal	77.959	85.411

Het volgende overzicht toont het verloop van de afzonderlijke reserves. Naast de toevoegingen en de onttrekkingen tijdens het begrotingsjaar worden ook de verminderingen wegens afschrijvingen in beeld gebracht evenals de mutaties op grond van de resultaatbestemming van het voorafgaande jaar.

Naam reserve (bedragen * € 1.000)	Saldo 1-1-2021	Toevoeging	Onttrekking	Vermindering wegens afschrijving	Bestemming resultaat 2020	Saldo 31-12-2021
Algemene Reserve	26.644	5.680	9.786	0	10.937	33.476
Reserve sociaal domein	1.807	0	600	0		1.207
Subtotaal Algemene reserves	28.452	5.680	10.386	0	10.937	34.683
Reserve afschrijvingslasten vervangingsinv. O.R.	9.788	3.501	0	957		12.332
Reserve Cofinanciering regionale projecten	610	50	0	0		660
Reserve parkeren	747	81	40	0		788
Reserve Organisatieontwikkeling	523	557	393	0		686
Reserve Wijkontwikkeling	1.166	0	0	0		1.166
Reserve Niet Gesprongen Explosieven WO2	703	0	0	0		703
Reserve Maatsch Opvang, vrouwenopv en beschermd wonen	10.384	0	3.721	0	1.115	7.778
Reserve Cultuur en erfgoedfonds	1	31	0	0		31
Reserve Zuidelijk stationsgebied	2.780	300	1.356	0		1.724
Reserve Revitalisering Goudse Poort	1.005	0	27	0		978
Reserve Nog uit te voeren wzh 3 Notenboomen	259	0	0	0	-259	0
Reserve Nog uit te voeren wzh 3 Bolwerk	504	0	0	0		504
Reserve versnellen woning+(gebieds)transformatie	3.797	812	680	0		3.928
Reserve Groenfonds	1.636	0	315	0		1.321
Reserve Onderwijshuisvesting	1.928	0	0	0		1.928
Reserve Nog uit te voeren wzh Middenwillens	496	0	0	0		496
Reserve Omgevingswet	0	250	0	0		250
Reserve investeringen riool	1.130	0	0	0		1.130
Reserve investeringen afval	260	0	260	0		0
Reserve ZeroEmissieZone	0	930	0	0		930
Reserve Waterfonds	0	0	0	0		0
Subtotaal bestemmingsreserves	37.715	6.511	6.793	957	856	37.331
Totaal	66.166	12.191	17.179	957	11.793	72.014

Toelichting per reserve

Algemene reserve

De algemene reserve is de buffer voor financiële tegenvallers van de gemeente. Het resultaat van de jaarrekening wordt op deze reserve afgewikkeld.

Reserve sociaal domein

De reserve sociaal domein is ingesteld bij de eerste begrotingswijziging 2016. De reserve wordt gevoed met overschotten op programma vier met uitsluiting van de producten MO/VO (maatschappelijke opvang, vrouwenopvang) en beschermd wonen. Het saldo van de reserve telt mee bij het weerstandsvermogen.

Als gevolg van het (merendeels) opnemen van de integratie-uitkering sociaal domein in de algemene uitkering uit het gemeentefonds vanaf 2019 heeft de gemeenteraad besloten om de reserve Sociaal Domein op te heffen. Er vinden alleen nog onttrekkingen en stortingen plaats zoals nu in de begroting opgenomen. Eind 2022 zal de reserve nihil zijn en worden opgeheven.

Reserve afschrijvingslasten vervangingsinvesteringen openbare ruimte
Het doel van deze reserve is het opvangen van de kapitaallasten van investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Reserve cofinanciering regionale projecten
De reserve is bestemd voor de cofinanciering van regionale projecten.

Reserve parkeren
Deze reserve wordt gevoed door afkoopsommen die worden betaald als bij de afgifte van bouwvergunningen niet (volledig) kan worden voldaan aan de normering van het aantal te realiseren parkeerplaatsen op eigen terrein. Gelet op het vorenstaande dient deze reserve te worden aangewend voor de aanleg van parkeerplaatsen, het treffen van maatregelen die de parkeerregulering verbeteren en andere voorzieningen in het kader van het betaald en/of belanghebbendenparkeren

Reserve Organisatieontwikkeling
Deze reserve wordt breed ingezet ter dekking van zowel reeds in gang gezette als toekomstige organisatieontwikkelingen.

Reserve Wijkontwikkeling
Deze reserve is bestemd voor de dekking van de kosten van de wijkontwikkelingsprojecten.

Reserve Niet Gesprongen Explosieven WO2
Deze reserve is gevormd voor de middelen die ontvangen worden voor het opsporen en ruimen van niet gesprongen explosieven. Op grond van het raadsbesluit over de nota Reserves en voorzieningen worden op grond van een oude subsidieregeling middelen beschikbaar gehouden voor een laatste locatie.

Reserve Maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en beschermd wonen
De gemeente Gouda krijgt als centrumgemeente via decentralisatie-uitkeringen van het Rijk middelen voor maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en beschermd wonen. Deze middelen worden regionaal ingezet. Eventuele overschotten worden toegevoegd aan deze bestemmingsreserve.

Reserve Cultuur en erfgoedfonds
Vanwege de inzet van de reserve cultuur- en erfgoedfonds voor de festiviteiten en activiteiten in het kader van Gouda 750 jaar is de reserve nagenoeg leeg.

Reserve Zuidelijk stationsgebied
Op 22 juni 2016 heeft de raad ingestemd met de herontwikkeling Zuidelijk Stationsgebied. De reserve Spoorse doorsnijdingen en de reserve Ketenmobiliteit zijn opgeheven en samengevoegd tot deze reserve. De reserve is eveneens gevoed met de subsidies die reeds voor dit project zijn ontvangen.

Reserve Revitalisering Goudse Poort
Dekking van structurele kapitaallasten voor infrastructuur in Goudse Poort en het mogelijk maken van (co)financiering bij de Versnellingskamer.

Reserve Nog uit te voeren werkzaamheden 3 Notenboomen
Dekking van de kosten van nog uit te voeren civieltechnische werken en bijbehorende plankosten van de voormalige grondexploitatie 3 Notenboomen

Reserve Nog uit te voeren werkzaamheden Bolwerk
Dekking van de kosten van nog uit te voeren civieltechnische werken en bijbehorende plankosten van de voormalige grondexploitatie Bolwerk

Reserve versnellen woningbouw en (gebieds)transformatie
De reserve vindt zijn basis in het Coalitieakkoord 2018-2022 waar ingezet wordt op de versnelling van de woningbouw en de transformatie van zakelijke panden en gebieden naar woningen.

Reserve Groenfondsen
Realiseren van nieuw groen en water in samenhang met het te realiseren Klimaatadaptatieplan.

Reserve Onderwijshuisvesting
Op grond van het raadsbesluit 3 april 2019 is het kader van het IHP vastgesteld. Vanwege de aard en omvang van het financiële risico is besloten een aparte reserve te creëren voor het dekken van de kapitaallasten die voortvloeien uit IHP. Gedurende de looptijd van het IHP kunnen inkomsten die voortkomen uit de verkoop van vrijvallende schoollocaties ten gunste van deze reserve worden afgewikkeld. In het kader van realistisch begroten worden deze inkomsten pas verwerkt nadat ze gerealiseerd zijn. Eveneens kunnen financiële voordelen vanuit het combinatiegebruik hieraan toegevoegd worden. Intentie is om de reserve in te zetten ter dekking van de kapitaallasten. Dit alles ter beheersing van de omvang van het mogelijke exploitatietekort.

Reserve Nog uit te voeren werkzaamheden Middenwillens

Het nazorgbudget van de afgesloten grondexploitaties Bolwerk is bij het vaststellen van de jaarstukken 2019 in een reserve gestort. Dit bedrag is nodig voor de afronding van de ontwikkeling van dit gebied.

Reserve Omgevingswet

Ten behoeve van de implementatie van de Omgevingswet, die gericht is op het beter begeleiden van initiatieven, onder meer door integrale besluitvorming en inzichtelijk omgevingsbeleid, heeft de raad bij de vaststelling van de programmabegroting 2021 besloten tot het instellen van de gelijknamige reserve.

Reserve investeringen riool

De reserve is ingesteld bij de 2e begrotingswijziging 2020 om alsnog invulling te geven aan het eerder genomen raadsbesluit bij de jaarstukken 2018 om het voordelig resultaat op riool uit dat jaar beschikbaar te houden voor de bepaling van de toekomstige rioolheffing.

Reserve investeringen afval

De reserve is ingesteld bij de 2e begrotingswijziging 2020 om alsnog invulling te geven aan het eerder genomen raadsbesluit bij de jaarstukken 2018 om het voordelig resultaat op afval uit dat jaar beschikbaar te houden voor de bepaling van de toekomstige afvalstoffenheffing.

Reserve ZeroEmissieZone

Met raadsbesluit Zero Emissie Stadslogistiek is op 14 april 2021 het principebesluit genomen over de invoering van een zero-emissiezone in de binnenstad op basis van het Stappenplan Zero Emissie zone Stadslogistiek Historische binnenstad Gouda. Voor de invoering in 2025 is € 930.000 nodig. Voor dit bedrag is bij de 2e begrotingswijziging 2021 een bestemmingsreserve gecreëerd.

Reserve Waterfonds

Met het aangenomen amendement op de programmabegroting 2022 heeft de raad besloten tot het instellen van de reserve Waterfonds en deze in 2022 te vullen met een bedrag van € 1.000.000.

6.6.1.2 Voorzieningen

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 1-1-2021	Boekwaarde 31-12-2021
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	7.598	5.914
Voorzieningen voor gelijkmatige verdeling van lasten over de boekjaren	9.022	9.381
Voorzieningen voor van derden verkregen middelen met specifiek bestedingsdoel	22.578	24.389
Totaal	39.199	39.684

Het volgende overzicht toont het verloop van de afzonderlijke voorzieningen. Naast de toevoegingen en de aanwendungen of bestedingen tijdens het begrotingsjaar wordt in voorkomende gevallen ook de vrijval in beeld gebracht als een voorziening gedeeltelijk of geheel niet meer nodig is.

Naam voorziening (bedragen * € 1.000)	Saldo 1-1-2021	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2021
Voorziening spaaruren verlof	14	0	14	0	0
Voorziening deelname groundbank Zuidplas	1.260	0	1.260	0	0
Voorziening pensioenaanspr (voormalig) wethouders	6.324	342	503	249	5.914
Voorziening verhuurdersonderhoud Schouwburg	428	511	0	150	789
Voorziening onderh gem gebouwen en objecten	2.023	835	0	1.190	1.668
Voorziening groot oh openbare ruimte	6.225	3.482	0	3.252	6.456
Voorziening onderhoud Huis van de Stad	74	79	0	3	149
Voorziening onderhoud Stationsgarage	273	46	0	0	319
Voorziening pijporgel aula begraafplaats	52	0	0	0	52
Voorziening verwerking afvalstoffen	0	232	0	0	232
Voorziening riolering	22.481	6.405	4.823	0	24.063
Voorziening afkoopsom onderhoud Steinse Groen	45	0	4	0	41
Totaal	39.199	11.932	6.603	4.843	39.684

Toelichting per voorziening

Voorziening spaaruren verlof

De voorziening was bestemd voor de dekking van toekomstige verplichtingen die voortvloeiden uit de binnen de organisatie opgebouwde spaaruren.

Voorziening deelname groundbank Zuidplas

De voorziening was bedoeld voor het opvangen van schommelingen in de waardering van gronden in de Zuidplaspolder. De participatie van Gouda in de daarvoor opgerichte groundbank bedroeg 6%. Op grond van besluiten van het bestuur van de groundbank is de voorziening in 2021 vrijgevallen.

Voorziening pensioenaanspraken (voormalig) wethouders

Op grond van wettelijke verplichtingen (artikel 44 van het BBV) en ter financiering van de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten op (partner)pensioen van (voormalig) wethouders is een voorziening noodzakelijk.

Voorziening verhuurdersonderhoud Schouwborg

Deze voorziening is bestemd voor het nivelleren van de uitgaven verhuurdersonderhoud aan het schouwborgcomplex gelegen aan de Boelekade 67.

Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen en objecten

Deze voorziening is bestemd voor het nivelleren van uitgaven aan planmatig onderhoud aan gemeentelijk pandenbezit.

Voorziening groot onderhoud openbare ruimte

Deze voorziening is bestemd voor de egalisatie van beschikbare middelen en kosten groot onderhoud van de openbare ruimte (groot onderhoud van wegen plus kunstwerken, water en groen) zoals is opgenomen in het PP als onderdeel van het IUP. Jaarlijks wordt een bedrag in deze voorziening gestort. Op basis van een projectmatige aanpak wordt het groot onderhoud uitgevoerd.

Voorziening onderhoud Huis van de Stad

Deze voorziening is bestemd voor het nivelleren van uitgaven van planmatig onderhoud aan het Huis van de Stad.

Voorziening onderhoud Stationsgarage

Deze voorziening is bestemd voor het nivelleren van uitgaven van planmatig onderhoud aan de Stationsgarage.

Voorziening pijporgel aula begraafplaats

Deze voorziening heeft betrekking op een legaat dat door de gemeente Gouda als legataris wordt beheerd. Het legaat dient gebruikt te worden voor de aanschaf en het onderhoud van de pijporgel op de begraafplaats IJsselhof te Gouda.

Voorziening verwerking afvalstoffen

Bij de inzameling en verwerking van afvalstoffen is volledige kostendekking uitgangspunt. Deze voorziening is een egalisatievoorziening, waarop geen meerjarig onderhoudsplan van toepassing is. Het uiteindelijke jaarlijkse exploitatieresultaat wordt op nacalculatiebasis bepaald en aan deze voorziening toegevoegd of onttrokken. Een nevendoeel van deze voorziening is het bevorderen van een gelijkmatig tariefverloop bij onregelmatige lasten.

Voorziening riolering

Bij de riolering is volledige kostendekking uitgangspunt. Deze voorziening is deels een kostenegalisatievoorziening ter voorkoming van ongewenste fluctuaties in de rioolheffing en deels een spaarvoorziening ter dekking van de kosten van toekomstige vervangingsinvesteringen riolering. Op basis van het gemeentelijk rioleringsplan en afspraken over de wijze van financieren van (toekomstige) riooluitgaven zijn toevoegingen en onttrekkingen begroot. Het uiteindelijke jaarlijkse exploitatieresultaat wordt op nacalculatiebasis bepaald en aan deze voorziening toegevoegd of onttrokken. Deze voorziening heeft als nevendoeel een gelijkmatig tariefverloop te bevorderen bij onregelmatige lasten.

Voorziening afkoopsom onderhoud Steinse Groen

Van de provincie Zuid-Holland is een bedrag van € 45.000 ontvangen om het dagelijks onderhoud aan de ecologische verbinding Steinse Groen voor een periode van 12 jaar af te kopen. Vanaf 2021 wordt jaarlijks een twaalfde deel ten laste van de voorziening en ten gunste van de exploitatie gebracht.

6.6.1.3 Vaste schulden met rentetypische looptijd van één jaar of langer

6.6.1.3.1 Onderhandse leningen

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Saldo 1-1-2021	Vermeer- deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2021
Onderhandse leningen	274.859	0	23.860	250.999

De verdeling van de restschuld per 31 december 2021 naar rentepercentage en looptijd is opgenomen in de volgende tabel.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	tot 1%	1-2%	2-3%	3-4%	4-5%	Totaal
Looptijd tot en met 2025	-	-	-	7	-	7
Looptijd tot en met 2030	-	-	11	3.750	28.170	31.931
Looptijd tot en met 2035	-	-	18.667	28.833	10.000	57.500
Looptijd tot en met 2040	38.000	56.335	-	-	13.200	107.535
Looptijd tot en met 2045	-	-	-	-	40.503	40.503
Looptijd tot en met 2050	-	-	-	-	-	0
Looptijd tot en met 2055	-	-	-	-	-	0
Looptijd tot en met 2060	-	-	13.523	-	-	13.523
Totaal	38.000	56.335	32.201	32.590	91.873	250.999

Met betrekking tot de vaste schulden bedraagt de totale rentelast over 2020 € 7.716.000 (2019 € 8.951.000).

6.6.1.3.2 Waarborgsommen

Ultimo 2021 is € 145.000 ontvangen als waarborgsom. Ultimo 2020 was dat € 165.000.

6.6.2 Vlottende passiva

6.6.2.1 Kasgeldleningen

Ultimo 2021 was € 32.000.000 aan kasgeldleningen opgenomen. Ultimo 2020 ging het om € 10.000.000

6.6.2.2 Banksaldi

Het debetsaldo van de bankrekening(en) bij de BNG bedroeg ultimo 2021 € 1.614.000 (2020: € 4.105.000). Gouda beschikt in dit kader over een kredietfaciliteit in rekening-courant van € 10.000.000.

6.6.2.3 Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Tot de overige schulden behoort onder andere € 19.713.000 voor crediteuren (2020 € 5.607.000).

6.6.2.4 Overlopende passiva

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 1-1-2021	Boekwaarde 31-12-2021
Nog te betalen bedragen	24.613	21.728
Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:		
- EU	0	113
- Rijk	3.731	5.345
- Overige Nederlandse overheidslichamen	319	0
Overige vooruitontvangen bedragen	261	3.751
Totaal	28.925	30.938

6.6.2.4.1 Nog te betalen bedragen

De afwikkeling van deze posten vindt in het volgende boekjaar plaats.

6.6.2.4.2 Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Saldo 1-1-2021	Ontvangen	Vrijgevallen/ Terug- betalingen	Saldo 31-12-2021
Rijk:				
Bijdrage Regionaal Meldpunt Coördinatie D1	576	0	0	576
Bijdrage Regionaal Meldpunt Coördinatie D12	0	983	914	69
Bijdrage Regionaal Meldpunt Coördinatie D11	82	82	79	85
Vroegtijdig Schoolverlaters (VSV) D1A	17	0	-4	21
Vroegtijdig Schoolverlaters (VSV) D12A	0	520	353	167
Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) 2018	0	0	0	0
Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) 2020	632	3.029	2.729	932
Spec uitk huisvesting kwetsbare groepen	910	0	3	907
Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	0	2.293	2.233	60
Specifieke uitkering Regeling flexibele inzet woningbouw	0	400		400
Spec uitk gedupeerden toeslagenproblematiek	48	40	54	34
Specifieke uitkering volwasseneducatie	31	688	560	159
Specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertraging	0	434	36	398
Slimme laadpalen	39		39	0
SPUK sport	0	598	598	0
Specifieke uitkering voor lokale Sportakkoorden	0	170	80	90
Geweld hoort nergens thuis 2020	65	111	176	0
Versterkingsgelden radicalisering 2020	0	140	140	0
Versterkingsgelden radicalisering 2021	187	0	0	187
Regeling reductie energiegebruik 2020	525	0	318	207
Regeling Reductie Energiegebruik Woningen	0	934	417	517
Regeling stimulering verkeersveiligheid 2021	598	0	63	535
RVO Warmtetransitie 2020	21	0	21	0
Subtotaal	3.731	10.422	8.809	5.344
Overige Nederlandse overheidslichamen:				
Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV)	10	0	10	0
Toolbox historische stad	179	0	179	0
Steins Groens (PZH)	16	0	16	0
Voetpad Zuider-IJsseldijk	39	0	39	0
Noodsteun culturele sector (PZH)	75	0	75	0
Subtotaal	319	0	319	0
Totaal	4.050	10.422	9.128	5.344

De afwikkeling van deze posten vindt in het volgende boekjaar plaats.

6.6.2.4.3 Overige vooruit ontvangen bedragen

De afwikkeling van deze posten vindt in het volgende boekjaar plaats.

6.7 Niet uit de balans blijkende langlopende financiële verplichtingen

In aanvulling op de balans wordt een overzicht van niet in de balans opgenomen belangrijke langlopende financiële verplichtingen opgemaakt. Zo ontstaat inzicht in de meerjarige verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is gebonden.

6.7.1 Borg- en garantstellingen

6.7.1.1 Borgstellingen

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Aantal ultimo 2021	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Risicobeslag 1-1-2021	Risicobeslag 31-12-2021
Borgstellingen met laag risicoprofiel					
1. Particuliere woningen	113	7.068	100%	1.917	1.314
2. Woningcorporaties en zorginstellingen	9	13.504	100%	8.196	7.783
3a. Overige rechtspersonen	1	13.000	100%	11.265	11.081
3b. Overige rechtspersonen	1	3.500	37%	831	799
Totaal borgstellingen met laag risicoprofiel	124	37.072		22.209	20.977
Borgstellingen met hoger/hoog risicoprofiel					
4a. Culturele en religieuze instellingen en sportverenigingen	5	1.025	100%	597	491
4b. Culturele en religieuze instellingen en sportverenigingen	1	8.520	80%	4.492	4.336
4c. Culturele en religieuze instellingen en sportverenigingen	0	227	50%	19	0
5. Overige rechtspersonen	1	3.000	100%	3.000	3.000
Totaal borgstellingen met hoger/hoog risicoprofiel	7	12.772		8.108	7.827
TOTAAL VERSTREKTE BORGSTELLINGEN	131	49.844		30.317	28.804

Op basis van de saldiverklaringen die de gemeente van geldverstrekkers heeft ontvangen, bedraagt het risicobeslag per 31 december 2021 € 28.804.000 (2020 € 30.317.000).

In 2020 heeft het college besloten een borgstelling te verstrekken op een nieuwe door de Stichting Centrum voor Dierenhulpverlening te sluiten langlopende geldlening van € 225.000. Het risico van deze borgstellingen wordt gedeeld met de gemeenten Zuidplas, Waddinxveen en Krimpenerwaard. Het Gouds aandeel bedraagt 38%. De lening is begin januari 2021 daadwerkelijk aangegaan.

Corona

Als gevolg van de Coronapandemie bestaat de mogelijkheid dat partijen waar de gemeente borg voor staat niet tijdig aan rente- en aflossingsverplichtingen kunnen voldoen.

Met de partijen die dit betreffen wordt intensief overleg gevoerd, ook om het risico dat de gemeente wordt aangesproken op de borgstelling zo gering mogelijk te laten zijn. Mede als gevolg van dit beleid hebben zich in 2021 geen situaties voorgedaan die tot gevolg hadden dat er aanspraak op de gemeentelijke borgstellingspositie dreigde.

Achtervang

Naast bovenstaande borgstellingen is sprake van borgstellingen die door waarborgfondsen aan derden zijn verstrekt en waarvoor de gemeente als achtervang (als secundaire of tertiaire zekerheid) optreedt. De gemeente zal dus pas op deze borgstellingen worden aangesproken als het garantievermogen van de waarborgfondsen onvoldoende is om de betalingsverplichtingen voor rente en aflossing van de gewaarborgde geldleningen over te nemen van de in gebreke blijvende instelling. Het garantievermogen van de waarborgfondsen verschilt per fonds maar belooft miljarden euro's. De kans dat de gemeente op deze achtervangpositie wordt aangesproken, wordt erg klein geacht. Indien dat toch gebeurt, zal de aanspraak eerst op basis van 50/50 worden verdeeld tussen Rijk en gemeenten waarna het deel dat aan de gemeenten wordt toebedeeld op basis van een bepaalde verdeelsleutel wordt omgeslagen naar de deelnemende gemeenten. Het eventueel voor Gouda resterende deel zal nooit meer zijn dan globaal 5% van het garantiebedrag en bestaan uit het verstrekken van een renteloze lening aan het betreffende waarborgfonds. Het eventuele netto verlies voor de gemeente bestaat derhalve uit derving van rentevergoeding op de verstrekte renteloze geldlening.

A. Borgstelling via het WEW

Aantal garanties: 2.740 in 2020

Omvang: € 449.000.000 in 2020

50% aandeel gemeente Gouda: € 224.500.000 in 2020

Het genoemde aantal en de vermelde bedragen zijn van het vorige verslag per 31 december 2020. Het overzicht NHG wordt verstrekt door de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen. Bij het opmaken van de jaarstukken 2021 was de stichting nog niet in staat (geweest) de standen per 31 december 2021 te verstrekken.

Het Rijk heeft met ingang van 1 januari 2011 de achtervangpositie van de gemeenten overgenomen voor nieuw te verstrekken leningen onder Nationale Hypotheek Garantie. Dit betekent dat gemeente Gouda geen risico loopt om te worden aangesproken op de achtervangpositie voor leningen die vanaf 1 januari 2011 in dit kader zijn verstrekt.

De toch al als laag te kwantificeren risico op de bestaande leningen onder NHG-garantie, dus die welke zijn verstrekt tot en met 2010, zal de komende jaren steeds verder afnemen als gevolg van de gepleegde aflossingen en de forse stijging van de waarde van de woningen die het betreffen.

B. WSW-borgstellingen voor woningcorporaties
 Aantal garanties: 62 (2020: 53)
 Omvang: € 382.000.000 (2020: € 359.000.000)
 50% aandeel gemeente Gouda: € 191.000.000 (2020: € 179.500.000)

In het geval dat de gemeenten op de achtervangpositie worden aangesproken, geldt een vooraf bepaalde verdeling waarbij het Rijk 50% voor zijn rekening neemt en de overige 50% in de vorm van renteloze leningen door gemeenten zal worden verstrekt. De tertiaire zekerheid is nog nooit ingeroepen en het risico dat dit de komende jaren gebeurt wordt vrijwel nihil geacht.

6.7.1.2 Garantstellingen

Gouda had geen garantstellingen per 31 december 2021.

6.7.2 Overige niet uit de balans blijvende verplichtingen

6.7.2.1 Aangetrokken langlopende geldleningen met uitgestelde storting

In 2021 heeft de gemeente met BNG Bank een drietal overeenkomsten van geldlening gesloten voor langlopende leningen die in de jaren 2023 tot en met 2025 worden gestort. Het betreft leningen van elk € 10 miljoen (in totaal dus € 30 miljoen); de rentepercentages van deze drie leningen liggen al vast voor de volledige looptijd. De transacties zijn uitgevoerd uit hoofde van beheersing van renterisico's.

Vanaf 2023 zullen deze leningen onder de vaste passiva worden verantwoord; de rentelasten van deze leningen zullen vanaf 2023 in de exploitatie (taakveld treasury) worden verantwoord.

6.7.2.2 Meerjarige inkoopcontracten

De Commissie BBV doet in haar Kadernota rechtmatigheid 2017 de stellige uitspraak om meerjarige inkoopcontracten, die volgens Europese regels zouden moeten zijn aanbesteed, in de toelichting op de jaarrekening op te nemen bij de 'niet uit de balans blijvende verplichtingen'. En wel voor het volle bedrag waarvoor het contract is aangegaan. De achtergrond van deze stellige uitspraak moet worden gezocht in eventuele fouten die worden gemaakt bij het aanbesteden.

Binnen dit kader worden de volgende overeenkomsten vermeld met een contractwaarde van minimaal € 100.000 en een looptijd tot minimaal 1 januari 2023.

Leverancier (bedragen * € 1.000)	Contracttype	Contractwaarde
Centric	Raamovereenkomst	500
NS Vastgoed	Onderhoudsovereenkomst	199
Vialis Traffic	Onderhoudsovereenkomst	108
Vialis Verkeer & Mobiliteit	Onderhoudsovereenkomst	229
Elkander	Licenties	106
NS Reizigers	Raamovereenkomst	200
Zonwijs BV	Raamovereenkomst	185
Gemeente Rotterdam	Raamovereenkomst	120
PostNL	Raamovereenkomst	168
Centric	Licenties	180
Centric	Licenties	143
ADP	Opdracht dienstverlening	180
Stadsbibliotheek Gouda	Opdracht dienstverlening	210
Eijakim	Opdracht dienstverlening	109
Promen	Raamovereenkomst	1.023
Promen	Raamovereenkomst	2.405

Leverancier (bedragen * € 1.000)	Contracttype	Contractwaarde
NLtraining	Raamovereenkomst	4.200
Melior Verzekeringen	Opdracht dienstverlening	360
Oostelbos Van den Berg	Opdracht dienstverlening	104
Idtemewa Electrotechniek	Opdracht werk	670
BBD Mobiele surveillance	Raamovereenkomst	399
Nebest Duikinspecties	Raamovereenkomst	154
iBabs	Licenties	199
BakerTilly	Raamovereenkomst	330
Regiogemeenten	Dienstverleningsovereenkomst	2.902
Maas International	Raamovereenkomst	503
Stichting Centrum voor Dierenhulpverlening	Raamovereenkomst	848
Technisch bureau Jacot	Levering	433
Aon Nederlan	Opdracht dienstverlening	1.032
Yacht	Raamovereenkomst	1.461
Clear Channel Nederland	Concessieovereenkomst	4.365
ESH Media	Concessieovereenkomst	600
Telindus-ISIT	Onderhoud	523
Buining & Partners	Opdracht dienstverlening	143
Impact information management	Raamovereenkomst	116

7 Taakvelden

Gemeenten zijn verplicht een overzicht op te nemen waarin de lasten en baten zijn verdeeld naar (hoofd)taakvelden. Deze (hoofd)taakvelden zijn door het Rijk vastgesteld. Via dit overzicht kunnen gemeenten eenvoudig met elkaar vergeleken worden. De volgende hoofdtaakvelden worden onderscheiden:

Nummer	Omschrijving hoofdtaakveld
0.	Bestuur en ondersteuning
1.	Veiligheid
2.	Verkeer, vervoer en waterstaat
3.	Economie
4.	Onderwijs
5.	Sport, cultuur en recreatie
6.	Sociaal Domein
7.	Volksgesondheid en milieu
8.	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

De jaarrekening 2021 ingedeeld naar taakvelden ziet er als volgt uit:

Taakvelden: Lasten (bedragen * € 1.000)	Progr.	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
0.1 Bestuur	7	4.823	3.860	4.438	4.510	4.316	194
0.10 Mutaties reserves	8	6.676	7.051	5.676	11.234	12.191	-957
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	8	8.951	11.793	0	2.624	0	2.624
0.2 Burgerzaken	7	2.041	1.963	2.203	2.271	2.472	-201
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	3	6.438	5.916	5.279	5.326	5.287	39
0.4 Overhead	7	23.221	21.962	22.507	25.302	24.608	694
0.5 Treasury	8	-1.755	-883	-1.203	-1.239	-1.129	-110
0.61 OZB woningen	8	610	727	715	243	249	-6
0.62 OZB niet-woningen	8	179	189	184	229	234	-5
0.63 Parkeerbelasting	8	188	123	122	66	51	15
0.64 Belastingen overig	8	83	80	90	81	121	-40
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	8	0	0	0	0	0	0
0.8 Overige baten en lasten	8	1.107	1.030	1.327	655	536	120
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	8	40	96	0	104	104	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	6	4.631	5.419	5.226	5.062	5.193	-130
1.2 Openbare orde en veiligheid	6	5.068	4.850	5.054	6.380	5.972	409
2.1 Verkeer en vervoer	3	14.957	17.755	14.450	15.271	16.149	-878
2.2 Parkeren	3	1.149	1.174	1.226	1.226	1.091	135
2.3 Recreatieve havens	5	255	260	269	267	252	15
2.4 Economische havens en waterwegen	1	749	921	1.028	1.047	1.064	-17
2.5 Openbaar vervoer	3	127	114	112	112	112	0
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1	239	164	1.643	1.632	1.565	67
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	1	189	205	194	223	223	0
3.4 Economische promotie	1	2.304	2.220	2.528	3.234	3.066	168
4.2 Onderwijshuisvesting	1	8.084	6.949	7.614	9.636	9.368	268
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1	7.554	7.500	8.518	9.648	7.995	1.652
5.1 Sportbeleid en activering	5	6.649	6.691	6.082	6.669	6.536	133
5.2 Sportaccommodaties	5	2.702	2.781	2.847	2.771	2.713	57
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	5	3.705	3.922	3.786	4.983	4.797	185
5.4 Musea	5	2.134	2.186	2.267	2.250	2.249	1
5.5 Cultureel erfgoed	5	328	1.326	731	676	550	126
5.6 Media	5	1.858	1.919	1.992	1.992	1.960	32
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3	4.972	4.998	5.779	5.779	5.168	611
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	4	8.004	8.193	8.286	9.150	8.907	243

Taakvelden: Lasten (bedragen * € 1.000)	Progr.	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
6.2 Wijkteams	4	6.327	6.454	6.007	4.334	4.284	50
6.3 Inkomensregelingen	4	31.495	42.298	33.290	36.757	37.388	-631
6.4 Begeleide participatie	4	11.056	11.551	10.456	10.142	9.843	298
6.5 Arbeidsparticipatie	4	4.077	3.306	5.294	7.096	5.404	1.692
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	4	2.782	2.976	2.975	3.035	2.769	266
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	4	13.848	15.063	13.674	16.235	16.560	-325
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	4	21.559	22.787	26.928	26.774	26.499	275
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	4	18.061	21.037	21.352	20.071	20.525	-454
6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	4	3.175	4.356	4.011	4.686	4.231	454
7.1 Volksgezondheid	4	2.537	2.809	3.151	3.017	2.876	142
7.2 Riolering	2	13.883	17.275	16.361	16.273	15.971	302
7.3 Afval	2	8.784	9.088	8.941	9.393	9.605	-212
7.4 Milieubeheer	2	2.102	2.568	2.584	3.520	2.931	588
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	4	31	32	48	49	49	0
8.1 Ruimtelijke ordening	3	1.932	2.597	1.997	2.054	2.966	-911
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	3	13.039	10.150	17.042	17.091	10.507	6.584
8.3 Wonen en bouwen	3	4.539	4.200	4.687	5.747	5.413	334
Totaal lasten		287.487	312.001	299.768	325.686	311.793	13.893

Taakvelden: Baten (bedragen * € 1.000)	Progr.	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
0.1 Bestuur	7	-310	-76	-61	-111	-603	492
0.10 Mutaties reserves	8	-8.124	-12.151	-13.493	-16.998	-18.136	1.138
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	8	0	0	-6.616	0	0	0
0.2 Burgerzaken	7	-1.109	-836	-891	-912	-1.034	121
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	3	-5.043	-5.740	-3.996	-3.855	-4.018	163
0.4 Overhead	7	-2.819	-3.743	-2.665	-4.271	-4.069	-202
0.5 Treasury	8	-350	-277	-186	-321	-354	33
0.61 OZB woningen	8	-7.160	-7.485	-8.297	-8.627	-8.613	-14
0.62 OZB niet-woningen	8	-7.751	-7.796	-7.707	-8.298	-7.768	-531
0.63 Parkeerbelasting	8	-4.142	-3.435	-3.986	-3.986	-3.695	-291
0.64 Belastingen overig	8	-2.533	-2.356	-2.433	-2.398	-2.486	88
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	8	-159.696	-169.586	-159.129	-172.721	-174.680	1.959
0.8 Overige baten en lasten	8	-891	-1.785	-1.408	-1.593	-1.594	1
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	8	0	0	0	0	0	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	6	-33	-98	-48	-48	-39	-9
1.2 Openbare orde en veiligheid	6	-151	-171	-77	-444	-422	-22
2.1 Verkeer en vervoer	3	-836	-1.769	-414	-739	-1.169	430
2.2 Parkeren	3	0	-2	-10	-10	0	-10
2.3 Recreatieve havens	5	-111	-95	-107	-107	-111	4
2.4 Economische havens en waterwegen	1	0	0	0	0	0	0
2.5 Openbaar vervoer	3	0	0	0	0	0	0
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1	-1.071	-118	-1.587	-1.587	-1.519	-67
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	1	-138	-126	-153	-130	-109	-21
3.4 Economische promotie	1	-637	-542	-600	-1.183	-959	-224
4.2 Onderwijshuisvesting	1	-880	-340	-307	-2.601	-2.578	-22
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1	-5.751	-5.631	-5.938	-6.896	-5.778	-1.118
5.1 Sportbeleid en activering	5	-544	-733	-40	-640	-547	-93
5.2 Sportaccommodaties	5	-2.440	-2.560	-2.530	-2.530	-2.467	-63
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	5	-3	-1	0	-75	-75	0
5.4 Musea	5	0	0	0	0	0	0

Taakvelden: Baten (bedragen * € 1.000)	Progr.	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijziging
5.5 Cultureel erfgoed	5	0	0	0	0	0	0
5.6 Media	5	0	0	0	0	0	0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3	-323	-257	-100	-135	-158	23
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	4	-1.057	-892	-860	-820	-894	74
6.2 Wijkteams	4	0	0	0	0	0	0
6.3 Inkomensregelingen	4	0	-36.860	-25.511	-29.995	-30.644	649
6.4 Begeleide participatie	4	0	0	0	0	0	0
6.5 Arbeidsparticipatie	4	-26.078	-256	0	-383	-385	2
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	4	0	0	0	0	0	0
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	4	-296	-354	-436	-484	-646	162
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	4	-619	-57	0	0	-22	22
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	4	-895	-1.250	-890	-675	-644	-31
6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	4	-170	-184	-185	-184	-184	0
7.1 Volksgezondheid	4	0	0	0	0	0	0
7.2 Riolering	2	-17.494	-19.256	-18.853	-18.171	-18.115	-57
7.3 Afval	2	-9.485	-11.640	-11.244	-11.637	-11.499	-138
7.4 Milieubeheer	2	-66	-399	-250	-1.218	-774	-444
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	4	0	0	0	0	0	0
8.1 Ruimtelijke ordening	3	-150	-143	-41	-1.358	-2.090	732
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	3	-14.457	-9.845	-17.042	-17.061	-12.914	-4.147
8.3 Wonen en bouwen	3	-3.876	-3.155	-1.676	-2.484	-3.398	914
Totaal baten		-287.489	-312.001	-299.768	-325.686	-325.190	-496

De onderstaande tabel toont de samenhang tussen de inhoudelijke programma's en de hoofdtakvelden voor de jaarschijf 2021. Lasten en baten worden rechtstreeks op de taakvelden geboekt door middel van kostenplaatsen die zijn gekoppeld aan een programma en een taakveld.

Programma's/taakvelden (bedragen * € 1.000)	0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	Totaal
Lasten										
01 Economie, werk en onderwijs			1.064	4.854	17.364					23.281
02 Energie en klimaat								28.507		28.507
03 Wonen en leefomgeving	5.287		17.352			5.168			18.886	46.693
04 Sociaal domein							136.411	2.925		139.336
05 Cultuur, sport en recreatie			252			18.807				19.059
06 Leefbaarheid en veiligheid		11.164								11.164
07 Bestuur en organisatie	6.789									6.789
Overhead	24.608									24.608
Financiering en alg. dekkingsmiddelen	165									165
Mutaties reserves i.v.m. programma's	12.191									12.191
Saldo rekening	0									0
Subtotaal lasten	49.040	11.164	18.668	4.854	17.364	23.975	136.411	31.432	18.886	311.793
Baten										
01 Economie, werk en onderwijs			0	-2.587	-8.356					-10.943
02 Energie en klimaat								-30.388		-30.388
03 Wonen en leefomgeving	-4.018		-1.169			-158			-18.402	-23.746
04 Sociaal domein							-33.419	0		-33.419
05 Cultuur, sport en recreatie			-111			-3.090				-3.201

Programma's/taakvelden (bedragen * € 1.000)	0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	Totaal
06 Leefbaarheid en veiligheid		-461								-461
07 Bestuur en organisatie	-1.637									-1.637
Overhead	-4.069									-4.069
Financiering en alg. dekkingsmiddelen	-199.189									-199.189
Mutaties reserves i.v.m. programma's	-18.136									-18.136
Saldo rekening	0									
Subtotaal Baten	-227.049	-461	-1.280	-2.587	-8.356	-3.248	-33.419	-30.388	-18.402	-325.190
Resultaat	-178.009	10.704	17.388	2.266	9.008	20.727	102.992	1.044	484	-13.397

8 Single information Single audit

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa - d.d. 7-2-2022									
Verstreker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
JenV	A5	Specifieke uitkering versterking van de lokale integrale aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme Gemeenten	Naam hoofdcategorie	Bestedingen (jaar T) komen overeen met activiteitenplan per hoofdcategorie (Ja/Nee)	Besteding uitvoering activiteiten (jaar T) per hoofdcategorie. Zelfstandige uitvoering (excl. SiSa tussen medeoverheden)	Cumulatieve besteding uitvoering activiteiten (t/m jaar T) per hoofdcategorie	Afwijking t.o.v. aanvraag overeengekomen (Ja/Nee) in (jaar T) per hoofdcategorie - bij Ja is indicator 06 verplicht	Toelichting afwijking besteding (jaar T) volgens projectplan per hoofdcategorie	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A5/01</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: A5/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: A5/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: A5/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A5/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A5/06</i>	
			1 Analyse van de lokale problematiek met betrekking tot radicalisering en extremisme en de evaluatie van de aanpak van radicalisering en extremisme;	Ja	€ 0	€ 0	Nee		
			2 Persoonsgerichte aanpak van geradicaliseerde personen;	Ja	€ 110.000	€ 110.000	Ja	Onderbesteding budget is corona gerelateerd. Inzet vaste m.d.w. Er zijn 2 offertes van in totaal €36.000 getekend voor een duidingsmodule en een duidingsinstrument. Door commotie rondom NTA is de uitvoering on-hold geplaatst en vindt deze in 2022 plaats.	
			3 Opbouwen, behouden en faciliteren van een netwerk van personen en organisaties die betrokken zijn bij de preventie van radicalisering;	Ja	€ 0	€ 0	Nee		
			4 Deskundigheidsbevordering en voorlichting van personen en organisaties die betrokken zijn bij de preventie van radicalisering;	Ja	€ 0	€ 0	Nee		
			5 Preventie-activiteiten gericht op specifieke kwetsbare doelgroepen;	Ja	€ 30.000	€ 30.000	Ja	Onderbesteding budget is corona gerelateerd. Ourmia Works is in corona in 2021 ongeveer 2x gegeven. Tevens preventieve veiligheidsscans laten plaatsvinden bij 3 moskeeen in Gouda	
			6 Evalueren van de activiteiten die zijn verricht in het kader van het tegengaan van radicalisering, extremisme en terrorisme.	Ja	€ 0	€ 0	Nee		
			Eindverantwoording (Ja/Nee)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A5/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A5/08</i>					
Ja	Ja								
JenV	A9	Specifieke uitkering versterking van de lokale integrale aanpak van radicalisering, (gewelddadig) extremisme en terrorisme in 2021 Gemeenten	Naam hoofdcategorie	Bestedingen (jaar T) komen overeen met activiteitenplan per hoofdcategorie (Ja/Nee)	Besteding uitvoering activiteiten (jaar T) per hoofdcategorie. Zelfstandige uitvoering (excl. SiSa tussen medeoverheden)	Cumulatieve besteding uitvoering activiteiten (t/m jaar T) per hoofdcategorie	Afwijking t.o.v. aanvraag overeengekomen (Ja/Nee) in (jaar T) per hoofdcategorie - bij Ja is indicator 06 verplicht	Toelichting afwijking besteding (jaar T) volgens projectplan per hoofdcategorie	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A9/01</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: A9/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: A9/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: A9/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A9/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A9/06</i>	
			1 Analyse van de lokale problematiek met betrekking tot radicalisering en extremisme en de evaluatie van de aanpak van radicalisering en extremisme;	Nee	€ 0	€ 0	Nee	Uitvoering volledig in 2022	
			2 Persoonsgerichte aanpak van geradicaliseerde personen;	Nee	€ 0	€ 0	Nee	Uitvoering volledig in 2022	
			3 Opbouwen, behouden en faciliteren van een netwerk van personen en organisaties die betrokken zijn bij de preventie van radicalisering;	Nee	€ 0	€ 0	Nee	Uitvoering volledig in 2022	
			4 Deskundigheidsbevordering en voorlichting van personen en organisaties die betrokken zijn bij de preventie van radicalisering;	Nee	€ 0	€ 0	Nee	Uitvoering volledig in 2022	
			5 Preventie-activiteiten gericht op specifieke kwetsbare doelgroepen;	Nee	€ 0	€ 0	Nee	Uitvoering volledig in 2022	
			6 Evalueren van de activiteiten die zijn verricht in het kader van het tegengaan van radicalisering, extremisme en terrorisme.	Nee	€ 0	€ 0	Nee	Uitvoering volledig in 2022	
			Eindverantwoording (Ja/Nee)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A9/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A9/08</i>					
Nee	Nee								

JenV	A12B	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen	Naam veiligheidsregio	Besteding (jaar T)	Besteding volgens besluit van de veiligheidsregio uitgevoerd (Ja/Nee)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Veiligheidsregio's	Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/01	Aard controle R Indicator: A12B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/05
		VHRM	€ 11.349	Ja	€ 11.349	Ja	
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Besteding (T-1) - betreft nog niet verantwoorde bedragen over 2020	Aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (t/m jaar T)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen c (artikel 3)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: B2/01	Aard controle R Indicator: B2/02	Aard controle R Indicator: B2/03	Aard controle R Indicator: B2/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05
		€ 0	159	159	€ 81.702	€ 81.702	
		Normbedragen voor a, b en d (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Normbedrag voor e (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: indicator B2/13 en B2/14 / Ja: indicator B2/21 en B2/22	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
		Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/08			
		Nee	Nee	Nee			
		Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1
		Aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (t/m jaar T)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b en d (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b en d (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b en d (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b en d (artikel 3)
		Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten
		Aard controle D2 Indicator: B2/09	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/10	Aard controle R Indicator: B2/11	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/12	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/12	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/12
		€ 0	102	€ 0	€ 0	€ 0	
		Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen e (artikel 3)				
		Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten				
		Aard controle R Indicator: B2/13	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/14				
		€ 0	€ 0				
		Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2
		Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden cumulatief (t/m jaar T)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (t/m jaar T)
		Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen
		Aard controle R Indicator: B2/15	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/16	Aard controle R Indicator: B2/17	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/18	Aard controle R Indicator: B2/19	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/20
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T)	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T)				
		Keuze normbedragen	Keuze normbedragen				
		Aard controle R Indicator: B2/21	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/22				
		€ 0	€ 0				
BZK	C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Aantal woningen dat bereikt is met het project (t/m jaar T)	Aantal woningen waar energiebesparende maatregelen plaatsvinden (t/m jaar T)		
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/03		
		Ja	8.098	3.791			
		Projectnaam/nummer per project	Besteding (jaar T) per project	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) aan afwijkingen		
		Aard controle n.v.t. Indicator: C1/04	Aard controle R Indicator: C1/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/06	Aard controle R Indicator: C1/07		
		1 Energiecoaches	€ 11.134	Ja			
		2 Maatwerkadvies	€ 10.575	Ja			
		3 Lokale ondernemers	€ 199.732	Nee	€ 5.659		
		4 Stadsbrede campagne	€ 41.273	Ja			
		5 VvE advies	€ 27.600	Nee	€ 27.600		
		6 Actie monumenten	€ 28.090	Nee	€ 28.090		
		Kopie projectnaam/nummer	Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T)	Toelichting op afwijkingen	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)		
		Aard controle n.v.t. Indicator: C1/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/11		
		1 Energiecoaches	€ 27.304		Ja		
		2 Maatwerkadvies	€ 154.139		Ja		
		3 Lokale ondernemers	€ 339.454	Subsidie kende aan het einde enkele correcties die niet voorzien waren	Ja		
		4 Stadsbrede campagne	€ 119.923		Ja		
		5 VvE advies	€ 27.600	Wijziging ivm corona	Ja		
		6 Actie monumenten	€ 28.090	Wijziging ivm corona	Ja		
BZK	C31	Regeling vaststelling regels verstrekken eenmalige specifieke uitkering aan gemeenten huisvesting kwetsbare doelgroepen	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Besteding (jaar T) aan projecten die niet zijn opgenomen in de toezegging	Eventuele toelichting op niet volgens plan/aanvraag uitgevoerde projecten	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: C31/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C31/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C31/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C31/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C31/05
		€ 2.752	€ 2.752	€ 0			Nee

BZK	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Beschikingsnummer /naam	Besteding (jaar T)	Cumulative besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/01	Aard controle R Indicator: C32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03	Aard controle D2 Indicator: C32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/06
			1 SUVIS21-00893683	800.000	€ 800.000	Ja		Ja
			2 SUVIS21-00895370	315.826	€ 315.826	Ja		Ja
			3 SUVIS21-00898149	190.812	€ 190.812	Ja		Ja
			4 SUVIS21-00898162	259.338	€ 259.338	Ja		Ja
			5 SUVIS21-01058131	269.887	€ 269.887	Ja		Ja
			6 SUVIS21-01137657	150.000	€ 150.000	Ja		Ja
			7 SUVIS21-01139763	150.000	€ 150.000	Ja		Ja
			8 SUVIS21-01139947	97.296	€ 97.296	Ja		Ja
			9 SUVIS21-01140046	0	€ 0	Nee		Ja
BZK	C41B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise	Cumulative besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulative cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat (in jaar T) is geholpen met middelen	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen
		Si/Sa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/01	Aard controle R Indicator: C41B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/03	Aard controle R Indicator: C41B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/06
			1 030008 Provincie Zuid-Holland	€ 0	€ 0	€ 0	0	0
			Kopie provinciecode	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/09			
			1 030008 Provincie Zuid-Holland	0	Nee			
BZK	C43	Regeling reductie energiegebruik woningen	Beschikingsnummer/naam	Besteding (jaar T)	Cumulative besteding (t/m jaar T)	Aantal bereikte woningen	Toelichting	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/01	Aard controle R Indicator: C43/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/06
			RREW2020-00448967	€ 417.388	€ 417.388	4.828		Nee
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslag enaffaire	Aantal gedupeerden (artikel 1, lid 2)	Berekening bedrag uitvoeringskosten	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: C62/01	Aard controle R Indicator: C62/02	Aard controle R Indicator: C62/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04		
			61	€ 9.150	€ 34.401	Nee		
OCW	D1	Regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten	Correctie besteding 2020	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)				
		Besluit regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten Regeling vsv voor de jaren 2017 t/m 2020 Contactgemeenten	Bij een lagere besteding dient u voor het bedrag een minteken op te nemen					
			Aard controle R Indicator: D1/01	Aard controle R Indicator: D1/02				
			€ 0	€ 576.703				
OCW	D1A	Regionaal programma voortijdig schoolverlaten	Correctie Besteding 2020	Correctie Besteding aan contactschool 2020	Totale besteding (jaar T) (automatisch)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
		Besluit regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten Contactgemeenten	Bij een lagere besteding dient u voor het bedrag een minteken op te nemen	Bij een lagere besteding dient u voor het bedrag een minteken op te nemen				
			Aard controle R Indicator: D1A/01	Aard controle R Indicator: D1A/02	Aard controle n.v.t. Indicator: D1A/03	Aard controle R Indicator: D1A/04		
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 21.644		
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04		
			€ 1.747.500	€ 965.514	€ 15.600	€ 630.921		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08		
			1					
OCW	D10	Volwasseneneducatie	Verstrekte uitkering (jaar T) (inclusief eventuele prijsbijstelling)	Besteding (jaar T) van educatie (in jaar T) voor volgend kalenderjaar (jaar T+1)	Reservering besteding van educatie in (jaar T) voor volgend kalenderjaar (jaar T+1)	Onttrekking besteding van educatie in (jaar T) van volgend kalenderjaar (jaar T+1)		
		Contactgemeenten	Aard controle R Indicator: D10/01	Aard controle R Indicator: D10/02	Aard controle R Indicator: D10/03	Aard controle R Indicator: D10/04		
			€ 688.151	€ 560.419	€ 158.711	€ 0		
OCW	D11	Regeling specifieke uitkering extra financiële middelen RMC-functie	Besteding (jaar T) contact gemeente	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
		Contactgemeenten	Aard controle R Indicator: D11/01	Aard controle n.v.t. Indicator: D11/02	Aard controle n.v.t. Indicator: D11/03			
			€ 79.409	€ 79.409	Nee			

OCW	D12	Regionale meld- en coördinatiefunctie Besluit regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten Regeling vsv voor de jaren 2021 t/m 2024 Contactgemeenten	Besteding (jaar T) contactgemeente	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: D12/01 € 914.454	Aard controle R Indicator: D12/02 € 0	Aard controle n.v.t. Indicator: D12/03 Nee		
OCW	D12A	Regionaal programma voortijdig schoolverlaten Besluit regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten Regeling vsv voor de jaren 2021 t/m 2024 Contactgemeenten	Besteding (jaar T) contactgemeente	Besteding aan contactschool (jaar T)	Totale besteding (jaar T) van educatie (automatisch ingevuld)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle R Indicator: D12A/01 € 0	Aard controle R Indicator: D12A/02 € 353.125	Aard controle n.v.t. Indicator: D12A/03 € 353.125	Aard controle R Indicator: D12A/04 € 0	Aard controle n.v.t. Indicator: D12A/05 Nee
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			Aard controle R Indicator: D14/01 € 0	Aard controle R Indicator: D14/02 € 0	Aard controle R Indicator: D14/03 € 36.316	Aard controle R Indicator: D14/04 € 0	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (fasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/05	Aard controle R Indicator: D14/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07	Aard controle R Indicator: D14/08	
IenW	E13	Slimme laadpleinen Toekenningsbeschikking Gemeenten en provincies	Projectnaam/nummer	Besteding (jaar T)	Project afgerond in (jaar T) (Ja/Nee)?	Besteding (jaar T) (gedeeltelijk) verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen? (Ja/Nee)	Toelichting op niet-afgeronde projecten
			Aard controle n.v.t. Indicator: E13/01 1 7702051 Laadpleinen	Aard controle R Indicator: E13/02 € 37.200	Aard controle n.v.t. Indicator: E13/03 Ja	Aard controle n.v.t. Indicator: E13/04 Nee	Aard controle n.v.t. Indicator: E13/05
IenW	E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)	
			Aard controle R Indicator: E20/01 € 63.511	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/02 € 63.511	Aard controle R Indicator: E20/03 € 0	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/04 Nee	
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuk, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E20/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/08	
			1 108 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW aantal in st	Nee	0		
			2 111 Aanleg van een voetgangersoversteekplaats aantal in st	Nee	0		
3 112 Inrichten van een schoolzone door snelheidsbelemmerende maatregelen aantal in st	Nee	8					
4 116 Aanleg van rijbaanscheiding door rammelstrook op asmarkering aantal in meters	Nee	0					
5 117 Het volwaardig afwaarderen van een gebiedsontsluitingsweg 50 km/uur naar een erftoegangsweg 30 km/uur aantal in meters	Nee	0					

lenW	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SISa tussen medeoverheden) Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikkingnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen	Correctie ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde overige bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/01	Aard controle R Indicator: E27B/02	Aard controle R Indicator: E27B/03	Aard controle R Indicator: E27B/04	Aard controle R Indicator: E27B/05		
			1 PZH-2018-667128779	€ 595.854	€ 1.164.845	€ 4.608	€ 9.007		
			Kopie beschikkingnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Toelichting	Eindverantwoording (Ja/Nee) Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/10		
			1 PZH-2018-667128779	€ 1.366.132	€ 2.670.673		Nee		
lenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SISa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Aard controle R Indicator: E44B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/03	Aard controle R Indicator: E44B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06	
			1 060513 Gemeente Gouda	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			Kopie CBS(code)	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel				
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09				
			1 060513 Gemeente Gouda		18 Nee				
EZK	F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie	Projectnaam/nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Toelichting		
			Aard controle R Indicator: F9/01	Aard controle R Indicator: F9/02	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/04	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/05		
			1 EAW-20-00416459	€ 23.000	€ 23.000	Ja			
			Eindverantwoording (Ja/Nee)						
			Aard controle n.v.t. Indicator: F9/06						
			Ja						
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2021 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)	
			Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06	
			€ 24.110.258	€ 325.267	€ 1.166.916	€ 3.869	€ 63.851	€ 0	
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) Gemeente Participatiewet (PW)	
Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Aard controle R Indicator: G2/11	Aard controle R Indicator: G2/12			
Aard controle R Indicator: G2/07	Aard controle R Indicator: G2/08	Aard controle R Indicator: G2/09	Aard controle R Indicator: G2/10	Aard controle R Indicator: G2/11	Aard controle R Indicator: G2/12				
€ 172.252	€ 56.740	€ 0	€ 720.364	€ 0	€ 229.820				
Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)								
Gemeente Participatiewet (PW)									
Aard controle D2 Indicator: G2/13	Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14								
€ 172.365	Ja								

SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2021 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking <i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	Besteding (jaar T) Bob <i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) <i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>
			€ 56.700	€ 1.512	€ 6.991	€ 0	€ 0	€ 19.955
		BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) <i>Aard controle R Indicator: G3/07</i>	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) <i>Aard controle R Indicator: G3/08</i>	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: G3/09</i>	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: G3/10</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11</i>		
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2021 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het? <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	Besteding (jaar T) levensonderhoud <i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking <i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	Baten (jaar T) levensonderhoud <i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) <i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) <i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 28.571	€ 27.113	€ 0
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 19.708	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 19.708	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 1.603.874	€ 110.174	€ 22.982	€ 50	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 1.025.075	€ 93.276	€ 4.681	€ 10.202	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 691.839	€ 55.023	€ 1.733	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10</i>		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	175	23	Ja		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	268	20	Ja		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	194	17	Ja		
			Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in (jaar T)	Levensonderhoud- Mutaties (dotalies en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in (jaar T)			
			<i>Aard controle R Indicator: G4/11</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>			
			€ 15.886	€ 11.914	0			
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing 4	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/16</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/17</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/18</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: G12/01</i>	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: G12/02</i>	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire (toeslagen)) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03</i>			
			€ 0	€ 0	0			

VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulerings sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie				
			Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02				
			€ 597.552	€ 690.607				
		Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is	
		Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08	
		1 SPUKSPRT21091	€ 690.607	€ 330.795	€ 134.553	€ 215.259		
VWS	H7	Regeling specifieke uitkering aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling Gemeenten	Projectnaam/nummer	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Project is volgens plan/aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee)	Toelichting	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H7/01	Aard controle R Indicator: H7/02	Aard controle R Indicator: H7/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H7/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H7/05	
			1 2020 - 2021 / 330894	€ 229.402	€ 238.564	Ja	Project is afgerond	
		Volledige zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Projectwerkzaamheden afgerond? (Ja/Nee)					
		Aard controle n.v.t. Indicator: H7/06	Aard controle n.v.t. Indicator: H7/07					
		Ja	Ja					
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikkingnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd
			1 Verlening uitkering Regeling Sportakkoord 2021 1032427	€ 170.285	€ 0	€ 80.000	€ 0	€ 0
		Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)					
		Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08					
		1 Verlening uitkering Regeling Sportakkoord 2021 1032427	Nee					
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: H12/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03			
		€ 40.000	Ja	Nee				

9 Bijlagen

9.1 Afkortingenlijst

Afkorting	Betekenis
AD-opleiding	Associate degree
ALV	Algemene Ledenvergadering
ASR	Alkali-silicareactie
AU	Algemene Uitkering
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
BAC	Bestuurs adviescommissie
BBL-plekken	Beroepsbegeleidende leerweg-plekken
BBP	Bruto Binnenlands Product
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BBV	Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
Bbz	Besluit bijstandverlening zelfstandigen
BCF	Btw-compensatiefonds
BGGZ	Basis Geestelijke gezondheidzorg
Bibob	Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BKK	Basiszorg Kwetsbare Kinderen
BMO	Bestuurs- en managementondersteuning
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon Opsporings Ambtenaar
BSGR	Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland
BSGR	Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BV	Besloten Vennootschap
BW	Beschermd wonen
BWT	Bouw- en woningtoezicht
BZK	Binnenlandse Zaken
C&W	Cushman en Wakefield
C4	Museum Gouda, Cultuurhuis Garenspinnerij, De Goudse Schouwburg en Bibliotheek Gouda
CaCo	Calamiteiten Coördinator
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CHBK	Cultuurhistorische Basiskaart
CHE	Christelijke hogeschool Ede
cie.	Compagnie
CIP	Concern Investeringsplan
CIV	Centra voor Innovatief Vakmanschap
CIV LLF	Centra voor Innovatief Vakmanschap Leven Lang Flex
CIV ST	Centrum voor Innovatief Vakmanschap Smart Technology
CIV WZ	Centrum voor Innovatief Vakmanschap Welzijn en Zorg
CIZ	Centrum Indicatiestelling Zorg
CNME	centrum voor natuur- en milieueducatie
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden van de Universiteit van Groningen
CSBN	Cyber Security Beeld Nederland
CVO	Cultuur vastgoed en ontwikkeling
DB	Dagelijks Bestuur
DIV	Documentaire Informatie Voorziening
DPA	Data Processing Agreement
DPIA	Data Protection Impact Assessment
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
EcG	Engergiecoöperatie Gouda
EMU-saldo	Economische Monetaire Unie
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit

Afkorting	Betekenis
ESF	Europees Sociaal Fonds
Fido	Financiering decentrale overheden
FMI	Funciemengingsindex
FTE	Fulltime-equivalent
GAB	Goudse Adviesraad voor mensen met een beperking
GGD	Gemeentelijke of Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GI	Gecertificeerde Instellingen
GIS-Gouda	Geografisch Informatie Systeem
GKA	Gelijke Kansen Alliantie
GO-OR	Groot Onderhoud Openbare Ruimte
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure
GRP	Gemeentelijk rioleringsprogramma
GSG	Goudse Scholengemeenschap
GTK	Gemeenschappelijk financieel toezichtkader
HAVO	Hoger Algemeen Voortgezet Onderwijs
hbo	Hoger beroepsonderwijs
HEIT	Haags Economisch Interventieteam
HOF	Houdbare Overheidsfinanciën
HRM	Human Resource Management
I&M	Infrastructuur en Waterstaat
IC-status	Intercity
ICT	Informatie- en Communicatietechnologie
IFLO	Inspectie Financiën Lagere Overheden
IHP	Integraal Huisvestingsplan Gouda
IPS	Individuele Plaatsing en Steun
IUP	Integraal uitvoerings Plan
IVN	Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JOS	JeugdOndersteuning op school
KC	Kindcentrum
KCC	Klantcontactcentrum
kg	Kilogram
KGF	Kindgebonden financiering en voorschoolse educatie
KPI	Kritische prestatie-indicator
LIFE IP NAS	LIFE-IP Nationale Adaptatie Strategie
LIOR	Leidraad Inrichting Openbare Ruimte
LOB	Loopbaanoriëntatie
LOD	Last onder dwangsom
m2	Vierkante meter
mbo	Middelbaar beroepsonderwijs
MD	Management Development
MDA	Multidisciplinaire aanpak
MER	Milieu effecten rapport
ministerie van SZW	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
MJOP	Meerjarig Onderhoudsplan
MKB-deal	Midden- en kleinbedrijf
MO	Maatschappelijke opvang
MOG	Meldingen openbaar gebied
MTO	Medewerkers-tevredenheidsonderzoek
MVO	Maatschappelijk verantwoord ondernemen
NB	Nota bene let wel
NGE	Niet gesprongen explosieven
NHG	Nationale Hypotheek Garantie
NOC*NSF	Nederlands Olympisch Comité en de Nederlandse Sport Federatie
NT1	Nederlands als eerste taal
NT1-ers	Nederlands als eerste taal

Afkorting	Betekenis
NT2	Nederlands als tweede taal
NT2	Nederlands als tweede taal
NvO	Norm voor Opdrachtgeverschap
OAB	Onderwijsachterstandenbeleid
Obv	Op basis van
OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
ODMH	Omgevingsdienst Midden-Holland
OER	Opwek van Energie op Rijksvastgoed
OFG	OndernemersFonds Gouda
OR	Ondernemingsraad
OSA	Opgroeien en Start Arbeidsmarkt
OV	Openbaar vervoer
OZB	Onroerendezaakbelasting
PDCA-cyclus	Plan Do Check Act cyclus
PDV	Perifere detailhandel
PFAS	Poly- en perfluoralkylstoffen
PG	Publieke Gezondheid
PMD	Plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drinkpakken
PO-bestuur	Primair onderwijs
PP	Project Programma
PSB	Platform Slappe Bodem
PW	Participatiewet
PZH	Provincie Zuid-Holland
QR-codes	Quick Response codes
Rapportage IBT	Rapportage interbestuurlijk toezicht
RAV	Regionale Ambulancevoorziening
RAW	Regionale agenda wonen
RDOG	Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg
RDOG HM	Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden
RDS	Regionale dienstverlening sociaal domein
RES	Regionale Energiestrategie
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RMC	Regionaal meld- en coördinatiepunt
RMH	Regio Midden-Holland
RMP	Regionale Mobiliteitsprogramma
RMT	Regionaal Mobiliteitsteam
RRE	Regeling Reductie Energiegebruik
RREW	Regeling Reductie Energiegebruik Wonen
RTV	Regionale televisie
RVVP	Regionale uitvoeringsprogramma verkeer en vervoer
SaaS	Software as a Service
SAMH	Streekacrhief Midden-Holland
SBB	Samenwerkingsverband Beroepsonderwijs Bedrijfsleven
SBG	Samenwerkende Binnenstadondernemers Gouda
SBG	Samenwerkende Binnenstadondernemers
SC ENK	Sociale Coöperatie Een Nieuwe Kans
SGGZ	Specialistische Geestelijke gezondheidszorg
SIO	Strategisch Informatie Overleg
SiSa	Single information Single audit
SUVIS-regeling	Specifieke uitkering ventilatie in scholen
SUWI	Structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen
SW-bedrijven	Sociale Werkvoorzieningsbedrijven
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TISOLS	Tenth International Symposium Subsidence
TJ	Tera-joule
TONK	Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten
TOZO	Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers
TVW	Transitievisie Warmte

Afkorting	Betekenis
TWM	Tijdelijke Wet Maatregelen Covid-19
UNWTO	World Tourism Organization
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
V/N	Voordeel/nadeel
VANG-Doelstellingen	Van Afval Naar Grondstof
VBG	Vastgoed Binnenstad Gouda
VCP	Verkeerscirculatieplan
vGRP	Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan
VGSO	Vereniging van Goude Sport Organisaties
VGZ	Stichting Volksgezondheidszorg
VHROSV	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing
VI-OR	VervangingsInvesteringen Openbare Ruimte
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet onderwijs
VO	Vrouwenopvang
vo	Voortgezet onderwijs
VON	Vrij op naam
VPB	Vennootschapsbelasting
VRHM	Veiligheidsregio Hollands-Midden
VSO	Voortgezet speicaal onderwijs
VSV-ers	Voortijdige school- verlaters
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
VVE	Vereniging van Eigenaars
VVV	Vereniging voor Vreemdelingenverkeer
WEB	Wet Educatie Beroepsonderwijs
WEW	Waarborgfonds Eigen Woningen
WkB	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen
Wlz	Wet langdurige zorg
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WNT	Wet normering topinkomens
WOZ	Waardering onroerende zaken
WSP	WerkgeversServicepunt
WSW	Wet sociale werkvoorziening
Wsw	Wet sociale werkvoorziening
WTW-installatie	Warmteterugwinning-installatie
WWB	Wet werk en bijstand
ZES	Zero Emission Stadslogistiek
ZVH	Zorg- en Veiligheidshuis
Zvw	Zorgverzekeringswet
ZZP'er	Zelfstandige zonder personeel

9.2 Toelichting wettelijke beleidsindicatoren

Programma 1 Economie, werk en onderwijs

Indicator	Toelichting
Funcziemenging	De funcziemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
Vestigingen (van bedrijven)	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.
Absoluut verzuim	Er wordt gesproken van absoluut verzuim als een leerplichtige en/of kwalificatieplichtige jongere niet op een school of instelling staat ingeschreven. De periodeaanduiding '2019' staat voor schooljaar '2018/2019'.
Relatief verzuim	Er is sprake van relatief verzuim als een jongere wel op een school staat ingeschreven, maar gedurende een bepaalde tijd de lessen/praktijk verzuimt. Ook veelvuldig te laat komen kan hiertoe worden gerekend. De periodeaanduiding '2019' staat voor schooljaar '2018/2019'.
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	Het percentage van het totaal aantal leerlingen van het VO en MBO (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De periodeaanduiding "2019" staat voor schooljaar "2018/2019".

Programma 2 Energie en klimaat

Indicator	Toelichting
Omvang huishoudelijk restafval	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.
Hernieuwbare elektriciteit	Het CBS hanteert de volgende definitie: Hernieuwbare elektriciteit is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa. Hernieuwbare elektriciteit komt uit bronnen die steeds opnieuw worden aangevuld. Kernenergie valt niet onder hernieuwbare elektriciteit.

Programma 3 Wonen en leefomgeving

Indicator	Toelichting
Gemiddelde WOZ waarde	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
Nieuw gebouwde woningen	Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.
Demografische druk	Het aantal personen van 0 tot 20 jaar én 65 jaar of ouder per honderd personen van 20 tot 65 jaar.
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuisouder betaalt aan woonlasten.

Programma 4 Sociaal domein

Indicator	Toelichting
Banen	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.
Jongeren met een delict voor de rechter	Het percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
Netto arbeidsparticipatie	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.
Personen met een bijstandsuitkering	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.
Lopende re-integratievoorzieningen	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
Jongeren met jeugdhulp	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en/of

	gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders.
Jongeren met jeugdbescherming	Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
Jongeren met jeugdreclassering	Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 23 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart. De begeleiding kan doorlopen tot de jongere 23 jaar wordt.

Programma 5 Cultuur, sport en recreatie

Indicator	Toelichting
-----------	-------------

Programma 6 Leefbaarheid en veiligheid

Indicator	Toelichting
Verwijzingen Halt	Het aantal verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.
Misdrijven - Gewelddsmisdrijven	Het aantal gewelddsmisdrijven. Voorbeelden van gewelddsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
Misdrijven - Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.
Misdrijven - Diefstallen uit woning	Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners.

Programma 7 Bestuur en organisatie

Indicator	Toelichting
Formatie	De toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat van de gemeente voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari. In Gouda is dit niet van toepassing omdat de gemeente niet werkt met het principe van toegestane formatie.
Bezetting	Het geraamde werkelijk aantal fte's van het ambtelijk apparaat van de gemeente dat werkzaam is op peildatum 1 januari van het begrotingsjaar (Het is niet gebruikelijk de werkelijke bezetting voor een toekomstig begrotingsjaar in te schatten. Voor de begroting 2018 wordt gerekend met de bezetting van 1 januari 2017).
Apparaatskosten	Alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.
Externe inhuur	Het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de gemeente in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt.

Colofon

uitgave: gemeente Gouda

fotoverantwoording: Gemeente Gouda

©gemeente Gouda, juni 2022